Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

224
KW G 16

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

NUGÆ VENALES,
SIVE
THESAURUS
RIDENDI & JOCANDI.

AD

Graviſſimos Severiſſimosque Viros,

PATRES MELANCHOLICORUM

Conſcriptos.

ANNO 1648.

Proſtant apud NEMINEM; ſed tamen VBIQUE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Huic Editioni acceſsêre,

I. Pugna Porcorum.

II. Crepundia Poëtica.

Miſce ſtultitiam conſiliis brevem.

Horat.

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

PRÆFATIO.

Feſtive Lector,

SEmper jocari, ſtultorum nunquam reſui operam dare, non minus fatuorum hominum eſt: ut pote qui id quod ſibi proprium eſt, faciunt quaſi minime proprium. Si enim homo rationalis, etiam riſibilis eſt. Atque hoc eſt, quod homini proprium, & quidem quarto modo, appellant cum ratione differentes Logici. Ex his autem modum tenere, ſapientis eſt.

Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci,

Horatius ait, & omnium calculo approbatur. Quomodo autem illud fieri poſſit, haud facile explicatis eſt. Ego, qui tamen unicuique liberum ſuum judicium relinquo, non ſic ſevero ſtudio inhandum exiſtimo, ut propterea omnis reſibilitas, proinde humanitas, tollatur, exuatur; neque ſic riſui operam dandam puto, ut ea de cauſa omnis ſeveritas, omnis autoritas exulet, atque ita fieri poteſt, ut

Sit modus in rebus, ſint certi denique fines.
Quos ultra citroque nequit conſiſtere rectum.

Cujus modi tanto major habenda ratio eſt, quanto major utilitatis. Eſt enim id, ut iterum hoc dicam, optimum utiliſſimumque, ſeriis feſtiva miſcere. Quod ut majori cum delectatione facere poſſis, quiſquis es, Lector, viſum fuit hæc Ridicularia elegantiſſima ſimul cum aliis feſtivis opuſculis recudere, riſuique promovendo iterare. Tu interim

His utere, Lector amice;
Quæ bona ſunt, lauda; falſa refelle: vale.

Quænam in mundo admiranda?

RESP.

QVod omnes cornices ſint nigræ: quod ratti æquè citò currant ac mures: quod canes oſſa arrodant & deglutiant: quod ruſticus armaturam induat, galeam capiti imponat, haſtam arripiat ad defendendum pullos gallinaceos, cum ſingulis diebus tam diligenter obſerventur à vulpium orphanis. Mirabile quod feles nequam poſt cœnam, denſis exiſtentibus tenebris, ſine lumine, ſine gladio, ſine pileo, nudis auribus pedibuſque, abſque crepidis calopodiiſque audeant aggredi ingentem exercitum honeſtorum murium & glirium, Mirabilius quod hiems nunquam ita caleat ſicuti æſtas: uti legitur apud Quinquarillam, ſine perſpicillo in libro per omnia albo, in illis verbis *pata, pata, pon.* Mirabiliſſimum omnes fœminas hoc vitio laborare, ut per unum idemque foramen mingant & cacent, *cum* (*ſcilicet*) *latrinæ podicem obverterint.*

Quid eſt ſcholaſticus?

R. Eſt filius patris ſui, frater ſororis, nepos avunculi, doctor omnium, præſertim in naturalibus; utpote qui ſe libenter adjun-

git puellis, quæ ex ſimplicitate caſeum feli cuſtodiendum commiſerunt. Summa ſummarum ſtudioſus melius loquitur furno, etiamſi os ejus non ita large pateat; profert aurea verba, etiamſi roſtrum ipſius non ſit flavum.

Noctis commoda quænam?

RESP.

1. Nocte conficiuntur homines. 2. Nocte amatores amaſias ſuas adeunt, & cum iis fabulantur. 3. Nocte Coſmographi, Aſtrologi, Philoſophi contemplantur planetas. 4. Nocte ebrii ſine ſcandalo ſeſe inebriant & planetas (hem patinas dicere volui) perſcrutantur. 5. Nox arridet Magis, quo liberius ſuam magiam exerceant; placet furibus ut tutius furentur; meretricibus ut delectabilius coeant. Breviter (ut 600. literis dicam) nox confert dulcem quietem, & inducit oblivionem omnium malorum. Certe ſi nox non eſſet, multi artifices ſe perditum irent: qui candelabra, & candelas conficiunt, quanam re compararent ſibi victum? Lenones honeſti quomodo ſeſe ſuſtentarent. Magni mercatores ſulphuratorum mendicarent; quid enim opus eſſet ſulphuratis, ſi non eſſent candelæ; quid candelæ ſine nocte? *Object.* Luna eſt candela naturalis, ergo non opus eſt candelis artificioſis? R. 1. Luna non ſemper lucet, & tunc homines inſtar glirium ſtertere cogerentur.

2. Eſt

2. Eſt quidem Luna candela naturalis lucens noctuis & veſpertilionibus, non & hominibus, multo minus furibus.

Mulier quænam pudibunda.

R. Quæ tegit faciem cum induſio ſuo.

Quibus ſibi Sapiens homo debet cavere?

RESP.

1. A zelo amantium. 2. A rapina militum. 3. A penna notariorum. 4. A ſubtili practicâ procuratorum. 5. A mercatoribus non dantibus mutuò. Contrà non renuet prandere cum Abbatibus; cœnari cum Advocatis; jentaculum ſumere cum commiſſariis aliiſque magnatibus; celebrabit paſcha in ædibus ſuis, at quadrageſimum ubique. Præceptores noſtri ſic nos inſtruere ſolebant: Quinque hominumgenera frequentant nundinas, 1. emptores, 2. venditores, 3. ſpectatores, 4. ij qui ſpectatum veniunt, 5. trium literarum homines, vulgò crumeniſecæ, ab hoc quinto hominum genere, diſcipuli, vobis cavete.

Cur odium Vatinianum inter Monachos & Canonicos?

R. Quia monachis ova, Canonicis gallinæ in deliciis ſunt. Monachi accuſant Canonicos, quod gallinas devorent, quæ illis ova eſculenta parere poſſunt; contra Canonici accuſant Monachos, quod ova comedant, è quibus pulli gallinacei (cibus Canonicorum) excu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

cuntur. Iudex & Scabini ſic reſponderunt; Monachorum rationibus perpenſis illis aſſentimur: ſed perpenſis rationibus Canonicorum & illis aſſentimur, itaque neutra pars cauſa cecidit. Monachorum una ratio eſt è millibus petita, quia poſſunt eſſe gallinæ abſque ovis nam Deus in prima creatione creavit gallinas cum nullum eſſet ovum. Contra Canonici aſ-ſerunt Deum gallinas non ex nihilo creaſſe, ſed ex materiâ quâdam confuſa, quam Iudæi *tohu vabohu*, poëtæ *chaos* nominant. 2. arcte accurateque tenent, gallinas poſſe produci etiam non exiſtentibus gallinis: idque probant experientiâ. Nam cives in Alcair urbe Turcicâ, in furnis ſuis calidis ex ovis pullos exilire faciunt: itaque *adhuc ſub judice lis eſt*, quis victor, quis victus, dubitatur.

Fæmina formidoloſa quænam?

R. Quæ caudam intra crura deponit.

Homo cujus partis orationis eſt?

R. Participii partis: quia partem capit ab omni animalium genere. Sic multis *ſtruthiocameli* ventriculus eſt, qui duriſſima concoquere poſſunt; aliis adeſt cor *Leonis*, in quorum numero ſunt milites quidam; plures *canis* natura gaudent; quam plurimi *ſuis*, omnia promiſcuè devorantes; infiniti *Aſini* complexione delectantur, à Gallis dicti, *Aſnes à courtes oreilles*.

Quotuplices ſunt crepitus ventris?

R. Sunt multiplices. Tormentarii horrendos edunt ſonitus, domicella crepitus ſuos premunt intra nates, exileſque ſonos emittunt; crepitus apothecariorum nihil aliud redolent, quam vinum aromatites, vel aniſum conditũ : aromatarii nil niſi zingiber in podice habent; procuratores articulant ſuos crepitus, ſicuti cauſam alicujus proceſſus; advocati (quos auri ſacra fames exagitat) nil niſi aurum tonant in ſuas braccas, experiemini, & proculdubio invenietis aliquid merdæ.

Fæmina audax quænam?

R. Quæ duos homines per unum foramen exſpectat.

Quid eſt Ruſticus?

R. Liberalis eſt, ut dives avarus; delectabilis, ut ſtercus ſaccharatum; ſyncerus, ut miles tempore belli apud pulchram fœminam; amabilis ut podagricus; albus ut civis ex Æthiopia, civilis ut ruſticus Montenſis. Breviter, Dominus ruſticus (cui Deus largiatur vitam donec moriatur) eſt pulchrior monacho ſine cappa, mendico ſine ſcutella, advocato ſine codice & decretalibus, ebrio ſine cantharo. Dominus ruſticus eſt inſignis & generoſus miles, qui uno oculo torvo tremorem incuteret integro exercitui muſcarum, quo ſcarabæorum: in illius honorem ſequens carmen pono,

Ruſtica gens eſt optima flens, ſed peſſima gaudens,
Vngentem pungit, pungentem ruſticus ungit.

Quoſnam uſus præſtat charta?

RESP.

1. Vt nates mundemus, alioqui digitis illas tergere oporteret. 2. Memoria optimorum librorum chartâ reſervatur: hinc extat Ovidius de amoribus, ſpeculum ululæ, quatuor filii Aymonis, &c. probati authores, qui ex incendio Trojæ reſervati ſunt. 3. Literæ amatoriæ ad amaſiam chartâ tranſmittuntur. Quid hiſtoriographi, poëtæ, oratores eſſent ſine charta? ſine gramine campus, & ſine crine caput.

Fœmina meticuloſa quænam?

R. Quæ non audet dormire ſine viris.

Quis ſagittarius collimat ad pedes, & tangi[t] nares?

Crepitus ventris Germani ſic efferunt;

Der unghewiſſe Schutz binn ich ghenannt,
In allen Landen ſehr woll bekannt,
Ich ziel dir nach d' verſch, und tref dir die Naſz
Kanſtu es mir ſagen, du biſt ein Baſz.

Bona Eunuchorum quænam?

RESP.

1. Sunt immunes à carnalibus voluptat[i]bus, quibus homines brutorum more agita[n]tur, & quaſi in furorem præcipitantur. 2. Mo[-]riuntur in ſuo individuo, ſicuti phœnix, av[is] nobiliſſima. 3. Habent vocem exilem & mu[-]

ſicalem

ſicalem. 4. Præficiuntur gynæceis imperato-rum, Regum, Principum, &c.

Quatuor occidunt hominem ante tempus, Vxor formoſa, triſtis familia, immoderatus cibus ac potus, aër corruptas.

Vinum à quibus in pretio habitum fuit?

Romani authorem vini tam magni fecerunt, ut eum inter Deos ponerent; Græci in vino veritatem eſſe dixerunt, ideo Bacchus pingitur nudus & juvenis: quippe qui ſine malitia & fraude veritatem aperit. Hippocrates & Galenus aſſerunt vinum eſſe medicamentum præſtantiſſimum. confortat enim & calefacit nervos frigidos; purgat melancholiam; provocat urinam; calefacit ſtomachum; ſiſtit vomitum, & animat homines ad actus heroicos.

Cur aſinis ſeſe mutuo fricare licet?

Hoc privilegium omnibus aſinis & quadrupedibus & bipedibus conceſſum, ſe mutuo ſcabere, quia genealogiam ſuam ducunt à tritavo illius aſini, cujus maxillâ Cain occidit fratrem ſuum Abelem.

Quis uſus raparum & braſſicæ capitatæ?

R. Sunt optima medicamenta pro ægrotis. nam mollificant merdam. Decoctio earum pellit cholicam ventoſam, quæ ſeſe exſerit per poſticum, & ſenſum odoris vellicat fœtore maligno.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Quid eſt homo ſine barba?

R. Piſcis ſine ſquammis, urſus ſine crine, fœmina ſine pilis, canis ſine cauda.

Mulier nauſeabunda quænam?

R. Quæ nihil appetit, niſi jure perfuſum.

Avarus cui ſimilis?

R. Eſt ſimilis porco nam nemini prodeſt, niſi poſt mortem. Sed invidus, neque poſt mortem quicquam utilitatis adfert, & in vitâ ſuâ valde parum.

Crepitus ventris eſt-ne corporale quid?

R. Ita: probatur ſic; ratio corporis organici conſiſtit in ſubtilitate ſenſuum. Atqui nihil æque ſenſibile eſt ac crepitus. Ergo crepitus eſt corpus organicum. 2. Ecce alia ratio deprompta ex profunditate meæ braccæ: Ea omnia quæ conſtant ex quatuor elementis ſunt corporea. Sed crepitus ſunt compoſiti ex quatuor elementis. Ergo (*Minorem probo*) quia crepitus ſunt ſicci, humidi, frigidi & calidi. fac periculum victo dabis manus. Quam pulcrum eſt philoſophiæ operam dediſſe! ubique enim locorum nobis adjumento eſt. 3. Quæ ſuas habent dimenſiones, longitudinem, latitudinem & profunditatem corporea ſunt. Ergo crepitus ſunt corporei. Quia quidam cræpitus magni, quidam longi, quidam breves, quidam curti, quidam obliqui, quidam largi, ſecundum magnitudinem foraminis.

Cæci quibus rebus minime indigent?

R. Candela & perſpicillo, juxta illud:
VVas hath Kertz oder Brill,
VVan die Eul nicht ſehen will.

Quid remedii pro odoratus amiſſione?

R. Recipe medicamentum quod in officinis vocatur *Diamerdis*.

Papirus, unde denominationem habet?

R. A priapo, Deo, inter Gentes & amatores, ſatis noto: anagrammatizet quis voculas *Priapus & Papirus* inveniet eaſdem literas. Ideò autem à *Priapo Papirus*, quia eo amatores utuntur, dum ad amaſias ſuas literas tranſportandas curant.

Quibus in locis publice licet loculos exhaurire?

R. 1. In Ganea. 2. In Caupona. 3. In ſphæriſterio.

Coitus quid efficit?

R. Efficit largam, parvam, curtam & magnam amicitiam.

Crepitus ventris eſt ne ſpiritualis?

R. Ita probatur ſic: 1. Quæ inviſibilia ſunt, ſpiritualia ſunt: Atqui crepitus ſunt inviſibiles. Ergo ſpirituales ſunt: minorem probo, dum vos oro ut inſignem crepitum emittatis, mihique indicatis cujus coloris ſit, vel metimini mihi ulnam unam, ſicuti metiri ſolet pannus, & vobis, ut in concurſu lampada tradam, 2. Quæ habent agilita-

tem, ut nullus hominum poſſit eorum ictus evitare ſunt ſpiritualia. Sed tales ſunt crepitus. Ergo, &c. His adde, etiamſi crepitus proveniunt ex ſpelunca, & naſcantur ſine viſu, ſicuti talpæ, attamen non ſunt palpabiles, ſicuti tenebræ Ægyptiorum. Ergo, &c. 3. Fides ex auditu eſt. Crepitus ſunt ex auditu & odoratu. Ergo crepitus ſpirituales ſunt.

Fæmina ſuperba quænam.

R. Quæ tantum *magnos* intuetur.

Phlegmaticis & pulmoniacis quomodo ſuccurrendum?

R. Clyſtere auriculari, ſeu in aures injecto, quo cerebrum eorum purgetur à pituitoſis & bilioſis humoribus. Hoc medicamentum heri veſperi (nolo enim numerare, menſes ſeptimanas & dies) inveni in aliquo libro impreſſo triginta annis ante mundi creationem. In quo etiam libro inveni medicamentum ex helleboro albo confectum, quo ſumpto Lens abortiit & pediculus ſternutavit. O quam pulchrum eſt, eſſe medicum! etiamſi naſum ſtercori admovere debeat: quid tum poſtea? ex re quâlibet bonus odor lucri: licet ſtercus & urina ſint medicorum fercula prima, non curo; modo mea burſa ſemper ſit gravida Iacobitis; modò meum armamentarium ſemper probè ſit inſtructum [ſi non piſtolis ſaltem] piſtolettis; ſit interim (per me

me licet) medicorum *recipe* , *decipe*.

Quodnam eſt præſentiſſimum remedium colicæ?

R. Occludere os, & aperire nates. Agimus vobis gratias Reverendi Doctores & in gratitudinem oſculamur manus veſtras, vos in recompenſationem oſculamini noſtros nates.

Quid eſt honor?

R. Eſt nihil apud Latinos, *rien* apud Gallos. Honor eſt, quod facit fumare culinam; honor eſt, quod replet granaria & cellas; honor eſt, ſuperbe veſtitum eſſe; honor eſt, ſtrenuè evacuare cantharum, honor eſt 1000. homines in prælio occidere & ne unum quidem procreare.

Mulier Hugenota & Papiſtica quænam?

Hugenota eſt, quæ omni tempore deſiderat carnem; Papiſtica quæ ſæpe volvit & tractat aſpergillum.

Volatus avis paradiſi quam vim habet?

R. Mare reddit humidum & ſalſum, ignem efficit calidum, & aromata efficacia cordi corroborando.

Quænam ſibi honorifice cedunt?

R. Dies cedit nocti, tempus ſerenum pluvioſo, dies ſabbati, diei ſolis.

Quid eſt crepitus?

R. Crepitus eſt flatus ventris, quem natura provida ſanitatis tuendæ cauſa per podicem ejicit, materia ejus exiſtens paululum craſſa: Hæc eſt definitio eſſentialis & quid-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ditativa, conſtat enim ex genere, quod eſt flatus, & differentia, quæ eſt ventris, niſi velis nos æque per os ac per podicem pedere.

Ære alieno obærato quid jucundiſſimum?

R. Si terminum dilatationis ei detur eo uſque dum induciæ fiant inter feles & mures.

Mendici quam varia nanciſcuntur nomina?

R. Si juxta rivum Rheni comedant, Domini Rheni appellãtur, ſi in plateis pediculos colligãt cuſtodes platearũ vocantur, ſi juxta exercitum ſeſe ſcabant, generoſi milites ſunt, ſi furentur, patibuli incolæ exiſtunt, ſi panem petant propter Deum proprie mendici dicuntur.

Quid eſt femina?

R. Eſt ſecunda pars neceſſaria ad propagationem & conſervationem generis humani. Græcus quidam dixit, ignem, aquam & fœminam eſſe tria mala, atque ita fœminam bonam quis inveniet? Philemon teſtatur, bonam capram bonum mulum, & bonam fœminam, eſſe tria peſſima animalia. Simonides dicit, fœminas natas vel ex ſimia, vel ex vulpe, vel ex muſtela; alter clamat earum pulchritudinem eſſe inſtar roſæ ſpinis circumdatæ, verba earum fraus, ornatus earum cauda pavonis, amor earum veluti ſerpens, qui in amplexu ſtrangulat marem ſuum. Fœmina (quod ſub roſa dictum verim) eſt homo leviſſimus vix ponderans duo grana, fœmina conſtat ex tenuiſſima materia cujus ulna emitur teruncio.

Qua-

Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis, quatuor chartarum reges ſemper ſunt pauperes?

R. Quia continuo ſunt in luſu: juxta illud: Ludus homini perditio. Miſerrima eſt præterea conditio eorum regum; Nam ſi uni parti nimium pecuniæ detraxerint, condemnantur ad ignem & ſicuti magi in cinerem rediguntur.

Quibus caput facile tumidum ſit?

R. Iis quos deficit moneta. Homunculi quidam cum in popina quadam abdomini inſerviiſſent, capita eorum ita intumuerunt, ut inde egredi non potuerint.

Quid eſt melancholicus?

R. Eſt ſtultus inter omnes aſinos, qui non intelligit carnem perdicum eſſe longe delicatiorem vaccina.

Fæmina ſpiritualis quænam eſt!

R. Cujus vagina capax eſt magnarum rerum,

Crepitus ventris eſt ne bonus?

R. Ita: probatur ſic: Illud cenſetur eſſe bonum, quod utile, jucundum & honeſtum eſt. Cicer. 1. officior. Atqui tales ſunt crepitus. Ergo, &c. Minorem probo: utiles ſunt crepitus: quia qui animoſe pedit prolongat vitam ſuam juxta proverbium vulgare; utilitas crepitus inde quoque apparet, quod omnes fere artes ex eo originem ſuam duxerunt.

runt.

runt. *Muſica* ex crepitu orta eſt, quia tota pendet ex varietate ſonorum: ſicuti non inveniuntur duo naſi per omnia ſimiles, ita vix ac ne vix quidem duo crepitus ejuſdem ſoni, ſed quot peditores, tot ſoni. Antiqui prædicebant pluvioſum aut ſerenum tempus ex tono & ſono ſuorum crepituum, Ecce *Aſtrologia*, Germani, quia crepitus emittunt, tanquam ex profunda aliqua ſpelunca, hinc bombardæ & tormenta bellica inventa; Galli, hinc confecere pilam luſoriam, quam follem appellant. Nautæ artem navigandi, inde didicerunt, ut uno vento ad contraria loca navigare poſſint, hac conſideratione moti, quod crepitus collimet ad pedes & feriat nares, Galenus, Hippocrates, Avicenna, Raſes, &c. multa ſecreta quoad medicinam, inde hauſerunt. 1. Crepitus eſt jucundum quid; quia cantat naſcendo, & naſcitur cantando, Imo quod plus eſt, unus crepitus clare editus omnes ſodales etiam omnino melancholicos, ad riſum concitat. Inprimis crepitus canis aulæ delectabilis eſt, quippe qui veniam pedendi largitur Domicellis omnibus horis, dummodo dicant, abigite canem; quia pepedit. 3. Crepitus eſt honeſtum quid: quia utilitatem adfert maximam, & hominem vivificat, unde quidam ex retento crepitu obierunt. Hinc Cæſar quidam Romanus edicto permiſit, ut cuilibet crepitum clare emittere liceret, etiam in ipſo convivio.

Filii

Filii prodigi quinam?

Quorum abavus eſt Midas. Nam Midas omnia quæ contingebat, mutabat in aurum, ita prodigi omnia Midæ bona relicta tranſmutant in merdam, colore eodem, ſed odore plane diverſo.

Quomodo efferes uno vocabulo latino quinque animalia eaque piloſa?

R. Vultis ſcire? unico verbo hoc *concul-cavimus*. Prima ſyllaba eſt *con* Gallicanum, quod Latinis ſonat cunnum. Secunda ſyllaba eſt *cul* quod etiam Gallicum eſt, Latinis autem eſt podex; Tertia ſyllaba *cat* picardicum eſt, Latinis cattus, Quarta ſyllaba eſt *vi* & eſt opifex naturæ. Quinta ſyllaba eſt *mus* ànimal ſatis notum, Gallicè *ſouris*.

Mulier debilis quænam eſt?

Quæ ſtatim in dorſum cadit, ſimulac eam vel digitulo quis tetigerit.

Quænam eſt differentia inter pediculum formaliter ſic dictum, & pediculum planum, ſeu inguinalem?

R. Pediculus ut ſic totum perreptat corpus, at pediculus planus inhæret myſtaci palpebris &c. occupatque, portum poſticum; Gallis, *le port ſouſfle au cul.* dictum. Dicam planiſſime, ut cœci videant, ſurdi audiant, leproſi ſentiant. Pediculus inguinalis eſt inſtar planetæ fixæ, at pediculus vulgaris inſtar planetæ erraticæi: aliquando tamen boni amici ſunt, ita

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ut eadem menſa imò eadem quadra utantur.

Rapæ quomodo proſunt?

R. Auferunt à filiabus cordis palpitationem, ſyncopen, anxietatem, pleuritidem, appetitum inordinatum, colorem pallidum, tremorem, vomitum oris ſed non podicis. Summa rapæ & braſſicæ capitatæ proſunt. Nam braſſicæ procreant ventum & rapæ crepitum. Quidam multas comedendo rapas ſemoralia permerdavit. Si quis non vult credere admoveat naſum & ſentiet proculdubio, niſi prorſus careat odoratu.

Quis eſt author ventorum?

Follis confector & podex.

Bona domeſtica quænam eſt?

R. Quæ omnibus ſatis penſi exhibet.

Quid ſunt Bohemi?

R. Sunt homines rotundi, quorum naſus, dum vivunt, ſemper intra duos oculos conſiſtit, qui æquè ſordide egrediuntur mundo ac intrant, qui habent ventum in podice æque ac follis; minimum eorum natura donavit 32. dentibus, qui maxilla inſtar crepitaculi leproſorum. Bohemi plebei equitant ſuper fœminas, at magnates & nobiles ſuper equos, ſtulti ſunt per naturam, eſtque iis ſtultitia proprium quarto modo, frigent præ calore, & æſtuant præ frigore.

Quinam ſunt excommunicati?

R. Qui crepitum emittunt & non aperiunt podicem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Quam quiſque novit artem in hac ſe exerceat?

R. Itaque Philoſophus loquatur de Philoſophia, medicus de merdis, cerdo (vulgo aurifex in corio) de veteramentis, barbitonſor de barba. Cœcus delectetur baculo ſuo, Doctor caputio, monachus cappa, faber ſecuri, nauta navi, &c.

Recita laudes podicis?

R. Dominus *podex* cætera omnia membra dignitate ſuperat. Nam 1. eſt *philoſophus*, quia gerit barbam. 2. Eſt *advocatus* inſignis, quia tam clarè animi ſui ſenſa exprimit, ut nullus advocatorum audeat naſum ſuum admovere. 3. Eſt *capitaneus* animoſus, nam aut vult vincere, aut vinci ſive mori, ita præfractè pugnat. 4. Eſt *Ruſticus* inſigni charitate preditus, ſæpe enim vicini ſui agrum gratus ſtercorat. 5. Dominus podex eſt excellens *pictor*, præſertim quoad induſium. Linteamina enim tam citò non ſunt extenſa, quin picturas varias adumbret. 6. Eſt probatus *pharmacopola*, quia optime conficit confectionem *Diamerdis*. 7. Eſt optimus *muſicus*. Nam quamvis muſica divina & vocalis ſit jucunda, nihil tamen ad podicis muſicam. Nam vocalis muſica tantum ſatisfaciat auribus, at podicis muſica non tantum tangit auditum, ſed etiam odoratum, guſtum, viſum, tactum. 8. Eſt *vir honorabilis*, quia primus locus ei aſſignatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

tur. In conviviis hoc cernere licet, ubi parietes tapetis ornati ſunt & pulvinaria compoſita, nam ibi audiuntur ſtatim hæc & ſimilia: tu pone podicem hic, tu ibi, hem tu nimis humiliaſti podicem, tu non ſatis commode ſedes, nimium exaltaſti podicem, tu eas allatum in vinum cum tuo podice, tu manes hic cum tuo podice, & ego vobis ago gratias & abeo cum meo podice.

Fœmina curioſa quænam?

R. Quæ appetit ſcire, quid quivis poſſit.

Qui maximè omnium lucrantur?

R. Qui in hoc ſeculo ſunt verſipelles, tempori ſervientes & inſtar Chameleontis quemlibet colorem induentes, qui cum affirmantibus affirmant, cum negantibus negant, hic quæſtus hodie eſt uberrimus.

Braſſicis capitatis quinam delectantur?

R. Fœminæ: idque propter acrimoniam earum, & cum eas miſcuerint cum farina zizaniorum, provocant annos, dies & menſes ſuos, ſuppoſitis in modum ſuppoſitorii: loquor de *Androgyne*, id eſt, corpore compoſito ex duplici podice & quatuor clunibus, quod mirifice facit ad conſervationem generis humani. Galenus ait, braſſicam capitatam admodum utilem eſſe iis, qui tremori & convulſionibus ſunt obnoxii: quare conſulo juvenibus, ut omni mane ſumant ſcrupulum unum ut nates tremant, quando virga eis minatur,

natur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

natur, ſumant item tandem recens nuptæ, ut poſſint alacrius perficere opus, quod prima nuptiarum nocte exequendum.

Fœmina guloſa quænam eſt?

R. Ad hanc quæſtionem utpote difficilem, ſolus reſpondere nequeo: ſubvenite viri qui ornati eſtis more Moſaïco ſecundum vetus Teſtamentum ſcilic. Hem devorare manipulum unum cinnamomi, ſyncope corripiamini, apprehendite trabem ne cadatis: quid jam dicitis: Illa guloſa eſt, quæ amat rem delicatulam. Rem acu tetigiſtis.

Quis naſus eſt optimus?

R. Magnus. Vide catalogum Imperatorum Romanorum omnes fuerunt naſuti. Numa ſecundus rex Romanorum ſeſquipedalem naſum habebat, ideoque nominatus fuit Pompilius, quaſi dicas, naſus in ſuperlativo gradu. Lycurgus & Solon habebant inſignem naſum, ſi fides ſit adhibenda Plutarcho. Summa omnes reges Italiæ fuerunt naſuti, excepto Tarquinio ſuperbo, qui ideo etiam urbe & regno pulſus fuit. Quiſque apprehendat naſum ſuum, & videat, num poſſit fieri imperator. Qui habent magnum naſum cæteris ſapientiores ſunt, & melius exercent animi functiones, quia melius excrementa exeunt. Vnde Homerus quia erat ſapiens naſutus dicitur. Et proverbio illi dicuntur prudentes, qui è longinquo odorantur; & de ſtupido dicitur,

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

non habet naſum : & præſertim naſus eſt indicium brachæ : juxta illud:

Ad formam naſi cognoſcitur ad te levavi.

Quænam eſt differentia inter ſapientem & ſtultum?

R. Aliqui menſuræ duæ vini diſcriminant ſapientem à ſtulto. Nam cum doctor menſuram unam atque alteram biberit; nihil differt à ſtulto. Alii qui plus vident quam 25. cœci cum ſuis perſpicillis, ſic reſpondent, nullam aliam eſſe differentiam inter ſapientem & ſtultum, niſi quod hic publice, ille privatim ſive clanculum, ſuam exercet ſtultitiam. Certe in quibuſdam etſi ſtultitia foris non appareat, ſemina tamen ſtultitiæ intus latitant. Sed qui ſe putat aliis ſapientiorem eſſe, is ſtultorum imperator dicendus eſt. Eſt enim primus ſtultitiæ gradus ſeſe aliis anteponere. Huic quæſtioni finem imponens vobis omnibus opto annos Næſtoris, divitias Midæ, ipſius autem auriculas iis, qui non habent.

Fæmina frigida quænam eſt?

R. Aquæ potatoribus res iſta decidenda relinquitur non vinolentis: qui capite & podice ſuum negotium defendunt, ſicut cornix, quæ nuces frangere & dejicere deſiderat: uno verbo: frigida eſt, quæ deſiderat operiri viſibus.

Cur data eſt barba viris?

R. Vt ſit ſignum dominii in fœminas, iiſ-

que

que præpolleant. Fœminæ iratæ Iovem adierunt, petentes ab eo barbam, tum Iupiter ſubiratus, in medio, inquit, conſiſtit virtus, barbamque illis affixit in medio. Iuro per ambas nates hoc formaliter ita ſeſe habere.

An viri cornigeri ſint infames?

R. Nequaquam. Nam cornua portare honori datur. Sol ſpargens radios ſuper terram, nonne videtur dicere, videte cornua mea. Luna creſcendo & decreſcendo oſtendit cornua ſua. Magna pars quadrupedum gerit cornua. Imo ipſi Diaboli ſi pictoribus ſit habenda fides, habent cornua. Monoceros, Taurus, hircus gloriantur cornibus ſuis. Moſes cornutus pingitur. Pan Ethnicorum Deus cornua habet, πᾶν Græcum eſt, Latinis omne, ſi addas cornua, idem eſt ac ſi dicas, omnia ſunt cornuta. Cum igitur in cœlo, in terra, in inferno ſint cornua, quare & viris cornua non competerent?

Expone verſus iſtius Epitaphii.

O Deus omnipotens vituli miſerere Ioannis
Quem mors præveniens non ſivit eſſe bovem.
Corpus in Italia eſt, habet inteſtina Brabantus:
Aſt animam nemo; cur? quia non habuit.

R. Eſt epitaphium factum in honorem cujuſdam ſtudioſi nobilis Heydelbergæ ſtudentis, qui cum inſigniter genio indulgeret, vinumque non pitiſſando, ut decebat, ſed plenis buccis hauriret, vitam ſuam abbreviavit.

Illius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Illius ſenſus eſt : O *Deus omnipotens vituli miſerere Ioannis.* Vocabatur enim Ioannes *Kalb* ſeu vitulus. *Quem mors præveniens non ſivit eſſe bovem.* Metuendum enim, ne ſi diutius vixiſſet, ex vitulo bos factus fuiſſet. Corpus in Italia eſt, &c. cum nobilis eſſet corpus ejus Italiam verſus miſſum, inteſtina vero ad Brabantos. Aſt animam nemo : cur? quia non habuit. Certe ebrioſi neque vitam neque animam habent.

Quid eſt barba?

R. Eſt pilus. Quid eſt pilus? R. Eſt barba.

Quinam ſunt omnium maxime guloſi?

R. Fœminæ : quia non ſolum de die, ſed etiam de nocte carnes comedere volunt, una vice tantum devorantes ut penè ſuffocentur.

Quæ eſt differentia inter barbam & crinem?

R. Barba naſcitur in fœminis juxta os pubis, at crinis in pericranio & auribus.

Narra lepidam Thraſonis Irriſionem?

R. Quidam cum à Thraſone egregie fuſtibus mulctatus eſſet, interroganti populo cur ſe non defendiſſet, reſpondit id ſtrenue feciſſem, niſi metuerem Thraſonem hunc alio tempore me aggreſſurum, & minaciter in culum meum ſufflaturum, quod pati nullo modo poſſem quin in illius faciem & oculos ſcrearem, quod redoleret merdam.

Fœmina

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Fæmina diligens quænam eſt?

R. Quæ bis ſuum opus perfecit, antequam altera ſemel.

Quomodo pronunciabis uno verbo, radices eſculentas, carnem & piſces?

R. Vocula *Pekulharing*. Pe enim Barbantinis ſonat radicem; Colonienſ. & Germanis *Murren oder gelbe Ruben*, *Haring* eſt piſcis: & *kul* ſeu teſtes carnem ſignificat.

An pecuniæ obediunt omnia?

R. Sic? Nam magni mercatores ſulphuratorum apud combibones in majori pretio ſunt, quam ipſe Plato, ſi maledicto iſto metallo deſtituatur, juxta illud: *Si nihil attuleris, ibis Homere foras.*

Quænam ſunt privilegia ſcabioſorum?

R. Si tres ſodales aſſideant & ſint niſi dùo vitra, Dominus ſcabioſus habebit unum pro ſe, privilegiatus eſt, ut ſolus bibat, ſolus edat, ſolus merdet. Si octo hoſpites diverterint in diverſorium, in quo ſit curta ſuppellex, & ſint niſi tres Lecti., Dominus ſcabioſus privilegiatus eſt ut unam occupet (cæteris omnibus ringentibus) ſolus dormiat, ita bene meretur de omnibus ſcabioſus. Innumerabilia ejus Privilegia ſunt. Hoc privilegiũ etiam in eos competit, quod leproſos nitore ſuperent, quodque duo ſcabioſi oculati plus videant quã ducẽti cœci cum ſuis perſpicillis.

Cur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Cur crepitus eſt generis maſculini cum pertineat potius ad fæminas, & mentula generis fæminini, cum pertineat ad maſculos?

R. Miſſos faciamus Chamæleontes, qui niſi ventis & fumo veſcuntur, cordatos conſulamus. Prima quæſtio eſt, cur crepitus ſit generis maſculini, &c. agitata fuit in collegio magiſtri Aliborum. Vos qui eſtis *Naſuti* dicite ſententiam veſtram: accedite hic: Nonne veteres Romani condiderunt legem de crepitu propter fœminas? quæ eum intra nates ſuffocabant, & totum ſodalitium humectabant ſine humore vini vel cereviſiæ, ita ut labia non madefierent? R. Verum quidem eſt, mentulam proprie pertinere ad maſculum, ſed quia fœmina ea die nocteque exercenda eſt, dixerunt eſſe generis fœminini. Per quam regulam. Eſto fœmineum, &c.

Quænam eſt ſupellex mobilis maxime neceſſaria de nocte?

R. Sulphurata. Nam ſimulac nox ingruit, candela accendi & focus exſtrui debet, hoc autem fit beneficio ſulphuratorum; quod ſi deſint jam vicinos importune adire oportet, & precario ab illis ignem petere. Et quam neceſſaria ſint ſulphurata hinc apparet, quod magna pars pauperum victum inde ſibi quæritat, hinc *Cornucopiæ* pauperum dici poſ ſunt quia ex illis victitant quoad neceſſari

ali

alimenta ſcilicet & veſtes. 2. Si quis tempore nocturno incidat in ſyncopen, aut apoplexiam ſtatim ſubſidium petendum à ſulphuratis & ignitabulo (Nam hæc duo inſeparabilia ſunt) ſtatim candela accendenda ad accerſendum medicos, pharmacopæos, chirurgos, quod ſi ſulphurata deſint ecce Homo mortuus. Vnde recte belgæ de ſulphuratis:

Ein groſʒ gemach umb ein klein Gelt.

Mulier liberalis quænam?

R. Quæ nihil deneget petentibus aliquid à ſe.

Eſtne mendicus præferendus diviti?

R. Eſt. Quia Alexander totius orbis monarcha invidebat Diogeni paupertatem ſuam, dicendo: ſi non eſſem Alexander vellem fieri Diogenes. 2. Quia paupertas artes perdocet: neceſſitas enim artium inventrix & ingenii largitor: & revera dum pauperes ſtudent, divites abdomini indulgent: & quia paupertas ſemper in magno pretio habita fuit, ideò mendici immunes ſunt ab omnibus vectigalibus, & ubique locorum jus municipale (quod quibuſdam in locis multo conſtat) gratis obtinent. 3. Omnes reges totius mundi, principes, cives, &c. de jure divino tenentur illis pendere tributum & dare eleemoſynam, privilegium hoc illis nunquam deerit quamdiu mundi hæc compages ſtabit, nam mendicos ſemper babebimus nobiſcum. Ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

rum quidem eſt quod multam adhibeant diligentiam, quo ſibi acquirant panem quotidianum, at id illis commune eſt cum advocatis, procuratoribus & totâ tribu furunculorum. 4. Cum per mare per terras currat mercator ad Indos, idque ſæpe cum vitæ periculo, ſoli mendici à latronibus liberati ſunt, juxta illud; Cantabit vacuus coram latrone viator. 5. Cum obærati à ſuis creditoribus vexentur, in ſolos mendicos neque procurator, neque creditor, neque magiſtratus ullum jus habent: quia calvum vellere difficile eſt, tonſi ſunt uſque ad cutem, eſtque illis domi curtiſſima ſuppellex. Itaque petentes ablegant; contra ab omnibus ſtipem petunt, cives ſunt totius mundi, cum cæteri homines una civitate incluſi ſunt veluti Pariſiis, Roma, Colonia, &c. 6. Præterea neque fæda uſura animam conſpurcant, nemo illis fortunam invidet. Videtis ergo paupertatem eſſe malorum refugium, miſeriæ aſylum. 7. Donum pauperis ruſtici in vola manus portantis pauxillulum aquæ ad Artaxerxem, nonne ſuperat divitias 100. Dominorum? Pauperibus enim nunquam deeſt bona voluntas. Et Thebanus Philoſophus niſi cognoviſſet paupertatis prærogativam, nunquam projeciſſet bona ſua in mare, dicens; *mergam vos ò Divitiæ, ne mergar à vobis.* Fabritius id quoque exactè cognovit, cum rapa ſua prætulit auro Samnitarum. Magnus

Phi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Philoſophus nudus exivit civitate Priena. Diogenes nunquam rupiſſet ſcutellam ſuam ligneam, niſi ſciviſſet, naturam nobis de omni ſupellectili ſatis ſuperque providiſſe. Et certè tot homines docti non fuiſſent amplexi paupertatem, niſi guſtum aliquem boni in ipſa percepiſſent. Breviter mendici quiete dormiunt, non timent crumeniſecas neque latrones nocturnos. Neque opus habent Helvetiis ad theſauros ſuos cuſtodiendos. Et ut id quod res eſt, dicam, Homo qui paucis contentus eſt, perfectè dives eſt, imò ditior quam ſi poſſideret opes Cræſi & Alexandri. Pauper nihil poteſt omittere & tamen ſingulis diebus lucrum facit.

Qualis futurus eſt Antichriſtus?

R. Erit prægnans & pariet 18. Elephantos ſcarlatos & cæruleos, & hac de cauſa anſeres tam alte vociferabuntur, ſicuti ſolebant ante 100 annos, neque dignabuntur calefacere pedes, quando volent ire cubitum.

Mulieres cur potius nubunt Iuris perito, quam Medicis & Theologis.

R. Poëta neotericus.

Vt juris myſtes jus fas rectumque miniſtrat,
Fœmina ſic rectum ſemper amare ſolet.

Meretrix quid & unde?

R. Meretrix rectè à quibuſdam dicitur Ephippium *Reipublicæ*: ejus avus fuit eques ruſticus, & ne ipſa degeneret à ſtirpe ſua,

vocatur eques aurei velleris, ſive mavis, equus. Meretrix unam manum ori admovet alteram crumenæ, niſi quando aſſidet menſæ: meretricis unus oculus in patinis eſt, alter in quadra vicini ſui, uno oculo ridet altero flet, aurem unam aperit culinæ odori, alteram claudit precibus amicorum. curæ cordique illi eſt ſodalium ſanitas, nam eos non ſinit ſtertere nec die nec nocte, & præſertim tempore pomeridiano, quod eſt admodum inſalubre: habet aures patulas ſimiles auribus (ſalva reverentia) aſinorum, os illi eſt inſtar fornacis, quamvis ad tantam capacitatem non accedat. Vno verbo meretricum virtutes tot ſunt, quod ſunt muſcæ in autumno, pediculi in pallio mendici, farcimina Pariſiis, & ne videar eis adulari, eſt *tanquam equus & mulus in quibus non eſt intellectus.*

Mendacia adferuntne quid utilitatis?

R. Quod ſic. Nam Chaldæi, Ægyptii, Græci & Romani, cum animadverterent veritatem non ſufficere populi ferociæ domandæ, formarunt religiones mendaciis ſcatentes. finxerunt Neptunum cum tridenti, Cupidinem cum ſagittis, Vulcanum cum face ardenti aliaque mille figmenta, & mendacia quæ excogitarunt ut ſubditos in perpetua obedientia & concordia continerent. Idem fecit Minos in Creta, Lycurgus Lacedæmoniis, Mahomet ſuis mendaciis totum imperium

ſta-

ſtabilivit. Bellorum præfecti, & quæſtores ærarii mendacio admodum opus habent, ſimiliter & judices in ſuis functionibus, Et Domini Advocati, qui defendunt, quod præter eis mentiri permittat. §. *Nam ſi cui ex juſta cauſa.* Mercatoribus & artificibus mendacium panis quotidianus eſt, ex quo plerique victitant, & multorum res ad reſtim rediiſſet, niſi ſe hoc modo ſuſtentaſſent. Amatores nunquam ad finem optatum pervenirēt, niſi mentirentur per gulam, Medici, chirurgi, lenones, imo agyrtæ omnes nonne palam utuntur mendaciis? Iudith nonne mentita eſt, ut patriam liberaret periculo, quod illam premebat. Et divinus Plato, quamvis magnus zelator veritatis (qui in ſecunda ſua lege omnes poetas exilio multavit, eò quod inſigniter mentirentur) nihilominus lib. 2. de repub. dicit: ſelectas fabulas matres ac nutrices pueris narrare hortabimur, quaſi dicat, inſtilla infantibus mendacia. Et ut breviter dicam verbis circiter 18000. Rhetorica quid aliud eſt, quam ars mentiendi.

Charitàtiva quanam eſt?

Reſponde, tu qui tantum cerebri habes quantum pulicum in podice canis, qui replerus es ſapientia à culo uſque ad gurgulionem? Hæreo: dicam ergo: charitativa eſt, quæ libenter hoſpitio excipit cœcos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Quodnam eſt maximè neceſſarium & ſpeculativum in domo?

R. Dicam aperte, ut ſurdi audient; monoculi & cœci videant, inodori odorem illius participent; eſt *latrina*. Ea enim omnes uti coguntur de neceſſitate naturæ, unde excretio opus naturæ, uude excretio opus naturæ dicitur. 2. Latrina eſt admodum ſpeculativa; nam nos omni ſcientia inſtruit. Si quis deſiderat eſſe *Mathematicus*, *Philoſophus* aut *Aſtrologus*, adeat latrinam ibi percipiet, quando cælum pluet, ibi videbit eclipſes cum lunares, tum ſolares, ibi intelligit rotunditatem orbicularem cum ſuis influentiis, cognoſcet ventum Auſtralem flantem ex loco proprio, ibi intuebitur patinam (hem planetam dicere volui) veneris, inſpiciet horologium, in quo horæ ad amuſſim indicantur, Si quis diſcere velit *artem militarem* admoveat naſum ſuum latrinæ, percipiet ſonum bombardarum, tormentorum, &c. Si quis deſiderat ſcire *Muſicam*, adeat latrinam, audiet varios ſonos, diſcantum, tenorem, altum, Baſſum. Si quis vult eſſe *mercator* & facere lucrum ingens, adeat latrinam, petat mille libras, non ei denegábitur, ſemper janua patens erit. Si quis vult eſſe *coquus* adeat latrinam, ibi videbit omnes generis cibos præparatos, tartas, farcimina &c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Cur Helvetii in braccis ſuis gerunt vaginas, in quibus enſes recondunt. Hollandi vero, Galli, aliique Germani non item?

R. Quia Helvetiorum filiæ ſimpliciſſimæ ſunt, ideoque ejuſmodi ſignis indigent: contra filiæ Gallicanæ, Hollandicæ, &c. longe ſunt aſtutiores ideoque ſignum certius ſibi eligerunt: optime enim callent hunc verſiculum:

Ad formam naſi cognoſcitur ad te levavi.

Recita verba ridiculi cujuſdam oratoris?

R. Quidam dum peroraret inter cætera ſic dicebat, ubi incipiam, auditores, neſcio. Nam quantum ad Theologiam attinet, nihil intelligo, quantum ad mathematicam valde parum, quantum ad philoſophiam ſum alter norans, & quantum ad reliquas omnes ſcientias, nihil ſcio. Deo ſit laus & gratia. Nam quantum ad Iuris prudentiam alias rectum *das recht*, ei rei fœminæ veſtræ melius ſtuduerunt quam ego, & vos docebunt quidem aliquid. Itaque nihil habeo, auditores reverendi, quod vobis proponam, niſi meam ſtultitiam, & ſi non vultis me audire perorantem de hac inſigni materia, vos omnes inanes dimittam. ſed quia video aures veſtras apertas inſtar crumenæ advocati vel erectas inſtar aſinorum dicam vobis verbum unum atque alterum. Dicite mihi bona fide, exiſtimatiſne vos me ſapientia antecellere, ſi putetis, jam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ſtulto ſtultiores eſtis. Nam primus gradus ſtultitiæ eſt; ſeſe aliis anteponere. Nonne legiſtis apud probatos authores ſtultorum numerum eſſe infinitum? An ego vos ſtultitia ſupero, dum ridicularia vobis narro; an vos me eadem ſuperatis, qui ridicularia auditis? Certe plures ſunt ſtulti, quam ſunt ſyllabæ in Calepino; dicam aperte ut Surdi quoque audiant, *Die VVelt iſt der Narren voll.* Vultis probationem? Nonne proverbium eſt? *Oportet ſtulteſcere, vel in juventute, vel in ſenectute.* Itaque ſtultitia regnat vel in hoc, vel illo tempore.

Quibus non licet curare cuticulam?

R. Quibus panis, vinum & dentes deſunt.

Quare fœminæ non ſunt caudatæ?

R. Quia caudam à viris aut à vicinis ſuis mutuo accipiunt.

Porci in quibus homines ſuperant?

R. In veſtibus & cibo. Nam veſtes habent naturales, ſetas ſcil. & cibus eorum eſt delicatior noſtro, quia eſt exactè maſticatus, ita ut nihil aliud reſtet, quam ut deglutiatur.

Quinam ſunt infortunati?

R. Qui habent memoriam cuniculi, qui currendo ſe perditum it. 2. Qui è lecto ſurgentes podicem elevant antequam naſum elevaverint.

Quænam non ſaturantur?

R. Oculus viſu, auris auditu, &c. & fœmina nunquam faſtidit virum.

Quid

Quid eſt hypocrita?

R. Qui incedit capite reflexo intra duas ſcapulas, qui habet brachia ſua intra manicas, togam ſupra coxendicam geſtat, & podicem intra femoralia abſcondit.

Quinam ſunt ejuſdem farinæ homines?

R. Dominus Be fa-be- mi, id eſt, muſicus: Dominus palpator pullorum an ova parere velint vulgo *Hennenteſter*: Rogier bon temps, id eſt, comeſſator & Bacchi filius vulgo *Schmerborſt.*

PROBLEMATA LUDICRA
& Hiſtoriolæ ridiculæ
ANIMI
RELAXANDI
CAVSA EXCOGITATA.

Quænam ſunt raro contingentia & fere contra naturæ Curſum?

RESP.

PVella adoleſcens ſine amore: nundinæ ſine furibus; antiquus Iudæus ſine divitiis; antiquum horreum ſine muribus: antiqua veſtis pellicia ſine pediculis: antiquus caper ſine barba, antiqua monialis ſine religione.

Quis vulgo dicitur Calcearius Dei?

R. Qui corium furatur & calceos propter Deum dat.

Quis prefertur nobilibus ſine ſervis incedentibus?

R. Aſini molitoris: illi enim ſervo comite ingrediuntur.

Cur mendici numeroſam habent prolem?

R. Quidam quia levibus utuntur ſtragulis ſeu tegumentis ideoque arcte coëunt: hinc Liberorum multitudo: quidam aliter. quia tuto ſolent coire, exploratum habentes non ſe ſed nos eorum pueros eſſe educaturos, ipſi enim faciunt, nos autem cogimur educare.

Ridicula cujuſdam ægroti reſponſio?

Ægrotabat quidam, & cum de ejus vita deſperatum eſſet, cæpit parochus hominem admonere ſuæ migrationis, & inter alia verba conſolatoria ita dixit præpara te ad ſummam Felicitatem, hodie enim portaberis ab angelis in ſinum Abrahami: ad quod ægrotus, Hoc mihi profecto gratiſſimum eſt: nam ſi longa eſt via non poſſum ire pedibus, adeo defeſſus ſum & infirmus.

Iocus Nautæ in ebrium.

Ebrius quidam cum aliis multis ſe lacum Acronium trajecit, ac in prora paulùm obdormiſcens, in lacum eſt præcipitatus: Socii autem illius cum clamarent ut navem ſiſteret nauta, quoniam ebrius in lacum decidiſſet. Ille diſſimulavit aliquandiu, ſurdiſque auribus lacum ſulcavit. Tumultuantibus vero tandem omnibus ut ſiſteret, ſineretque educi ebrium.

Re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Reſpondit ridicule: Quam fatui eſtis, creditis hunc hominem aquâ ſuffocari? Acclamantibus illis, jam fere actum de vita ejus, niſi ſubveniret confeſtim. Stultis, inquit, ſtultiores eſtis: vino ſuffocatus aquam in nullam corporis partem admittit.

De Naſuto Adoleſcente.

Erant ſtudioſi literarum Adoleſcentes, qui una iter faciebant, & cum eſſent cauponam ingreſſi procax mulier unum ex illis Naſutum cêpit irridere. At ille, Deus, inquit, uno eodemque tempore meum & tuum naſum creavit, mihique optionem fecit, aut tuum eligendi, aut meum: Itaque cum tuus mihi diſpliceret, ita apud me cogitabam, elige tibi longiorem, & caca in hunc breviorem.

Quinam ſunt omnium Lætiſſimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque pſallunt.

Quiſnam Cauponem *egregie decepit?*

R. Bavarus quidam qui comedit in ovo integrum pullum gallinaceum, & non ſoluit.

Quinam ſunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices: quibus ſolis licet hominem impune occidere, & cum homicidium aliis capitale ſit illis etiam mercedem affert.

Quænam utilitates naſi?

R. Naſus diſcernit omnis generis odores,

muſcum, zibetum, crocum, quæ naſi beneficio in magno habentur precio. Imo ipſi cæci per naſum ſentiunt ventum flantem ex provinciis inferioribus.

Quæ res periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculoſum eſt iis aliquid ſcribere, qui poſſunt proſcribere. Italorum proverbium eſt,

Scherza con infanti, Et laſcia ſtar i Santi?

Id eſt, cum pueris jocare & ſanctos ſinito ſtare.

Quem univerſus mundus vocat nepotem?

R. Qui pulchram habet uxorem.

Mira deſcriptio hominis pygmæi?

Narrabo quid ridiculi, unde auris veſtra ſiniſtra titillabit. vos qui libenter ſaltatis ab equis ad aſinos, imo qui eſtis aſini ipſiſſimi arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum veſtrum. Pygmeus ille eſt homunculus rufus cum barba nigra ipſius pileus factus erat in modum ſyringis apothecarii, globuli ex cæpis conſtabant, collare ex corio Hiſpanico, vulgariter Corduano, periſcelides ipſius compoſiti erant ex farciminibus: veniebat è regione, in qua nullæ erant perſonæ, flumenta & homines excipias, optimè callebat artem auferendi Lendes è manibus & natibus: ſciebat quoque arrodere ungues, deſpumare lebetem, & quod mirabile dictu eſt vorabat ſicuti Lupus,

pus, bibebat ſicuti vacca, Erat bene verſatus in probatis autoribus, in Calepino duorum foliorum & in multis aliis Libris, nam quantum conjecturà aſſequi poſſum ponderabat circiter Libras 28 caſei Hollandici, excepto pileo illius nocturno ſeu cucupha, quam pignoris loco hoſpiti reliquerat: memini me illum aliquando vidiſſe Pariſiis in balneo ſed tunc erat purgator caminorum. ſtylus ipſius erat ſatis amplus & nitidus & ſplendebat ſicuti matula. Legerat multos commentatores per exiguum foramen oculi ſui, ſed ipſi non arridebant, itaque ablegavit illos ad mille Diabolos, ſicuti globulos in Ludo pyramidulorum. Nam prædicti autores erant ita obſcuri: ſicuti tenebræ Ægyptiorum. nihil poterat comprehendere, & neſcio an vos quoque poteritis luminare, unus dicebat Bran, lingua Rouana eſſe merdam, alter diſſerebat, non omnes ruſticos quadratos eſſe in terra montenſi, quia etiam multi reperiuntur inter craſſos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam eſſe pucrum ollare pro Angelis in præmium illorum guloſitatis, quartus diſſerebat, ſe in magno cætu, ubi ſolus erat, ut culinæ civis de impediis acriter ad ſanguinem uſque diſputaſſe & vidiſſe ibi hominem, exiſtentem in prætorio, qui merdaverat in granarium quo magnificum ſibi nomen præ rattis & muribus compararet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Familia omnium inutiliſſima & triſtiſſima quæ prædicatur?

R. Gallina ſine ovis, porca ſine buculis, vacca ſine Lacte, filia quæ noctu extra domum divagatur, filius luſor, uxor furtim bona viri abſumens & famula prægnans.

Recita lætitiæ gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas barbam, ſi per ſeptimanam, vade ad nuptias, ſi per menſem eme pulchrum equum, ſi per ſemeſtre, eme pulchram domum, ſi per annum ducas pulchram uxorem, ſi per biennium fias ſacerdos, ſi ſemper vis eſſe Lætus & gaudens, ſis ſobrius.

Quinam ſunt inſignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Luſor & miſericors miles.

Quomodo quidam vicinum ſuum ad prandium invitavit?

R. Hoc modo: ò bone vicine, veni hodie in domum meam & mecum prande: ſi enim edulia tecum apportaveris, non niſi ad vini ſolutionem te compellam.

Quinam ſunt omnium probiſſimi?

R. Homines rufi ſcilicet, quia Chriſtus ſolius rufi Iudæ Iſcariotis (quem rufum pingunt) oſculo tangi dignatus eſt.

Cur pulices plus Mulieres quam viros infeſtent?

R Quoniam poſtquam cibo ſunt exſaturati,

rati, etiam flumen & aquas apud illas habent, quibus & ſitim exſtingere poſſunt.

Recita cujuſdam ridiculum teſtimonium?

Quidam Tubingenſis in teſtem adductus tale teſtimonium dedit, Ego jacui & dormivi, attamen vidi & audiui, quod actoris caput ligone percuteret, neſcio tamen an tetigerit eum.

De Paule Wüſt.

Paulus Wüſt, id eſt impurus ex inconditis ſalibus & ſcommatibus cognominatus, cum Eberhardus princeps noſter barbatus rogaſſet eum, ut ſuus familiaris eſſet Reſpondit, Pater meus procreavit ſibi proprium fatuum: tu item, ſi vis unum habere, facias tibi ipſi, ſicut pater meus fecit.

De Nobili amplexatore.

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit præmii acceptura es & paſſura, ut mea manu inguen tuum attrectem, nam ſi clamaverit, ut Catus, farcimen ei ſtatim à me dabitur? Puella ſubridens, quid tu, inquit, à me vis auferre mercedis & anum meum inflare: Nam ſi vocem emiſerit anus, qualem edit cornu venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne ſimile appetit ſibi ſimile, vel quoniam pares cum paribus facillime congregantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Amor quare api comparatur?

R. Quia in ore mel, in cauda aculeum habet. Flos veneris roſa eſt, ſed ſub ejus purpura multæ latent ſpinæ.

Principium dulce eſt, at finis amoris amarus.
Leta venire venus, triſtis abire ſolet.
Obſequium amicos, veritas odium parit.

Piſtor quidam cum in ſpectaculo quodam Chriſtum crucifixum præſentaret, Iudæi illum probroſis dehoneſtabant verbis, quod cum patienter tuliſſet, nec iis commoveretur dixit unus ego hominem exagitabo clamavitque ad eum ſæpius *fur Farinæ*; Tum piſtor, tace, aut ego te cruce in terram proſternam.

Facetum ruſticæ Puellæ dictum.

Quidam Nobiles cis Necharum Sueviæ noſtræ flumen præteribant quaſdam lotrices ruſticas, quarum ob nimium frigus pedes rubebant: unde unus illorum, cur tam rubent (inquit) pedes veſtri? Reſpondit una ruſticarum; quia ignem habemus in calcibus. Iterum ille: Rogo ergo ut accendas mihi hanc meam virgulam, educendo virilia. Cui Ruſtica rejectis poſt terga veſtibus, clunes oſtendens, dixit: Age, mi Domine, deſcende & ſuffla mihi in culinam meam pro excitando igne, qui mihi jam extinctus eſt.

1 *Quinam naſi pretioſiſſimi?*

R. Rubicundi quique habent carbunculos.

Nam

Nam iſte color pluris conſtat, quam color veſtis ſcarlatæ.

Scientiæne ſuntne inutiles?

R. Ita probatur. 1. Rhetorica eſt ars mentiendi, ex albo facit nigrum, hominem candidę vitæ atramento & meris carbonibus denigrat. Theologia ſuperat Captum noſtrum. Medicina boletos venenatos & artem intoxicandi nos docuit; Ars coquinaria guloſitatem inducit. Imo Hiſtoriographus quidam tradit neſcio in quo libro coquos in cauſa fuiſſe ut dives ille helluo Euangelicus ad inferos deſcenderit. Niſi enim cibos opipare conditos illi appoſuiſſent non ita genio indulſiſſet. ſumma ſummarum ſcientia multa incommoda procreat, inducit vigilias, parit catharros, &c. Qualis autem effectus talis cauſa. Ergo conferamus nos omnes ad Abbatem fratrum ignorantiæ, miſſos faciamus alchymiſtas cum ſuo auro imaginario, Philoſophos cum ente rationis, &c. Arrigite aures auditores ſicuti Lepores: hoc enim ſcriptum inveni in vocabulo Reformatorum, quam pravam imaginationem tum perverſis quibuſdam hominibus ademeris, cum crepitum ex aſino mortuo exruſeris.

Recita teſtamentum porci?

R. M. Grunnius Corocotta porcellus tale teſtamentum fecit. Ego infraſcriptus de viſceribus meis dabo ſutoribus ſetas, Rixatoribus

capitinas,

capitinas, ſurdis auriculas, cauſſidicis & verboſis linguam, Bubulatiis inteſtina, Eſiciariis femora, mulieribus lumbulos, pueris veſicam, puellis caudam, Cynædis muſculos, curſoribus & venatoribus talos, latronibus ungulas, muſicis chordas, epulonibus roſtrum, ruſticis merdam, ſueculis mammas nec nominando coquo do lego, piſtillum, quæ mecum detuleram à querceto uſque ad haram. Liget ſibi collum de reſte. Optimi amatores mei vel conſimiles vitæ, rogo vos ut corpori meo ſatisfaciatis, bene condiatis de bonis condimentis, nucleis piperis ac mellis ut nomen meum in ſempiternum nominetur.

Practica vera in multos annos duratura aliena ab omni mendacio.

De *Dominis hujus anni.*

Plures & varii futuri ſunt præſentis anni Domini, quilibet ſupra alium ſe extollere ſtudebit, ſcabella ſuper ſcamna aſcendere conabuntur, ancilla ſuper ſervos, vir ſuper fœminam; in Magiſtrum dominabitur ſcholaſticus, felis ſuper murem præceps ruet.

De anni qualitate?

Aureus numerus hoc anno parvus erit & modicus, apud pauperes multæ futuræ ſunt hoc anno tenebræ, mediæ noctis præſertim tempeſtate, Scarificare & ſanguinem minuere bonum eſt & utile, quoties hominem neceſſitas ad hoc impulerit. vitanda tamen maxime ſanguinis minutio, quæ fit à ruſticis

circa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

circa feſta Bacchanalia, dum illis farciminibus repleti ſunt. In Martio aliiſque Temporibus utilia ſunt ſcabioſis balnea & unguenta: frictio quoque illis non erit ingrata, In Iulio ex frigidioribus cellis allata ſitientibus ſunt jucundiſſima, In Decembri autem tunicæ jumentorum pellibus ſubductæ ſtomacho & tori, ventri ſunt opportunæ. Imbres hoc anno erunt humidi propter reſpectum Aquarii propter naturalem & conſuetum curſum ſolis. dies longiores æſtate quam hyeme. In æſtate Lilia & roſæ in copia provenient, ſed timenda tunc tonitrua & fulmina. in Autumno folia de arboribus cadent, & flores deflorebunt & marceſſent.In vere omnis vis terræ erigitur ad producendos fructus.

De morbis hujus anni?

Corripientur homines diverſis infirmitatibus ſecundum diverſas eorum complexiones, Ille Laborabit podagra, alter febribus, hic dyſenteria, ille lumbagine: omnes autem avari laborabunt chiragra: aliqui autem convaleſcent, alii morientur, ſani melius habebunt, quam infirmi, pariter divites quam pauperes. Tam principes quam populares hoc anno timere habent mortem; principes præſenti anno ſibi caveant à gravib. morbis, tum enim ſani & bene validi manebunt. Quod ſi minus fecerint timendum ubi morbus invaluerit quoſdam eorum morituros eſſe. Communis plebs ſi multum auſteri lactis, pruna & ſimilia

come-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

comederit, formidandum ne ex ejuſmodi eſu ventris profluvium patiantur, ſi aquam biberint ne iis venter intumeſcat ac grave periculum incidant, præſertim ſi indoctum medicum curatorem ſuſceperint. Ex ceraſorum eſu homines calculoſi efficientur, per podicem enim innumeros calculos ejicient,

De Frugibus.

Triticum, ſiligo, avena, hordeum & quicquid ariſtam habet in rupibus & ſaxis tenuiter creſcent, in ſtercoratis autem bene cultis copia creſcet omnis generis frumentorum. Non tamen ſemper pari vendentur pretio, ſed nunc pluris, nunc minoris. Ita etiam cæteræ res in fortunæ rota modo aſcendent poſtea deſcendent velut ſervus& ancilla. In his futuris annis pretioſius futurum eſt triticum quam milium & milium acceptius quam lolium. Rapæ, raphani cæpæ, &c. Ad Satietatem in foro reperientur exili prætio. Nemo tamen nimium illis veſcatur: tuſſim enim generant, & crepitum ſupra & infra, oſculumque eorum qui hæc comederint, puellæ exhorreſcent.

De Communi plebe.

Calcearii, ſutores, peltiones opificeſque reliqui & propolæ multa mentientur, & hæc lucri cauſa facturi ſunt. pecunia inæqualiter inter homines præſenti anno dividetur. Advocati & procuratores invigilent bene ſuis

officiis & cauſis ſi venari voluerint ſine rete & canibus. opifices & plebei niſi laboraverint patientur penuriam victus.

De mulieribus & virginibus.

Mulieres & virgines debilis erunt & brevis memoriæ, ſed prolixiorum crinium. uxores hoc anno communiter viris ſuis imperitabunt, maritiſque multa (quanquam non omnia de deo) concionabuntur: meretrices vetulæ optimæ erunt amaſiorum internunciæ Conjunctio veneris cum Iove demonſtrat quam plures fæminas prægnantes fore, que ante gravidæ non fuerunt & ſi maſculum conceperint parient maſculum ſi fæmellam, parient fœmellam; quod ſi magna conjunctio fuerit martis & veneris, fient & virgines gravidæ, quoniam ſagittarius in corpus earum aget. multæ fæminæ quærent habitus formas novas atque pleræque delectabuntur choreis, cantibus & inſtrumentis muſicis, nonnullæ nocturnis præliis, omnibus vero gratum erit laudari.

De cantatoribus, amatoribus, fiſtulatoribus, artificibus & pictoribus.

Hi omnes magnam erga mulieres habebunt fortunam, in latere, quo loculus pendet & inter pocula de magnis rebus gloriabuntur, plagam autem S. Vrbani, id eſt, ebrietatem vix cavere poterunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

De populi ſeditionibus.

Poſt kalendas Februarii magna futura eſt populi ſeditio, tunc enim ſtultorum erit infinitus numerus. In Octobri ingens ſanguinis & cruoris erit effuſio, plurimi enim boves, ſues, capellæ & hædi mortui in ſanguine jacebunt.

De quorundam hominum penuria.

Magna erit *ſacerdotum* penuria adeo ut quidam tria quatuorve vel plura habebunt officia eccleſiaſtica penuria etiam *Nobilium* nam & ruſtici conabuntur eſſe nobiles. Erit præterea penuria in Iudæis, quia Chriſtiani uſuram & fænus exercere ſtudebunt.

De vino & cereviſia.

Vites plurimis in locis vini copiam dabunt. Multis autem vinum erroneam vitam faciet, feceſque, & ſupra & infra egeret, Magnas item diſcordias & ſeditiones Bacchus excitabit, præterea vinum magnum calorem intus ſed intenſum frigus extra cauſabitur dum vacuam crumenam & veſtes malas & detritas caluaſque faciet, maxime ſi teſſerarum concurſu utatur. Vinum Cretenſe(quod malavaticum vocant)carius erit quam vinum vernaculum, erit etiam melioris ſaporis, hoc ebrioſi teſtabuntur, niſi eorum palatum flavabile infectum fuerit. Ingentes quoque in ſe continebit virtutes; nam mane ſtomachum confortabit, meridie refrigerabit corpus, ve-

ſperi

ſperi ſitim extinguet, per totum vero annum refrigerabit, non ſecus ac hebræorum ſichar ſi uva non bene maturuerit, erit vinum acerbum. Cerevíſia erit optima, ſi nimium aquæ infuſum non fuerit.

De mulierum infirmitate.

Menſe majo cum ſanguis in homine renovatur, quaſdam mulieres pruriginibus vexabit, pro remedio viri illas ſcarificare debent, quod ſi non profuerit unguendæ ſunt circa lumbos unguento confecto ex cinere incombuſto.

De rebus quibuſdam nocivis.

Res quædam hoc anno, hominibus nocivæ futuræ ſunt ut ſerpentes, viperæ, veſpertiliones, ova putrida. Ne hinc ergo detrimentum accipias non comedes ulla ova ruſticorum abſtinebiſque diligenter ab ovis zephyris *windeyer*, vulgo *eyer ohne ſchalen.*

De ventis?

Venti hoc anno inſtar chamæleontis mutabuntur modo enim flabit ab aquilone, modo ab auſtro omnes autem venti dirigentur ſecundum roſtrum galli gallinacei ſuper pinaculum templi ſtantis.

De quibuſdam futuris effectibus hujus anni.

Dies quibuſdam plus æquo breviores videbuntur, ut nox longa, quibus mentitur amica. Mercenarios ſæpe hoc anno capiet laboris tædium utilius erit pecuniam accipere, quam dare qui vinum cereviſiamque non

ſper-

ſpernet. Conjuges tamdiu inter ſe pacem habebunt donec litigare inceperint. Nigræ vaccæ lac album præbebunt.

Breviſſima concio cujuſdam parochi.

Parochus rogatus ab epiſcopo, ut coram ſeruri ſacram haberet concionem: annuit, at aulici, quorum animus in patinis erat, clam inſuſurrabant in aurem parochi, ne pateretur in longum produci ſermonem, qui benè in præſens quadraret, ſicuti longa farcimina toſta ad ignem, juxta illud vulgare, *Kurtze metten lange bratt VVurſt*, Recte ait, parochus monetis, ego potiſſimum ſtudebo inſervire tempori, Et exorſus dicere: cumpluſculi; ait, me rogarunt, ut brevibus complecterer ſermonem: accipite igitur vos aulici, hunc ſermonem Chriſti ſervatoris, quo ait, ſe reprobis dicturum. *Ite maledicti* Quid poteſt dici brevius? & ſi quoque vultis in ignem longa toſta farcimina, quandoquidem & illa nobis ſunt in promptu, non negabimus comprehenduntur autem in verbis proxime ſequentibus videlicet, *in ignem æternum.* Præterea ſi quis coquos deſideret, qui piper aſpergant & illi ad manus ſunt *Diaboli & Angeli* ejus,

Quare in piſcibus ſunt ova rotunda in volatilibus oblongæ figuræ?

R. Quia calor mouet à centro, & maxime ad figuram pyramidalem, quod patet in

flammula ignis, quæ tendit in conum, & ſi lata ſit in baſi, & ideo quia Calor fortior eſt in volatilibus, quam in piſcibus, ova volatilis ſunt oblonga, piſcis rotunda, quia calor debilis diſpergitur in gyrum,

Principum quænam prærogativa ;

R. Principes dum ſunt ebrii, vocantur à familiaribus læti, dum ſunt nigri dicuntur fuſci, dum ſunt ſtulti dicuntur probi, ſimplices & innocentes, dum tyranni, vocantur juſti,

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur?

R. Quia mendicus mendicum procreat. Non enim parentibus curæ eſt, ut liberi eorum honeſta aliqua arte ſeſe ſuſtentent, ſed in eo toti ſunt, ut eorum veſtigia ſequantur, oſtiatimque mendicent.

Recita ridiculum cujuſdam Parochi, factum?

Quidam parochus cum in facie Eccleſiæ matrimoniu m contractum confirmare vellet, maritum interrogavit *Chonrade quod eſt tibi nomen?* Chonradus cum maximo aſtantium riſu, dicis (inquit vocor, Nomen enim meum tu ipſe pronuntiaſti.

De Vnoculo.

Quidam unoculus, cum duxiſſet puellam devirginatam, quam ipſe virginem credebat, acerrime ei exprobrabat læſam pudicitiam. Ad quod illa. Cur tibi integra eſſe deberem

quum tu ſis luſcus careaſque altero oculo? Hoc damnum, inquit vir, ab hoſtibus atque inimicis accepi. At ego meum ab amicis reſpondit puella.

Verſus leoninus de amore.

Poſt viſum riſum poſt riſum venit in uſum.
Poſt riſum tactum, poſt tactum venit in actum.
Poſt actum factum poſt factum pænitet actum.

Cur in mundo monſtra monſtroſiora inveniuntur, Theologus ebrius, vel avarus, Iuriſperitus injuſtus, Medicus valetudinarius, qui ſeipſum curare non poteſt?

R. Quia eorum profeſſioni vita omnino non quadrat.

Puella interrogata utrum vellet in anſerem mutari an in gallinam, quid dixit?

R. In Gallinam, quia hæ anſeribus ſunt feliciores, quæ quotidianum venerem norunt, anſeres vero vernam duntaxat.

Quænam eſt differentia inter fures privatos & publicos?

R. Fures privatorum furtorum in nervis atque in compedibus vitam agunt, fures autem publici in auro atque in purpura. Scite Diogenes videns magiſtratus quendam qui ex ærario phialam furatus fuiſſet,, comprehenſum ducentes, *magni* (inquit) *fures parvũ ducunt*

Pulchra etymologia nominis philippi.

Phi, nota fætoris, lippus malus omnibus oris,
Phi malus & lippus, totus malus ergo philippus.

Reci

Recita hiſtoriam ridiculam cujuſdam Itali morituri?

Italus quidam è vita migraturus cum corpus Domini à ſacerdote manducandum acciperet, adactus ſolenni Centurionis dicto; *Domine non ſum dignus ut intres.* verba hæc non gravatim reddebat. At cum ventum eſſet in eum locum, *ſub tectum meum* quod Italice ſuggerebant his verbis *â caſa mia.* Ille vehementer reclamabat, *Non à caſa mia*: atque id cum ſemel atque iterum feciſſet, aſtantibus multum ægre ferentibus, cauſam rogatus, *Ego inquit, quoad vixi ſemper in conducta domo habitavi.* Quod verbum. omnibus ridendi materiam præbuit.

Mors Mordet, Omnia Roſtro ſuo ad Vitorem.

Diſce mori quicunque legis mea ſcripta viator.
Omnes æqua manent funera, diſce mori.
Diſce mori frater, diſcat cum præſule clerus,
Cum juniore ſenex, cum ſapiente rudis.

Quænam eſt interpretatio harum Literarum S. P. Q. R?

R. Quod capitolia tot ſenſus dicebat ille Romani ſic expoſuerunt *Senatus populuſque Romanus*; alii ſic, *ſalutem populi quære Romani.* Sibyllæ de Deo ſic, *Serva populum quem Redimiſti.*

Beda ut derideret Gothos; *ſtultus populus quærit Romam.*

Galli, *Si peu que rien.*

Itali *famoſi Poltroni, queſti Romani*
Germaniæ proteſtantes, *Sublato papa quietum regnum.*
Catholici *Salus papæ, quies regni.*

Quare fatui flent ſplendente ſole, & rident quando pluit?

R. Quia poſt ſplendorem ſolis ſequitur pluvia, poſt pluviam autem ſplendor.

Iocus Ciceronis.

Cicero cum à quodam cæna exceptus eſſet, ſatis parca & quotidiana, nam pene ſe nulli negabat, valedicens hoſpiti, tacite ei in aurem ſuſurrabat, *Non putabam me tibi tam familiarem.*

Milites cui ſunt ſimiles.

R. Parochus quidam videns aliquot templum intrantes, abrupto concionis filo ſic illos aggreſſus eſt: vos milites, inquit, ſimiles eſtis Chriſto: ſicut Chriſtus toti mundo exoſus fuit ita etiam vos hominibus exoſi eritis, ſicuti Chriſto multæ fuerunt tenſæ inſidiæ; ſic & vobis inſidiæ tendentur. Chriſtus fuit captus vos etiam capiemini. Chriſtus fuit condemnatus ad mortem, vos etiam condemnabimini? Chriſtus fuit mortuus in cruce, vos etiam moriemini ſub patibulo. Chriſtus rogatu cujuſdam fuit ſepultus, vos etiam ſi qua gratia reſtat, ſepeliemini. Chriſtus Reſurrexit à mortuis, vos etiam à mortuis reſurgetis, Chriſtus aſcendit

dit ad cælos,at vos deſcendetis ad 100. mille Diabolorum.

Synonyma quanam ſunt?

Vnus Nobilis	----	Duo Nequam
Vnus Magnus	----	Duo parvi.
Vnus albus	----	Duo nigri.
Vnus Carolus	----	Duo Ioannes.
Vnus Aſtutus	----	Duo ſimplices.
Vnus Sobrius	----	Duo ebrioſi.
Vnus Leo	----	Duo Leopardi.
Vnus audax	----	Duo formidoloſi.

Pueri cujuſdam lepidum dictum?

Cum optio quibuſdam hominibus data eſſet,hic ſe pontificem maximum alter opimum Canonicum, alter quippiam aliud ſe velle eſſe aſſeverabat. Tum puer loquaculus, qui aderat: Ego, inquit pepo eſſe vellem. Rogatus quam ob cauſam, quoniam omnes mihi culum olfacerent, Eſt enim mos frequens, ut melones empturi, poſteriorem olfaciant partem.

Quot ſunt genera ſtultorum?

R. Quatuor, 1. Quod tantum minatur quod à nullo timetur, 2. Quod tantum jurat, quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retinctum, 4. Quod cum non habeat ſervitorem, ſibi ſervire recuſat.

Narra lepidam hiſtoriam de duobus ſacrificulis?

Sacrificus quidam collectam ex miſſa pecu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

niam in angulo altaris depoſuit cum hac inſcriptione, *Ecce locum ubi poſuerunt eum.* Alius ſacrificus forte fortuna ſcedulam invenit, ſurreptaque pecunia chartam aliam inanem & complicatam relinquit cum hac inſcriptione: *Surrexit non eſt hic.*

De impari Conjugio.

Sponſam iuvenculam, quæ ſeni marito nupſerat, quidam in Nuptiis, ut mæſtiorem ſolitò conſolatus: Bono animo, inquit, eſto: nam vetulus equus tam longum iter poteſt conficere quam juvenis. *Es trabt ein Schimmel ſo weit, als ein Hengſt.* Huic illa, ductis ex imo pectore ſuſpiriis & manibus ventrem demulcens reſpondet: At non in hac ſemita.

Inſulſum dictum Ruſtici cujuſdam.

Cum cuidam ruſtico in montibus Helvetiorum uxor omneſque liberi peſte obiiſſent: ruſticus indignabundus: Ego ſemper audivi, inquit, quicquid homini charum ſit, auffert ei diabolus.

Duo verſus retrogradi.

Poſco mihi dones ſadai cæli ſator alta.
Alta ſator cæli ſadai dones mihi poſco.
Triſte mihi tollas ſadaipræbens rogo læta.

In mendicum qui ſe pro medico geſſerat.

Tu te fers medicum, nos te plus eſſe fatemur.
Vna tibi plus eſt litera quam medicus.

Vtrum qui conſuevit multos cibos accipere, plus ſuſtineat jejunium, quam ſolitus parum comedere? R. Mul-

Multum comedere ſolitus melius ſuſtinet jenunium, quia propter præcedentem repletionem habet paululum caloris, & ideo poteſt plus jejunium ſuſtinere : in alio accidit è converſo.

Iocus Ciceronis in Vannium, qui paucis diebus conſulatum geſſerat.

Magnum oſtentum (inquit) anno Vannii eſt, quod illo conſule, nec hyems, nec ver, nec æſtas, nec autumnus fuiſſet.

Quare avidius vorantes citius ſatiantur?

R. Quia avide vorantes multum aeris cum cibo inferunt per hiatum ructus, vel crebritatem reſpirandi, igitur ubi aer vias compleverit, faſtidium cibi fit.

De tribus ſtudioſis Theologiæ hiſtoria Lepida.

Obſonium delicatum tribus theologiæ tyronibus oppoſitum, ſed ita puſillum ut una vice devorari potuerit. Pacti ſunt igitur inter ſe, ut qui aliquid huic rei congruum, ex evangelicis literis protulerit, toto veſceretur ſolus. primus dixit: *Deſiderio deſideravi hoc obſonium manducare.* Alter ait: *Domum quampiam ingreſſi, comedite, quæ apponuntur vobis.* Tertius direpto obſonio & una vice devorato, in toto, Euangelio, inquit, non occurrit huic rei aptius verbum, quam extremum illud, quo uſus eſt Dominus, videlicet, *Conſummatum eſt.*

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus ſtomachum calefa-

cit, cruditates abſumit, calculum pellit, omnis generis obſtructiones aperit, oculorum vero aciem lædit, & hebetat; ut recte Ovidius,

Nil prodeſt, quod non lædere poſſit idem.

An ſenes poſſint rejuveneſcere?

Tradunt de aquila naturalium rerum ſcriptores, eam quolibet decennio juventutem renovare, ſerpentes vero etiam quolibet anno. Sed pennarum iſta acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis ſe impediri ſentit, concitato curſu in ſublime fertur, ideoque ad frigidiſſimas aquas converſa, ter iis immergitur, poſteaquam in nidum evolans, alis pullorum tecta, in ſudorem reſolvitur veteribuſque plumis exutis novas recipit, unde ſenectutem ipſam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore paſſa, Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore conſtrictam, ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid fuliginoſi humoris hyeme eſt cogeſtum in ipſam cutem colligitur, quam ſiccioremque redditam à ſubjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliores evadant. Quod ſi eſt rejuveneſcere, quid obſtat, quo modo & Homini cui exciſi ſunt dentes renaſcuntur, & poſt ſcabiem exſiccatam nova cutis eſfloreſcit, juveneſcere dici poſſit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Lepidum dictum Auguſti Cæſaris.

Auguſtus Cæſar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra biennium juſſit interfici, filium quoque ejus occiſum; ait *melius eſt Herodis porcum eſſe, quam ejus filium.*

Vivere noſtrum quid?

Ita comparatum eſt, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus ſpiritum, quod ſi animadvertamus, nos ſingulis diebus & horis ac momentis mori comperiamus, mortem ſeu inuſitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circumferamus. Haud aliud eſt vita noſtra quam mors continua, Tandundem vitæ decedit, quantum accedit. Qui triens ætatis ſuæ tranſegit, tantundem ſui parte mortuus eſt: qui ſemiſſem, ſemimortuus: præteriti noſtri temporis portio mortua eſt, præſens vivit ſimulque moritur, futura ſimiliter morti mancipabitur. Nemo eſt qui non eſt morti propinquior poſt annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, & hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de ſpatio vivendi demitur.

Iocus Ciceronis.

Cicero cum veniſſet ad Pompejum dicentibus aliis tarde eum veniſſe, *non* inquit *ſero veni, quia nihil paratum invenio.*

Nigredo Æthiopum unde?

Multis perſuaſum eſt, Æthiopes propte-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

rea eſſe nigros quia calidiſſimam regionem inhabitant. Sed obſtat. 1. Quod filii Æthiopum etiam in frigidiſſimis regionibus naſcantur nigri etiam ſi calorem patriæ nunquam ſint experti. 2. Quod in caliditſimis regionibus, etiam ſint homines non nigri, ſed vel Europeorum inſtar candidi aut fuſci. 3. Quod Hiſpani in Æthiopia degentes, non gignerent Liberos alterius coloris, quam in Europa. Cauſa igitur duplex eſſe videtur: 1. à regionis æſtu, 2. occulta ſeminis proprietate, qua fit ut è nigris nigri, è candidis candidi generentur.

Iucunda hiſtoria de Rege Franciæ.

Rex Franciæ Philippus clericos quoſdam pauperes ad cænam invitaverat, at unus illorum in fine menſæ caponem abſtulit. Illum Rex animi gratiâ ſemotis arbitris interrogat quam ſcientiam profiteretur, Theologiam inquit: tum rex! Nonne legiſti in S. I. Nolite eſſe ſoliciti de cibo. Imo reſpondit & ego volui deponere omnem ſolicitudinem & certus eſſe, ideo caponem mecum ſumere volui.

Crepitus ventris excuſatus.

Emiſerat quidam ingentem ventris crepitum in denſa hominum turba: Objurgatus ob hanc rem ab amico, per Iovem, inquit, meus podex jam dudum loqui deſiderat, ſed nihil illi deeſt, præter linguam tuam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

De Puella Strubingenſi.

Erat Puella delicata & præpetulans Straubingenſi Cauponi cuipiam: hanc laſcivus Sacerdos amabat. Fortè miles ex Vngaria rediens apud Cauponem divertebatur qui & ipſe Cauponis filiam perdite amare incipiebat, ſed ab ea repulſus aliquoties, cepit tandem obſervare, quem amaret: viditque colloquentem in templo cum Sacerdote. Quadam nocte, cum hoſpites cœnam diutius protraherent, & puella ſæpius ad ingreſſum domus deſcenderet miles ſubſecutus ſeſe occultavit ſub gradibus. Intromiſſus ibi Sacerdos & à puella in balneolum deductus atque ibi moras trahere juſſus fuit, dum hoſpites irent cubitum. Pollicetur meretricula ſe mox rediturum, atque inde in ſuum cubile ſecum abducturum. Miles his auditis; ut primum aſcendit in ſuperiorem domum puella, ſtatim magno cum impetu in balneolum irrumpit. Patrem ſe filiæ eſſe ſimulat, verberibus mulctat Sacerdotem eique veſtem detrahit, & extra domum proturbat: ſe verò in balneolum confert, & deſertam à Sacerdote ſtationem occupat. Iam ubi hoſpites cubitum iviſſent, celeriter redit virgo, & apprehenſum toga ſacerdotali militem pro Sacerdote ſecum in lectulum ſuum per tenebras abducit. Nocte intempeſta ad oſtium revertitur exturbatus Sacerdos, & feneſtram cubiculi, in quo meretricula cum milite cubabat, longurio pulſat. Illa rata militem eſſe

iſtum pulſatorem, monet ſuum amatorem ut hominem lotio perfundat: Hic inquit, miles eſt qui has nobis facit moleſtias. Quæſo te mi Domine, hac urinâ madefactum ab oſtio remove. Paret miles & ſacerdotem undique conſpergit. Ille triſtis recedit, & iratus mereticulæ. At miles antelucano tempore à meretricula diſcedit, quaſi ad preces matutinas in templum iturus. Progreſſus à caupona, ubi ſacerdotale pallium relinquerat, abit in templum ſequitur paulò poſt meretrix, ut Sacerdotem quæreret, & de cauſa derelictæ veſtis eum rogaret. Verùm ubi Sacerdos illam conſpexit, iratus exprobrat illi ſuam excluſionem, & acceptam nocte contumeliam. Dolo militis cognito, veniam puella impetrat, Sacerdos noctu recipitur, miles auro corrumpitur, ut rem iſtam alto ſilentio teneat.

Diogenes Cynicus domum epulonis ejuſdam videns inſcriptam pretio venalem quid dixit?

R. Sciebam aliquando fore ut diuturna crapula Dominum evomeres.

Cur ſternutantes ſalutantur?

R. Romæ aliquando peſtis inguinaria fuit tam ſæva, ut homines in via, in menſa, in ludis, in colloquiis ſubito morerentur. Itaque cum quis ſternutabat ſæpe cum ſternutatione ſpiritum exhalabat, unde, cum aliquem ſternutantem quis audiebat, ſtatim accurrens

De us.

Deus te adjuvet, acclamabat. Et abhinc adhuc conſuetudo ſervatur, ut cum aliquem ſternutantem audimus, Deus te adjuvet, acclamemus.

Senes cur ſuſpitioſi.

R. Quia increduli, increduli quia experti, hoc eſt, quia compertum habent, quanta ſit hominum perverſitas non facile credunt, ſed ſuſpicantur.

Cibus Ruſticorum qualis;

R. Panis ater, caſeus, piſa, lentes, olera. carnes bubulæ & vaccinæ, vetuſtiſſima cæpa & allium.

Ebrietas varia.

Ebrietas eſt varia, pro ejus natura qui bibit, & pro vini conditione in facultate, colore, conſiſtentia & ſapore, ſi quis enim cute perſpirabili, utatur tenui vino, quod non aſpirando eſt nervis moleſtum, is non facile ebrius fiet, aut ſi fiat, facile evaneſcet ebrietas: Si quis vero non ſit perſpirabili cute, ut mulier ſe liberalius vino invitat, ut non facile ebria fiat, diutiſſime tamen durat illa ebrietas: cerebrum enim in his frigidum, & humidum una cum ventriculo, hinc inopia caloris nativi, unde non facile diſſipantur vapores è vino elati.

Homo quâ in re maxime indiget.

R. Eâ, qua medici recuſando accipiunt, & recuſant accipiendo: quia dicendo *nolo* accipiunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

cipiunt pecunias, ita auferunt apoſtemata veſtrorum marſupiorum eorumque interea plane examinant & purgant. Iocoſe & eleganter Belgæ, *Rapen is een ſoo goede cruyt, alle man is om rapen uyt.*

Quando Lupus fuit manſuetus?

Reſpondit quidam ſtudioſus macilentus quadrageſimalis ex Hungaria oriundus: *Lupus fuit manſuetus dum eſſet in arca Noe*, Tunc enim ſe captum videns vix obliquis oculis ovem intueri audebat. Recte aliquando etiam olitor eſt opportuna loquutus.

Quinam ſunt ſtulto ſtultiores?

R. Aucupes & venatores: hi enim mane ſurgunt nulla tempeſtatis habita ratione, per æſtus per frigora, incertæ exiguæ prædæ ſpe ſub die vagantur hyberno maxime tempore, quando feris anatibus inſidiæ ſtruuntur. Iam canes ſecum ducunt, jam accipitrem manu ferunt, jam retibus, amitibus aliiſque decipulis ad ficedulas, perdices, conturnices, alaudas, &c. capiendas accommodatis, onuſti incedunt; tum retia operoſe explicant, falconis vel accipitris volatum obſervant, redeuntem anxie expectant, ac ſæpe media hyeme, per flumina per nives totum diem ſequuntur, non ſine valetudinis diſcidio: completo die vix unam, aut alteram aviculam, domum reportant. Quod ſi ineat rationem ejus quod in falcones, canes, retia aliaque inſtrumenta

inpen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

inpenderit, videbit ſine perſpicillis ſecum ratione inſanire.

Anhelitus felium veneficium.

Pravus eſt anhelitus felium, novi enim quoſdam, qui cum noctu in lectis feles ſecum habuiſſent, & in lectum ab eis aerem inſpiraſſent, hectica febri tandem conſumpti perierunt. Nec ita quidem in monaſterio quodam, ubi permulti catti familiariter nutriebantur & in cœnaculis cubilibuſque, & lectis frequenter erant, adeo plerique infecti ſunt, ut intra breve tempus, nec miſſa nec veſpera eo in monaſterio decantarent. Ex his intelligere eſt, quam minime fabuloſum ſit, quod vulgus dictitat, feles infantibus eſſe exitiales: ipſorum enim ori toto corpore incumbentes, fuliginis exitum & thoracis motu intercipiunt, ac peſtifera quando ſe demittunt, aura, & exhalatione tenellorum infantium ſpiritus inficiunt & præfocant.

Cum mulieribus infæcundis quid agendum?

R. Mitte illas ad Thermas Badenſes & res erit in vado: de his enim thermis ita Poggius Florentinus Leonardi Aretino ſcribit: Nulla (inquit) in orbe terrarum balnea ad fecunditatem mulierum magis accommodata eſſe: innumerabilem multitudinem nobilium & ignobilium, ducenta millia paſſuum eo venire non tam valetudinis quam voluptatis cauſa.

Om-

Omnes amatores omnes procos, quibus in delitiis vita eſt poſita, eo concurrere ut fruantur rebus concupitis, multas fæminas corporum ſimulare ægritudines cum animo laborent, omnibus unam mentem eſſe triſtitiam fugare, quærere hilaritatem, Non de communi dividundo agere, ſed de communicando diviſa. Has ipſas thermas. *Auguſt. Buſbeq. epiſt. 3. fol.* 138. conciliatrices amorum vocat. quod ſi ſiniſtro quodam fato balnea iſta nihil proderunt uxores, ad Academias mitti poſſunt, ubi omnium facultatum ſtudioſi facile rimabuntur ſterilitatis cauſas: norunt enim plerunque morbos mulierum, præſertim ſtudioſi medicinæ, quibus pro viva Anatomia eſſe poſſunt, facilique Labore ſterilitatem abigent, fæcunditatemque provocabunt.

Præſcribe mihi aureum dogma.

R. Quæ ſupra nos nihil ad nos. Itaque auriga loquatur de curru, ſutor de crepidis, nauta de ventis, faber lignarius de ſecuri, coquus de jure, carne aſſa, elixa, frixa, de braſſica & de omnibus ad culinam pertinentibus.

Vbi viſuntur quam plurimi cornuti.

R. Nullibi magis quam in Italia & in primis Venetiis: ubi enim mercatores ultra annum peregre profecti, inferiorem corporis partem, inſtrumento quodam ex ferro & chalybe confecto, & Goſſypio artificioſe refecto

circum-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

circumdant & obſeratam relinquunt, ſed quam vanum hoc ſit, palam eſt.

Mus miſer eſt antro, qui ſaltem cluditur uno.

Sie wiſſen mehr locher als eines in vitam namque, cuſtodire æque difficile eſt, quam in ferventi ſole gregem obſervaſſe. Et licet eas cuſtodiretis, non ſecus ac pater Acriſius ſuam Danaen.

Quam turris ahenea Robuſtæ-
Que fores, & vigilium canum
Excubia muniebant. Horat.
lib. 2. od. 16.

Imo *VVann jhr ſie an die ſeiten henget, VVie ein Fuhrmans taſch*, conſilium tamen invenient, quo vos eludant, certius namque eſt, ſi nullis repagulis clauderentur, fortaſſis fideliores eſſent, ſed ſi Argum apponas, aut Atlantem cuſtodem conſtituas, erumpet tamen & evadet maneat potius quilibet domi, ne longæ ipſius exſpectationes pertæſa, uti Clytemneſtra cum ſervis, qui tenentur operas Domini præſtare, ſe commiſceat, *Dan wenn jhnen daſz fleiſch hebt an zujücken, uehmen ſie was da iſt*, & ſecundum Bechmannum,

Non herbis hic fit rigidis quos educat hortus
Carne opus eſt illus ſi ſaturare
velis.

Hinc etiam Dianira anxie conqueritur, quod ob crebram mariti abſentiam, ea voluptate deſtituatur, qua aliæ mulieres ſolerent

rent oblectari, qua ratione & viduam ſe nominat.

Vir mihi ſemper abeſt, & conjuge notior hoſpes,
Monſtraque terribiles perſequiturque feras.
Ipſa domo vidua, votis operoſa pudicis
Torqueor, infeſto ne vir ab hoſte cadat.

Certè, quo ſæpius mariti proficiſcuntur, eo ſæpius uxores eorum obliviſcuntur, unde Helena Menelai uxor de marito abſente conqueritur, ----- *prorſus ne ſola jaceret,*
Hoſpitis eſt tepido nocte recenta ſinu,

Scitum Demadis dictum.

Cum Athenienſes vellent Alexandro divinos honores impendere, dixit Demades, *vidite* (inquit) *nedum cælum cuſtoditis, terram ami,tatis.*

Eſt ne ducenda Aulica.

R. Nullo modo, caveat ſibi qui liber ne ducat talem, *Den ſie ſlegen gemeigniglich mit zerbrochnen geſchirren zu jubiliren.* Moneo harum ſectatores, ne ſemper amabiles ſperent neſcii auræ fallacis, nec nimium illis fidant, ſed mucronem alio vertant.

Nam aulicæ, ancillæ thermis & balneis inſervientes, meretrices & nutrices ſub eodem militant vexillo, juxta illud.

Hoff-Magd, Bad-Mâgd, huren und Ammen.
Gehören zuſammen in einen ſtammen.

Tot enim & tam multi Equites, & Domi-

celli virginum clauſtris & theſauris latronum
onore inſidiantur, *VVie jederman an jhnen zu Ritter werden,* partim Lenociniis verborum, amorem extorquent, & cum puellulis iſtis (*Non ſit, quæ lonas molliat apta manus.*)

His ſaltem de rebus colloquuntur quæ ad amorem faciunt tantos obſcænos ſermones proferunt, quibus ipſum plutonem ex infernis producere poſſent, *Da ſparet man beyderſeyts der Ehren, und behilfft ſich alleweil des* Scandirens. Ibi prudens & ætate confecta Gynæcei magiſtra (à Iove principium) à quot olim procis ſit adamata narrat, quibus muneribus dignata, quibus blanditiis ambita. Hæc enarrat, quot gemmas, quot monilia, quot catenulas extorſerit, quot ſtrophiola, quot baſia illa Reddiderit. Alia commemorat ſingulari quodam dicendi lepore, quoties nuper cum hoc vel illo collocuta fuerit, ô inquit quæ dixit eorum recordabor quoad victurus ſim! Tanta pietate præditus eſt, adeo ſi cum eo dormiam, nihil incommodi mihi illaturus eſt; altera illius ſermonem interrumpit & de Comædiis tragædiiſque incipit quiſque melius ſuam perſonam expreſſerit, facete dijudicat. Tandem diſceſſa gynæcei magiſtra Pamphilus adeſt, qui glycerium ſuam benē abſolvit: Hiſce ſermonibus tempus terunt, & quæcunque dicunt, ſe cum aliarum admiratione dicere putant, ſi recte conſiderabis internum non externum Aulicarum habitum inve-

invenietis ſub formoſis iſtis pellibus turpiſſima monſtra latitare: memores enim aulicarum delitiarum earum non obliviſcuntur, & qua, ut verum fateamur, fidelitate & integritate maritis puram virginitatem afferunt, notum eſt, ubi ſperant ſe in Angliam profecturos in Hollandiam pelluntur. O quanto dolore miſer maritus afficitur; quoties cogitur legere *Mathiam de Afflictis*, dum illa legit *Ioannem in extravagantibus*; ferenda omnia, diſſimulandæ hanreitates, & patiendi factus. Quod ſi maritus extravagationes prohibere velit incipit illa ſtomachari & rixari *VVirſt mit Schelmen und Dieven umb ſich, ſonderlich wenn ſie Margaretha heiſt dererſieneb den Teuffel die höllen zu eng machen Margarides ſeptem ſpoliaſſe feruntur Avernum.* Interdum, cum amatoribus paciſcuntur, ut maritum bene contuſum & communibus impenſis delumbatum remittant, quod injuriam ſibi factam viciſcantur & vindicent, eos adamata occipiunt, quos antea nihil pendebant.

Vnde *Ovid. lib.* 2. *de arte amandi non* immerito de ira fœminarum ait,

Sed neque fulvus Aper media tam ſævus in ira eſt.
Fulmineo rapidus dum rotatore canes.
Femina quam. &c.

Cur canes ſublato altero pede poſteriori mingunt?

R. Ne

R, Ne ſibi urina calceamenta contaminent.

Hiſtoria jucunda de quodam Italo.

Italus quidam opulentus, cum ſtipem opimam mendico erogaret, mendicus illi gratias egit, multaque fauſta homini precabatur, atque inter cætera optabat, ut angeli animam ejus in paradyſum veherent: dives averſatus hoc votum, reſpondit *piu ſero che puo eſſer*, ideſt, ſerius quam fieri poteſt: divitias ſuas cognitas, cæleſtibus ignotis & adhuc ſperandis præferens.

An alterius uxoris cuſtodiendæ abſente marito cauſa nos ſolum de die ſed etiam de nocte adeſſe cogitur?

R. Negat id *Nov.* 134. *sap.* 9. Verum nos contrarium aſſerimus, valde enim periculoſum ſolum dormire præſertim ſexui fæmineo, propter lemures, ſpectra nocturna, incubos à quibus valde infeſtantur, qui timidum muliercularũ animum facile conſternare poſſunt, ſic ex nimia ſolitudine oritur melancholia, quæ difficulter curari poteſt, ergo eam ut proprium corpus defendere tenetur. Multæ fæminæ inveniuntur, quibus talis conſuetudo innata eſt, ut ne unam noctem ſolæ dormire poſſint, nec illud ullo modo evelli & eradicari poteſt, qui vero id fiat nos latet, ſiquidem non omnium rerum ratio reddi poteſt, præter quod dicimus, tantam conſuetudinem iis eſſe alteram naturam, & propterea,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Natura ſequitur ſemina quiſque ſua.

Circa hoc tamen eſtote providi ut hanreizetis in occulto, ne habeatis mercedem veſtram in propatulo, vitam enim qui in amoribus habet, os habeat obſeratum oportet, *Gu. Horol. prin. l. 2. c. 12. Mann muſz ſchweigen wenn einem Barmhertzigheit widerfahren iſt.* Facile enim contingere poſſet, ut te repudiato alter admittatur.

Iocus de quodam Helvetio.

Helvetius quidam in alpibus paſcendi pecorum curâ detentus, quod rariſſime in templa Deorum veniret, ſemel inſtigatus à vicinis ſuis in hebdomada magna, quam & ſanctam vocant, matutinis interfuit. Et cum ſolito more extinctis luminibus tumultus fingeretur, quem Iudæi concitaſſe creduntur in captione Chriſti, ille extracto gladio, in angulo fani ſtetit ſummo timore perculſus: cumque lumina rurſus accenderentur, vicinum ſuum acclamans, quæſivit anne vulneratus eſſet? Et interea vidit Sacerdotes imaginem crucifixi portantes; & quoniam non novit imaginem, dixit: Ego benè cogitavi tantum tumultum non finitum iri ſine homicidio.

Hſtoria de Rege Philippo.

Regi ſummo Philippo obviam factus mendicus petiit largam elee moſynam quia frater ejus eſſet, quæſivit rex ex qua parte, de Adam inquit; rex juſſit ei dare nummulum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

um. Et cum hic diceret, hoc non eſt donum
gis fratris, reſpondit rex: ſi omnibus fra-
ibus tantum darem, nihil penitus retinerem.

uæritur: an quis cum ſponſa nondum ad maritum deducta hanreitatem committere dicatur?

R. Quidam negant: Nos affirmamus *arg.* 13. 83 *ff. ad l. Iul. de Adulte.* & verbum; ectitur, ut facit l. 1. *de v.* 5. Concedimus uidem, quod uxor Domini non ſit ut eſt xtus *l.* 12. *ff. de ritu Nupt.* uxor tantum eſſe telligitur in his, quæ ad ejus honeſtatem rtinent, & non nuptiæ duntaxat verum iam ſpes nuptiarum violari non debet, & uamvis carnaliter non cognoverit, *Iſt noch ht mit der ledern ſeil drüber geweſen*, tamen ſius uxor eſt & ſponſus æque ac maritus bjectum patiens & bonus vir diceretur. Et is ignorat cingendum haberi pro cincto, oribundum pro mortuo, condemnandum o condemnato, ſponſam copulandam pro pulata, repudianda pro repudiata, *Gad.* v. 5. *ad* 5. 12. *nu.* 15. Alii diſtinguunt in- t ſponſalia de futuro & de præſenti, ut fa- nt canoniſtæ in *c. pen. x. de ſponſ.* quam ta- n diſtinctionem uſus fori hodierni non ob- vat, ut notat *Treut. de nupt. lh. r.*

Iocus Diogenis in Ariſthenem.

Diogenes ita in Ariſthenem magiſtrum abatur: ipſe me pauperem fecit ex divite,

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

& pro ampla domo fecit in dolio habitare.

Pæna Hanreitatis quænam?

R. Licet apud multas gentes gravis pæna conſtituta erat Hanrificis, tamen Germanos ullam pænam illis conſtituiſſe nullibi invenio. Apud Ægyptios illis virilia exſecabantur, alibi naribus amputabantur *Diodor, Sicul. lib. 2. bibl. cap. 3. Epigr.* Apud alios pilorum evulſione puniebantur pæna quidem ridiculoſa, ſed tamen ignominioſa. Apud antiquos germanos mos fuit, ut rebellionis ſeu conſpirationis in Imperatorem Rom. rei, canem imperii, ignominioſe in dorſo geſtarent. *Spang. in Chron.* Intereſſet Reipub. ut ſingulis diebus feſtis . ſpectante univerſo populo duo cornua cervina capite geſtaret Cornutus.

Mulieres & virgines qui illibatas conſervare velint quid faciendum?

R: Diligenter ſibi caveant ab illis, quos vulgus vocat ſtudioſos ſive ſtudentes, adeo enim rapax eſt hoc genus hominum, & ita ſaluti mulierum pariter ac virginum inſidiantur, ut ſidem omnem exſuperet, circumeunt eas ut rugientes leones, occaſionemque quærunt qua mulieribus & virginibus impune poſſint imponere, tam humaniter tam amice ſe gerunt, ut putares eſſe parvos angelos, cum revera ſint meri Diaboli; in pellibus ovinis ad vos veniunt, intrinſecus vero ſunt lupi rapaces, *Sie zerbrechen den hafen, und laſ-*

ſen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

n euch die Scherben auſz lecken, Sæpe ad tem-
la non quidem orandi gratia veniunt ſed ut
xores veſtras filiaſque, quæ in uno tertio
um illis conveniunt, ſpectent & videant,
utibuſque vel geſticulationibus amorem
uum illis patefaciant. Et ſi caveæ illas inclu-
eris, ut Tamerlanus rex Scytarum Bajazetem
egem Turcarum *Munſt. fol l.* 4. vix ab ha-
um harpyarum incurſu eſſent ſecuræ. Quili-
et igitur hunc verſum in frontiſpicium do-
nus ſuæ ſcribat:

VVer ſein hauſz wil halten keuſch und rein,
aſz kein Studenten und Huren hin ein.

Didicerunt enim ex Terentio ſtudioſi,
Quod non ſit vitium adoleſcentem ſcortari. Quan-
o ergo ex accidenti videtis illos domum ve-
ram introeuntes, ſcitote quod non orent
ter noſter. *Bald. in l. natal. ff. de probat.* Nam
eneri ſtudioſos eſſe deditos ex eo patet,
iamſi in domum conductam meretricem
cant, non tamen poſſint inde expelli, cum
cator debuiſſet prius conſiderare, quod
udioſus non viveret caſtus. *Bald. in l. eadem c.*
at. Deinde cane pejus & angue fugiaris
pulatrices, vel conciliatrices *Koplerinnen*,
quod ſi videatis ejuſmodi ſiniſtræ famæ mu-
eres domos veſtras intrantes, cogitate quod
nis inſtet, & quod de noſtro corio jam lu-
tur, ſolent enim eſſe juvenum Mercurii
ſt-botten, Poſtilion, veſtræ famæ inſidia-
ces, & quantum poſſunt, alias reddere

ſibi ſimiles ſatagunt. Interdum etiam citantur à propriis ſororibus & ancillis adexercendam erga bonos maritos infidelitatem. expellite itaque illas, vobiſque & uxoribus veſtris conſulite, ne poſt hac cum Euripide dicere cogamini: malarum fœminarum introitus me *perdiderunt*, *quæ mihi loquentes hos perſuaſerunt ſermones.*

Abſtrahite etiam uxores filiaſque veſtras ab illis hominibus qui inverſi ſpurci, *Die ſcandieren, oder mitder Sâwen zu Marckt gehen.* Corrumpunt enim bonos mores colloquia prava. unde Romulus legibus cavit, ut quicunque, in præſentia mulierum uſus fuiſſet ſermone laſcivo, non ſecus ac homicida puniretur, & etiamnum die judice noſtro *L.* 15. *S.* 16. 17. 18. 25. *ff. de injur.* Huc refer quoque cantiones obſcænas. Item picturas, quid illæ efficere poſſint. Terentianus ille Cherea ſatis innuit *T. dr. in Eunuch. Act.* 3. *Sce.* 5. *Et Propert.* 2. *Eleg.* Hanreitatis originem obſcænis picturis attribuit, quandoque has intuentes in libidinis cogitationes ruant.

Quæ manus obſcenas depinxit prima tabellas.
Et poſuit caſtra turpia viſa domo:
Illa puellarum ingenuos corripit ocellos.
Nequitiaquæ ſuæ noluit eſſe rudes.

Hinc merito Ariſtoteles publicam pænam, ſtabilivit pictoribus, qui talia proponunt quibus libido inflammatur, & Hanreitas propagatur.

Convivia, quoque, & ſpectacula publica, qualia ſunt. *Abendantz, hochzelten*, Comedien, &c. Quodam modo Hanreitatem dilatare ſolent, *arg. l. 2. c. de Repub.* Hoc cum ſuo dedecore expertus Imperator Aurelius, cujus uxor Fauſtina invito marito ſpectaculis quotidie intererat, teſte *Guevara Horol. princ.* Hanc ne Imperator offenderet Amaſios ipſius ad ſumma officia, promovit. Huc reſpexit Ovidius Veneris ille triumvir:

---- *Ludi quoque ſemina præbent*
Nequitiæ.

Sublatis namque ſpectaculis choreæ incipiuntur, *Da muſz der pücklichte harffen peter uff ſeijn.* Hic cum illis libere loqui licet, palpitare, oſcula baſia & ſuavia figere, mordicus detractis caligis & nudato capite delambere, hic divaricatis tibüs artificioſe bibitur *Arſch verbenbier* ex bona charitate in fraternitatem & ſororitatem. Hic in certarum eſſe ſolemus manuum, *Hir gibſt blinde griff*, interdum etiam *in zuchtigen Ehrengriff*, eaſque ſurſum verſum in omnes angulos inſere & immittere in more habemus, & frequenter tanquā oves erramus, preſertim ſi lumina intercidant ad latebras, ubi liberiuſcule omnia ſine periculo peragi poſſunt confugimus, ubi *ut Virgil. lib.* 1. *Æneid.*

---- *Cythara crinitus Iopas*
Perſonat humana, docuit quæ maximus Atlas.

Quod ſi non ſaltatur vel bibitur etiam præſente marito ſicca & inani tuſſicula *Ehum*

ctum, oculorum nictu, ſculpturitione pedum, compreſſione & tactu manuum, quæ ſolet eſſe fallax, propinatione poculi, furtiva oculorum luxuriantium mollitie, vel aliis indiciis affectum ſuum declarant (videatur hic, *Eleg.* 4. *amor. lib.* 1. ad quem omnes amando utpote hiſce temporibus admodum utilem & neceſſariam.) Interdum maritus ab Amatore inebriatur ut neque oculus neque pes ſuo officio fungi poſſit, domum deducitur quem uxor ne forſitan cadat, comitari vult, attamen precibus emollita manet, benedictionemque exſpectat, quæ ſi commode ob præſentiam aliorum impertiri non poteſt, ad ædes Lotricum & nutricum (*Bey denen die Ehre gemeiniglich auff holtſeren* Steltſen *gehet*) ſe conferunt, ubi actio de communi dividundo intenditur per quam corporaliter fit rerum diviſio L. 2. *b.* 1. Cui adhæret actio de in rem verſo. Nonnunquam tubicinibus præeuntibus, uxor ab Amatore domum deducitur, vix crapulam concoxit, ſurgit de lecto maritus, & uxorem excipit, affert bellaria, poma, pyra, nuces,

Caſtaneæ molles & preſſi copia lactis.

Ficus, mala punica, perſica, ceraſa, ſacratum panem S. Marci confectum, ſeu, ut ille vocat, defectum (quæ tantum differunt ut cauſa & effectus) omnis generis Caſeum, & ſi illibenter uxor videat, quia

Abbreviat ſocium quem diligit illa.

I Tamen ne amorem ſuum prodat, clanculum ipſius eſum ipſi deſuadet, vel etiam aperte, quod nimium officiat valetudini, propter difficilem concoctionem, *ſey zu acht ungeſund*, Euge bone cornute, ita ſunt excipiendi hoſpites, ita tui rivales aſſervinum, infunde, ſalta, & talem te gere, qualem volunt.

Tandem cum tempus diſcedendi videtur hoſpes, hoſpitem ad poſticum comitatur, ut maneat rogat, ſatis adhuc ſupereſſe temporis, ille ſe excuſat, alio tempore reverſurum ſe ait. Hoc facto illius domus arctius obſidetur quam olim Carthago à Scipionibus, tum circum ambulant rivales, unius ejuſdemque rei conſortes, feneſtras inſpectant, parietes tranſcendunt, ad fores excubant, per tranſennam ſolicitant, tegulas deiiciunt, angulos obſident, ricteria ſcribunt, conficiunt cantiones amatorias, cithara pulſant *heckerling und haberſtroh*, cantionem gratiani, & alias innumeras aſtutias excogitant, quæ omnia in pulchritudinem quæ uxoris tanquam ſcopum diriguntur, ad qui vero redundant opprobrium & dedecus. Quod ſi parum majeſtatem tueri conatur maritus, *Fahrt ſie auff als ein furtz im bad*, quam me putas, ego credo te me meretricem eſſe exſtimare, amicis & cognatis meis iſta dicam, ſi aliquid in animo haberem, te revera ſpectatorem non apponerem, &c. Quid vero ille, ſeipſum & horam nativitatis incuſat, hoſpiti

nuper ſuo uxorique ; omnia dira precata interim tamen nutrivit murem in pera, ſerpentem in gremio & ignem in ſinu.

De puella quadam.

Quidam minatus eſt puellæ, ſe ad eam noctu clam venturum, illa ſub interminatione mortis prohibuit : qua cultrum ſub lecto ſe collocaturum, quo eum interimat, teſtatur. Ille verò noctu veniens, invenit eam jacentem, quæ altum ſomnium finxerat : unde callidè ſe ſimulaverat exiturum. Cui exeunti, puella evigilanti ſimilis, dixit; Mane : quia non habeo cultellum.

Factum cujuſdam Francigenæ.

Quidam Francigena (ut eſt genus hominum fallax & verſutum) in civitate Ticino à quodam cive centum aureos mutuo accepit, oppignorando ei aureum torquem: atque illius uxorem accedens, dixit: Hoc accipe, centum atque unam noctem voluntati meæ obſequaris. Mulier prædæ dulcedine capta (cùm ſit nummus optimum expugnandæ pudicitiæ inſtrumentum) conſenſit. Francus poſtridie expletá libidine virum acceſſit, ſuum torquem exegit, quoniam aureos omnes uxori illius reddiderit, quæ conventa non potuit negare, fruſtraque Franco fuit obſequioſa.

De eo qui uxorem in flumine peremptam quærebat.

Alter uxorem, quæ in flumine perierat,

quæ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

quærens, adverſus aquam proficiſcebatur. Tùm quidam admiratus, cùm deorſum ſecundum aquæ curſum illam queri admoneret, nequaquam hoc modo reperiretur, inquit: Ita enim dum vixit difficilis ac moroſa fuit, reliquorumque moribus contraria, ut nunquam niſi contrario & adverſo flumine, etiam poſt mortem ambulet.

Medicina ad tollendos fætores anhelitus provenientes à cibis quibuſdam.

Sectile ne tetros porrum tibi ſpiret odores.
Protinus à porro fac mihi cæpe vores.
Denuo fætorem ſi vis de pellere cæpæ
Hoc facile efficient allia manſa tibi.
Spiritus at ſi poſt etiam gravis allia reſtat
Aut nihil, aut tantum pellere merda poteſt.

Quinam ſunt nimium audaces?

R. Qui lupum in Ianuario non timent, ruſticum in carniſprivio & ſacerdotum in jejunio quando confitendum eſt.

Vir bonus à quibus libris uxorem arcere debet?

R. A Lectione Amadiſæi, Ovidii de arte amandi, Euriali & Lucretiæ, à *Darten* ſocietatis, equitis ponti, Galmi, Babtiſt de campo frogoſo, præſertim vero fugiant Ioannis Bocatii librum, quem Cento Novellarum inſcripſit. Hic enim magno interſtitio cæteris poſt ſe relictis æternum nomen ſibi comparavit: hoc enim lecto & Theoriæ fundamentis feliciter jact s, quam feliciſſime praxin exerce-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

re poſſunt, nihil enim aliud ſunt quam calliđiſſima Hanrificorum ſtratagemata & ſtrophæ, & nulla unquam fæmina fuit, quæ non ejuſmodi lectionibus, & hiſtoriis ad furorem adacta fuerit, quia in illis miſcetur utile dulci.

Cur poſteriora hominis tam turpem habent fœtorem.

Reſpondent quidam, quia obſtetrix neglexit eam partem, nec ſatis abluit. Alii autem huic ſententiæ plurimum refragantur: nam aër illius regionis ita peſtilens & fætidus eſt, qui eum locum occupavit, & ventus qui perflat, non locus ipſe.

Cujuſdam terribile factum.

Quidam faber ahenarius Baſileæ ſuſpenſus erat, & alius neſcius rei cùm ad forum Baſilienſe, intempeſta nocte maturaret, & nimiâ feſtinatione clauſas adhuc portas ſuſpicaretur, cepit ſub arbore, non procul à patibulo quietem, Non autem multo pòſt tempore venerunt alii, & ipſi ad forum properantes: qui patibulum intuentes atque ſuſpenſum cognoſcentes, illum inclamaverunt, ſi vellet, ut ſecum ad forum iret. Quibus verbis ille excitatus (quem dixi, primùm quietem cepiſſe ſub arbore) acclamabat, Expectate, ô boni ſocii, ego veniam. Vnde illi mortuum loqui exiſtimantes, adeò extimuerunt, ut celerrimâ fugâ pœnè exanimarentur. Ille verò ſemper ſequutus; Manete, inquit, rogo, ego vobiſcum ibo, & quan-

& quantò plus clamavit ſequutuſque eſt, tantò magis illi feſtinârunt: adeò ut ſemianimes tandem ante portas urbis reperirentur, atque non niſi longo demum tempore ſanitatem priſtinam ex longa conſternatione receperunt.

De quodam ſuſpenſo, qui ante mortem tumulum ſibi conſtruxerat.

Hunc ſibi Belnenſis tumulum quem cernis inanem.
Struxerat, invidit cui loquens tumulum.
Debueret certe ſors ſi foret omnibus æqua.
Tardius hic fieri, vel prius ille mori.

An poſſit uxorem repudiare maritus ſi forſan Amatorem cum ea Ludentem invenit? quem Iuſum interpretantur manuum in ſinum immiſſionem (hand ſchuchmachen *noſtrates vocant) aut ad pectus ejus vel ad alium locum, unde turpe eſſe poſſit?*

R. Affirmant quidem *Borch. cap.* 8. *de feud. num.* 28. *Roſenthal. cap.* 10. *concluſ.* 54. & *Thomas Cant.* Oſcula quintam viam ad amorem vocat. Nos vero illis contradicimus, omneſque prædictos refutamus: requiritur enim ut in ipſo actu & in rebus venereis & in ipſo facto deprehendantur, ſeu ut Plautus ait, corpus corpori incubarit. *Act.* 4. *ſce.* 4. *in Amphit.* velut *Lucian in Eun.* cum reperire habet membra in membris. verum apage illos cum rigido judicio, ablegentur ad Garamantas, Indos, & Æthiopes fratres, quibus in ferendis carbonibus, uſui eſſe poſſunt.

Quinam optime Viros fallunt?

R. Vxores hoſpitum, *Gaſtgeberin:* Hæ enim ex tam variis peregrinantibus unum atque alterum admittunt; habent enim neminem quem timeant, quia in uno loco diu moratur.

Quæritur num id facere conveniat:

R. Rationem dubitandi movent Politici quia peregrini officium nihil præter quod ſui muneris eſt agere, nihil de alio inquirere, minimeque in alterius meſſem falcem immittere. Eſt enim pacis publicæ turbatio, cujus pœna eſt Bannum. Alii aliter ſuam ſententiam probare nituntur exemplo Marii, qui obſtupratam vi hoſpitam diro mortis genere duos milites affecit, ut Capitolinus refert. Nos diſtinguimus inter id quod fit licite, & inter id quod fit coacte, Hoſpita enim ſi ad concubitum nos invitat, omnino illi obtemperandum, ſuſcipit enim nos, fovet, cibat, & omnia præſtat, quæ poteſt. Nos igitur decebit ut favorem favore compenſemus, & duplicemus, fortunamque quæ ſeſe offert non omnino deſpiciamus. Tale diverſorium fuit olim Antverpiæ *zu Tauſendt mitteln,* in quo nihil, quod ad voluptatem tum corporis, tum animi fecit, defuit, *und da der wirt ein hanreii iſt, ſichen die Gâſte gerne ein.* Deinde ſi aliquid ſupererit, ſi triorches eris, potes paululum ancillæ communicare, ut illa etiam habeat, quo tui reminiſcatur. Fontes enim tui deriventur foras:

De eo, qui multas cunas emerat.

Quidam in Francia Orientali, cui uxor, quam ante quatuor hebdomadas duxerat, cùm peperiſſet filium, mox properavit ad quodam forum, ubi tot cunas emit, ut quadrigas impleret: atque domum rediens, cùm interrogaretur quid ſibi vellent tot cunæ, dixit: Opus habeo, ſi enim uxor mea tam fœcunda eſt futura, ut in brevi tempore ſit ſemper paritura, vix hæ ſufficient.

De quodam Heluone.

Heluo quidam pupillis à magiſtratu datus tutor: cum patrimonium illorum univerſum abſumpſiſſet &, juſſus tutelæ geſtærationem reddere, nihil ſuper eſt, hanc rationem accipite, aliam neſcio: verum magiſtratu urgente, ut libellos offerret, qui acceptum continerent & expenſum; ille os primò oſtendit, deinde podicem; illic recepta eſſe ſubindicans omnia, hic expoſita.

Ebrii cujuſdam dictum jocoſum.

Quidam homo facetus, cùm diverſis vini generibus ſe ingurgitaſſet, ita ut diutius continere non poſſet: dixit aſtantibus ſodalibus ad vina bibita: Inite inter vos concordiam, aut ego vos è feneſtra præcipitabo.

De Caupone & Viatore.

Divertebat apud Cauponem Viator, atque dum, pro cœna menſa non eſſet laute, atque pro Cauponis voluntate inſtructa, dejecit ipſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Caupo ex feneſtris orbem unum, quem nos diſcum vocamus. Hoc viator conſpicatus, pocula omnia, vaſaque vinaria, & quicquid in menſa erat, dejecit, Caupo ſtomachoſus, cur hæc faceret interrogabat? Putabam, inquit Viator, nos inferius cœnaturos.

Hanreium faciens quo nomine eſt indigitandus.

R. Quidam eum vocant Domeſticum inquilinum *hanſehan*, *verwalter*, *hauſz-genoſſen*, quod frequenter domum tuum adeat, Alii eum vocant Amicum, ſed is qui clam & invitus alterius ejus occupat, amicus non eſt, diverſo tamen reſpectu eſſe poteſt. Nonnulli hoſtem, ſed perperam. Hoſtis enim is eſt, qui nobis, aut nos illi bellum decrevimus. Privati verò ſibi bellum denuntiare nequeunt: regale enim eſt, & ſummo principi ex natura majeſtatis in ſe conſiderata ſoli competit. Aliqui Cucurbitam vocant, ſed male ſiquidem id de vaſallo uxorem domini hanreizante dicitur. vocabuli hujus derivationem *vide apud Cala. & Hort. feud. in verbo Cucurbita*. miramur valde quod veneranda antiquitas in perſcrutando hoc vocabulo non fuerit curioſior. latiniſſimo vocabulo nos vocamus Capellanum, vicarium, ſeu ut Munſtero libet matrimonii coadjutorem *Ehe helffer unbeſoldete* ſubſtituit, qui ceſſante marito onera matrimonii ſupplent.

Scor-

Scorta cur alicubi per convitium pulmones appellantur?

R. Quia vilia ſunt aut vento quodam turgida, & vere vana. Cum matrona quædam puellam laſcivientem hoc verbo criminata maledicentiæ pœnas dediſſet, gravi inſuper adjecta mulcta, ſi denuò verbo mulierem laceſſeret. verum non ita multo poſt cum excandeſceret, quo pœnam effugeret, periphraſi quadam uſa ejuſdem convitii. Et quid, inquit, ego te nominabo? Caro es, quæ egreditur ollas conſtat enim id genus inteſtini in decoctione tumeſcere, & ſic plerumque lebetes tranſcendere, ut vi ſua erumpat, ac dejiciat etiam opercula.

Vxores hanreizantes quomodo debent appellari.

R. Hanrifici certant, & adhuc ſub judice lis eſt.

Meretricis nomen (quod genus hominum ſine præfatione honoris nominari nequit) illis non competit. Nam hæc à merendo dicta eſt. Vlpiano dicuntur practicæ ſeu queſtuariæ *Ehnehren ſich mit der hand, da ſie auff ſitzen*, pecunia ſuam exercent militiam, multorum libidini ſervit, & eſt vidua, ut pote, quæ 23000. virorum abſorbuit ictus. Hæc nulla accepta pecunia, ſed amoris, qui eſt furoris ſpecies, & benevolentiæ cauſa hanreizat: Econtra meretrix ſe proſtituit in ſilvis, ut propter Noribergam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

gam, *im Newen wald*, quem locum ſæpius inviſo. Leipſiæ *auff dem Rubeht, da ſie das graſz mit den hintern abmaijen*, Vnde vocantur Nymphæ ſilveſtres, pecora campi *wald Göttinnen*. Antverpiæ *in dielepelſtraet*, ubi die noctequе meretricum cochleationes viſuntur, Francofurti in foro piſcario, &c. Hæc vero eſt inviolatæ exiſtimationis, quia amoris vi cuncta ſolis amantibus ſui copiam facit. Errat igitur hic *Connanus lib* 8. *cap.* 13. Qui illam meretricis nomine indigitat. Rectiſſime ab Ovidio & aliis vocatur *Amica*, cum quibus conſentimus & facimus.

Hanreitas quid eſt?

R. Eſt vocabulum mere Germanicum, ſed in latinitatem jam olim degeneravit, ex antiquiſſimo vocabulo han qui eſt Gallus, & voce, *Rein*, quod chorea, ſive *dantz*, quaſi dicas, Galli choreus, noſtrates vocant *hanrein geſchloſſene geſellen*, monte cuculos vocat, item Cornutos; cornua enim gerunt ſatis manifeſta & conſpicua, extra pileum ſæpe proturbantia, & ne omnibus appareant, pileum non detrahunt etiam ſi aliquem prætereant, & hoc eſt verum Hanreicæ gravitatis ſignum, Conveniunt in hoc cum Gallis, quia licet gallus proprias uxores habeat, quæ tamen etiam ab aliis viſitantur, ita & hi licet proprias uxores alant, ab iis etiam alii admittuntur viri. De cornua ferre, multi multa ſcripſerunt. *Niceph. lib.* 2. *de impere Andr. Conſtanti.* ſic inquit: *Longe alia fuit*

fuit adronici luxu & libidine præditi intentio, qui cornua Cervorum, quos venatus erat, inſignia & rare aliquid habentia in porticibus fori ſuſpendebat ſpecie quadam oſtentandæ magnitudinis ferarum quas cepiſſet, cum revera civitatis mores & uxorum, quas ipſe corrumpebat laſciviam notaret. Atque ad multas gentes (opinor) promanavit, ut qui malitia vel injuria ſuas conjuges adulterari ſinerent, probroſo ſane convitio cornua ferre dicerentur. Germani injurium rei verbo leniori mitigantes vocant *Einen frommen einfaltigen mann, der ſeiner frawen nicht genug thun kann.*

Cur fæminæ amant braſſicas?

R. Propter earum acrimoniam. Nam mixtæ cum farina lolii provocant earum annos, lies & menſes, modo iis utantur per modum ſuppoſitorii. Hæc eſt vera *Androgyna* compoſita ex duobus culis, & quatuor natibus neſſiores per poſtam in corbe huc veni, ut hæc nova vobis annuntiarem. Credite vera dicenti veritas nulli cedit. Caput capiti opponam ſicuti cereviſiarii exportantes vaſa, putatiſne me vel fugere? nullo modo appo- nam potius frontem fronti imo barbam barbæ ſicuti duo podices, qui bellum gerunt: ô quam libenter ſurdus talia audiret!

An non omnis mutatio bona?

R. Mutatio bona eſt quæ vergit in meum commodum. Si mea burſa inanis eſſet, veſtra

plena

plena piſtolettis, ſi ego eſſem aſinus, vos docti, per me fiat mutatio ſtante pede, & ero plane novus homo. Item ſi tu haberes fæminam pulcro vultu, ego vero Hecubam aut aliquod remedium amoris, velleſne mutare?

Quid eſt vetula?

R. Eſt antiqua dementia, Harpya, Diabolus in veſte fæminea, & ut omnia uno verbo complectar, eſt concionatrix loquacula, quæ non Evangelium; ſed convitiorum plauſtra evomit.

Quid eſt pædagogus?

R. Eſt advocatus Lutoſus, collegii peſtis, cujus ſupellex eſt bibliotheca, qui cænat mane ne de nocte permerdet lectum, qui totius collegii anitergia colligit ut pultem avenariam calefaciat & pugillum unum carbonum lucriſaciat. eſt alter Euclio. Eſt miles animoſus, qui ſtatim hoſti calcanea ſuorum ſandaliorum vertit & ſeſe ſalvat in gymnaſio. qui jurat per tabulam raſam Ariſtotelis, per Bucolica Virgilii, per veneris nates, per teſticulos Saturni, per pecus Melibæi, breviter per omnes autores tam Latinos quam Græcos, rem ita ſeſe habere.

Quid eſt advocatus?

R. Advocatus eſt, qui amat ducatos, eoſque pluris facit ipſo ſacco mendicorum etiamſi confectus eſſet ex finiſſima tela Hollandica. Advocati raro viſuntur in hoſpitiis

ſed

ſed ſæpe ſunt in domibus ſuis & alibi conſultando, libenter audiunt cantilenam *Dammi.* Hic dator illis adhæret in matrice animi ab æterno. Natura advocatos fecit ex argilla tam pulchre madeſacta ut nunquam habeant manus frigidas & ideo idonei ſunt conficiendæ glaciei tam in æſtate quam in hyeme. Advocati viderunt quoque titulum veneris ſed tribus perſpicillis.

De quodam Advocato.

Quidam advocatus, poſt multas cauſas, in quibus victor evaſit, Monachus factus eſt; & cum in negotiis monaſterii præpoſitus, multis in cauſis ſuccubuiſſent, interrogatus eſt ab Abbate. Cur omnino in cauſis agendis mutatus eſſet? Reſpondit ille: Non audeo mentiri ut ante, ideo amitto cauſas.

Muſca culinaria quænam?

R. Eſt Dominus *paraſitus*, Germanice *Tellerlecker*, qui cibum è flamma petit, qui conſtringitur non funibus, ſed farciminibus, cujus uxor pro uno ovo cum matre ſua, burſam naturalem ſeu vulvam venalem habet. Iam incitavi ad riſum aſinos clamore magno, uti vos eſtis teſtes.

Hiſtoria jucunda de quodam ſacerdote.

Quidam ſacerdos ſnis ruſticis concionaturus dixit, *ſalutat vos Lucas medicus.* Vt habent ſacræ literæ, ſed poſtea præ pudore ita obſtupuit ut ne unum quidem verbum ulterius

tius enarrare nequerit, illud ipſum ſubinde repetens, tum ex ſenioribus unus aſſurgens, dixit, habeat gratias, atque ſi quando ad eum reditis, dicito & illi noſtro omnium nomine plurimam ſalutem.

Pueri quomodo ſapientes efficiendi.

R. Podicis cappa illis detrahenda ipſeque podex virgis cædendus, ita enim ſapientia è podice ad caput evolabit.

Supellex pædagogi quænam.

R. Eſt ferula ſub axilla cum bibliotheca, quæ conſtat ex Deſpauterio impreſſo tempore laurentii vallæ, ſed ſiſte gradum lector alteratiſſime, (hem literatiſſime volebam dicere) Bonum mane, Bonum mane, bonum ſerum hoc eſt ſaluto per totum diem.

Virgines cur libenter nubunt Iuris peritis.

R. Vt juris Myſtes jus fas rectumque miniſtrat.

Virgo ſic rectum ſemper amare ſolet.

Quonam in loco pluris venditur aqua.

R. Vbi caupones vino exotico aquam admiſcent, ſic enim aqua vini etiam cari pretium poteſt contingere.

Cerevifiæ unde dicitur.

R. Aliqui dicunt, cerevifia quaſi ceteris vinum. Alii ſic:

Vnde ſibi ducat quæris cerevifia nomen,
Quod cerebrum invifat ſæpe Sabelle tuum.

De

De Potatione.

Ad primum morſum, ſi non potavero mortſum.
Gaudia ſunt nobis maxima dum bibo bis.
Ad trinum potum lætus ſum, dum bibo totum.
Lætificat quartus cor, caput, atque latus.
In quinto potu, vaſto potamus hiatu.
Dulcis & ipſe cibus dum bibo ſex vicibus,
Potu ſepteno lætus ſum corpore pleno,
O nos fælices octo bibendi vices.
Nona cherubinum pingit potatio naſum,
Si decies bibero cornua fronte gero.
Vndenaque vice tibi præbibo dulcis amice.
Et bis poſt decies eſt mihi tota quies.
Poſtea dico ſatis ſed cum potavero gratis.
Tantillum digitum lætus eo cubitum.

De ſcorto.

Corpus, opes, animam, conſortia, fædera, famam,
Debilitat, perdit, necat, odit, deſtruit aufert

Dies macilenti quinam?

R. Sunt dies jejunii in quibus ſaturamur pane cæleſti, cibo ſpirituali eoque levi, qui non generat per ſe in ſtomacho cruditates ſed tantum per accidens.

Hymnus in quo omnes notæ muſicales comprehenduntur.

Vt queant laxis *Re*ſonare fibris *Mi*ra geſtorum *Fa*muli tuorum, *Sol*ve pollutum *La*bus reatum, Sancte Ioannes.

Igniaria & ſulphurata quibus odio ſunt?

R. A-

R. Amatoribus & furibus. Amatoribus, quia laxato fræno opus ſuum peragunt ſine tympano, candela & candelabro: furibus, quia clandeſtina eorum furta illuminant & in lucem proferunt.

Hercules in quo peccavit?

R. In eo quod occiderit ſceleſtum *Cacum* qui plane imberbis erat, primogenitus ac quaſi recens excluſus *VVie ein jung hun das Erſt auſz den Eyer Schalen kumpt.*;

Hiſtoria jucunda de parocho.

Militem puerulum è baptiſmatis fonte ſuſcepturum, parochus interrogavit, Domine miles tune idoneus es huic muneri ſuſtinendo, ad quod miles, puto quod ſic, tum parochus, noſtine præcepta Dei? ad quod miles, quidni: tum parochus, quodnam eſt primum præceptum? reſpondit miles, non vorabis, *Du ſolſt nicht freſſen*, erras perverſe miles, inquit parochus, primum enim præceptum eſt, *Non habebis Deos alienos in conſpectu meo.* Imo regerit miles, Dominatio veſtra fallitur; Nonne enim Deus ſtatim à creatione præcepit: *de Ligno ſcientiæ boni & maline comedas Gen.* 2. Tum parochus ô miles magna eſt fides tua ſuperas me eruditione vel potius aſtutia.

De quibuſdam ſimplicibus Ruſticis.

Prope patriam meam eſt vicus agreſtis, nomine Mundingia, iſtic dicuntur inprimis eſſe ſim-

ſimplices Ruſtici, illorum unus ſemel ad forum Ehingenſe profectus, cum domum rediret audivit in confinibus duos cuculos ſibi invicem ſuo cantu reſpondentes. Erat autem in ſylva Mundingenæum, alter in ſylva finitimæ villæ; Et cum cuculus alterius ſylvæ ſuum clamore ſuperare videretur, ille demiſſo equo cui inſidebat, aſcendit arborem, atque ſuum cuculum ſtridore illo incompoſito adjuvabat. Interim lupus equum illius devoravit. Quare Ruſticus repetens domum ſuis compaganis conqueſtus eſt; quomodo propter Reipub. honorem & communis emolumenti gratiâ, quod ſuum cuculum juviſſet, accepiſſet hinc non mediocre damnum. Vnde illi conſenſu communi & impenſis, damnum illius ſublevaverint: indignum judicantes, ut qui pro ſalute & honore publica laboraſſet, inde jacturam pateretur.

De Nobili & monacho.

Nobilis quidam patribus noſtris notiſſimus, atque bellator egregius, cum publicus eſſet cujuſdam Imperialis civitatis hoſtis, atque Monachum quendam civitatem intrare volentem apprehendiſſet, portantem pannos pro veſtiendis confratribus ſuis, ille partem panni Monacho abſtulit, ut & ſe veſtiret, Monachus indignanter abiens, minatus eſt in extremo judicio illum pannos redditurum. Quod nobilis audiens, abſtulit ei reliquum pannum atque pallium, dicens; Quum ta-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

lem mihi dilationem & tam diuturnum terminum ſolvendi concedis, ego ſi poſſem, tibi etiam monaſterium auferrem.

Chriſtiani & Iudæi diſputatio.

Matthias quidam Vlmenſis, parum prudens, in libris tamen Bibliorum multum exercitatus, diſputabat cum Iudæo de fide ejus & Chriſtianorum, utra melior vel verior eſſet. Tandem dicebat: Vos Iudæi non ſignati baptiſmate, in extremo judicio, ſicuti canes à carnifice in urbibus non ſignati, à dominis cædemini: Nos autem ſignati, impunes erimus. Tum Iudæus interrogavit, Vbi eſtis ſignati? Matthias reſpondit, Charactere baptiſmatis (ut loquuntur Theologi) qui eſt impreſſus animabus noſtris. Ad hæc Iudæus dixit: Cum in extremo judicio aderitis cum corpore: nemo poterit videre hoc ſignum animæ: nos verò Iudæi ſumus circumciſione & præputio ſignati. Cui Matthias, O impudentiſſimum Iudæum, inquit, velles tu in cœtu ſummi Iudicis atque tot millium hominum oſtendere virilia, & pudenda educere? Vade ad patibulum cum tua impudentia. Itaque victor ſe judice abiit.

De Martino.

Martinus chlamydem pro paupere dimidiavit.
Vt faceremus idem nobis exemplificavit.

Secreta quinam aperiunt?

R. *Si ſecretarum ſeriem vis noſcere rerum.*
Ebrius, inſipens, pueri dicent tibi verum.

Epi-

Epitaphium inſigne?

Hic in propriâ recubat villâ
Pater Aiſtulphus cum ancillâ:
Cui à dextrâ ſorte Mamillâ
Dat Pater oſcula, deficit illa.
Sed per ſpatia ævi pauxilla
Poſt hæc funera vivit in villâ:
Nam dum ſapit huic admodum ſquilla
Cum bene ſapidâ cocta anguillâ,
Dum dat famulo cellæ ſigilla,
Vt depromat vina Cyprilla.
Vivere deſinit Pater in villa,
Sitis urgebat quippe puſilla.

Incerti autoris.

Ex minimis, vitium, cælum modulamina, caſtra,
Venit, alit, penetrat, mitagat, exuperat.
Seditio, requies, oratio, cæna, favilla.
Maxima, longa, brevis, ſemibrevis minima.

Quare multi ad magnos honores mundanos perveniunt.

R. Hoc ſæpe fit ob commodatam domino uxorem. Hinc hic fit ſecretarius, ille ſenator, hic comes, & iiſdem artibus à magnatibus multi præpinguia venantur officia, uxores quæ ob id non immerito ſuperbiunt, quarum radiis maritus fulgeat. Item ſe illas eſſe, quarum amore princeps gaudeat, dicunt, nullam, ex Domini hanreizatione fieri impudicam, earumque maritos, qui ineptis Hir-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ci videri poſſent, ita excellere aureis cornibus, ut dignitate cunctos anteeant. *Paulus Iovius in vita Galeacii ſfortiæ*, & à prudentibus nulla alia compendioſior via ad honores adipiſcendos, quam hæc ipſa habetur. Exemplo luculentiſſimo nobis erit hiſtoria Euriali ab Ænea Silvio conſcripta. videatur hic ulterius. *Nevez. lib. 4. num. 82.*

De quodam Conſule Vlmenſi.

Quidam Conſul Vlmenſis, quum veniſſet in legatione ad Dominam Mechthildam ducem Auſtriæ: atque inter orandum crepitum ventris ædidiſſet, nihil commotus eſt, ſed proceſſit in ſermone. Quod cum domina audiviſſet ac diſſimulaſſet, virgines autem ejus ac pediſſequæ ſe invicem aſpicientes, occulte riderent, pepedit & una ex illis. Quod Conſul ille audiens, atque ab inſtituto ſermone digrediens: Procedite, inquit, ex ordine, & poſtquam me ordo rurſus tetigerit, ego redincipiam. Vnde omnes ſunt in riſum effuſiſſimè commotæ, dominaque facetâ ejus reſponſione permota, magnifice eum tractavit.

Poſſuntne mulieres peregrinari illæſa pudicitia?

R. Vix quidem: quia viæ teruntur ab omnis generis hominibus, qui prætio illecebriſque, nec non vi Hanreitatem expetunt? Sic Dina, *Geneſ.* 34. & Angla illa, de qua Sylu. epiſt. peregrinationis fructus uberrimos protule-

...lerunt, & Comicis frequenter peregrinatio-...es ſiniſtræ ſunt famæ: nam benè ſciunt, ab-...ente ſeſe ſaltare mures. Imo in peregrinatio-...ibus adeo fiunt applicabiles, ſubjectibiles, ...tractabiles, ut Theologiæ ſtudioſis pro ca-...hedra quam conſcendant, Iuriſtis pro pulpi-...o, cui corpus imponant & Medicis pro vivæ ...natomiæ ſubjecto, ac denique nemini non ...ſerviant.

...armina in quibus omnes primæ literæ inci-piunt ab F.

...æmellas furtim facies formoſa feſellit.
...ortuito faciens ferventi furta furore.
...ur foritas fertur futuens flagroque feritur.

Carmen jucundum.

...ircus cum pueris, puer unus, ſponſa, maritus.
...ultello, lijmpha, fune dolore cadit.

...e anu per crepitum animam exhalante.

...no animam crepitu Iana pepedit anus.

Gallice ſic.

...ous qui paſſez, priez Dieu pour ceſte Dame
...ui en petant par le cul rendit lame,

Comparatio mulieris & canis.

... Comparantur à noſtris cane & mulieres, ...li dum volunt, mingunt: hæ dum volunt ...ent, ut Iuven. Saty. 6. & Ovid. Vt flerent ...culos erudiêre ſuos.

De rixoſa Muliere.

... Habebat quidam jurgioſam imprimis Mu-...erem, adeò ut, ſive ex caupona rediret, ſive

laboraret, aut comederet, maledictis ab ea impeteretur: quicquid tentavit, ſemper ei Mulier maledixit, atque quanto eam frequentius verberaverat, tantò contumelioſior reddebatur, magis jurgabatur. Quod cum verbera nihil profeciſſent, alia via aggrediendum putavit, atque quotiescunque ipſa ei maledicebat nihil movebatur, ſed continuo tibia, cuculus erat indoctiſſimus, canebat, Quod cum feciſſet, ipſa acrius maledicere cæpit. Ille vero perſiſtente in propoſito, ipſa præ ira ſaltare cæpit: quo pergente, ipſa ex manibus ejus tibiam excuſſit, qui cũ nihilominus reſumpſerat tibia ſine commetione caneret, mulier indignantiſſima domum exivit, aſſerens ſe poſthac non perpeſſuram nequitiam viri, & temulentiam illam intolerabilem. Et cum poſtero die cum ſolita maledictione rediret, vir ad ſolitum cantum reverſus eſt. Quare mulier ſe victam oſtendens, imprecationibus abſtinuit, benevolentiſſimamque ſe futuram viro pollicita eſt, modò tibiam ſeponeret. Memorabile exemplum, pertinaciam muliebrem variis artibus frangendam eſſe.

F I N I S.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

THESES DE HASIONE ET HASIBILI QUALITATE,

De quibus ſub præſidio

FABII STENGLERI LEPORINI,

Reſpondente

LEPIDO CAPITONE

Pro gradu in eadem facultate aſſumendo.

Diſputabitur

Horis Pomeridianis, veſpertinis & nocturnis in magna frequentia omnium ejuſdem facultatis ſtudioſorum ad Calendas ediles, ludiles, bibiles in Auditorio majori Phantaſtarum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Quis vetat Haſoni ridendo dicere Verum,
Socratico & leporem fatuum condire lepore.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

THESIS I.

SI Naturum hominis, prout nunc eſt, moreſque & converſationes humanas pœnitus inſpexerimus, videmus occurrere adhuc novam aliquam facultatem, quæ ad nullam quatuor ſpecierum referri poſſit. Vnde prædicamentum illud non ſatis ab Ariſtotele explicatum eſſe manifeſtum eſt, ſed addendum novum aliquod ens, quod eſt HASIO & HASIBILIS qualitas.

2. Erit ergo hæc nova & quinta ſpecies, ſic illi homines, qui hac qualitate ornati ſunt, ex quinta eſſentia conſtant, quos ob id neque homnes, nec per omnia lepores, ſed mixtum quid quaſi ἀνθρωπο'δαλς ſeu hominolepores, ſive lepore homines, aut homines haſios dicere poſſumus.

3. Nec pueriliter putandum hanc ſpeciem eandem eſſe quod paſſio & paſſibilis qualitas. Nam licet plerumque in conviviis Haſiones ſint in paſſibili qualitate, tamen ſæpenumero ſunt in agibili nempe tunc cum currunt, ut inferius patebit.

4. Eſt autem Haſibilis qualitas morbus ortus ex ſuperfluitate & Privatione intelligentiæ albæ in cerebro, in quo ſpiritus turbati, humores vitiati, & elementis gravitatis & levitatis immixti, confuſionem temperamenti faciunt in cerebro, ventremque gravidum faci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

unt iiſdem vitioſitatibus, & pedes manuſque crebris geſticulationibus. Hoc morbo laborantes haſiones aut lepores vocantur.

5. Ex qua autem terra & regione hic morbus epidemicus primò ortus ſit, variæ ſunt ſententiæ. Quidam enim ex Cæphali, quidam ex Turpeti, quidam ex Franconali, quidam ex Italica regione ad Germanos traductum eſſe volunt. Cum autem ſub judice lis pendeat, animadvertendum, ex qua regione conterranei plurimi hoc morbo laborare videantur. Nam ſimilis ſimili gaudet.

6. Ex definitione verò ſupra poſita facilè intelligi poteſt non eſſe tantum ſimplicem hujus morbi ſpeciem, ſed multiplicem. Quædam enim haſibilitas conſiſtit in ſpiritibus, quædam in humoribus, quædam in elementis, non ſecus ut febris quædam.

7. Nam haſibilitas in ſpiritibus conſiſtens omnium maxime conſpicua eſt in viris magnis, ſpectabilibus & doctis; aut etiam in iis qui cum tales non ſint, tales eſſe volunt: hi enim habent altos & elatos ſpiritus, qui omnes inferiores præ ſe contemnunt, ſua laudant & prædicant, etiamſialiquando graviter mentiantur, & nihil niſi ſententias & verſus proferunt, aut jubent à ſe carmina conſcribi, ut fiant candelabra patriæ; & variis linguis loquuntur.

8. Vt exempli gratia, cum quis in conviviis bonorum virorum ſolus totum colloquium

quium vult habere, & ordinare omnia in
menſa pro ſuo arbitrio: omnia ſolus dirigere,
qui gloriatur de ſua doctrina, & tamen ſtul-
tus eſt: qui ſemper vult diſputare, qui vult
manere, qui vult ſtrenuè bibere, & tamen ni-
hil horum poteſt, qui multa dicit de opibus
ſuis, ſemper in ore habet centum mille, mille-
na millia, & tamen pauper ſocius eſt: qui
gloriatur de virgine ſua, cum vix ac ne vix
quidem locum habet apud ancillam, & tan-
dem qui profitetur omnes facultates & ſem-
per nova dogmata, novas artes Methodicas
invenit, & reliqua omnia vult refutare.

9 Ejuſdem farinæ ſunt qui in platea enſa-
ti atque anſati incedunt, caput jactitant, pe-
des ad æquilibrium movent, naſum erigunt,
ac ſi velint in cœlum conſcendere, ac obſer-
vant diligenter ubi quam plurimi homines
convenerint, ut illos prætereant, quo digito
monſtrentur: ac qui nobilem ſe jactat cum ru-
ſticus ſit, & pediſſequum habet, qui ipſe
nunquam fuerat factus Dominus: quique au-
reos annulos geſtant cum adhuc non deceat.
Omnes enim hæ & ſimiles ſpecies, ex elatio-
ne ſpirituum, qui ſunt in ſummo gradu, ori-
untur.

10. Haſibilitas ex humoribus eſt quæ in
ſobriis nunquam eſt ſed creſcit tunc cum ce-
rebrum aut gula, vino, aut cereviſia imma-
duit, ut ſunt omnes, qui, cum ſunt ſobrii,
optimè ſe quidem gerere poſſunt, ſed quam

 pri

primum conjuncti ſunt; ibi peſſimè hunc morbum contrahunt. Et hæ ſpecies iterum variant ſecundum quatuor humores, ſanguinem, bilem atram, bilem flavam & phlegma.

11. Ex humore ſanguinis oritur haſibilitas quæ in riſum exit, quo ſeipſum quis facit ridiculum, ſeque aliis ſpontè deridendum exponit, aut cum vexatur & ſe ab aliis vexari omninò non intelligit, ſe alios vexare putat & quidvis patitur ſibi perſuaderi.

12. Bilis atræ haſibilitas eſt, cum quis in conviviis exhilarationis gratia inſtitutis ſedet ut Mopſus aut Corydon, moroſus, nihil loquens aut ridens; ſed ac ſi omnes vellet devorare, quod ideo facit, ut convivæ dicere debeant, eum in profunda melancholia ſedere doctum eſſe, & rebus graviſſimis intentum, vel ſpeculari in divinis.

13. Haſibilitas ex flavabile in illo eſt, qui audito inter joco, vel unico verbo ſiniſtro ſtatim arma corripit, & vult homines omnes trucidare, & vivos mortuoſqne mactare, præ nimia virilitate ut caper, quod ideo facit, ut homines dicant eum equeſtrem hominem eſſe, nec devorare orbem caſei.

14. Phlegmatica haſibilitas eſt orta ex nimia bibendi fidelitate, qua fideliam nimis ſæpe elevans cogitur vel in menſa, vel in lecto, vel in mediis choreis infimo vel ſupremo ore vomitum edere & realia verba proloqui. Hic humor, illo exonerato & fideliter depoſito,

ſito, deſinit ſtatim eſſe haſio (cum reliqui etiam poſt factum nomen retineant) & propterea non Haſio ſed Grobianus & Rulcius dicitur, & cadit ſub exemplum gravitatis.

15. Reſtat haſibilitas quæ eſt in elemento ſita: Sunt autem duo genera elementarium corporum, grave & leve. Vnde ſecundum hanc διχοτομίαν haſibilem dicunrur alii haſiones gravitatis ſeu probitatis; alii levitatis ſeu ſutilitatis.

16. In hac autem ſpecie multi ſuperiorum concidunt, quod mirum non eſt, cum omnes ſint ex una ſtirpe orti, & ſub una omnium genere contineantur, Gravitatis autem haſibilitas ſe maxime exerit in moribus: quo facile videre paterit, an quis etiam ſuam civilitatem morum ſtuduerit, qui ſecus fecerit, ad hanc claſſem referri debet.

17. Vt qui virginibus inſervit & vel bonū ἐπιστολικόν, vel bombum prolocutus fuerit; vel alias caput juſto tempore non aperuerit, & expectaverit donec prius ſalutetur: Et alium ſalutans per digitos tranſpiciat. num etiam reſalutetur. Summa qui Grobianum egregie callent, Haſiones gravitatis vocantur,

18. Haſibilitas levitatis ultima eſt, ſed omnium frequentiſſima & omnium latiſſime patens. Huc enim ſpectet varietas veſtium, geſticulatio, manuum oſculatio, pedum varia vibratio in choreis vel cum virginibus, vel cum adoleſcentibus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

19. Vt exempli gratia, qui nunquam ex patria exierunt, vel brevi tempore à maternis mammis abfuerunt, & redeuntes gladium, plumas, varias formas veſtium, magnum ventrem, (in quo geſtari pulli dicuntur haſionum) ampliſſimum pileum, magna collaria, acutas caligas ad formam Y literæ Pythagoricæ (unde hæ caligæ vocantur Pythagoricæ vel ypſilonicæ) duplices crepidas & ſimilia gerunt: Qui item manus oſculantur, frequenter nutant, pedibus verrunt terram, & innumeris utuntur eminentiis, reverentiiſque.

20. His cognati ſunt qui veſtes partim Gallicas, partim Germanicas geſtant, & veſtes habent variorum colorum rubri, flavi, virides, albi, ex quorum numero nigri excipiuntur.

21, Nec tantum levitatis haſiones in veſtibus ſunt, ſed etiam in choreis & aliis actionibus, in quibus ſaltant, circumcurſitant, jam Italicam, jam Polonicam, jam Anglicam, jam Germanicam choream affectant, & ſe omnibus modis familiares reddere ſtudent apud virgines, quo evenit, ut hi haſiones ſimul amatorii & Venerei haſiones dicantur: & ſæpiſſime viam in gratiam hujus vel iſtius puellæ iterant, & ſe omnibus modis applicabiles puellis, reddere ſtudent.

22. Symptomata harum haſibilitatum ſunt:

ſunt omnes his affines qualitates, Cornelius, Ciglio, Eulenſpigelius, Paul cave tibi, Papa de calvo monte, Claus Stultus, omnis ignorantia, ſuperbia, amor, cochleatio, helluatio, ſcurrilitas, impudentia, beatitas in plus, in altero minus. Summa totus curſus cum arudine longa.

23. Signa ſunt riſus, cachinnus, vociferatio, circumcurſitatio, geſticulatio, ſaltatio, oculorum gyratio, capilli longi & muliebris figuræ, veſtes, inceſſus. Quibus addere plura, qui converſationem hanc arte conſiderat, & ſeipſum in ſua cute examinat, facile poteſt juxta illud: Stultorum plena ſunt omnia, Ergo nullibi dantur vacua, & per conſequens veteres male dixerunt vacuum eſſe in rerum natura.

CORONIDES.

1. *AN haſibilitas contingat maſculis & fœminis? affirmatur.*

2. *An haſio ſit generis communis ſecundum regulam, Quæ conveniunt: &c. affirmatur.*

3. *An aliquis tangendo proprium naſum, apprehendat haſiones ſecundum qualitatem & quantitatem? utrumque affirmatur.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

4. *An duæ vel plures ſpecies haſionum poſſint eſſe in uno ſubjecto? affirmatur.*

5. *An virgines cochleando haſificent vel haſificentur, vexent vel vexentur: & an idem etiam verum ſit de adoleſcentibus cochleantibus? utrumque affirmatur.*

Diſputationis.

DE

HASIBILITATE

curſus Secundus.

THESIS I.

ABſoluta ſuperiori diſputatione, quæ partim Logica, partim Phyſica fuit, de Natura, & proprietate Haſionis; Reliquum nunc eſt, de ipſa Haſibilitate ſeorſim agere, quatenus in conſiderationem Medici venit, juxta illud Ariſtotelis: Vbi Phyſicus deſinit, ibi incipit Medicus.

2. Neque vero ſupervacaneum eſt, de hac materia tam prolixe agere, quia veteres dixerunt: Noſce te ipſum. Et cum omnibus hoc ſeculo nihil magis volupe ſit quam diſputare; habet hic unuſquiſque ſemper quod agat *ſicuti ſcabioſus*.

3. Breviter igitur rem comprehenſuri, à Deſi-

Definitione exordiemur, quæ cum ſuperius prolixè tradita ſit, brevioribus eam hic verbis repetemus, pro intentione noſtra: Nam quod pulchrum eſt, bis terve repeti non eſt abſurdum.

4. Eſt autem Haſibilitas, ſive morbus, ſive depravatio intelligentiæ in cerebro, dependens ex ſuperfluitate ſpirituum, aut Humorum.

5. Hæc definitio perfecta eſt, omnibus enim ſuis partibus conſtat.

6. Genus ſeu Formam diximus eſſe morbum: manifeſte enim lædit actiones; SED SINE DOLORE: & eſt hæc Lues magnæ ACTIVITATIS, quia ad SIMILITVDINEM AGIT TRAHITQVE maxime ſecundum Formam.

7. Vt autem uniuſcujuſque morbi magna eſt latitudo, ita & Haſibilitas alia magna eſt, ſive vehemens; alia parva, ſive remiſſa; alia diuturna, alia brevis: alia recens, inveterata.

8. Subjectum univerſale eſt Cerebrum; ſtatuerunt enim veteres, & ſapientiæ & ſtultitiæ ſedem eſſe cerebrum. Pro varia igitur ejus læſione, variæ emergunt differentiæ: vel enim totum laborat, & tunc febrientibus, aut etiam furentibus interdum ſimiles fiunt HASIones: vel pars tantum affecta eſt, & ſic mediocriter currunt, Præterea pro illius varia conſtitutione naturali, variæ etiam actiones

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

nes oriuntur, mediante tamen cauſa, de qua mox.

9. Cauſa efficiens eſt ſuperfluitas ſpirituum, aut Humorum. Hinc alia haſibilitas humoroſa eſt, alia flatulenta.

10. Si enim ex ſpiritibus eſt, aut extrinſecus origenem traxit, aut intrinſecus. Extrinſecus quidem, ex converſatione aliorum, qui infecti ſunt, quorum contagium facilè quiſque contrahit. Vel ſaltem ex re aliqua lepida, quam ſive videt, ſive audit. Intrinſecus verò ex parentum hæreditate, ex morbo, ex mala educatione, innata libidine, licentia, luxuria: Inde enim fit, ut paulatim Spiritus ex depravatis viſceribus aſcendentes, capitis domicilium occupent, & hinc inde accreſcentes, multis modis id moleſtent, ut laborantes ad quidvis perſuaderi, aut converti poſſint, Vnde tot generum ineptiæ, nugæ & culpæ de quibus ſupra.

11. Quod ſi ex Humoribus hic affectus ſit, pro varietate intemperiei, variæ erunt differentiæ. Hinc alia Haſibilitas ſanguinea eſt, alia pituitoſa, alia cholerica, alia Melancholica. Et cum hæ cauſæ cum ſubjecti conſtitutione, & κράσει magnam affinitatem habeant, ejuſmodi humores ingluvie nati, ab anni tempore, ætate, regione, & natione adiuti, cerebri ſubſtantiæ conjuncti, prout ſunt, alia atque alia Symptomata proferant.

12. In his autem & Quantitas conſideranda: ſi enim exigua copia fuerit, non agit quidem hæc lues, ut quamvis in corpore hæc ipſa ſit, non tamen manifeſta ſit ejus actio, & licet non agat, lædat tamen actiones, ſed clanculum, ut homines non animadvertant. Imo experientia ſæpe teſtatur, quod cum per annos aliquot hoc malum latuiſſet, tandem magis magiſque auctum, ſeſe ut ſorex prodiderit ſuo indicio. Sed ſunt nonnulli, qui etſi hunc nequam in ſinu habeant, tamen aut verborum ſubtilitate, & lepore, aut alias Dominatione, & authoritate ſua præcellenti tegere poſſunt: & tamen infecti ſunt, ſi verum dicere velimus.

13. Motus etiam cauſæ conſiderandus; nam quædam materia tempeſtive movetur, quędam tarde, quædam medio modo ſe habet. Vnde actio & Critica & Symptomatica emergit. Et hoc eſt, quod in conviviis paſſim videmus, quod quidam valde cito currunt, alii tanquam Baliſtæ ſequuntur, & alii dimidio vento navigant, juxta verſiculum.

CVRRITE FELICI SIDERE
VOS LEPORES.

14, Qui etiam ſi vehemens erit motus materiæ, vehemens etiam actio. Si continuus, talis quoque actio. Si interpolatus, interpolata actio.

SIGNA

SIGNA DIFFERENTIARVM.

13. His ita examinatis, ad differentiarum ſigna accedendum.

16. Et quantum ad Formalis cauſæ, ſigna ea quidem medenti innoteſcunt ex relatione aſtantium, nequaquam verò ægrotantis: nemo enim vult HASIO videri, cum maxime ſit.

15. A ſubjecto ſunt: Rarò dolor capitis, & is quidem per σύμπαθίαν ventriculi ex bibitione: Præterea ea omnia, quæ conſtitutionem Sanguineam, Phlegmaticam, Cholericam, Melancholicam ſequi dicta ſunt diſputatione ſuperiori.

18. A cauſa efficiente quæ ſumuntur, cum jam nominatis conjungentur, & ſimiliter ante diſputatum eſt: nunc ea denuo recenſere, ſuperſedemus. Hoc ſaltem in genere hic annotamus, magnam eſſe Diſcraſiæ humoralis analogiam ad Nationem, ætatem, anni tempus, aerem, & cæteras non naturales Siquidem enim hæ omnes in uno eodemque gradu ſimul convenient, habebis utique ſigna talia, quæ abſolutiſſimo Haſioni debentur.

19. Objectum verò ſpirituoſum, ſeu vaporoſum, denotat ſtatus non fixus, ſed errans, & quidem tenſitivus, ſine pulſatione, & gravitate, ſubtilis interdum, interdum craſſior, nonnunquam ructus aut crepitus edens: & hæc omnia cum magna latitudine.

20. Qualitatis verò vel magnæ, vel parvæ ſigna ſunt, antecedens vitæ ratio, ſive in con-

convivio, ſive alibi, & vel liberalior, vel parcior tractatio & quæ incitamenta ſolent accedere: habitus item corporis, prout is eſt.

21. Criticam actionem arguunt Criſim futuram monſtrantia, ut ſunt motiones animi, oculorum, capitis, pectoris, expectorationes, exſpuitiones, pedum ſtrepitus, geſticulatio, vertigines, rubedines, multi & magni loquia, &c.

22. Symptomaticam vero, ſi ab aliquo objecto extrinſeco, aut affectu interno alio oboriatur, Reliqua ex aſtantibus petuntur: Quia ex ægroto per vehementiam morbi tunc non licet.

INDICATIONES,

23. Poſt hæc ſigna, dicendum de indicationibus, quæ ex definitione petendæ. Forma & cauſa, vendicant ſibi locum rerum præter naturam, ideoque ſui ablationem indicant. Subjectum occupat locum rei ſecundum naturam, & ſui conſervationem denotat.

24. Quantum ad ſubjectum conſervans, vel alimentum adminiſtratur, vel reſpectu virtutis totius, prout debilis eſt, vel fortis: vel partis reſpectu affectæ. Specialis autem conſtitutio ſpecialem tractationem cupit. Hinc aliter Haſiones ſanguinei quam cholerici tractandi, &c. Semper autem indicans prohibentibus cedit. Et notandum præceptum Hippocratis, Imputa corpora, quo plus nutries, eò magis lædes. Et hoc eſſet idem, ac ſi ſtulto baculum porrigeres.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

25. Forma quidem ratione vehementiæ anodyna,& narcotica indicat, ut ſit in craſſioribus.

39. Cauſa etiam indicat contraria. Flatuoſa deſignat diſcutientia. Objectum immateriale; alterans. Materiale, Evacuans & penitus eradicans. Quantitas ejuſdem poſtulat remedium majus, vel minus. Motusvero Revulſionem, ſi vehemens ſit, aut Derivationem, ſi lenis. Cauſæ autem omnes externæ ſi adhuc adſint, removeri poſtulant.

PROGNOSTICA.

27. Poſt has indicationes, colligendum ex Methodo prognoſticandi. In genere quidem prognoſticare licet, affectum non eſſe negligendum, quia nobile membrum laborat. Ex adverſo vero: curationem eſſe difficilem, & tardæ operationis; quia eſt morbus contumax. In ſpecie ſic licet: à forma, ſi vehementia adſit, & vigiliæ multæ, & potationes accedant, &c. metuendum ne æger delirio, aut Melancholia corripiatur. Si cum tempore, loco, & quiete ad ſe redire poteſt; is non ita eſt in periculo, quamvis vexatione non careat.

28. Porro inveteratus affectus, recenti deterior. Et ratione ſubjecti, præſcimus, ſi per ſymphariam ſaltem laboret, facile terminari & ratione efficientis, immateriale diutius durare, quam compoſitum, curatuque eſſe difficilius; quia ſpiritus ſunt inſtabiles.

Et

Et hoc fit contra communem Regulam.

PRÆSIDIORVM MATERIÆ.

29. Poſtremo de materiis præſidiorum agendum eſt, quæ ſi in vulgaribus rei Herbariæ ſcriptoribus non inveniuntur, nemini mirum eſſe debet; peculiaribus enim & novis morbis, peculiaria & nova invenienda ſunt remedia, ſatis eſt, intentionem noſtram, à communi ſcopo, non abhorrere, & nos eum aſſequi.

30. Diſcutientia igitur, & alterantia erunt, hæc leviora: frequentes cachinni, deriſiones, punctiones: & hæc fortiora: jocus luduſque ſerius, vexatio, tribulatio, exploſio, Cornelizatio. Quæ omnia exacerbanda, vel minuenda pro magnitudine morbi.

31. Purgantia ſunt: Vellicatio, Tornatio, verberatio, diſpoſitio, humicubatio, mulcatio, ſyncopizatio, Mycteriſmus, naſi ſuſpendium, ciconiſatio, condyliſmi, apocoraciſmi & omnis generis ludibria, pœnæ atque mulctæ. Tum, ſi groſſities materiæ ita exigat, aliquot Hellebori, aut Antimonii libræ intrinſecus, & extrinſecus unguentum ex cineribus incombuſtis, cum magno & frequenti ictu & frictione. Trahantur etiam nares & pili, & digiti fortiſſima ligatura duplicati ſtringantur, in extremitatibus ſine omni miſericordia, (nam hoc faciendum ſæpe, ne in ſyncopen deveniant) & ſues habeantur cum porcellis coram facie ejus quotidie

tidie in loco ſecretiori qui cogantur clamare fortiter, ut ſtipticetas ſolvatur. Interdum probatur baculatio ad ſanguinem loco plebotomiæ. Sed hæc poſteriora Grobianis propriè conveniunt, & Beanis, quorum nominetenus pauciſſimi ſunt, re ipſa vero innumerabiles juxta illud: *Narraverunt patres noſtri.* & hic notandum non poſſe ſemper obſervari præceptum Hippocratis ubi docet: jucunde eſſe curandum. Sufficit hanc jucunditatem in medente eſſe.

31. In corroborantibus numeramus extreme tenuem victus rationem, juxta illud Hipp. aph. 8. 10. 11. lib. 1. Imo ipſam à victu abſtinentiam, donec hanc cruditatem concoquat, & ad frugem redeat æger, alias enim facilè in recidivam incidet. In medicamentoſis habemus Objurgationum, admonitionum, laborum, & negotiorum variarum ana. aliquot quotidie uncias, ad lubitum.

33. Atque hæc de curatione breviter & rudi Minerva, difficile enim eſt ſcriptis hæc auxilia complecti. Multo & facilius, & gratius, eſt, hæc practicare, & ad oculum demonſtrare. Eſt enim Medicus ſenſatus artifex. Quod qui experiri cupit, in ſeipſo exemplum ſtatui jubeat.

PROBLEMATA.

1. *Hoc Primum quæritur? an locus Cicer.* 2.

de

de *Oratore* : Ineptus eſt, qui ante tempus quid poſtulet, non videt, aut plura loquitur, aut ſe oſtentat, aut eorum, quibuſcum eſt, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut ſtultus eſt, &c. *ipſam Haſibilitatem ſufficienter explicet? Aff. quod ſic.*

2. Hinc etiam quæritur; cum Cicero loco citato. nationem Græcam eruditiſſimam, hoc tamen vitio cumulatam dicat, an non multo magis id de aliis nationibus ſit prædicandum? Creditur quod ita.

3. Sic etiam non incommode quæritur; An qui curationem Haſibilitatis ſuſcipiunt, ipſi ſint Haſiones? Reſp. Secundum quid, non ſimpliciter.

4. Præterea etiam; an Haſiones in Paroxiſmo habeant ſenſum communem? Negatur.

OMNIA PROBATE, QVOD BONVM EST, TENETE.

FINIS.

FLO-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

FLOIA
CORTUM VERSICALE
DE
FLOIS SWARTIBUS,

illis Deiriculis, quæ omnes fere Minſchos Mannos, Weibras, Iungfras, &c. behüppere & ſpitzibus Schnaflis ſteckere & bitere ſolent.

Autore

GRIPHOLDO KNICKKNACKIO
ex Floilandia.

Cortum Verſicale de Flois

ANgla flôoſque, canam, qui waſſunt pulvere ſwarto
Ex VVatroque ſimul fleitenti, & blaſide dicko,
Multipedes deiri, qui poſſunt huppere longè
Non aliter, quàm ſi floglos natura dediſſet,
Illis ſunt equidem, ſunt, inquam, corpora kleina,
Sed mille erregunt menſchis matraſque plagaſque.
Cum ſteckunt ſnaflum in livum, blautumque rubentem
Exſugunt : Homines ſic, ſic vexeirere poſſunt,
Et que tandem illis prò tanta lonia teſtant,
Vexeritate, & quem nemant per vulnera dodum,
Sunt variæ plagæ, quibus ob ſua Sùnda, ſuamque
Ob mutwillitiam ſtraſit Menroſque Frûaſque

Ipſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ipſe Deus,cœlum & ſternas,qui fecit & Erdam,
Hunc ſteckit ſlangus , lopit Dulhundus in illum,
Et bitit in livum , ut cogatur fundere Geiſtum,
Aſt alium VVolffus fretit beruſque toritit,
Hic heffit multos luſos , & tempora nullo
Fredam heffit,lopunt per Kleidros,*valdeque bitunt.*
Aſt reliquos inter deiros non boſior ulla eſt,
Nec magis anfechtit minſchos , illiſque moleſtas
Erregit plagas , quam ſuvartæ turba flöorem
Non illis ſatis eſt finſtri ſub tempore nachti
Steckère , & ſeüto meudos upweckere ſlapo:
Sed quoque ſub dago perkrupunt undique kleidros,
Nunc huc nunc illuc huppentes ſcarpibus atque
Bitentes ſchnaſtis , ſic ut de lifide blautus
Sæpe fluat , pleckique rubri cernantur in huto.
Glòfite quæſo mihi , mihi glofite quæſo ſodales,
Sæpius expertus redò hoc , cum VVolckibus altis
Deleuchtunt Sternæ ; ſchinit Mane undique lechte,
Et vadent ſlapum volbringere tempora finſtra,
Solum verbindrunt tardum ſuvarita aptmina ſla-
pum, *(dum*
Nunc heffunt luſtum perVVeickum ſpringere Bed-
Nunc vero upſtigunt Beinos , Beiniſque relictis
(dum,
In me dio ſittunt livo propè nablia runda,
Nunc quoque per Bordum krupunt , dant cuſtia
mundo,
Cuſtia quæ ſmertant , ogos naſoſque bekickunt
Deinde juvat rurſus warmum ſub krupere Beddum
Et ſchuldros , armoſque handoſque in viſere , quic-
quid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Sæpe etiam wandrunt infra, ruckumque beſeukunt,
Et rundos lendos driventes uni dique luſtum!
Sicut quando etiam wandrit Morderus in Holto,
Non tantum wandrit longum verdrivere tempus,
Sed ſchiagit, ſteckit, warpit, donditque Subinde,
Si qui begegunt Ludi, qui Beutlia plena (gunt
Geldo hoffunt, Kleidroſque bonos in corpore dra-
Sic quod nigrorum damnanda caterva florum,
Non tantum in Beddo krupit, Kleidroſque be-
kickit,
Ob longam quoniam, ſed quando cernit in eſſe
Gleideribus blautum, & ſchonum quoque merckita
thurum
Eſſe nec ob dictum veluti morderus adhuppit,
Vthſteckit ſchnakum, ſub quo ſum anglia ſcarpa,
Anglia ſanguineum deipe quæ ſteckit in hutum,
Vt ſugit blautum, neſcitque uphorere, donec
Livum cum blaſo ſwartum bene fulluit intra,
Nec ſugit tantum, verwundit & undique livum,
Vt ſchlangus ſteckit, furioſus bittit ut hundus.
Et poſt ſe multos plectos, mahloſque relinquit
Rotigenos, Sclapens hec quando feulit, iu hogum,
Cum livuo ſeſe VVerpit, VVegſtotit & handis.
Deckbeddum, ſcurit neglis, ſchadumque beſeudit,
Sed quanno mortram gledro vertriſit ab uno,
Mox flous exſtundo bhendus weghuppet, & altum
Dat wundum, ſi nec fleddo quoque tutus in illo eſt,
Rurſum alio ſpingit, proque una vulnere ſteckit
Plurima, ut ille ſemel qui ſclapo upwakuit alto,
Non iterum poſſit meudos thoſchlutere ocellos,
Se VValtrit miſere ruckit, flaukitque, Kiſitque,

Inſe-

Inſequiturque floos, ſolitque incorpore, verum
Gripere cum tentat, blotum ſibi gripit in hutum,
Sæpe igitur totos ſine ſchlapo ducere nachtos
Cogitur, & multas lidit martraſque Plagaſque
Nec ſaltem hæc fiunt beddorum ligimus alto,
Sed quoque cum leſumus, cum ſcrivimus, & imo,
Bedere cum volumus bene plagitur undique corpus,
Præcipuè beinos intra, teneriſque ſub armis
Summis in kragiis hic, hic ſunt regna floorum,
Hic kreflunt, ſteckunt, bitunt, kit Zlunt que ſubinde, ut
Patere non poſſis, cumſchuras neglibus hutum,
Et quod der VVundrunt omnes, non ullus in Erda,
Lebit deiriculus, nonnullus inaëre ſchwebit, (unus
Qui tam magnanimus, tam ſit quoque kenus, ut
Exiguuſque flous non fruchtitat ille potentes,
Kerlos: non Babſti krona verſchrickit ab ipſa,
Bokum perkrupit ſanctum lopitque behende:
Donec beroret blotum cum ſchnaſlide livum,
Cogit ut huic Pabſtus flotos crutzumque ſacratum
VVerpere de manibus, deirumque fugare bitentem.
Non fruchtit Keyſros, non Reges, non Patriarchas
Non Cardinales, heudos qui margine breido
Dragunt in Koppis, verum nihil achtit hic heudos
Nec ſtaſos goldo decoratos, ſteckit in hutum
Haudus ut ex koppo, fallatque ex bandile ſtaſus,
Nec flous an Doctor ſit fragit ſitue Magiſter,
Ille vel ad backum vel ſe bene ſettit adhalſum (tum,
Adque anglum ſcarpum, per dunnum drucitat hu-
Vt fedrum dextra leva ſmitatque papyrum. (dam.
Ipſe Ego dum ſchribo hæc, poſſum non heffere fre-

Pumphoſios nunc upmato & ſeuto undique flöos,
Nunc hoſenbendros uplòſo, & nadia circum
Kito, & nòn findo, mox quando rurſus ad ipſos
Me ſeddo beutros, proh quam tunc plagere primum
Incipiunt: ſæpe upſpringo, propterque dolores
In ſtuba circumdantzo, tiſoque ſed illi
(O bòſi deiri) nihil hæc ſcheltwordia curans,
Sed quia lidendum eſt aliquid, lido illa ſed abſque
Murmure non lido, nec eos VVegspringere lato,
Cum krigo, meſtum nemo, VVegſchnidoque Kop-
pum.
Anne flòo quiſquam eſt in toto audacior orbe,
Non lopit quando droſceri ſteglide Kornum
Vthſchlagunt, plagunt, ut vix arbeitere poſſint.
O kleinum deirum, tu non armenſia ſpernis,
Agmina, Schweinherdos, Scapios, VVechtroſ-
que tudentes.
Betleroſque armos miſere per ſtrata ſchreientes
Viſere non dubitas: Schelmos Deiſoſque beſotis,
Cumque illis vitam latis cruce, ac farlicte rado
O te felicem floe ſi vortelia noſſes,
Inque rauchis beltzis tantum ſtoltiſque woneres
Kleidris, in warmis hoſis, ſic tutior eſſes,
Quam ſi bedleros miſeros miſer uſque beſökis. (das,
Nunc ut ad VViſras veniam Iung fraſque beben-
Quædam bereuram t quando non omnia poſſum.
Flògia turba hominum generi non ſyndior ulla eſt
Quam VViſris: VViſræ ſtridunt nocteſque dieſ-
Deiris cum ſwartis, teinunt in krigia dira (que;
Vt ſæpe blauto ſittant: ſchrecki, bile viſu,
Sed multæ reliquas vincunt ſchelmſtuckibus argis,

Amplius & didicere olim quam, fretere brotum,
Hæc quando ex doro lepunt ſub tempore faſti,
Atque coxantes peddenu hòrunt ex ſontibus ützos,
Quos non audivere prius, tunc ſe, ſe Crùtzere
dextra,
Incipiunt, s'VVartoſque flòos beſchwerere wortis
Vt nito lopere, ſpringere trupere turba nigella
Cogatur Stubis Kamris Bediſque ſaliſque.
Qui tantum wortis vinci potuere ſed illa
Dum fiunt Deſlo Duſlus wegtri fit, & omnem.
Ex huſo pulicem. Sunc deinde ex jungfride turba
Que bittrum, kakunt dranckum de flore lupini
Perq; omnesKamræ wincklos non ſpargere ceſſant,
Donec mane flòus pereat qui liggit in Erda.
Aſt reliqui lopunt per agros, baluntque virentem
Herbam, qua pulecum cepit pulicario nomen.
Quam quando Sunus non dum de wolckibus altis
Schinit, per Kamras ſpargunt, tunc nigra caterva
Inſittit gruno folio. atque exugit acerbum
Saſtum, ut non valeat rurſus verlarere blatum.
Tunc nemit beſmum virgo wegkerit & herbam
Atque floum ſimul uthkerit, dreckoque bedeckit.
Quid memorem? Cordus doctiſſimus ille poëta
Nos ex orciſare docet nigra agmina verſu?
Hic etenim ſchrifit ſepteno carmina libro:
Nec te nocturni puliceſque fatigent,
Hunc ex orciſmum candide lector habe:
Manſula, corrios budigoſma tarantula calpe,
Rhymmula dinari galba caduna trepunt
Hos novies lectum ſcanſurus concineverſus
Treſque meri calices ebibe quaque vice.

Quis dubitet verum nobis ceciniſſe Poëtam?
O vos felices VVifras ſi talia vobis
Nota eſſent cunctis, non vel flòus unus in Huſo
Bliferet: wordis, aut brancko, aut frutice bittro
Schwartes deiriculos ſtundo doderetis in uno.
Sed quid de rickis dicam, ſplendente potentes
Auro, ſæpe fioum vidi ſibi kructere grotum
Et ſeu captivum helben ſi in ſchludere goldo,
Vt tandem upgeſat tenebroſo in carcere geiſtum
Quid vero VVifræ quæ non didicere volantes
Arte floos kleidris, ipſisque uthdrifere beddis,
Hæ ſæpe erregunt cum deiris, krigia grota,
Nunc kragium uplòſunt, & evekunt titia circum,
Nunc tengunt magis & wiſunt ſua ruckia blota
Vt fengant ſchlagantque floos, nunc ſcurere lendos
Incipiunt, handos ſubſtectunt ſcortiſque beiniſque,
Quid feggam? ſæpe & ſoccos detrectere futis
Vidi illas: rockumque updeckere & undique ſoccos
Nunc huc nunc illuc beſcukere, ſtrickere feutos,
Namq; ſciunt VVifræ, quod gerne in foceine wo-
Nec quando in VVullã ſemel in ceſſere rugoſã nant
Hinc poſſunt facili rurſus wegſpringere, jam cum
Affertur foccus, Deus ò bone quanta floorum
Agmina mit bringit, veluti ſi ſemini ſwarto
Eſſet couſperſus totus. Tunc bella videres,
Tunc angſtum magnum driſit captiva floorum
Turba, atque arbeitet toto cum corpere, ſnaflum,
Vtreekit, beinos ad ſaltos ſettit adholtit
VVolla vel eludit, tunc fengunt ordine VVifræ
Nigrantes ſchelmos, & tollunt banckio in hardo
In diſcumve, hic hi mordunt, handiſque tremendis

In-

Invahiunt ſettuut niglos in corpora ſwarta,
Et gnickgnackſpelunt, ut circum blautus in Erdæ
Fleitat, nec prias uphorunt, niſi tota catervæ
Tradita ſit Dodo. Tunc leggunt agmina tanta,
Vitam qui latuere ſuam, ut wegrapere poſſes
Handis, ſed beſmo wegkerunt, ſæpeque fullunt
Ingentem moldum, ſchudelumve & flumine mergunt.
Quid memorem jungfras, megdaſque? ſchonuntne vigillis (faſt eſt,
Deiriculus? ſchenckunt vitam? non ſchenkere
Ajunt Nam quando debent hæ ſpinnere VVockum,
Vel quando Holnadium ſcarpis uthnehere nadlis
Sittunt, nulla illis Freda eſt, ſit ſwartus in huto,
Huto molliculo flous & ſe ſanguine mekæ
Fullit repletus per kleidros ſpringit & huppit,
Vexeritque adeo, aut Iungfræ ſeque abſque pudore
Vprapant ſeſe & Beinos, Bauchumque bekiekant,
Et ſcurant, donec paulum VVehtagia cedant.
Sæpe etiam Cragium upmakunt & Titia rundæ
Defendunt, arcentque floos ne ſnaſlide lædant,
Et blautum uthſugant. Namque hic embehrere multum.
Non poſſunt. Eadem Megdæ faciunt, & ad unum
Si fieri poſſet, vermos ad tartara nigros
Projicerent. Vidi quaſdam, non lego Gaſellas,
Si quando vaccas herdo nachdri ſere vellent,
Solo himbdo indutæ poterant non hiſſere fredam,
Nunc bando inruckum ſulebant nunc ſua neglis
Tittia crantzebant, nunc lendos, nunc Knigioſque.
Nec ſcio quid reliquum ſchurebant torve tuentes.

Hæc ideo vobis ô fratres ſcicko fideles
Sæpe ut denckaris, gutumque leſhatis amicum,
Et quoties bitunt vos nigri ſchnaſlide deiri,
Et quoties handis veſtris ingripitis hoſos,
Fengere nempe floos, tales effundite wortos:
Iam flous, Hamburga quem ſchickunt urbe politus
Oldus Bekandus, blodum me ſteckit in hudum,
Scilicet utdenckamque ſui, denckamque jocorum
Puſſorumque ſimul. Denckam ergo, cedito rurſus
Parve floe & noſtrum miſere quoque plage Bekantum
Frundum, ut ſit memor & nullis vergettat annis
Noſtri, ſic durat Frundſchoppia. Nun is & uthe.

Diſpu-

Diſputatio Phiſiologiſtica.

DE

JURE & NATURA

PENNALIUM,

Per multas quotidianas deciſorias concluſiones, cum valentiis & fallentiis, ex generali Univerſitatum Studenticarum ſtyli obſervantia collecta:

Ad bonum omnium modernorum practicantium in foro vexatili tam Activè quam Paſſivè verſantium.

Quam Præſidente

ONUPHRIO PALÆOTTO,

Pennalium Cardinalis ordinis Crucigerorum & miſerabilium perſonarum in curte Regali advocato famoſiſſimo;

Excutiendam proponit

D. N. LUCAS DE PENNA,

Utriuſque Grobianitatis Candidatus, ſtudens pro tempore in ſtudio juriſtico apud Formaliſtas in Academia Actuaricenſi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

THESIS I.

PRo declaratione rubricellæ facio vobis notum, quod duplici modo conducat hæc doctrinalis materia. Vno modo ſtudioſo, ad quod faciendum obligetur, quia turpe eſt homini ſtudioſo jus & naturam pennalium ignorare cum quibus verſatur. Altero modo pennali ad quod patiendum teneatur. Quia etiam ſi illud neſciat, hoc tamen ſibi non eſſet proſpicuum. Nam reſpondetur ei, quod hæc eſt ignorantia juris quæ neminem excuſat: & quod paria ſunt, ſcire & ſcire debere; hunc allegans propriam turpitudinem in tali caſu non eſſet audiendus.

2. Ideo decrevi in præſentia quaſi in breviculo comprehendere, omnes intrinſecas, & extrinſecas qualitates & aſtutias pennalium, & ad quid ſtudioſis obligentur: Item actiones inde competentes tam directas quam contrarias, tam civiles quam pennales, quas poſſitis ſequi in fiducia in practicando. Quia magnus eſt error circa hos modernorum tam quoad exceſſum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia ſcibili debet in principio declarari quidditas entitativa ejus rei, quæ venit in ſcriptionem; Ideo ponam vobis ob oculos formalem definitionem pennalis ſecundum longitudinem, latitudinem & profunditatem ſuam.

4. Definitur autem quod ſit *animal brutum habens neque modum, neque menſuram ruſticitatum ſuarum.*

5. Et dicitur pennalis ab abjuncto proprio, quia aſſuetus eſt geſtare pennas in theca ſub cingulo ſuo ad excipiendum omne verbum, quod cadit ex ore præceptoris ſui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde bonum & honorabile; quia & idem cum Scholari, & nemo dicitur erubeſcere ob id quod eſt ſui officii, quod eſt adeò neceſſarium, ut quod militi eſt in bello haſta, hoc eſt clerico in ſchola penna. Sed hodie propter quoſdam magnos Monſeuros; qui non ſunt multum ſtudentes; ſed tantum ſunt ambulantes baſilicè in ſtratis cum gladio tanquam ad guerram, & ideo deſpiciunt ſcholares qui non ſunt ſibi ſimiles; Vnde factum eſt id nomen odioſum, nimirum in tantum ut pœnè habeatur pro infami. Verùm plus obtinere dicitur in rei veritate quam quod eſt in opinione.

7. Humaniſtæ juvenalem vocant, vocabulo leniori triſtitiam reï mitigantes, & hoc dupliciter; Vno modo univocè, quia recens venit ab ubere matris ſuæ, & non eſt diu, quod poſitor dedolavit eum, & labra ſua ſunt glabra, nimirum ut appareat quaſi modo genitus, vulgò Neoviſtus, *Ein Rabſchnabel* Germanicè.

8. Altero modo æquivoce; quia eſt Iuvenis quoad vitam Academicam; licet non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

quoad vitam ſcholaſticam, quia diu ſedit in primo ſcamno primæ claſſis, & ſolitus eſt proxime ire ante præceptorem, quando deduxerunt funus; Et quia eſt Veteranus gerens barbam tres ulnas longam ſicut caper.

9. Sed pro majori intelligentia deducam vobis aliquot pulcra collectaria & apoſtillas definitionis præmiſſæ: quia utile eſt hoc, & facit ad multa ſingularia.

10. Et primo advertite, quod dico in definitione animal brutum; quia ſcriptum eſt: pennalis indomitus eſt veluti laſcivus vitulus. Non enim poſſunt ſe accommodare ad mores burſaticos, quia de iſtis ſubtilitatibus non quilibet guſtabit aſinus. Et animalis homo non percipit ea quæ ſunt ſtudioſorum, Et eſt ei ſtultitia, & non poteſt id in groſſo ſuo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quoad hoc teneant contrarium dicentes ſecundum viam Thomiſticam & Scholaſticam, quod animal in quantum animal poſſit eſſe tam bene fundamentum in ſcientiis, neque tam experimentatum in poetica, neque tam zeloſum in concionando, ſicut eſt Pennalis, tamen eo non obſtante dicite, quod hoc non eſt abſurdum in terminis logiſticis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad inſulſitatem ſuam.

12. Qua occaſione quæro; An Pennalis poſſit ire ad virginem, & reſpondetur, quod multa permittuntur quæ ignorantur, quæ

tamen

tamen non conceduntur ſi eſſent obvia.

13. Igitur quæro; ſi de facto Pennalis ſedeat apud Virginem, an teneatur ſurgere, & eam ſtudioſo cedere? Videtur quod non, quia qui prior eſt tempore potior eſt jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam perſonam ſtandi in conſpectu ſtudioſorum, & hoc eſt tutius propter periculum tumultus.

14. Sed ſi Pennalis petitior eſt cochleando ita ut virgines malint apud ipſum ſedere, quam apud ſtudioſum? Licet præſumptio ſtat pro Pennali quod ex diuturna actione contraxit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum conſilii: Quia præſumuntur laborare contra propria commoda. Tum quia eſt res mali exempli.

15: Vlterius quæro: An Pennalis poſſit geſtare aureos annulos in digitis ſuis, aut plumas in vertice, aut gladium ad latus? Quia Pennalis eſt incapax omnium dignitatum ſtudenticarum, & non habet jus aureorum annulorum, ſed debet pro gladio virgas, ut cuique ſuum tribuatur, & omnia fiant decenter, in ordine & republica.

16. Et licet id de facto quidam facere præſumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere ſcandalum; quia tempus degradationis ſuæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum ſuper proprium caput ſuum, & tunc coguntur deflere, ordinamenta ſua in ſacco & cinere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

17. Ideo dabo vobis bonum conſilium, qui eſtis adhuc in ſtatu innocentiæ, ne præſumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non eſtis. Quia mendaces ſunt filii Diaboli: & melius eſt alienum nomen non aſſumere quam aſſumptum cum infamia deponere.

18. Et pro hoc ſuggeram vobis ſententiam definitivam, quæ fuit lata in cauſa magni cujuſdam ſtutzeri, qui gerebat ſe publicè pro ſtudioſo & ibat per plateas plumatus & gladiatus & habebat magnum adſpicere, & virgines urbis pendebant ab ore ejus: quia poſt ea innotuit, quod adhuc eſſet *bacchans*, paſſus eſt ſtatus quæſtionum, & degradatus eſt, & fuit ruina ejus ingens valde; & traditus eſt in manus depoſitoris, donec perſolveret extremum quadrantem. Quod tenete menti quia poſſit adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitionem dico ulterius; *Habens neque modum neque menſuram ruſticitatum ſuarum*, ut diſtinguatur à bacchante. Quia hic cogitur habere ſuas ſcurrilitates in freno propter ferulam; quia delictum ſuam habet paratam executionem ſine ulla appellatione.

20. In ſimili debetis annotare, quod dicit quidam antiquus gloſſator, quod Pennalis eſt ſex ſtudioſorum, videns ſibi multum, pectus gerens ſtultum, caput ſine fronte, mucro ſine acie, multos adhuc in crinibus gerens ramos

de-

de cornubus. Et hoc bene perpendite, quia eſt profundum nimis & habet in ſe multa doctrinalia.

21. Vltimò volo vos advertere, quod Pennalis quoque dicitur monſtrum, quia natura quando voluit eum facere ſtudioſum aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur ſtudioſus occaſionatus. Sed ob hoc nolite triſtari vos juniores, quia natura, nihilominus poſſunt ad finem ſuum pervenire, remoto obſtaculo; Quia eodem modo diſſolvitur, quo quid colligatum eſt.

22. Nunc ex prædicta lectura vos obſervare quaſdam notas phyſicas, quibus poſſitis pennales à ſtudioſis diſcernere. Quia Reipubl. intereſt publice tales homines à quolibet agnoſci, & hoc non erit vobis admodum difficile, ſi adferatis attentationem. Quia aures Midæ poſſunt quidem tegi ad tempus, ſed non in totum abſcondi in cappa.

23. Pro primo notabitis, qnod Pennalis eſt natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos ſuos è manu ſua amittat, quam unum nummum è burſa. Quia dicit ex ſua Grammatica qnod eſt magnum vectigal parſimonia. Et tenete menti: quia eſt unum neceſſarium requiſitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita, cui cum privataret popularis ſuus ſuperveniens

par-

partem ſarciminis abſcidit, ipſe ivit ad Rectorem plurabundus poſtulans ut hoc per triduum ei unaret in carcere.

25. Ideo rationabile eſt ſtatutum quo talis depoſitori juramentum præſtare, quod non velit pecuniam ex Academiis ſecum domum ferre: quia ſi hoe non eſſet ipſe fieret unus mercans, aut Iudæus fænoraretur ſuper pecunia ſua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum cœlorum.

26. Sed ego audivi quendam fundamentaliter contra arguere: quod hoc argumentum non eſt ſervandum; Quia vi & metu eſſet extorrem, & eſſet contra bonos mores, & invitaret juvenes ad profuſionem: quod remitto ad Theologos, quia eſt res ſpiritualis, quæ concernit animæ ſalutem.

27. Pro ſecundo notabitis, quod Pennalis eſt valdè attentus ad rem, advertens graviter quæ non ſentias: Et ideo abſcondit argentum ſub ſtramine culcitræ ſuæ, & unus obulus eſt ei totus mundus. Et in ſympoſio numerat omnes hauſtus canthari, & nemo poſſunt ſibi ad curram facere: quia filii ſcholæ ſunt prudentiores filiis Academiæ.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam, aut vobis imputetis, ſi quid metunt, ubi non ſeminarunt, & bibunt quod non ſoluunt. Nam tolerabilior eſt ejus prudentia & crumena, quam impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt pro-

propter naturam ſuam, quia Pennalis turpiter facit, quia eſt Pennalis: non verò turpiter ſe gerit, quia eſt Pennalis.

29. Pro Tertiò notabitis, quod Pennalis amat occupare primas ſeſſiones in menſa, & non vult videri ultimus: quia eſt adſuetus diſputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel ſyllogiſmis Dialecticæ, ubi dedecus eſt & plagabile eſſe ultimum. Et talis conſuetudo eſt ſibi altera natura, Nec poſſunt facilè ab ea recedere, quia omnis ſubita mutatio eſt periculoſa, ut dicunt Medici.

30. Ideo vidi quendam, qui poſtulabat à Magnifico certum ſibi locum in Collegio & apud menſam aſſignari; quia dicebat, omne bonum conſiſtit in ordine, & quod eſt magna confuſio, ita doctos inter indoctos ſedere ſine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviis ſolet carpere lautiſſimos bolos è patinis, & eſt valdè diſcretivus in eligendo cibo, & renes cum adipe ſunt ei delitiæ ſuæ, quia eſt adhuc delicatus puer, & non eſt diu quod venit à mammillis matris ſuæ, & mater ſic docuit eum & renes dant ſibi vires apud Cortiſanas ſuas.

32. Pro quinto notabitis, quod ſemper vult haberi primus apud virgines, & puellæ diligunt eum; nec alius quiſquam audet eas comitari ad ſecretum, & anitergia præbere, & matulam effundere præ illo in tantum, ut Heroes

roes ſuos eligent ſolos Pennales. quia poſſunt decenter cochleari, profundè baſiare, & viriliter manum movere, & pulchras galliardas ſaltare, & ſibi facere bonas curraſias, cum citharis cantilenis ſuis.

33. Et declarabo hoc per exemplum, quod meo tempore contigit in Virgine; quæ multos & veteranos ſtudioſos habuerat pro amaſiis, & poſtea tamen elegit Pennalem in maritum, quia iſte erit vir ſecundum voluntatem ſuam, & ſpiritus ſingularis erat in eo, & poterat fortia prælia præliari, & ſtudioſus à multis annis non erat ei ſimilis in gratia & virtute.

34. Pro ſexto notabitis, quod Pennalis eſt audaculus & rixoſus valdè, & provocat ad cambionem unum quenque, & vult ſe cum omnibus palliſtare, & putat quod nemo eſt fortior ſe. Eſt enim benè experimentatus in ſchola ſuper ſcamno, quia poterat virgam præceptoris ſui comprehendere, & caligas è manibus calefactoris ſubtrahere, aſſerendo ſe in libertatem, & nemo audebat dicere, Quid facis?

35. Pro ſeptimo notabitis, quod Pennalis eſt meticuloſum animalculum quoad ſtatum ſuum. Quia putat quod quilibet ſcriptas habet in fronte omnes iniquitates, unde Poëta ait:

Pennales animos timor arguit.

Et ideo ſi fiat mentio ſtatus ſui, ſedet tacitus,

tus, & non audet attollere oculos ſuos, quia eſt peccator magnus; ſed percutit pugno pectus ſuum, dicens: O Domine, ſine hunc annum abire in pace & feſtinatione?

36. Pro octavo notabitis, quod eſt bonus latiniſator valde doctus & ſapiens, & eruditio pendet ei ex naribus & ore ſicut vermes; quia per multos annos fuit primanus, & dudum contrivit Grammaticam totam ſub calceis ſuis, & omnes poteſt Metaphyſicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noſter, & ſcribere commentaria ſuper Euclidem, diſputare pro & contra in ſumma Philoſophantium corona, & multa paradoxa ſtatuere contra B. Priſcianum & Aelium Donatum. Et nemo eſt qui poſſit ſpiritui ſuo reſiſtere, & ideo poſſuntMagiſtrum ſumere quando libet.

37. Nono notabitis, quod Pennalis eſt valdè ſuperbus & inſolens, & nemo poteſt ſibi comparari quoad autoritatem ſuam; Quia ſcientia parit criſtas & producit grandes Spiritus; ideo comparate cum pavoni, quia turgeſcit quando doctrinam ſuam adſpicit, triſtatur cum ſtatum ſuum recognoſcit; Quia res ferox & res ſubmiſſa eſt pennalis.

38. Decimo notabitis, quod Pennalis eſt valdè diſputax, & in converſando vult ad omnia reſpondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in ſermone ſuo, & nemini cedere, ne quidem Diabo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

lo. Quia pulchrum eſt digitis monſtrari & dicier hic eſt. Et ſcientiæ non viſæ ut theſauri abſconditi nulla eſt utilitas. Ideo ſcriptum eſt :. Luceat ars veſtra coram ſtudioſis, ut videant bonum intellectum & manifeſtatur gloria veſtra & nomen veſtrum.

39. Vltimo notabitis finaliter, quod Pennalis eſt homo loquax dicax, mortax, vorax bibax, rapax, tenax, ſcapax, in tantem ut omnia in Ax ſint generis Pennalis; qui in ſcholâ cum T A X, T A X, ſonaret in tergo ſuo inde impreſſa ſunt ſibi monſtroſa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti, quia unum ex his eſt vobis ſufficiens commonſtrare quem queritis, & tunc ſignate vos ſancta cruce & dicite. A tali Pennali libera nos DOMINE.

41. Pro cautione tamen volo vos ſcire, quod Pennales quidam ſunt multo aſtuti circa hoc ut nævos ſuos occultent. Quia quilibet præſumitur honori ſuo conſultum velle: Ideo ex circumſtantiis multa actori relinquo, ſunt enim hoc facti, quæ cum infinita ſunt, non poſſet in unam regulam generalem includi.

42. Sed quia inter pennales & ingenia eorum varia eſt differentia ideo debetis meminiſſe quod ſecundum Magiſtralem diſtinctionem gl. vulgaris. Pennalis eſt vel animorum vel morum vel temporum & morum ſimul. Ex quibus poſteriores, omnium deterioris

ſunt

ſunt conditionis, quia ex illorum ſtatu nulla eſt redemptio, in tantum ut ad extremum in eo poſſint promovere in porcum, Quia ſenex Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia non facile eſt reformare ad meliores mores.

43. Pro his eſt bonum remedium quod dicit Scriptura: Indica fratri tuo errores ſuos, & reduc eum ad ſanitatem ut deſinat à malo, & faciat bonum. Et ſi tu hoc ſolus non poſſes facere, aſſume alios ad TE, qui ſunt fortiores te. Qui ſi nihilominus noluerit vos audire, tunc fuſtigate eum: Quia ſua intereſt, ne moriatur in delictis ſuis.

44. Et tunc cum eo nulla eſt compaſſio habenda: Quia præſumitur potius conſuetudine peccare, quam ex imbecillitate labi, immo ipſe vobis habebit aliquando multam gratiam, & dicet: Bonum eſt, quod humiliaſtis me, quia poſtquam vexatus ſum egi pænitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id iraſci. quia amicus ex mente debet perpendere voluntatem amici, & nemo præſumitur eum vexare ex quo diligit amicum ſuum, reprehendit eum.

46. Immo ne cui officium ſuum ſit damnoſum, tenetur ei quandoque vocationem dare, & facere ſibi amicos cum Mammone injuſto, ut ſe recipiant aliquando in ordinem ſuum.

47. Et hoc faciam cum bona gratia: Quia hila-

hilarem datorem diligit Deus. Et ſcriptum eſt, Pennales eſtote ſubditi ſtudioſis, & nolite murmurare contra eos, qui modici temporis afflictio transfert vos in diuturnam requiem. Et tunc quod quiſque juris in ſe aliis conceſſit, idem ab aliis viciſſim poſtulabit.

48. Sed quæro? Si Pennalis nolit hoc pati, an tunc poſſit ſe actori opponere? & concludite quod non: Quia injuſta eſt defenſio, ubi juſta eſt offenſio. Eſt enim Pennalis in prædicamento paſſionis, & ideo patibilis qualitas debet eſſe in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod ſi Pennalis eſt duræ cervicis, & incraſſatum eſt cor ejus, & frons exuit omnem pudorem, ut non intelligat ſubtiles terminos? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius ſermonem debet ſibi dici per directum, quod per indirectum non poteſt capere.

50. Sed quid ſi multa quidem meſſis ſed pauci operarii? & dicendum quod nemo debet ſe ad hoc excuſare, quia qui patitur pennaliſare pennaliſantem, is vires adminiſtrat audaciæ, & talis cenſetur pennaliſare cum eo.

51. Immo qui hoc facit, habebit aliquando mercedem ſuam, quia qui reducit errantem in viam facit opus miſericordiæ & charitatis,

52. Sed quæro: Si ſtudioſus fuit olim ſuus optimus frater, & iverunt ſimul ad unum amicum, & fuerunt Collegæ in una

claſſi;

claſſi; an tunc poſſit illum transjuvare ne vexetur? Quod negare in totum, quia hoc publicam cauſſam continet, & Reipublicæ intereſt, ne delicta maneant incorrecta. Immò talis fieret prævaricator, & incideret in pœnam ICti Turpiliani.

53. Circa hoc tamen ſuggeram vobis utile conſilium, ne acerbe nimis eam poteſtatem exerceatis, quia modica tantum correctio vobis conceſſa eſt, & nimia ſævitia culpæ annumeratur.

54. Nam quandoque miſeris venit in præcordia virtus, & tunc habes pugnos & malleos, & bajulant ut ruſtici, neque poſſunt dare plagas ad menſuram, quia ſunt agreſtes nimis; & hoc vult vos annotare, ne cum detrimento & poſt facto ſapiatis, ſicuti id ſæpe in foro noſtro vidi practicatum cum dolore.

55. Prædicta obſervat etiam quoad ſecundum genus, quia iſti debent ejus naturæ æſtimari, quæ magis in eis prævalet.

56. Quoad temporales vero major occurrit dubietas, an debeant immunes eſſe ab omnibus oneribus vexaticis.. Quod videtur, quia tempus non eſt modus inducendi delictum, ideo non dicitur graviorem eſſe pœnam, quàm fuit culpa.

57. Sed vos contrarium determinate, quia præſcriptionis tempora præciſe ſervanda ſunt, ne ſufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

58. Vnde pro declaratione prædictorum reſolvam vobis aliquot pulchra notabilia, & quæro primum: An quoad hoc vexatio ſit juſta? Videtur quod non. Quia eſt injuria verbalis, quæ ejus exiſtimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto prægravari.

59. Contrarium tamen ſequimini: Quia eſt utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoria, & eſt quaſi purgatorium mundanum per quod abſterguntur omnes maculæ pennalitatis, donec completo tempore perveniat ad ſtudioſitatem.

60. Præmiſſa concluſio ampliatur, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui eſt ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut poſſit unam ſeptimanam magiſtrare, & poſt duos menſes doctorare; quia doctrina non mutat ſtatum.

61. Immo licet præſumatur talis, habere omnes regulas Ramiſticas in ſcrinio pectoris ſui, adeo ut de ejus eruditione dubitare ſit inſtar ſacrilegii: non tamen præſumitur ſcire notiones primas & ſecundas, quia iſta ſunt arcana Academiarum, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundo ampliatur & concludit in eo qui eſt Nobiliſta vel Cortiſanus, licet enim talis habeat aliquam præeminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad naturale: quia natura omnes æquales fecit, & commu-

viti

vitio commune eſt remedium : immo Nobiliſta, qui peccat, duplici pœna puniri debet propter exemplum.

63. Tertio ampliatur, ut etiam valeat in eo, qui eſt admodum civilis, & poſſunt facere virginibus pulcras credentias & ſubtiles baſimanus, & nudat caput ſuum pro omnibus : quia licet ſciat ea quæ ſunt communis civilitatis ex geſto ſuo, non tamen etiam ea quæ ſunt conſuetudinariæ localis : quia quilibet præſumitur ignorare ſtylum alieni fori.

64. Sed quod ſi etiã æmulari affectet? dicite quod jura conſtituantur ex eo, quod ut plurimum accidit : non ex eo quod raro ; & quod ſemel aut bis accipit, non attendunt actores.

65. Quarto ampliatur & deciditur in eo, qui ſolet dare vocationes, & vult videri magnificus, & oſtendit ſe præter naturam liberalem : quia nemo in neceſſitatibus liberalis exiſtit, & talis ſe potius quam alium reſpicit : ideo dolus dolo vindicandus eſt.

66. Sed quid? ſi fuit Baſſiſta, aut Tenoriſta, & potuit graviter infimas voces murmurare, velut unus frater cappatus in choro, vel leniter diſcantum fiſtulare, ut virgo 10. annorum : vel ſi in totum fuit præfectus in cantoria, vel carenda? Ad hoc idem dicite, quia tales præſumuntur imperioſi, eo quod multos habuerunt ſub baculo, & quando dixerunt uni, cane, cecinit : & alteri Solmiza, ſolmizavit.

67. Sed

67. Sed ſi ſit magnus Signior apud Damaſcellas, ut periculum ſit, quod taliter vexatus cadat per corbem, & perdat omnem amabilitatem ſuam. Tunc mitiorem ſententiam amplectimini, & quia talis præſumitur multa ſibi ab iis acquiſiviſſe clenodia, non debet multum torqueri, quoad vexationes, ſed magis viſitari quoad vocationes.

68. Supradicta concluſio limitatur & reſtringitur, ut melius procedatur cum eo, qui pœnè tempora ſua adimplevit. Quia cingendus habetur pro cincto, & deſinit eſſe miles vitiorum, quia factus eſt miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quo ad extraneos; quia quo ad hos pennalis cenſetur legitimus, ideo contra hos debet honorem ſuum defendere uſque ad cutem & ſanguinem, quia vita & fama pari paſſu ambulant.

70. Vnde incidenter quæro: An Pennalis ſit honoratior Schmutzone? Omninò dicitur quod ſit: Quia quod ſtudioſus eſt inter pennales, hoc eſt pennalis inter pices & amplius.

71, Facit quod pices illi ſunt infames quibus non patent portæ dignitatum; quia in malitia ſua devorant ſanguinem ſtudioſorum unde dictum eſt: Oquo vadit anima picis Sed quæſtio hæc eſt minus dubitabilis, ideo ſuperſedeo eam latius declarare.

72. Nunc revertendo ad priores terminos an Pennalis pro tali vexatione poſſit ſtudio-

ſum a

ſum ad guerram vocare? Quod videtur, quis crudelis eſt, qui famam ſuam negligit. Sed hoc nolite ſequi; quia pennalis præſumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quàm arma tractare poſſe.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robuſtitatem, & tamen eſt inhabilis, de jure debet gladio privari & virgis onerari: Quia qui gladium ſumit, peribit cum eo. Et hoc obſervat totus mundus.

74. Quæro ulterius: an poſſit agere de injuria verbali, puta quando ſibi dictum eſt pennalis; Dicite quod non, tum quia eſt animal, in quod nec jus, nec injuria cadit, tum quia veritas convitii ſatis excuſat conviciantem.

75. Sed quid ſi ſibi facta eſt injuria realis, puta, quod eſt fuſtigatus in foro, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa amplectenda: Quia pennalis eſt ſervus, & ideo capite non minuitur, qui nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini diſtinctionem lugalem: quia ſi id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit verſandi, aut ambulandi, maxime ſi alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, ſed reclamavit: Tunc damnum quod ipſe accerſivit, ipſe muſſitabit, & ſibi imputabit.

77. Quid ſi id fiat in ſua domo, ubi dedit vocationem? illud dicendum eſt, quia ſua cuique domus tutiſſimum refugium eſt. Et

nemo dicitur duplici damno onerari; niſi fortè ibi fuit valdè importunus & inutilis, & voluit habere magna verba ſolus, nec dari Cæſari, quæ ſunt Cæſaris.

78. Quæro iterum: An poſſit ſe pennalis vexatione liberare à vexatione; Licet de ſubtilitate juris rigoroſi id non videatur concedendum; tamen vos utilitatem æquitatis ſequimini; quia ignoſcendum eſt ei, qui ſanguinem ſuum taliter qualiter redemtum voluit.

79. Sed quid ſi ſit valdè obæratus, & non habeat multos obulos in burſa? Tunc adhibete cautelam, ne vos decipiant: quia ſunt aſtuti valde in occultaneo theſauro ſuo, ideo non debet talis excuſatio facile admitti, niſi præſtito juramento paupertatis, quia nemo præſumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare; maxime ſi ſit charus filius, vel cecinit in cantoria.

80. Si tamen hoc de facto contingat: tunc quod non habet in ære, luat in corpore; & ſic vexetur bene, quia non perſolvit plenè. Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius bene nummatus: debet tamen puniri gravius quo ad pœnam corporalem, & ita ſervatur in praxi.

81. Pro cautione tamen notate. quod tales interdum habeant privilegia miſerabilium perſonarum, ſi ſunt valde lamentabiles; quia tunc ſatis ipſa paupertate premuntur, afflictio non eſt addenda afflicto.

82. Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

82. Sed quid ſi ſit valde ſimplex, ut non poſſit unum puerum offendere, & habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? A talibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in veſtitu ovium, ſed intus ſunt lupi rapaces, & habent Diabolum ſub cappa ſicut frater aliquis pœnitentiarius.

83. Sed quid ſi Pennalis lateat & non faciat ſui copiam? Tunc ſi non poteſt haberi de die, ſolet viſitari de nocte, & interdum cum Muſica inſtrumentali cantari ſibi unum bonum carmen, ut exeat ſonus in univerſum Muſeum; Reſonet in laudibus, cum jucundis plauſibus.

Vitrum noſtrum glorioſum
Per omnia kling klang klangorum.

Et hoc de conſuetudine loci, licet jure deſtituamur.

84. Circa tamen hoc eſtote providi, ut faciatis id cum moderamine, & in occulto ne habeatis mercedem veſtram in propatulo, quia poſſet hic allegari pacis publicæ turbatio, cujus pœna eſt Bannum, quod parit multos & miſerabiles Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos, per quos diſſolvitur pennaliſmus, quorum primus eſt: Præſcriptio, quia de jure Saxonico, ſi pennalis vivat in ſtudio Academico per annum & menſem unicum; talis præſumitur didiciſſe mores civiles & burſaticos, & ideo habetur pro ſtudioſo, niſi mores fortè contrarium ſuadeant.

86. Dico utilem, ut ſupputetis tempora climactericè, ex quo ſtetit in Academia animo ſtudendi, non verò commorandi tantum: ne alioquin is fiat ſtudioſus, qui per naturam ſtudioſus eſſe non poteſt.

87. Item ut intelligatis id tantum valere in præſentes. Quia quoad abſentes non valet præſcriptio, etiam ſi tempus interveniat, cujus initii non extat memoria.

88. Circa hoc quæro: An pennalis diſcedens ante completum ſpatium ex Academia, poſtea reverſus nihilominus habendus ſit pro ſtudioſo? Et decidite diſtincte: Quia ſi in continenti, redeat, tunc habet jus poſtliminii, & dicitur tempus, quod abfuit, ſuppleri alio tempore in duplum, ut ita procedat preſcriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc quia cenſetur interrupta præſcriptio debet tempus ſuum de novo inchoare, & ita ad ſtudioſitatem pervenire: quia res devenit in eum caſum, à quo incipere non poterat.

90. Quod ſi in totum domi remaneat, & fiat ibi Magiſtellus, aut Baptizans, vel Vxoratus: tum per fictionem Leg. Cornelii cenſetur nunquam in Vniverſitate fuiſſe, & ita in ſtatu ſuo mortuus.

91. Iterum quæro: An pennalis poſſit deponere pennaliſmum in Patria? Sed hanc quæſtionem superſedeo determinare, quia eſt ſalebroſa nimis.

92. Secundus modus eſt Emancipatio, puta ſi Pennalis ſit valde acceptabilis apud Virgines, & ſciat gravitatem Academicam tenere, poteſt talis vocationem dare aliis ſtudioſis, ut abſolvatur à peccatis ſuis, & emancipetur à pennaliſmo.

93. Et ad hanc requiruntur certæ ſollennitates; quia debet Virgo aliqua primaria, quæ ejus rei ſcientiam habet, in judicem eligi, & debet præter alia cognitio cauſæ intervenire, an perſona ſupplicans ſit habilis ad hanc dignitatem. Quo examinato debet pennalis ante virginem ſuper genua procumbere præſtando ipſi juramentum, quod velit pennalem exuere, & induere ſtudioſum. Sed hic modus eſt valde periculoſus, quia una ſolemnitate omiſſa totus actus annullatur.

94. Quæro tamen, an talis bullatus ſtudioſus cenſeatur quoque legitimus, quoad alios qui non fuerunt in vocatione & abſolutione? & dicite quod non, quia privatorum pactis jus publicum inverti non poteſt.

95. Tertius modus eſt Legitimatio per ſubſequens Magiſterium, puta ſi pennalis intra annum fiat promotus Magiſter aut Baccalaureus, tunc enim habetur pro ſtudioſo; quia cum infamibus portæ dignitatum non patent, cenſetur per iſtum honorem abolita omnis macula pennalitatis, & per Magiſterium purgata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit contra jura-

mentum ſuum, quod dedit Depoſitori, ideo debet ſuper eo gratiam facere dando ei vocationem, ut anceps periculum perjurii evitetur.

97. Vltimus modus eſt legitimatio per Reſcriptum principis, puta, ſi princeps aut alius qui famæ habet reſtitutionem, det alicui hoc privilegium, quod non debeat eſſe pennalis, & hoc publico diplomate teſtatum faciat, debet hæc voluntas principis pro lege ſervari; quia videtur reſpexiſſe ad doctrinam & merita perſonæ. Et ideo qui vocat eum pennalem, Committit crimen læſæ majeſtatis.

98. Sed quia tale privilegium non præſumitur violari, ideo debet Bulla ſibi data præſenter inſpici an expreſſe ſcriptum ſit, quod talis non debeat vexari, & tunc tenor ejus circa hoc ſervandus eſt. Si verò hoc non ſcriptum ſit, ſed tantum ſimpliciter indultum, quod non debeat eſſe pennalis; Tunc poſſunt nihilominus vexari. Quia cenſetur Princeps ſe conformaſſe ad juris communis diſpoſitionem, & non voluiſſe uti plena poteſtate.

99. Pro additamento debetis ſcire', quod hodie per Nov. Conſtit. omne jus vetus circa pennalem abrogatum eſt, per quas omnes Beani naturalibus reſtituuntur ita ut ſtatim à primis depoſitionis incunabilis una atque ſimplex ſtudioſitas illis competat, id eſt eadem quam habent ſtudioſi à multis annis.

100. Dura quidem lex eſt, verum ita ſcriptum eſt, non tamen credo, quod practicatur

ab

ab omnibus quia ſtylus curiæ in viridi obſervantia poſitus, ipſa lege quandoque potentior eſt, unde ſit ut Novella Leonis hodie in foro non attendatur. Circa prædicta haberem quidem aliquot adhuc pulcra notabilia, ſed quia odioſa ſunt reſtringenda, ideo remitto vos ad praxin, ut iſta omnia aptius ex ipſis rerum documentis in uſu quotidiano cognoſcatis.

Ad Mandatum regium cum Privilegio.

Procancellarius manu prop.

Explicit, explicuit, cætera praxis habet.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

DISPUTATIO
DE
CORNELIO,
ET
EJUSDEM NATURA,
AC PROPRIETATE.

Cujus Poſitiones

SUB PRÆSIDIO,

Ampliſſ. Famoſiſſ. Clariſſ. Spectatiſſ. & celeberrimi Viri,

Dn. VESPASIANI CURIDEMI omnium facultatum Doct. in Illuſtri Gaudecapenſium Academia,

Publicè proponit

ZACHÆUS PERTINAX Hieroſolymitanus.

Habebitur diſputatio in Collegio medeo ad fontem Arethuſæ, quoties lubet.

THE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

THESIS I.

QVanquam ſcriptitandi cacoëthes noſtri ſeculi homines ſupra modum intoxicavit, adeo ut omnes mercatorum, clericorumque Bibliothecæ voluminibus farciantur: nemo tamen inventus hucuſque mortalium eſt, qui utiliſſimam de Cornelio materiam in apricum eruerit.

2. Cujus rei cauſam nos contra Thelaugen, qui ſterilitatem pro cauſa adfert, in ejus difficultate ſitam defendemus.

3. Eſt enim nodoſa, cerebroſa, & rugoſæ frontis materia, ut recte dixiſſe videantur Vltramontani, non eſſe eam bonæ fidei, ſed ſtricti juris.

4. Nos igitur de re literaria bene mereri operam dantes practicabilem hanc materiam proponemus, ut huic labori addictis feneſtram aperiamus penitius introſpiciendi & meditandi.

5. Id quod nulla ratione aptius fieri cenſemus, quam ſi quis egregie pictus, hoc eſt ut Zonaras interpretatur, probè fuſtigatus, variiſque, coloribus à lictoribus ornatus, ſecum ſolus ambulet, in locis, quæ hominum frequentiam non facile admittunt, ibique crumenam ſuam ære vacuam aſſiduè inſpiciat.

6. Quid autem ſit Cornelius, & unde dictus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ctus, variæ ſunt literatorum ſententiæ, nullaque ad eo facultas eſt, quam non ſtrenue Cornelius hic exerceat.

7. Theologi quidem in ſacris bibliis hanc quæſtionem non attingi affirmant, nec eſſe de talibus admodum inquirendum, cum plus ſatis ſit, ſi rem ipſam habeamus. Qui enim Cornelium habet, non multum ſollicitus eſt de ſubſtantia aut nomine ejus, quin retro ad cauſam ejus ut plurimum oculos flectit.

8. Iuris peritis Cornelius eſt defectus pecuniæ, qui ei, qui multum debet, facultatem ſatisfaciendi eripit, & eundem ſubterfugere facit, ſicut & fugitivus indidem nuncupatur, in *l.* 5. *C. de recept. arbit.* Verum hæc definitio cum nimis ſit anguſta, recte explo-ditur à *Don. Anton. de Crampaignis tract. de fum. & ſtam. c.* 6. *n.* 194.

9. Neque vero cum Medicis facimus aſſerentibus Cornelium eſſe paſſionem animi quæ contraria cauſa reprimitur: nec enim ſemper contrario repellitur Cornelius, quod videre eſt in irato verberato ruſtico adverſarium ſuum demulcente pugnis, quem certe Cornelium habere nemo ibit inficias: hic ſi pulſari deberet ab eo quem ille tam caſtigat in tantum per hos contrarium Cornelius eju non tolletur, ut etiam augeretur.

10. Philoſophi exiſtimant illi Cornelium eſſe nomen inane ſine re, ortum ex feſtivitate quopiam: Cum enim in comico loco

quidam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

quidam Cornelii nomine, Conſcientiæ perſonam ſuſtinuiſſet, iſque ex ſcenis prodiens, chorum ſemper lætum inventum, ſubinde digrediens triſtem ac mœrore plenum reliquiſſet, abiiſſe has affectuum vices in proverbium, ut quoties quis ſolito mœſtior eſſet, diceretur Cornelium habere. At hæc ſententia communiter improbatur, cum aliter in praxi edoceamur.

11. Nos igitur, utpote qui nulli facultati nôs mancipamus (ſimile enim ſumus Achilli illi Perſeo, qui de omnibus materiis æque feliciter diſſertabat) cenſemus Cornelium nec hominem ſimpliciter eſſe, nec ſpiritum. Omnino enim cum Lactantio ſtatuimus duo Dœmonum genera; cœleſtes & terreſtres: & putamus Cornelium eſſe ſpiritum corporeum ex atræ bilis copia conflatum, qui certis exacerbatus cauſis hominem inquietat. Vnde Germanicum illud ariolamur eſſe, quoties Cornelioſum quem contuentur, ut dicant, *Er ſchlâgt ſich mit dem Teuffel.*

12. Derivato nomine à Græco *κορέω*, id eſt, ſatio ſeu ſaturo, & *νηλεής*, id eſt, immiſericors, ſeu crudelis, dicaturque Cornelius quaſi *κορέων νιλεως*, id eſt, crudeliter ſatians. Teſtatum enim experientia fecit, eos qui hac peſte onerantur, ita inhumaniter excipi, ut per unicum modo diem laborantes jam tum ceperit Cornelii ſatietas.

13. Cauſam efficientem ſi quærimus, non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

unam reperimus, idque hac in materia mirum eſſe monet Hypocras Guidone *de ſect. venar. c.* 7. Cum enim alias unus filius uno ſaltem patre poſſit gigni, hic tamen unus filius, id eſt, Cornelius pluribus ex cauſis, iiſque ſeparatis naſcitur.

14. Pro varietate autem temporum & locorum, perſonarum item & circumſtantiarum aliam atque aliam matrem agnoſcit Cornelius. In his enim eſt ex defectu pecuniæ: in aliis ex amore: in aliis ex crapula: in aliis ex verberibus: in aliis ex chartis luſoriis: in aliis ex melancholici humoris ebullitione, &c.

Sic nonnullis Cornelius invadit tempore matutino cum ſurgendum eſt, quo tempore etiam meditationes ſuſcipi conſueverunt de ſolœciſmo pridie per vinum commiſſo; quoſdam veſpertino tempore cum caupo ſe diutius potum daturum renuit: alios poſt meridiem quando amica in horto relicta ad urbem redeundum: alios media nocte cum ad caveam, ſeu ut Romani loquuntur, ad carcerem migrandum.

16. Pari ratione quidam in conclavi ſuo Cornelium ſentiunt, dum labores, libros, præceptores, & id genus aliud nugarum inveniunt, nonnullos autem compotores aut conſabulantes; quidam in templo, dum concio nimium protrahitur; quidam in area nuptiali, dum amicam abeſſe ſuam comperiuntur: quidam in lecto, cum lectus denuo bi-

bit,

bit, quæ ipſi ſub veſpere biberunt: quidam in foro dum amaſiam ſuam præterituram præſtolantur, quæ tamen alii juncta patrono ægrotum hunc parum curat, hinc illæ lachrymæ, dolor, fletus & ſtridor dentium.

17. Quidam juxta alios incedentes, Cornelium inde concipiunt, ſi alteri ſuperiorem locum relinquere debeant, qui tamen longe & dignior & honeſtior eſt. Hi tam poſſunt Cornelioſi vocari, quam aſini & Cnolli, qui ſibi vel Fabiorum proſapiam vel Solonis ſapientiam imaginantur, cum tamen, ut Propheta inquit:

Non eſt in toto corpore mica ſalis.

18. Præterea has omnes nonnulli paſſim jugibus Cornelii ſpeculis, tanquam Furiis agitantur, eumque ſicut ædes teſtudo, adſiduè ſecum portant, quales ſunt ii, quibus fumus eſt in domo, id eſt, quibus mala herba, ſeu, ut vulgus ait, mala mulier eſt: Item, qui ad ſcientiæ & doctrinarum mercaturam in Academias ablegati, omiſſis literis alias ſibi merces, ut ſunt vinum, meretrices, alea, folles, equi, & id genus aliæ, comparant: & poſtmodo domum revocati à parentibus, tabernam ſuam aperire erubeſcunt: mercium enim emptarum pudet & nummorum conſumtorum tædet, jamque ſunt & manent miſeri ſocii, coguntur que vel agriculturam, vel cauponariam, vel cereviſiæ coctionem, vel tale quid arripere, ſunt-

que

que miniſtri, cum eſſe domini potuiſſent, in quos cadit illud Prophetæ :

Conſumptis tandem fœcunda in pocula nummis,
Hoc veri invenio : nil ſcio, nil habeo.

19. His accedunt & illi quos avaritia, omnium malorum radix, obſedit. Hi enim ſi judices ſunt, partem nullam læta expediunt fronte, niſi ſciant:

Quod poſſit gravis ære domum ſibi dextra redire.

Si mercatores ſunt, nunquam ſatis nequiter aliis impoſuiſſe ſe credunt, hi ſcilicet enim aliquando audiverunt, licere ſe mutuò in emtionibus circumvenire, idque dicunt Iuriſconſultos concedere, *l. in cauſa* 16. §. 4. *ff. de minor.* Si alterius generis ſunt homines, quales Ariſtot. 4. ethic. 7. βαυκοπανούργους indigitat, quales ſunt monachi, & id genus homines alii, nihil humanitatis à ſe faciunt proficiſci, niſi videant brachia Græca & manus dativas, ſumma omnia faciunt gratis ſed dativo caſu.

20. Materia Cornelii ex definitione colligitur: cum enim humidum radicale ſit tenue, & calor nativus imbecillior, oritur ſpiritus quidam ſiccus & frigidus, ater, triſtis, raro ſubridens, ſui impos, qualitercunque condenſatus & incorporatus, & breviter tale monſtrum, cui nec Homericus Polyphemus, nec Virgiliana Fama, nec Ovidiani gigantes, nec Horatiana pictura, nec ullum vel à

Wigo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Wigoleiſa, vel à Seufrido, vel ab Amadiſo, vel à quopiam neceſſariorum ejus, debellatum portentum comparari queat.

21. Formam Cornelii intuentibus, pro diverſis ſubjectis in quibus dominatur, varie ſe inſtar Protei manifeſtat. Quidam enim hominum conſortia fugientes ad loca ſolitaria properant: alii verſantur quidem, cum mortalibus, ſed taciturni, cernui, moroſi, quibus dici ſolet, eos Calendaria componere, aut ſpeculari in divinis, aut claves quærere, aut Cornelium habere, quorum poſtremum prioribus tribus verius nos exiſtimamus; nonnulli, præſentibus aliis, ubicunqne recurſis ſpatiis deambulant

Spectantes terram, manibus poſt terga rejectis, & ſuccinentes ſibi melancholico murmure, cujus harmoniam nec ipſi, nec alii, ſed ſolus qui eos vexat, Cornelius intelligere poteſt.

22. Finis eſt, ut agnoſcant mortales omnes, verum eſſe quod ſcriptura dicit: Omnis ſtultus eſt fatuus, & omnis fatuus eſt ſtultus:

23. Objectum Cornelii ſunt res, Actiones & verba. *Res* ut calcei, veſtes, uxor, ligna, candelæ, ſanitas, morbus, vinum, virgines, cerevißa, compotores, corrivales, pulices, pediculi, quamque primo decuiſſet loco poni, pecunia, & ſimiles. *Actiones*, ut ſi cochleatorem impediat mariti præſentia, quo minus oſculari ex voto poſſit Venerem ſuam: ſi quis concurbitari ſe norit, quod

tamen

tamen mutari nequit: ſi patientiam Socratis addiſcere quis tenetur: ſi quem pulices infeſtant, ubi capere dedecet: ſi puella ſuperciliosa, quæ ſe Dianam aut Iunonem eſſe perſuadet, ne nimis demiſſa, aut humilis videatur, procum ſuum aſperius repudiavit, quem tamen perdire amat, & reverti iterum ac inſtare, tacite exoptat: ille vero nihil de ea ſollicitus aliam, quod ajunt, quercum excutit, ſimilis cordato illi Canonico Herbipolenſi, qui concubinæ ſuæ electionem dabat, utrum appellari mallet *ein Ertzhure*, an vero *ein Landhure*. *Verba*, ut ſi cochleator amaſiæ ſuæ verba duriuſcula extimeſcit, & reconciliationem redimit annulo, armillis, ſerica tunica, molli thorace, aut ejus generis pretioſo Xenio, aut ſi lepus quidam, cui cor in caligis, Thraſonis alicujus minis perterrefactus, pacem & requiem emit aliquot Ioachimicis, aut ducatis, aut florenis, in convivium commune exhibitis, memor iſtius Maronis Æneid. 11.

Nulla ſalus bello, pacem te poſcimus omnes.

24. Effectus Cornelii interdum bonus eſt, interdum tolerabilis, interdum vero peſſimus.

25. Bonus eſt cum reſipiſcit morio, ſeque peccaſſe intelligens, mores abinde corrigit: ut ſi puer mechanicus aut mercatorius, alaparum impatiens, à magiſtro, dominove ſuo aufugit, ſed poſtea miſeriarum impatientior,

reverti-

revertitur & pati conſuevit. Item ſi adoleſcens cum loculo turgente ad Academias accedens, inque omnibus conviviis primas obtinere cupiens, magnificus, munificus, pugil, eques, miles, dimicator, venator, aleator, clamator, ſcortator, portator, viridis, gilvus, ruber, cæruleus, flavus, fulvus, ravus, Italus, Gallus, Iberus, Anglus, nunquam Germanus, nec verbis, nec re, nec veſte, & paucis loquendo, *ein Dollerhundt oder Stutzer*, tandem dilapidatis nnmmis, abſumpto tempore, ætate provecta, deceptis, offenſiſque parentibus, cum vidit ſe ſtolide egiſſe agnoſcens barbam creſcere, patrimonium evaneſcere, pallium vileſcere, & caput nihil diſcere, ad meliorem frugem rediens, vitam emendat, & in virum magnæ dignitatis evadit, id quod tamen rarius practicari in foro teſtatur, *Gail. 3. obſerv.* 40. *n.* 34.

26. Medius effectus eſt, quod impediat orexin, inducat pellorem, rugas, taciturnitatem, extinguat ſales & omnes delicias, &c.

27. Peſſimus eſt cum invaleſcentes ſpiritus impuri vires hominem adigunt:

Vt nodum informis lethi trabe nectat ab alta,

alius, non poëtaſter, ſic effaretur, ut ſe ſuſpendat. Verum cum hoc Cornelii genere nihil nobis eſt negotii, ſed Theologis & Iuriſperitis hoc elaborandum relinquimus, qui id exiſtimant, & læſæ conſcientiæ vulnere pullulare. & Iuvenal. Sat. 1. vocat mentem criminibus

minibus frigiditatem, nec medici ullum repererunt antidotum præter laqueum ſtupeum, quem adeo dicunt infrigidare, ut hanc frigiditatem prorſus extinguat.

28. Nunc in gratiam valetudinariorum hac peſte correptorũ, pauca ſubjiciemus contraria ſeu remedia, quibus hic ſemiſpiritus fugari plærunque ſoleat; quorum in numero primo rectè collocamus ſomnum; qui enim dormit, non peccat. Et hæc eſt vera ratio, non ea quam adſtruit Virg. Æneid. 6. quod ſopor ſit lethi conſanguineus. Quanquam minus hoc in Virgilio miramur, cum ſit poëta, id eſt, nugi vendulus, ut recte objicitur poëtæ in bello grammaticali, Quod ſi Corneliosus dormire nequit, aptiſſimum eſt ut vigilet, ſed res non caret difficultate, teſte Hippocrate Sect. 2 aphoriſ. 1.

29. Quod ſi ſomno non vinceretur, recipe tres congios vini Malvatici, tertio purificati cum pane bis cocto, & miſce ut fiat cibus; ſi parum id juverit, adde ſextantem ſpiritus vini mixti aqua nota; ſi nec dum incalueris, accede ad ignem Terentii caleſces plus ſatis.

30. Nonnulli ſuadent recipiendos eſſe novem ſacculos, mediæ magnitudinis, Ioachimicorum, cum totidem ſacculis aureorum qui miſceantur, & fiat permutatio in tabernis cum rebus, quibus indiges, Hic modus ſanandi tam à Theophraſto, quam à Galeno & Averroë præteritus eſt, ſed nec Dioſcorides

ne

nec Veſalius ejus meminerunt, quod mirum eſt, cum alias viri fuerint doctiſſimi.

31. Nos Verò non tædebit arcanum quippiam cummunicare, qnod à nemine mortalium literis proditum eſt, & tamen præſentiſſimum juvamen (cupimus enim de omnibus benè mereri) recipe igitur tonnam electri, auri puri, addito complexu virginis, vividi coloris & ſucci plenæ (ſunt enim & aliæ virginum ſpecies) & utere quoties lubet, non ultra quinquies inſingulas 24. horas, ne nimio ſuo calore laborantem exſiccet & languefaciat.

32. Hæc de medela ſatis, ne quis nos empurycos aut ſeplaſiarios credat. Nunc dubia quædam de Cornelio ſubnectemus, à paucis hucuſque prodita.

33. Queſtio elegans eſt, an perpetua moroſitate laborantes, ſicut Areopagitæ illi, qui in Trophoni antro ſomniaſſe videntur, quos vulgus Mopſos appellat, Cornelioſi nuncupari queant. Nos à negantium partibus ſtabimus, quia rectius murroſii vocantur.

34. Cornelioſum non poſſe bona conſcientia ridere multi adfirmant, quod falſum eſt, nam conſcientia in riſu non conſiſtit, ſed in corde & animo.

35. Invidum rectè dicimus Corneliòſum cum omnibus ethicis: toties enim paroxiſmus effervеſcit, quoties cum alio benè agi cernit. Verũ qui perpetuo livore turgidus, alios opprimere ſedulo conatur, potius virum malum nomi-

nominari cenſemus qui una cum Cornelio in Inſulam deportetur, ut vocant Iuris conſulti.

36. Qui Cornelio tribulatur, teſtis eſſe in judicio utique non cupit, quia non eſt mentis compos, ac teſtes tamen habere poteſt, nec enim propter Cornelium civis eſſe deſinit.

37. Suſpendendus an poſſit Cornelium habere nonnulli ambigunt: Communiter tamen affirmant, id quod & nos credimus contra Palæmonem.

38. Corneliosum poſſe bonum virum nuncupari probabimus: idq; vel eo ſolo, quod Cornutus, id eſt, cujus uxor eſt communicativa, poſſit Cornelium habere, cum tamen ipſe bonus vir ſit, quia patitur, quod multi non paterentur.

39. Cornelium eſſe ſpiritum ex humore natum diximus: ſed de ſexu quæritur, an Cornelius ſit etiam mulier. Nos putamus Cornelium eſſe generis maſculini, ſed in fœminis tamen potenter quoque dominari, præſertim in virginibus annoſis, in quibus tam alte ſuas extendit radices, ut etiam in fronte & facie paſſim promineant.

40. Qui inſano amore compulſus matrimonium promittit, uxorem ducit, & poſtea nihil habet, quo ſibi victum quærat, poſſe eum Cornelio tactum dici putamus, ſed tamen beneficium impune eſuriendi non eſt ipſi denegandum.

41. Quoties Corneliosus inebriatur, pul-

chrè

chrè dubitatur, an ipſe Cornelius ebrietatem ſentiat, quod omnino aſſerendum arbitramur; Videmus enim ebrios Cornelio plerumque non vexari, quod utique non contingeret, niſi Cornelius quoque inebriaretur, ille vero vino delectatus, malitiæque ſuæ oblitus, hominem tunc lætari ſinit uſque in craſtinum.

COROLLARIA.

I. Grammaticum.

AN Cornelius poſſit declinari? Adfirmamus, præterquam in genitivo caſu, quem non putamus declinabilem.

II. Dialecticum.

An Cornelius in homine habeat reſpectum ſubjecti occupantis, an ſubjecti occupati? poſterius affirmamus: nam falſum eſt, quod vulgo dicitur non habere Cornelium. Nos enim Cornelium non habemus, ſed Cornelius nos habet.

III. Rhetoricum.

Dictum eſt, ſuſpendendum poſſe Cornelioſum eſſe, quæritur, quo tropo hoc dicatur, reſpondemus per ταπείνωσιν ſeu μείωσιν, eſt enim non mediocris extenuatio.

IV. Muſicum.

Cornelius licet per omnes declinabiles caſus poſſit cani, ſuaviſſimum tamen in ablativo ſtatuimus,

tuimus,

tuimus, ibi namque vim ſuam exſerit Lydius, teſte Caſſiodore 2. variar. 40.

V. Arithmeticum.

An cadat numerus in Cornelium? negamus, Continetur enim monade: at monas non eſt numerus, ſed numerorum origo, teſte Macrob. ſomn. lib. 2 c.

VI. Geometricum.

Poteſtnè Cornelio applicari quod Geometris celebratur bis bina bis eſſe ſolidum? adfirmamus, quia Cornelius eſt quadratus, hoc eſt, ruſticus & impudens qui etiam non vocatus & ad invitos venit.

VII. Aſtronomicum.

Cui ſigno conveniat Cornelius, in Zodiaco reſpondemus, Capricorno per omnia.

VIII. Theologicum.

An Cornelius in aere degat inter alios malè conciliatos nebulones, reſpondemus negativè, ſemper enim cum hominibus verſatur.

IX. Juridicum.

An Cornelius poſſit contra Cornelioſum agere interdicto uti poſſidentis. Negamus, *quia* Cornelius *vi poſſidet, cui non datur hoc interdictum* l. 1. §. ult. ff. *uti poſſidet.*

X. Medicum.

An Cornelioſus, quatenus Cornelioſus eſt, poſſit dici Cacochymia laborare: atque ſic phlebotomiam utiliter adhibere. Negamus, *niſi*

per accidentiam, ſi nimirum Cornelius tenacior ſit.

XI. Phyſicum.

Cornelium augmenti & decrementi eſſe capacem, atque ita ſubjicere alterationi, arbitramur, contra Ariſt. de generat. & corrupt. lib. 3. c. 33.

XII. Metaphyſicum.

Cornelium eſſe Ens, putamus, & propterea eſt in loco, nimirum intra capitis territorium, ubi etiam jus dicit & accipit.

XIII. Philologicum.

Dubitatum meminimus, uter ſit naturæ prior, ipſenè Cornelius, an vero Cornelioſus. Hunc eſſe priorem ſtatuimus, tanquam ſubjectum adjuncto ſuo.

XIV. Politicum.

An deceat in benè conſtituta repub. Cornelioſos habere, negamus: tunc enim, teſte Platone, beata eſt reſpub. cum cives ſunt beatiſſimi. At beatus nemo dicitur propriè qui Cornelio afficitur. Ergo, &c. Si qui igitur cives Cornelium habent, id de facto fieri apparet.

XV. Hiſtoricum.

An Cajus cæſar cum acceptis vulneribus veſte faciem tegeret jam moriturus, ſub illa veſte Cornelium habuerit, negamus. Eſt enim hoc cornelii genus irregulare, rectiuſque dicitur ægrotus eſſe, qui vulneribus confectus animam agit.

THE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

THEMATA MEDICA,

DE

BEANORVM,

Archibeanorum, Beanulorum & Cornutorum quorumcunque, affectibus & curatione,

Ad quæ Præſidente

ADMODUM PRÆCELLENTI

Et Exquiſito Cornelio Ceraſto Cornano Medico & Chirurgo Regio Beanorum,

Reſpondebit

CARIOLLINVS TEVETIO

CRUFENAS.

DE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

DE POSITORIBUS,

ET

BEANORUM CHIRURGIS. S.

I.

CVM hoc ſymptoma priſcis ſeculis ferme ignotum jam indies magis divulgetur, pluribus etiam adhuc Medicis ignotum male curetur ita ut ægri ſæpe ſuccumbant, aut pejores recidivas patiantur: Operæ precium duximus, ob publicam utilitatem, ea quæ in praxi jam aliquot annis obſervavimus, hoc loco proponere, ut tam fœdæ luis accuratior pateat natura & curatio.

2. Anomine ideoque rem auſpicabimur. Vocantur hi patientes Latinis, ut Ciceroni & Quintiliano Beani, Beanuli, & Archibeani & à primario ſymptomate Cornuti, licet diſtincturi ſimus in progreſſu ſermonis. Germanis *Bachautem*, *Pennal*, *Lanip*, *Gehôrnte*, *VVilde*; quod vix cicurari poſſint, *Geſchoſſene geſeln*. Græcis *Aſen* licet hoc nimis ſit generale. Hebreis *cubiacha*. Nos autem Grammaticis vocabula linquentes, ad pugnam tam ſævi hoſtis properamus.

3. Beaniſmus hic definiri poteſt quod ſit ſymptoma actionis depravatæ facultatis à parentum ſemine & mala educatione,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

vel utriſque ortum ducens, & cornibus extra cranium exeuntibus, ſe prodens.

4. Et licet multiplex ſit hoc ſymptoma & varie dividi poſſit, optima tamen diviſio eſt, in ARCHIBEANOS, BEANOS, & BEANULOS.

5. Archibeani ſunt in quibus malum planè inveteratum, & cornua habent plurima, maxima, fœdicoloris, emedullata, tetrum odorem exhalantia, inæqualia, ramoſa, dura, aſpera, quadrata, nigricantia, liventia, longa, curva, & dicuntur POLYCORNES.

6. Beani mitiora quodammodo habent accidentia, cornua ut plurimum bina, eaque media inter utroſque liventia aut flaventia, aliquid habentia medullæ, & dicuntur BICORNES.

7. Beanuli cornu unicum ſaltem habent ſatis acutum, in medio plerumque frontis, duorum aut trium cubitorum, idque molle, glabrum, rotundum, ſimplex, recta ſurſum tendens, ſubflavi coloris, parum fœtens, copioſæ medullæ, &c. & hi appellantur MONOCEROTES.

8. De loco affecto imprimis ſollicitos nos eſſe oportet, nam fruſtra alias in curatione ſudabimus; eſt autem is cerebrum potiſſimum, & quidem membrana ipſius dura mater, quæ inde nomen habet, ubi etiam plerumque deſinit, licet ad radices oculorum quandoque pertigiſſe referat Doctiſſ. D. Cajus Cornarius

in ſua

in ſua praxi nondum edita fol. 20. 36.51.66. Qui quoque ſuſpicatur corneæ tunicæ inde nomem migraſſe.

9. Cauſſæ hujus affectus multiplices, Aër ſylveſtris & obſcurus qualis eſt in ſcholis particularibus, ut ſunt Lavingana, Lyncenſis, &c. Item, Dolpelhuſenſis, Bubendorfenſis, Stockfiſchhuſenſis, Pickelhæringenſis, aliquibus in locis Bataviæ, Sueviæ, & adhuc Miſnæ, Grimæ & portæ, Item, Halæ, Magdeburgæ, Brunſvigæ, Hildeſiæ, Amſtelrodami, Stetini, Lubecæ, Bremæ, Paderbornæ, Sauvvfurti, Stierfurti, Hasfurti, Serveſtæ, Breſlaviæ, Ambergæ, Nabburgi, Duſſeldorpii, Vltrajecti.

10. Apud varios varii cibi in cauſa ſunt, & quidem ii qui craſſum imo craſſiſſimum generant ſuccum, ut carnes animalium cornutorum, aſinorum, aſellorum marinorum, panis item ſcholaſticus, caſeus putridus præſertim *der Haſenkâſʒ den die alten VVeiber verkauffen*, fabæ & legumina reliqua, unde perſpectus Pythagoras ſuos diſcipulos arcebat à fabis, cereviſia craſſa, &c.

11. Motus etiam hic recenſendus. Nam videmus eos qui vagantes, cantantes, curſitantes, vociferantes, balantes, bacchantes, clamitantes, vorantes, potantes, ingurgitantes, mendicantes, hiantes, boantes, in curta tunica ſaltantes, nullum angulum intactum relinquunt, hoc malo potiſſimum detinere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Vrgeri, torqueri. Sive contra, qui in clauſtris carceribus, cellis, ergaſtulis, angulis, cameris ſcholaſticis tanquam piſtrinis, mille repagulis, compedibus, vincti, catenati, ſerrati ligati, ſervati, ob inopiam aëris purioris i hunc affectum prolabuntur, aut prolapſi con firmantur.

12. Somnus & hoc loco aliquid poteſt Qui enim ex iis glires agunt, magis divexan tur, ut noctu hiantes, ronchantes, ſternutan tes, furzantes, cachantes, ſchnarchantes, &c Hiantibus præſertim magis periculi ſubeſt, no ctu enim animalcula, ut cimices, pulices, culi ces, tineæ, veſpertiliones os intrantes, irrep tantes, permerdantes, & mentem perturbantes divexantes, ſubtile ſerum exiccantes, & mal alia excitantes, miſellos hoſce aſellos miſell excruciant, & dilaniant. Idem quoque de vi gilia eſto judicium.

13. Excreta & retenta ſuum quoque in ho affectu locum habent. Dum enim pulverem ſcholaſticum abſorbent, deglutiunt, imbibunt attrahunt, retinent, coquunt, aſſimilant, ap ponunt, magnum cornibus fulcrum addunt ita etiam bono quoque alimento excluſo & excreto fœces ſibi reſervant, & ſui infortun authores exiſtunt. Ex pathematis ſunt ira bea nina, timor *fur den wilden Groſzvattren und fu ten ſchluſſeln* ut & virgis & alapis *dez groſſe Schulfuchſes*, qui Archibeanorum omnium e pater, avus, abavus, atavus, proavus, *ub*

uhr

uhr, uhr, groſz Altvatter und Rabbi, Khimmel. Pavor, mœſtitia, horror, rigor, perturbatio mentis, fruſtrati amores, quos ſequitur Deſperatio aſinina.

14. Proxima cauſa eſt lac maternum, mala educatio, Vnde craſſi exhalantes fumi mentis ſedem occupant, quos dum fruſtra natura expellere conatur tandem in duram & corneam ſubſtantiam convertens eam extra cerebrum foras protrudit.

15. Signa. Primo prodit ſe intuitu Beanus, cornua enim gerit ſatis manifeſta & conſpicua extra pileum protuberantia, pulſus ipſi magnus, vehemens, celer, durus, plenus, frequens, inæqualis inæqualiter, bis vel ſæpius feriens, ſerratus, caprizans omnium frequentiſſimus apparet. Vrina craſſa, turbida, cruenta, fœculenta inſtar jumentorum cornutorum, plurima, fœtida & graveolens, rubra, imo etiam nigricans, vel viridis, ſpumans in qua volitant ranæ, cantharides, lacertæ, veſpertiliones, ſcorpiones, ſubſident ſpectra, capripedes, capræ ſaltantes, dracovolans, grandines, &c. Inveniuntur etiam ramenta cornuum, capita leporina, flatus retenti ſurſum tendentes, nolæ quæ pugni magnitudinem ferme æquant, & id genus alia tonitrua: torvis tuetur oculis, juxta illud torva tuentibus hircis, Frons ipſi ſimiæ aut aſini, capilli recti, rigidi, craſſi, *wie ein Pfenningſtricke*, impexi, qui findi poſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ſunt in 4. 5. 6. 7. & plures partes : caput quadrangulare, nigricans, exuſtum, calidiſſimum, duriſſimum, diſtortum, acutum, os hivicum, inſtar proboſcidis elephanti, dentes aprini, prominentes, prælongi, craſſi, oculi cyclopici, aures leporinæ, ſurdæ, collum picis inſtar niveum, barba aut nulla aut ſchuſtralis, inculta, ſqualens, horrentibus aſpera dumis, nares curvæ aquilinæ *kumpffig wie die ſchafnaſẽ*, ſpirantes avernume, xhalantes Mephytim, facies plane Æſopica, Therſitica, Marcolphica : corpus denique totum,

Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.

16. Signa alia moralia maxime hic notari debent: inceſſus ciconialis ſecundum tabulaturam Belgicam, hinc inde nutans, gradus grallatorius, interdum teſtudineus vel formicinus, interdum vel ociſſimus. Pallium etiam habent ægri ab uno latere dependens, quando domo exeunt pallium non ſtatim applicant, ſed poſtquam jam aliquot ſtadia vel jugera fuerunt emenſi, de brachio, in quo inſtar virginis puerum recens natum baptiſmo deportantis, antè geſtarunt, deponunt, & ſcapulas ſuas latas, ventrem ſeſquipede exſtantem, abdomen inſaturabile, turgidum, inexplebile tegunt. Pallis ſe quandoque involvunt, ſeu ſubcingunt inprimis cum ex Galliis veniunt, vel in nundinis Francofurtenſibus Gallum viderunt. Ligulas circa collum

collum pendentes aëri exponunt. Oculos habent Vranoſcopi, manus geſticulationes hiſtronicas exercentes *wie andere Fæbelhanſen und* cornuti *Vettern*, vociferationibus, coaxationibus, mugitu, rugitu, grunnitu, gannitu, boatu, balatu, latratu, ceu ruſtici temulenti implent omnia templa, plateas, ædes, hoſpitia, cubicula, popinas, latrinas, fana, fora, quatuor mundi Elementa, imo cœlum infernum & purgatorium, Limbum Sanctorum Patrum, ſummo quaſi Iovi & Plutoni inſultantes. Canum etiam inſtar ipſo meridie quemvis murum permingunt, præclari Diogenis Cynici imitatores, O MORES! ORES!

27. Nimis adhuc parum diximus, *ipſorum* modeſtia plane eſt immodeſta, gregatim volant ut grues; catervatim diſcurrunt ut ſues: mores ipſorum in menſa horrores aliorum, canini, vola utraque illota (nam certis anni temporibus pro ſua devotione & ſuperſtitioſa religione lavant) manibus pro cochleari utuntur: os cibis & bolis infractum & gravatum clamitationibus diſtendunt, quaſi eſſent in balneo, muſcas carnibus, caſeis panibus & patinis inſidentes, veluti Iuſtitiæ cultores ſingulari dexteritate ipſis ſolummodo propria, Cyclopice, miſerabiliter, horribiliter, immaniter, crudeliter, truculenter, fraudulenter, inhumaniter jugulant, decollant, excruciant, exenterant, exoſ-

ſant, trucidant, diſſecant, diſcindunt, diffindunt, diffringunt. Vtroque cubito tanquam firmis fulcris, aut Herculeanis (plus ultra) columnis innituntur, perforant orbes, quadras, cochlea-learia, boream naribus ſpirant, diductis hinc inde labiis reſonando vorantes ſues Bavaricos & bohemicos imitantur. Et ad ſummam; deglutiendo tantam molem abſumunt, ut ſi nova comparemus antiquis, ipſum Milonem Crotoniatem oporteret manere domi.

28. Doctrina pollent tam excellenti & multiloqua, ut in minimo ne cedant antiquis, veteres Philoſophos licet nunquam viderint tam exacte tenent, ut quamvis tyrones cum emeritis tamen pugnare auſint. Idem de reliquis eſto judicium. Tot compendia, tot methodos, tot denique inveniunt nova, inaudita, inuſitata, mirabunda, ut antiquitatem obſcurare videantur, Sed interim tamen perpetuas lites agunt cum Priſciano & Ælio, proh Deum:

Non mihi ſi linguæ centum ſint oraque centum,
Ferrea vox, omnes Bacchantum ſcribere formas
Sufficerem.

19. Amant quin etiam, quod mirum: an amentur, dubitamus ſatis, Interim tamen acquirunt aut quærunt potius amorem variis modis, inter quos,

Chytara ſchuſtralis, eſt omni tempore talis;
Qualis Bacchantum, magna cum voce balantum.

Inſuper canunt ad numeros & ſaltant per pla-

ſateas, tantum modo cum Beanis converſan-tur, ſimilis enim gaudet ſimili ſecundū verſū:

Cornua fer tecum, ſi vis colludere mecum.

20. Ne cornua omnibus appareant, pileum, tametſi honeſtum virum prætereant, non detrahunt, ſi ab aliis detrahatur, ille modicè extrema tangentes, cornibus ſuis parcunt & gravitatis Beanicæ ſpecimina edunt. Imò magis fugiunt honoratum virum quam Diabolus, quod ajunt, crucem, & aquam luſtralem, aut annoſam vetulam.

21. Cum diutius hæſerimus in ſignis, prognoſtica breviora faciemus. Sciendum itaque Archibeanos eſſe incurabiles. De Beanis rem eſſe lubricam. Beanulos autem bene curari poſſe. Incipiunt autem cornua foras exire circa tempus pubertatis & poſt vigeſimum primum vix eradicari poſſunt.

22. Et ne quis ridiculum exiſtimet ſymptoma hoc incurabile eſſe, afferemus aliquot hiſtorias, quæ extant apud ſupra citatum ornatiſſ. doctiſſ. & fide dignum Cajum Cornanium Centuria curationum 28. *lib.* 99. fol. 1, 16, 3, 8, 9, 5, 1, 29.

23. Primus patrum noſtrorum memoria vixit Lobedæ, ibidem ſcholæ miniſter, laborans hoc affectu, qui à Medicis omnibus pro deſperato relictus miſere obiit, cujus hoc extat Epitaphium.

Heus tu qui præteris, gradum
Siſte, conſidera fatum

Nefandum, miſerabile
Durum, inexorabile
Iohannes guck ins muſz genant
Quinatus eſt im Hörnerlandt
Hic dum vellet deponere
Cornua, præ magno onere,
Propter ingentes mœrores,
Et maximos dolores,
Mortuus eſt, & jacet in pace,
Iam abi domum mox, & Tace.

B. ANNOS. XL. M. II. D. V. V. III.
O. ANNO M. D. C. LI. VI. IUL. II.

24. Extat & aliud Lavingæ cujuſdam, qu post mille dolores miſerè obiit ob putreſcen tia cornua & vermium in cavitate ipſorun multitudinem enatorum, hoc modo:

Hier ligt begraben Kaſz und Brodt,
Den hat ermordt den bitter Todt,
Die weil er glitten groſſe Noht,
An ſeinen Hörneren ohne Spott,
Sie ſeind geweſen gantz Blutroht,
Vnd haben geſtuncken wie ein Roht,
Darzu gewogen wol tauſendt Loht,
Dem wolt beklagen, er iſt Todt..

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

25. Hoc nuper cuidam poſitum eſt.

BEANE.
QVI PRÆTERIS.
LEGE.
ET, FRATRIS. FATUM.
DOLE.
ARCHIBEANIS. S.

Natura quæ donaverat
Solers, & mihi dederat
Cornua, non volui
Deponere, ſed renui
Opem juvantis Medici:
O miſer & me perdidi
Poſt putrefactis cornibus
Et intus natis vermibus
Summo dolore perii.
Cave Lector, cave tibi
Nunc mortuus hic jaceo
Exemplum, quamvis taceo
Rogo, velis deponere
Vt releveris onere.

26. Meminimus quoque nos legiſſe hoc Epitaphium Ceraſti Archibeani, Herbornæ in cæmiterio Cornutorum:

Si non fuiſſem arrogans
Et Cornuum non peramans
Non eſſem eſca vermibus
Et mortuus cum cornibus,
Quare quicunque præteris
Si iſtum hominem ſequeris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ne cornu rogo teneas
Et ſicut ego pereas.

27. Hoc preterita ſeptimana mihi miſſum ab amico, poſitum eſt cuidam vere mortuo gymnaſio Stetinenſi, Brennenſi.

Hic conditur Tremellius
Cum groſſiculo naſiculo
Superbus decem cornibus
Quadrato conditorio.
Nam qui quadratis cornibus
Quadrata fronte & pedibus
Quadrata lingua & auribus
Et qui quadrato ore
Et qui quadrata voce
Quadratis adeſt vermibus.
Abi homo vidiſti mirabunda
Si te manes quadrati audiant
Quadratis cornibus te projicant.

28. Vt igitur his omiſſis ad curam nos convertamus, tres hoſti phalanges objiciemus, Diætam, pharmaciam & Chirurgiam.

Aer eligendus purus, ſubtilis, lucidus, à Beanorum ſylvis, collegis, latibulis, antris, caſis, tuguris valde remotus. Imprimis laudatur ille qui eſt Ingolſtadii, Helmſtadii, Ienæ, Lypſiæ, Marpurgi, Heidelbergæ, Francofurti, Coloniæ, Witebergæ & ſimilibus in locis. Huic aëri, modo conſultum ſibi velint, aliquot annis aſueſcant, neceſſum eſt.

Cibus ſit tenuis, concoctu facilis inprimis medicamentoſus ut inferius in Pharmacia di-

cetur.

cetur, poterunt te jam ſingulis diebus ter propinari urſæ item canes villoſi, moroſi, rabioſi, ut moloſſus, Hylax, liciſca, artocreati ex farina fuliginoſa ſubacto incluſa. *Oder den Eulenſpiegel in einem galben Brule.* Potus parcus, vinum aquoſum, laurum, conventum, raſtrum, *Iuncker*, *Guckguck*, *Klappit*, *Glatſch*. Notetur hic verſiculus Lipſ.

Aijn Topff *ſcherpentum*, Zvven *raſtrum* ſpanque ? *conventum*.

Aqua in qua caudæ murinæ, aures leporinæ, podex atque ungues aſini ſunt decocta. Vino primo anno curæ omnino abſtineant ſub finem primi & ineunte ſecundo confortationis loco in prandio parum concedatur. Tertio mediocriter admittatur. Nam non convenit ipſis antequam corpus à cruditatibus ſcholaſticis ſit bene putrificatum, beanos enim

Vina parant aſinos faciuntque hos fuſtibus aptos.

31. Somnus, vigilia, motus & quies mediocria omnia.

32. In excretis & retentis maxime ſtudeant Retentioni, taceant ſcilicet, audiant ſtudioſos, ſilentium Pythagoricum obſervent, nec quicquam niſi bene noverint, effutiant & excernant.

33. Pathemata animi fugiant ſupradicta.

Conceduntur ipſis humilitas, humanitas, obſervantia erga Studioſos, diſcendi ſtudium, & diligentia. Obtrectationes & objurgationes alio-

aliorum modeſte audiant, & ſecundum has vitia ſua paulatim emendent.

34. Tria propoſita nobis habemus, ſubtractionem humoris morbifici, ablationem cornuum & denique confortationem cerebri. Quod ut melius aſſequamur, craſſos primum attenuabimus & præparabimus humores ut ſyr. de anxungia rotæ, ſyr. de ſpecillis, ſyr. de ſagittis, ſyr. de falce meſſoria, ſyr. de novacula, qui omnes in noſtris officiis præparati habentur, Imprimis autem convenit ſyrupus de Multiplici inſuſione fuſtium ſimplex, vel qui melior eſt compoſitus, qui aromatiſetur claviculis ferreis. q. ſ: Exhibeantur cum decocto ferularum, Bruſci, palivri. Herbæ poſt coctionem, vel quod melius, recentes capiti arctiſſime applicentur & alligentur, habent enim ſingularem vim in digerenda materia craſſa & emolliendis cornibus. Doſes ſyruporum pro Medici judicio ad ęgri tolerantiam augeri minuive poſſunt.

35. Purgabitur optime materia præparata pilulis de baccis ovinis, aſininis, globis equinis, ſuillis, quadris vaccinis, de dumis, fuſtibus, raſtris, vomere, bidente, tridente. Pilulæ quæ ore ſaltem retentæ vehementer & mire purgant ex præſegminibus ungularum equinarum, corii, ſtercore columbino, anſerino, felino, canino, &c. Veteramenta & corrigia calceamenti trochiſcata. Commendantur præ reliquis pil. de ligno buxi, pinaſtri, ili-

ilicis, abietis, tornentur ad magnitudinem juglandis, deglutiantur ſingulis manę numero XXXV. plus minuſve. Si æger averſetur, conchylius involvat, aut viſco obducat, aſperſo pulvere noſtro cordiali, de quo alibi diximus.

36. Generalibus præmiſſis ſpeciales ſuccedunt evacuationes, quæ fiant Errhinis, ſternutatoriis, naſaliis, Apophlegmatiſmis, maſticatoriis ex ficubus equinis, radice liripipii, radicibus a, b, c, d, cranio equino, aut aſinino, caudis murinis, glirinis, bovinis, vaccinis, leporinis, ovinis, felinis, cervinis, caprinis, cancrinis, muſtellinis, leoninis, camelinis, elephantinis, talpinis, agninis, aprinis, arietinis, caballinis, hircinis, hædinis, lupinis, vulpinis, porcinis, taurinis, vervecinis, urſinis, vitulinis, Imo & roſtris avinis, accipitrinis, aquilinis, anatinis, anſerinis, columbinis, corvinis, cuculinis, ficedulinis, graculinis, gruinis, gryphinis, merulinis, milvinis, palumbinis, pardalinis, paſſerinis, ſturninis, vulturinis.

37. Nec parum laudantur gargariſmata ex decoctione albi græci, medullæ inteſtini recti animalium ruminantium, ut vaccarum, boum, &c. Decoquantur ad tertias, dulcerentur felle lucii Piſcis, murenæ, carnis marini hyppotami Indici.

38. His ita peractis in revulſionibus magna ſpes poſita eſt, quæ fiunt compedibus, verberibus, virgis, alapis, pene bovis exſiccato & ſubu-

& ſubula bene longa condito, *Mit einem Ochſenfuſel*, flagellis, fuſtibus, laqueis nauticis, clavis Herculeanis, raſtris, venabulis & ſimilibus ingeniis, quæ prudenti Medico committimus.

39. Cornua jam antequam eradicantur emollienda erunt, quantum fieri poteſt, medicamentis emollientibus, quorum quædam ſupra recenſuimus, præſertim commendatur penis bovinus ſupra dicto modo præparatus, & ante cibum, vel etiam ſæpius applicatus ſumma vi & induſtria, vicem quoque ejus ſupplere poſſunt mallei majores fabrorum, ligna decem pedes longa, quatuor craſſa, cingula ferro aromatizata, libræ tres quatuorve plumbi filo craſſo adpenſæ & adplicatæ, &c. poterit etiam caput incudi ſubmitti aut prælo includi ad horas 5. aut 6. Pileolum ſeu cucupham ſi adhiberi opus ſit, fiat ex 90 aut 100. libris plumbi, intus obducatur pelle hiſtricis aut erinacei, applicetur ſingulis mane per horas 3. aut 4, æger abſtineat à ſomno, laboribus, & domi maneat nec ſedens, nec jacens, ſed ſtans potius, vel cubito innitens.

40. Et jam tempus acerrimũ aggrediendi hoſtem. Ægro manibus poſt terga revinctis ut & pedibus, caput inter binas antennas tam arctè collocetur, ne id movere poſſit, cui genibus nitenti debita ratione chirurgus ſerra primo majores ramos, dein dolabra &

lima

lima ſi opus ſit, relliquias aufert.

41. Si vero poſſit, quod melius erit, ablata pelle & nudato cranio forcipe radices funditus extrahat, vel aqua forti abſumat, ne quid reliquum maneat, quod viciſſim expullulare poſſit.

42. His peractis ferramento candente, ſi malum inveteratum ſit radices perurat, ne recreſcant, ſalem ſapientiæ ori imponat, habet enim hic mirabilem virtutem & prohibet, ne radices putreſcentes cerebro noceant, putrefactas quin etiam fortiter expellit & naturam priſtinæ reſtituit integritati: cui adjungi quoque debet vinum capiti infuſum, quod eadem facit.

43. Hoc loco annotandum eſt, quibuſdam etiam maximum dentem, Beaninum dictum, moleſtum eſſe, qui eaſdem habet cauſas & naturam ut cornua, quem ſimili modo dexter curabit Cheirurgus.

44. Poſt ablationem in lecto collocetur æger, urtica Romana ſtrato in quo jejunus quieſcat per 46. dies, & ſingulis diebus quater lectus mutetur, pelle aſinina diligenter tegatur, capite leporinis exuviis inſuto, ſudor ipſi provocetur loris, haſta regia, &c. Amuleti vice ad collare nolit refertum maxillæ aſini, equi, cameli, Rhinocerotis, *oder ein par Laſterſtein* appendantur. Hæc enim ſingulari antipatia hoc ſymptoma longe propellunt.

45. Cum vero rarò, imo nunquam planè aufer-

auferri poſſit, præſervativis opus erit ne revertatur affectus. Miris modis prodeſt theriaca Beanorum, quam deſcripſimus in noſtra practica majori, quæ ſingulariter pugnat cum affectione, quam hortamur ut omnes pharmacopoei in ſuis officinis ob maximam neceſſitatem paratam habeant. Proderit quoque album Græcum trochiſcatum, confectiones ferularum & roboris quercini, condita cotis & ſilicibus, morſelli ex aloè, colocynthide, diagridio aſa fætida in tabulis, &c.

46. Concluſionis loco Empiricum hoc adjiciemus, quod celeberrimus Rabbi Moiſes Caldæus & Caballiſta, in Aſia, Africa, Europa & America in multis hominum millibus probavit, quod medicamentum facit út nunquam recreſcant cornua, quod gratis communicamus miſellis hiſce Aſellis, eſt autem tale.

℞ Saburræ ℔ 12.
Mercurii ſublimati ℔ 10.
Squamæ aëris.
Fuliginis Caminianæ ℔ 8.
Balſami Beanorum ℔. 6.
Scarabeorum,
Locuſtarum,
Cantharidum,
Cimicum ana ℔ 4.
Vitri Veneti pulv. ℔ 2.
Fungorum ℔ 1.
Diagridii ℥ri. & G. ii..

Opii.

Opii.
Cicutæ ana lb. 1.
Gypſi,
Anripigmenti ana C. 1. ſ.
Comminutis comminuendis.
Recip. Fœturæ Ranarum.
Axungiæ rotæ.
Viſci ana q. 5.
Miſce F. Electuarium.
Signetur *Bachanten Latwerg.*
Doſis cochl. 27.
Singulis mane ventriculo jeſunio decem horis ante paſtum ſumatur.

COROLLARIA.

I.

AN hic affectus etiam cadat in ſexum fœmininum? A. licet rarius eveniat, teſte Hipp. Aph. 26. ſec. 1. Gal. 15. Meth. c. 3. Talicotio lib. 6. quæſt. Chirurg. quæſt. 17. Ratio in promptu eſt, quia cum hic ſexus ſit habitus mollioris, & calorem habeat mitiorem, materia non poteſt in tantum indureſcere, calor eum per duriſſimum Cranii o S*expellere: faciliori igitur via onus hoc ad mammas ablegat, & reliquias menſes expellit. De quare latius in praxi noſtra egimus, quo lectorem ablegamus.*

II. An

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

II.

An in hoc malo ſit vena tundenda. N. ob ſummam cacochymiam. Si tamen adſit plethora in phlebotomiæ locum ſuccedent, hirudinum more, Baſiliſci, viperæ, ſcorpii, colubri, hydræ, lacertæ, dracones, bufones, cæciliæ, ſalamandræ, & ſimilia applicata. fiant autem hæc † exiſtente in Sphæra octava ad præſepe aſelli cum oppoſitione aut quadrato Martis.

III.

An cornua reſecta uſum habeant. A. Primo in Medicina. Præparata enim ad modum Cranii humani, pulveriſata, & Beanis paroxyſmi tempore ad †b j. ß. *adminiſtrata, ſudores egregie promovent. In Archibeanis. ubi res eſt deſperata, ſingulis mane ſumpta curæ palliativæ vicem gerunt; Beanulis condimenti inſtar præſcribuntur. Si quoque mater tempore geſtationis & lactationis frequenter hiſce cornibus utatur, fœtum ab hiſce plane immunem enitetur: ut enim ſcorpius ſuæ plagæ eſt remedium, ita etiam ſingulari antipatia cum affectibus Cornutis pugnare hæc creduntur, teſte Alberto Magno in ſecretis. Deinde habent alium quoque uſum, fiunt ex hiſce, dentium, aurium, & linguarum ſcalpella, manubria, cultraria, amuleta, pocula, anuli, arcus, ſiphones, globuli, lagenæ, inductoria.* Titenfäſſer, Pinal Stand-

Standbüxen, &c. *Omnia Beanorum utilitati accommodatiſſima, quæ judicio induſtri artifices relinquenda ducimus.*

IV.

An definitio hæc ſit perfecta, Beanus Eſt Animal Neſciens Vitam Studioſorum? Aff.

V.

In quo predicamento reperiatur Beanus? R. *in omnibus, quia eſt ſuper omnia & tranſcendens.*

VI.

Cornua Beani, & alia cornua Animalis an differant ſpecie? N. *Coll. Conimb. c.* 6. *quæſt.* 7. *art* 8, §. *Beanus.*

VII.

Poſſuntne etiam homines dici? *Reſpondetur poſſe, ſed improprie & late ſumpta ſignificatione, eodem modo quo phrenetici & ſtulti, homines dicuntur, in quibus tamen ratio, qua homo à bruto differt, planè occulta imo ſepulta deliteſcit.*

VIII.

Vtrum debeant admitti ad converſationes ſtudioſorum, & hic utiliter quæritur. Reſp. diſtinguendo, Qui enim curabiles ſunt, & jam ſub Chirurgi fuere manu, cur non admittantur? Imo cum magna ipſorum fiet hoc utilitate, Incurabiles autem ablegentur ultra Garamantas & Indos aut ad Æthnæos fratres, quibus in ferendis carbonibus uſui eſſe poſſunt.

Nihil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Nihil etiam in his tentandum auxilii, ne præſidia diffamentur, quæ multis fuere ſaluti.

TANDEM. VOS. QVI. FELICI. MANV. HVMANO. CONSULITIS. GENERI.
ET. PRÆCLARA. METAMORPHOSI. EX. VRSO. APRO. TIGRIDE. LEONE. ASINO. IMO. QVAVIS. FERA.
HOMINEM. EFFORMATIS. IMPENSI. ROGAMUS.
UT. CANICVLARES. HOSCE. SALES. BENIGNE. ACCIPIATIS.
BEANVM. TE. AVTEM. HORTAMVR. QVI HÆC. LEGIS.
VT. E. JOCIS. SERIA. ADDISCENS. MENDAS. EMENDAS. VITÆ.
ET. BEANINIS. DEPOSITIS. EXVVIIS. STVDIOSO. INDVARIS.
SIC. TIBI. DEMVM. NOSTRA. HÆC. VERE. PLACEBVNT.
SIN. MAVIS.
TVO. PERICVLO. BEANVS. SENESCAS. LICET.
ET. AD. GRÆCORVM π. ACTÆON. ABEAS.

Zum Sawrbrunnen.

VALE.

THE-

THESES INAVGVRALES,

QVAS,

EXSENATVS,

PARTHENICI, SOCIETATISQVE AMASIORVM MAXIMÆ

Decreto in Alma Halecophagorum univerſitate,

Auſpice

CANDELA & CANDELABRO,

PROPVGNABIT

Ingenua & Erudita D. Cornelia Carnivora, *dicta inquieta, Philoſophiæ naturalis, Baccalaurea,*

SUB PRÆSIDIO,

Clariſſimi, nobiliſſimi, expertiſſimi, conſultiſſimique D. D. Simonis Kuckelbrionis, *Morolog. Deoctoris, Medicinæ Licentiati, & Pandectarum Decretaliumque in F. Iur. Profeſſoris publice, Poëtæ* Laur. *Cæſar. Comitis Palatini, Equitis & civis Romani & adhuc ſexagenarum rerum ſi vellet.*

TRAC-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

TRACTATVS PRIMVS, DE VIRGINIBVS.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid ſit virgo?

STATIVS *Speckſchvuardus* ait, virgo eſt nomen mirabile deduciturque à viro, quia viro apta eſt, quia gamma per incuriam interjectum eſt; *contra Paulus Fæniculus*, nomen barbarum eſſe dicit, virgo *iſt ein verheiter Nam*, derivatur à virga, quod ea aliquando cædantur. Sed omiſſa Etymologia ſit

CONCLUS. 1. Virgo eſt prævaricatio ſive error naturæ, qui nonniſi ſubſidio viri tolletur. Partem priorem defendit Ariſtoteles, & Galenus. Poſteriorem ſic concludo: Imperfectum, aut vitium naturale non poſſunt corrigi niſi à perfecto (quoniam cæcus cæcum abſque ruina ducere non poteſt.) Sed vir eſt perfectum quid, & virgo imperfectum. Ergo manus manum fricet *Eins muſz dem andern beyſpringen, und nicht im ſtich laſſen.*

CONCLVS. 2. Virgo eſt ens reſartibile omnia non integra ſunt reſartibilia. Sed tale quid eſt virgo; Ergo *muſz man das beſte bey jhm thun*. Major veriſſima eſt, minor potius demonſtrationis eget, quam ſyllogiſticæ concluſionis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

clusionis; experto crede Roberto, quod in quibuſdam ſummopere perfectificatio neceſſaria ſit, aut conveniens reſartibilitas.

QVÆSTIO II.

Quid ſit officium virginis.

OFFICIUM eſt actio, qua vel aliquid exequimur, aut aliquid nobis faciendum inferimus: ex quo elucet officium duplex eſſe, activum & paſſivum.

CONCLUS. I. Officium Virginis eſt exequi, aut ſibi permittere fieri. Ad utrumque parati ſumus, *wie es jt ſchmerckt, ſeind wir darzu geſtreckt.* Probatur prior pars, quia Domino intranti oſtium aperire, veſtem pelliceam applicare, ſed tamen prius eam purgare debet, *VVann der Herr ins Hauſʒ wil, ſo muſʒ ſie jhme den Beltʒ anlegen, doch ʒu vorn auſʒ ſtauben:* quod aliqui putaverunt, ſpecifice convenire ancillis, ſit ut ſit, nos præſupponimus, ancillas eſſe virgines, & virgines per terminum convertibilem ancillas, ut deinde oſtendemus. Poſterior pars probatur: Quod per ſe fieri nequit, hoc, ſi debeat, aliena vi fiet, Sed quædam ſunt; quæ virgo ipſa facere nequit, ut calceamenta conſuere, tibialia conſercire, *Schuh flicken, hoſen ſtricken,* ergo neceſſaria ſibi fieri permittet. Similiter ſi virgo ad alteram Rheni ripam traiicere averet, id per ſe fieri ne-

quit: Experto igitur nautæ eam provinciam demandare debet.

Conclus. 2. Virginis officium eſt ſe ſubjicere *das iſt unterthenig machen*: & præſertim reſpectu virorum. Probatur quod non poteſt *quin*, hujus officium eſt ſe ſubiicere, ſed virgo non poteſt *quin*. Ergo, Et quoniam hoc luce meridiana clarius eſt, non indiget probatione.

Dices primò: Nulla materia ſive cauſa ſecunda, eſt altera cauſa nobilior, in ſuo ſexu. Ergo cum virgo æquè ſit cauſa ſecunda quam vir, aliud alio non erit nobilius, & ſic ſequeretur, quod virginis officium non ſit ſe ſupponere, vel ſubiicere, Reſpon. Antecedens eſt falſum, & conſequentia *Kahlgnug*, id eſt, utrumque negatur. Quia qui in agendo ſunt fortes, illi ſunt etiam magis mobiles, quia nuſquam in Annalibus legimus mulieres Capitolia celſa Quirini extruxiſſe, aut palmam ante Pragam in Bohemia retuliſſe.

Dices 2. Quod non poteſt quin illum terminum te intelligere non poſſe, Ergo probationem præmiſſæ concluſionis non eſſe ratam. Negamus conſequentiam, quia etiam neſcis qualem barbam Lutherus nutriverit, quando America ædificata ſit, qualis caſeus ibi conficiatur. Ergo quod mentiris, ejuſmodi non ſunt Scilicet ex tuo captu Reverendus Doctor Martinus non habuit barbam.

Corollarium. Cum dicimus, non

poteſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

poteſt quin,ſubaudiſe ſubiiciat,Et quæ debent ſe ſubiicere, earum eatenus eſt objectũ & officium. Præterea à largifluo *naturæ* inſtinctu humilius incedere, ſe ſubmitrere, quædam creata oportet Ergo, &c.

QVÆSTIO III.

Virgo cujus ſit generis.

NOTA quæſtionem hic non deſiderare genus Logicum, quod prædicetur in Quid, ſed Grammaticum, quod vim verbi enuntiet.

CONCLUS. Virgo eſt generis dubii,aliqui tamen volunt, quod ſit communis, & eſt regula eorum:

Eſt commune duûm, ſexum quod claudit utrumque.

Sed ridiculum videtur, quod Virgo virginem incluſerit, de viro tamen intelliximus. Si vero urgeant actum generativum, concedimus. Quia *olim virgo (ein geweſene Iungfraw)* maſculum & fæmellam edere poteſt.Noſtram verò concluſionem reiiciendam non cenſeo, quia certò dicere non poſſumus propter repugnantiam, illa talis & talis, & ſic revocatur objectum in dubium.

Adverte, quod ſub nomine virginis intelligamus non vitiatam ſolum, ſed etiam defloratam, hem, intactam dicere volui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

QVÆSTIO IV.

Virginem amabat, quis pes?

PEs hic non ſonat pedem quo nitimur, ſed quo in conſtruendis meretricibus utimur, inquam artibus metricis.

CONCL. *Virginem amabat*, dactylus & ſpondeus.

Prob. Dactylus, ut in Proſodia patet, conſtat ſyllaba longa & duabus brevibus, Choræus, longa & brevi. Sed *virginem amabat* taliter ſe habet. Ergo, Quia eſt Adonicum carmen. Sic rem acu tetigimus.

QVÆSTIO. V.

Virgo in quo prædicamento ponatur?

RESPON. in paſſionis prædicamento Virgo recte ponitur. Quia paſſio eſt, â qua forma quippiam dicitur pati. Ergo; Quia miſeræ virgunculæ omni fortunæ ſe exponere coguntur. miſeret me vicem illarum; unuſquiſque eas pro ephippio uſurpat. Non eſt equus, ſed eſt amabile pignus amoris. Sunt qui virginem eſſe cotem (*Schleiffſtein*) garriunt; quod hodierne, eheu fugaces poſthume, poſthume, revera ſic ſe habet. Sed bono animo eſtote virgines, omnium rerum viciſſitudo eſt, veſter luctus tandem convertetur in gaudium. Nam ſicuti in Talmud legitur: Veſtri perſecutores tandem turpiter ſe

dabunt

dabunt animoque deficient. *Sie werden ſtehen als weren ſie im VVaſſer, wie ein* Katz *gewalckert, ſo ſeyt jhr noch friſch* in ſempiterna ſæcula. Amen.

QVÆSTIO. VI.
Num virgo diſtinguatur à Studioſo?

ANNIS abhinc aliquot, quibus philoſophiam tam completam tractare incepimus, clare cognovimus, nullam aut exiguam differentiam eſſe inter ſtudioſum & virginem. Quandoquidem ſtudioſorum manipulus mallet decem lectiones in conſiſtorio neglectui habere quam leviſſima cum virguncula converſationem, alio vultum vertunt, abeunt & me in ſuggeſtu blaterare parietibus relinquunt. Nec eſt puſionum puſio tam exiguus, ſtupidus, ignavus, qui non (ut Coloniæ moris eſt) filiam incucullatam, dum ſpatiantur, à dextris (ecce honorem adhuc deferunt) currentem, & affabiliter jocantem, ſubridentem & garrientem habeat. Non curant meam inſpectoris animadverſionem, *Sie achten mich nicht ein Heller*, & ſi illis aliquid dixero, ad ſuperfluum produnt mihi narrum:

Quos ego, ſi ſophicum cupiunt penetrare lycæum,
Diſcrimenque minus, nec verbera dura verentur,
Ante foret occultus, habent à tergore virgas

Et buculos magnos craſſa de ſtipite quercus,
Taliter excipiam, ut Divos miſereſcat in aſtris.
Quod ſi vero meis ſe non ſubmittere flagris.
Inſtituant aliqui, hos ego delumbabo ſevere.

Cavete vobis, ex capite laboro, *ich hab Quinten*, Sed illud quoque Moguntiæ uſu venire comp eri, nimirum quod ſtudioſorum & virginum ibidem ſit tam mixtus ordo, indigeſtaque moles, ut noſtri ad eorum ſimilitudinem accedere fruſtra laborent. Convenitur in *Paradiſo ' in templo Iohannis, in ſuumo templo, ad Rhenum in monte Iacobi*, præterea in ſacris concionibus, horis indulgentiarum, ubi virgines & puellæ, non à concionatoris vultu & habitu, ſed ab amantis intuitu circum altaria D. Virginis defixæ inſtar porcorum jacent. Et hoc hiſce diebus aliquis juramento affirmavit, quod idem *Herbornæ, Sigenæ, Marpurgi, Francofurti, Argentorati, Baſileæ, Lugduni Batavorm contingat*. Eam ob cauſam vela coutrahere & connivere minutim convenit.

CONCLUSIO. Virgo & ſtudioſus non diſtinguuntur, niſi ſexu. Prob. Quæ quærunt identitatem (id eſt interpreie Ovidio, mutuum ſodalitium) ea non diſtinguuntur. ſed hoc inter ſtudioſos accidit & puellas. Ergo. Major eſt Ariſtotelis: Minor edocta ſufficienter.

QVÆSTIO VII.

Quæ puella ſit maxime amabilis; num rubicunda? an pallida.

NVLLA eſt quæſtio difficilior in tota Philoſophia, videlicet an pallida, num fuſca puella amabilior ſit? idcirco auxilium à Medicis petendum plerique exiſtimant. D. Varandæus dicit pallorem in quibuſdam mulieribus & virginibus eſſe fallibilem: Quoniam Hippocrates χλωʹρωζιυ (luteum colorem (ſpeciэm cachexiæ eſſe putavit. Alii pallidos colores icterum album, *das weiſſe Fieber* febrem amatoriam, *die bubleriſche Sucht*, & morbum virgineum appellarunt. Vnde & nos morbum illum ex mala opinione profectum, & mala libidinis cupiditate exortum cenſemus. Adde, quod virgines & uxores juvenculæ ſe fuco imbuere ſolent, quo pulchriores appareat. Quandoque malus ille & pallidus color internum morbum denotat, pulmonis, ſplenis, &c.

Deinde puellæ quæ rubræ complexionis ſunt in iis ſanguis abundat, & vocatur ſanguinea temperies. Quocirca quæ per ſe ſunt rubedini obnoxiæ, eædem ſunt maxime venereæ, & conſequenter amabiles. Interdum tamen aliquæ etiam ſunt rufulæ ex phlegmone, ex initio febricitationis, quod cur non uſque duret, minus periculoſum eſſe augu-

rot, Quid igitur faciendum, ne alicui injuria fiat; ne inficiatur una, ab utriuſque ſtabimus: ſed tamen callide.

CONCLUSIO I. *Puellidæ pallуæ ſunt amabiles, ut ſex.* Prob. Quia cum eſſent amabiles ut quatuor, ulteriorem amabilitatem, ne ſuperentur, arte quadam & induſtria ſibi conciliaverunt, amabiles ideo quis eſſe negabit?

CONCLUS 2. Puellæ rubicundæ adeo dulceſcunt, ut nihil ſupra, niſi illa rubedo ex affecto ſanguine proveniat. Prob. Omnia venerea ſunt amabilia, ſed rubedo virginalis eſt Venerea. Ergo.

NOTA. Mallem puellam fuſcam modicæ proportionis quam pallidam. Nam etſi in utriſque color ex deſtructo ſuppoſito oriatur, tamen minus periculi in fuſcis eſt.

NOTA. 2. Mulieres pallidæ potius ſunt Hermaphroditi, quam fuſcæ. Quia calor utrique ſexui ſubvenire volens, propter exiguitatem, nihil efficit; & hæc eſt ratio palloris adæquata. Exempli gratia. Bonus quidam vir Rhenum ingreſſus fuerat ab urbe Moguntina, talemque virgunculam in Hollandiam navi tranſportare volebat, paratis omnibus ad navigationem, foramen in fundo ad erigendum malum non inveniebat. Quid conſilii? fruſtra iter ſuſceperat, ejuſmodi damnum in tali virgine facerat.

Si non credis, ego tibi non jurabo, quod illud
Non vidi, aſt uſu poſſe venire ſcio.

QVÆ-

QVÆSTIO VIII.

Vtrum uno nixu perdatur virginitas.

TOT *ſunt ſententiæ, quot capitolia* inquit Flituerus. Nam quidam aſſeverant, virginitatem non perdi, quidam contrarium tuentur, ita ut quis excoquendo verum, ſapientia exuatur. Negantium hæc eſt ratio potiſſima. Perdere eſt contento privari. Sed virgines virginitate non privantur. Ergo non perdunt. Minorem probant ſic: Si privarentur, illa privatio eſſet quid reale: ſed nullibi auditum eſt virginem membro aliquo mutilatam aut corruptam intrinſecè aut extrinſece fuiſſe, ſed experientiam docere, quod poſt nixum, ante nixum, tam bene virgines ſint, quam in cunabulis primis, etiam mulieres vetulas eodem privilegio gaudere. Imo virgines, quibus non mens recta ſed diminutiva placet (*die auff dem Hundtsruck geweſen da man mit Schwebelſpen umb ſich wirfft*) pulchriores, amabiliores & teneriores evadunt: Et ſic concludunt; Ergo virginitas nixu non labefactatur, ſed fortificatur, purificatur, conſolidatur, & in vigorem reſtituitur ampliſſimum: Quod argumentum maximi momenti eſt, neque ſolutu facile. Quid ergo conſilii? quo nos præſidio muniemus? dicemus mulieres non amplius eſſe virgines?

Nobis continuo tunc ligna in vertice ſtabunt,
Laniger æque colus, fæmina & æque manus.

Si dicamus, mulieres & vetulas eſſe virgines, cum puellæ in majori pretio habeantur, dicent.

Cum ſunt puellularum.
Et matri moniatæ
Obſcurioris uni
Flores, aduſque quare
Libentius decorum
Laceſſitis puellæ
Vos limen atriorum.
Quam conjugis vetuſtæ?

Tunc ſane actum eſt de nobis, *Dann haben wir erſt ein lange Mas bekommen*, tunc philoſophia noſtra, quanta, quanta eſt, merdâ conſignabitur. Verum ita jejuni in determinatione non ſumus: faciemus periculum.

Conclus. Non deperdenter perditur virginitas, cum deperdentia ſubjecti. Prob. Quod perditur ſic, ut non perdatur, hoc non dependenter deperditur, ſed taliter perditur virginitas. Ergo, &c. Sine hiſce terminis leviter & nugatoriè ad propoſitam quæſtionem reſpondiſſemus, *wir weren kahl dar van gekommen.* Nam præciſe ſumendo nihil certi hac de re ſtatui, poteſt. Speramus tamen hanc noſtram concluſionem Virginibus & vetulis gratam fore.

TRA-

TRACTATUS SECVNDVS.

DE STUDIOSIS.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit Studioſus?

DUBITAVERUNT hac re Academici Weſteryvaldenſes, hi ſunt ruſtici *VVeſterwaldt*, ut etiam Hercinii *das ſeind die Hertzwalder*. Hi eſſe vitulum marinum habentem cornua tria in fronte, illi monſtrum peculiare, & effectum à recta hominum diſpoſitione degenerantem putaverunt. itaque Weſteryvaldenſis quendam miſerunt Coloniam, quæſitum qui & quales eſſent ſtudioſi. Is ſummo maneſtetit ante Burſam Laurenti, avide expectans ſtudioſos, tandem Iuriſtæ gladiati inceſſerunt in auditorium, ait ille, hinc ſtudioſi, de quibus fama uſque ad nos prevenit? tales quiſque noſtrum foret, ſi pallia (ſcilicet) & gladiolos circum latera gereremus. Sed,

Non faciunt ſpadi ſtudioſum aut longa, Ribalde,
Pallia, non alte glomerans veſtigia faſtus.
Sed virtus ſtudijque vigor cum Palladis arte.

CONCLUS. Studioſus eſt homo mirabilis à natura, cujus finis eſt rixari. Prob. Aut enim finis eſt Theologia, aut Medicina, aut

Iuriſprudentia; Sed hæ facultates non ſunt ſine rixis. Ergo, &c. Quod vero ſit mirabilis patebit. Nam ille eſt mirabilis, cui aliquid ex inſtituto non ſuccedit, atqui hoc ſæpe accidit ſtudioſis, cum plurimi deſiderent fieri *doctores*, & fiant *agaſones*: *Schulteti*, fiunt ſtulti: *Decani* & gaudent haberi *campanatores æditui*. Deinde propter admirabilitatem & ſubtilitatem ingenii merito mirabiles dicuntur, cum pene decies aliquid legant antequam intelligant, & quædam ſcribant, quæ ipſi legere nequeant. Sunt ergo mirabiles.

QVÆSTIO II.

Opuſne ſit ſtudioſis?

AD hoc Everhardus lignifaber reſpondet, tam opus eſſe ſtudioſis quam ferre noctuas Athenas, *Es ſeye der Studenten ſo notig, als dem VVagen das funffte Radt*, bona verba, chariſſime, lupus eſt in fabula: ſi ſtudioſos, redundantes & ſuperfluentes inſimulaveris, male audies.

CONCLUS. Opus eſt ſtudioſis, ſed non neceſſario. Digna res eſt, ubi nervos intendas tuos, quia ultima primis, tanquam ex diametro reſpondent. Etſi ſtudioſus hac de re interrogetur, hac ratione ei reſpondere poteſt.

QVÆ-

QVÆSTIO III.

In quo prædicamento ponantur ſtudioſi?

DICTUM eſt ſuperius virgines commode poni in prædicamento paſſionis, ſupereſt denique, ut ſtudioſi, qui nullam cum puellis diſcrepantiam habent prædicamentum ſeu ſeriem terminorum magis & minus communium adſcribamus. Secundum Stoicos habent relationis prædicamentum, cur referuntur mediante inſtitutione ad præceptores ſuos, alii qualitatem, alii alia adſcribunt.

CONCLUSIO I. Non everſoriè ſtudioſus comprehenditur ſub actione: Prob. Actio eſt quæ aliquid agit, aut rectius, qua aliquid agitur. Sed ſtudioſi plurimum agunt, aut mediantibus ſtudioſis multa fiunt Ergo. Major eſt Ariſtolis. Minorem deplorant multi hoſpites cum eorum fructus ſeu debita ſuſtinere cogantur, & cum hoſpita menſam & ſcamnapurgare vult, & reperit fermentum vetus, quod debet ſuccinctorio (*mit dem Schurtz*) coacervare. Et centena reliqua.

CONCLVS. 2. Paſſionem ſtudioſis aſſignamus. Probatur ille quia terribilia quoque patitur, & infracto animo ſubit, illi apta eſt paſſionis ſeries. Sed tales ſunt ſtudioſi. Ergo. Prob. minor, quia nulla vita ſub ſole calamitoſior eſt vita ſtudioſorum. Ab infima uſque ad Philoſophiam ſunt ſcabioſi, & neſcio quibus commilitonibus ſtipati deambulant, ſimulac

ſimulac ad Logicam pervenerint, è patria miſſam pecuniam dilapidant, hoſpiti ſervandam tradunt, cauponibus mendicantibus *und Betlern, die fur den Zapffen ſtehen*, ac poſtea lupinam famem patiuntur, donec mittatur iterum quippiam. Immenſa pecunia ſine refectione fruuntnr omnibus ludibrio ſunt qui contrariam ſententiam tueantur, dicuntque nullam vitam vita ſtudioſornm eſſe meliorem & minus laborioſam. Sed ô quam bene quietis dentibus comedunt!

QVÆSTIO IV.

Quare ſtudioſo licet fèrre gladium?

POLITIANUS. Quod ſi bella forent, quid ad aſpera promptius arma? Præterea in aperto hoſte aperta ſunt arma ferenda. Neque aliquem fugere reor, quæ inſidiæ clam & aperte parentur ſtudioſis ab indoctis ſylvarum truncis, & Satyrorum fratribus. Notum eſt ſi ſtudioſus parumpur in plateis graſſatus fuerit, quomodo excipiatur. (*wie mann einem ſolchen die Haub rucket die Gerf waſſert*) tunc neceſſario ſe defendere debet, & hæc eſt moralis ratio. Dinde generalis eſt, quia dignitate cæteros antecedunt propter ipſorum jura privilegia & dignitates. Particularis ratio eſt *Iuriſtæ*, ſcilicet gerunt, gladios, degos plautos, & pugiones, ut quod legum demonſtratione

tione convincere, rabuloſa garrulitate inflectere codicillorum aperitone, Decretalium expoſitione non poſſunt ſuperare, ſanguine etiam fuſo victoriam obtinere non expaveſcant.

Medici gladiati viſuntur ut cum patientem accedunt, ſuiſque maſſecatoriis & ſternitatoriis nihil efficiant, morbis qualiſcumque ſit à tam armato hoſte (*von einem armirten Cavalier*) ſibi magnopere timeat.

Loco vero gladiorum *conviciantur Theologi*, libros edunt, aliosque fædiſſime perſtringunt, in concionibus quorundam ſepulchrum apertum.

QVÆSTIO V.

Cur ſtudioſorum cohors majorem gratiam apud puellas invenit quam Ribaldorum, Coridonum & Menalcarum?

ADVERTE, ad intelligentiam, illi ſtudioſi, duo. Primo eſt ſtudioſus omnis is, qui ſtudiis operam navat. Secundo, de quibus poſterius loquimur, ſtudioſi pefecti ſunt, quibus per depoſitionem grobianitas excuſſa eſt, quam beneficientiam priores nondum geſtaverunt.

Sit ſimilis, ſenſumque trahat, dignoſcat & anceps,
Hoc petit in ſocio Virgo venuſta viro.

Ait.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ait Poëta: Ex quo educimus, non unumquemqueKnebulorum illi cæleſti muneri propter defectum præeſſe non poſſe. Præſertim cum temperamentum peculiare ineſſe fæminis Varandæus inſinuet propter quod paratiores ſunt vel ad hunc vel ad illum actum ſuſcipiendum concurrentibus cauſis aptis, ſimilibus, reipſaque ex deſiderio natis. Quod bipedes bubulci corticeſque ſylveſtres proſtare nequeunt, propter groſſitatem & inſitam ligneitatem indolatam, ut philoſophicè loquamur. Si quis autem affectus puellarum eſt, non ob identitatem humorum, ab iſtis ribaldis reſtingui poteſt. Medemur ergo contrariis receptis in unoquoque morbo: exempli gratia, in calido, damus frigida, & è contrario: Proinde quis refutabit commune Medicorum axioma, Mulierem eſſe natura humidam & frigidam? quapropter eam curare volens, alterare diætam, ad ſicca & calida quantum ſufficit, debet. Sed tales ſunt ſtudioſi depoſiti ſenſuales, illi ſunt ſic ei & calidi, adeo ut vel minimum humidi niſi nativi, ex ipſis extorqueri poſſit: & hoc adepti ſunt per depoſitionem. Quis neſcit ſaltus, curſus, verbera, quæ humidi & frigidi copiam in ſiccum & calidum transferunt? nam cum fuſtibus male mulctantur, ſlatum ſudant, etiam ſi in media hyeme foret, ſicut de leporibus ſcribitur, qui (ut credibile eſt) antequam venatione agitentur, ſunt calidi & humidi, ſed capti à canibus &

mor-

mordicitus apprehenſi, confeſtim luce clarius mutantur, adeo ut propter ſiccitatem adeptam non comedantur, niſi adipis vel pinguedinis quid admiſtum ſit. Hinc infero quod ſtudioſus talis commode in medicinam laborantis puellæ propter vim contrarie agentem adhiberi poſſit; Contra *aſelli* (*Stock fiſch*) *knebeliones*, aut potius *Cornipedes Fauni*, qui adhuc à primis unguiculis iſtam craſſitudinem præſe ferunt, gratiæ nihil aut ſummoperè parum à virginibus ineunt. Siquidem retro pecora, in caulis, ſtabulis pernoctarunt, & nativi humidi & frigiditatis Grobianicæ nondum expertes ſunt. Atqui ut graviſſime docuimus, eodem nihil fit, id eſt, quod ejuſdem temperiei eſt. Ergo pecora paſcant. aggregenturque, in numerum caprorum, caprarum, capellarum & hircorum. Certe Poëtæ verba, *ſenſumque trahat dignoſcat & anceps*, in ſolos ſtudioſos quadrat; cum ille ſenſum trahere, ſentire non poſſit qui eum per depoſitionem nondum aſſecutus eſt. Sed tales ſunt Hengſtii campeſtres, paluſtres, cum mihi facile perſuadeatur, quod caput decies trabi allidant, quam eandem ſentiant. Ergo exoptato accidunt ſtudioſi præ cæteris puellis, virginibus & reliquis matronis, quibus exvadavit natura, & non niſi oppoſito repelli valet.

QVÆ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

QVÆSTIO VI.

An ſit opus deponere ſtudioſam?

NOTA. nomine ſtudioſæ intelligimus virgunculas, quæ ob munificentiam ingenii in ſtudium artium incumbere, & partim cum ſtudioſis converſari conſueverunt, nam pares cum paribus facile congregantur *Dieweil es ein Ey iſts, iſts aus auch ein* Küchen.

Reſtat nunc quæſtio, an eam, quæ nominatur ſtudioſa, ex jure ſtudioſorum deponere, & verberibus depoſitoriis, *das ſeind gutte* Kropſtoſz, affligere conveniat; aliqui negant, ut ſunt Conymbricenſes, Suarez tamen concedere dicit, ſed in confuſo: Quidam Cujacium, Bartholum & alios Iuriſconſultos explicantes dicunt, qui admittitur in hæreditatem, admittitur in privilegia & ſimiliter in onera, debita, æſalienum. Vti qui renunciatur comes, jam habet parili ratione jus comitum, &c.

Nec per vulgarum ſubſtitutionem extinguitur *leg.* 4. *de vul. ſubſt. Coruſ* lib.* 4. *miſcell. Donell.* 6. *comm. Fachin. lib.* 4. *controv. Vaſquius libr.* 3. *de ſucceſſ creat.*

Suarez putat non inſules & ruſtice tractandas, *man ſol nicht zu grob handlen*, item Hartedo & Toletus *diſp.* 4. *lib.* 11. *phyſ.* quia opinio non quidem mala, attamen non ſatis ſolida eſt. Pinell. & Weſenbec. *imparatil. Apro*

hære-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

hæredum. nu. 3. dicunt, habendam eſſe rationem pudoris. Catharina Ignifera *lib.* 3. *de depoſſæminali* ait, quod mihi factum eſt, etiam aliis fiet, quoniam ex eo mortua non ſum. Adſtipulatur Elſa de Camber, tractat, de ſuppoſitione Logica & phyſica, qui libri lectu digni ſunt: inter cætera ſic ait, ſemel depoſita ſum, & ſi ſemper tam benigne mecum agerentur, ſingulis diebus me ſubmitterem, ſed in quibuſdam locis habent depoſitores tam ingentes cauſas & baculos, ut primo intuitu quis terrefiat, & fæminalis imago non per horreſceret?

Concludo. Si ſtudioſorum privilegiis, bullis & annexis uti puella velit, debet ſe ſubmittere depoſitioni, pro qualitate perſone. Prob. Iura ſibi mancipaus ſibi debita, ſed ſtudioſorum jura ſibi mancipans puella, ſi qua inveniatur, etiam obibit in partem debitorum; qui una vult furari, una quoque de betipendere, attamen, inquit Suarez, clementer tractandæ ſunt, ne animi deliquium patiantur,

Cautela. Vbi ſtudioſa deponenda, honeſtatis ergo ſecedendum à publica, ne rubore afficiatur, & præſertim veſperi cum exiguus eſt concurſus. In inferiori parte eam tamen plus flagellent, quam in ſuperiori, quia teneritudo capitis id non poteſt quod craſſitudo veſtimentorum ſuſtinet.

QVÆ-

QUÆSTIO VII.

Vtrum abrogari converſatio inter ſtudioſos & puellas poſſit de jure, nec ne?

ANTE tres annos, ut memini, eadem in publicis theſibus mota eſt quæſtio, ſed nihil præciſe determinatum. Quidam doctores hic nimis rigidi ſunt, dicuntque converſationem cum ſtudioſis puellis periculoſam eſſe, quia *Anguis latet in herbis*, & quia *proximus ardet Vcalegon*, & ſic adoleſcentibus & puellis aqua & igni interdictum volunt.

Quid juvenes fecere mali, cultroque puellæ?
Tanta ſævitia, tantaque tyrannide peſſum
Vt deceat mores, & cognita fœdera longo,
Vſu, & fraterna magnalia ſternere dotis?

Turca non ita ſævit in ſanguinem juvenculum ut illum fame perire patiatur, & nos quibus cælica illa clementia inculcata eſſe debet in plantulas juventutis tenerrimas ſæviemus? Apage: Nos ſtudioſi iis contenti non ſumus, & procul dubio taliter virgines loquuntur, cum audiunt tam ſiniſtram in ſe legem ab Eunuchis doctoribus & cæcutientibus magiſtris eſſe latam. Scriptura longe aliter judicàt & facit cum *confratibus*, *ſie helt jhnen die ſtang*.

CONCLUSIO. Abrogari uſus converſationis & cohabitationis inter ſtudioſos & ſtudioſas nequaquam poteſt.

PRO-

Probat. Quia ubi eſt theſaurus tuus, ibi eſt cor tuum,imò debet eſſe. Sed majorem ſtudioſus acquirere theſaurū non valet,quam pulchram & ornatam puellam : unde apud Germanos dicitur, meum corculum, meus theſaurus, *mein Hertz, mein Schatz*. Ergo non poteſt nec debet.

Major eſt Theologorum, quam ſi quis oppugnare velit, ſtatim hæreticæ pravitatis, & novæ ſectæ arguetur:propter id cavete vobis Zoili, antiquum obtinemus, religioſe ſecundum receptam religionem vivimus, Vetus & recens teſtamentum legimus, nec eſt ſententia, quæ non à nobis magna cruce ✠ notata ſit.

Ex in expertum eſt, quod in ſegregatione duorum continuatorum utrumque pereat, quia non venimus per accidens, ſed vere & ſubſtantialiter. Nihil etiam eſt tam triſte ſub cœlo, quod quis aliquem nimis accurate obſervet. Cum filia domo egreditur, fortaſſe ad repetitionem jam adeſt ancilla, jam mater, mox ſoror & frater;ſicut mihi & amaſiæ meæ accidit, cum illam ante ædes opperirer, egrediebatur, nos autem citato curſu progrediebamur, ac ſi quis ſtimulis nos pungeret, *als wen es hinder uns brent*, ad hæc Mater.

Quò; quo ſceleſti ruitis, aut cur corbula
Aptata ſubligaculo eſt?

id eſt, quo curritis homines nequam, & tu cur corbem abſcondis; forſitan de Diabo-

lo

lo ſomniavit, quod filia ſcilicet, haberet cantharum in corbe plenum vino.

QVÆSTIO VIII.

Quæ ſumma quiſvis finis ſtudioſi & ſtudioſæ?

NON medeocris diſceptatio, ſub hæc ævæſtione occultata eſt, & multi doctores Theologi & Iuriſtæ venerunt in controverſiam haud vulgarem Illi enim dicunt finem eſſe;, ut Deus & proximus ſincere diligantur: cujus rei ſymbolum fuit in duas tabulas ab uno calamo facta diſtinctio. Hi aſſerunt ſtudioſorum finem eſſe ſtudere & diſputare. Elſa vero de Camber aït, ſtudioſus & puella ideo conveniunt, ut aliquid diſcant non ſpeculative ſed practice, quę opinio improbanda non eſt ſi quis eam rite examinare velit,

CONCLUSIO. Einis proximus ſtudioſi & ſtudioſæ eſt, librum generationis & corruptionis, cauſæ efficientis, an Idæa cauſet efficienter, enucleare. Probat. Finis eſt quod dat influentiam., & primam propoſitionem concludendi; ſed propterea ſimulliteris operam navant ut ſciant; an verum ſit, quod veteres de generatione docuerint, utrum definitiones conveniant definito. Ergo finis eſt, &c.

CONCLUSIO 2. Finis ſecundario eſt, ut alter alteri, ubi difficultas fue,it, explicet textum. PRO-

PROBAT. Quia plurima in libris occurrunt, quæ quis primo intuitu comprehendere non poteſt, & ſine ipſis res ſubſtinere non poteſt. Ergo. Exempli gratia, puella in Ariſtotele legit, quod quinque in agente & patiente requirantur, *exiſtentia*, id eſt, quod uterqne debeat exiſtere, *inæqualitas*, hoc eſt, perſonæ debent eſſe inæquales, vir & fæmina: *ſimilitudo*, hoc eſt, uterque debet eſſe homo *vicinitas*, hoc eſt, non debent diſtare, *aptitudo*, hoc eſt, pro ratione temporis, ætatis & perſonæ convenire debent. Iam verò ſtudioſa hos terminos intelligere neque, accedit aliquem condiſcipulorum, inquiens, Domine, quid hoc ſenſus, expone: mox ille exponit, donec ſatis eſt. Itaque ſecundarius finis eſt terminos explicare, qui etiamſi aliquo modo duri & aſperi ſunt, cavendum tamen ne omnino iiſdem intricemur, confuſionis gratia, etſi detur regreſſus, qui ſi negaretur, nemo hanc telam ordinetur; ipſe non tentarem, neque tantum moleſtiæ ſubirem, ne mihi diceretur, *Medice cura te ipſum*.

QVÆSTIO IX.

Licetne ſtudioſum incarcerare?

RESPONDEMUS, quod non. PROBAT. à Decoro, quis tam nobilem ſapientiæ gemmam, perlucidam margaritam in fæ-

in fædiſſimas cuſtodias includere vellet? non ſumus fragmenta ollarum.

PROBAT. ab impoſſibili Continens debet majus eſſe contento. Sed talis carcer non datur. Ergo, &c. Minor Prob. Nam communiter loquendo ſtudioſus ubivis eſt, Romæ, Neapoli, Brucellis; Coloniæ, &c. particulariter, tamen interdum periclitatur. Sed illi maxima fit injuria, ſi ibidem eſſem non paterer: non enim porci ſunt ut includantur ſtabulis *VVir ſeind kein Sew, ſondern das aller edleſte Blat, als jch wer, und wierdt ſein.*

Niſi aliquis ſimilitudine Moſchi duceretur: nam dicitur, ſi quis Moſcum cui odor bonus defecit, includat labrino, quod confeſtim propter fætoris duellum, antiquum odorem recipiat. Sed non eſt cura de perdito vigore nobis.

QVÆSTIO X.

Beanuſne in depoſitum agere poteſt?

CONCLUSIO. Minime gentium; ſit cujuſcumque profeſſionis velit, Doctor, Magiſter, Baccalaureus, Eccleſiaſticus, ſecularis. Nam quid Sus cum Minerva? quid Beanus interrogaret, cum ipſe nihil ſciat, injuriam alii faceret, quia ſenſuum expers eſt, & quid loquatur, neſcit, quod videt, cæcè videt; quod audit, ſurde audit; quod olfacit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

non ſentit; quod tangit, tanquam de querno robore fruſtum ſaxo alliſum non advertit; uno verbo ſunt *Ruſtici quadrati, Es ſeindt rechte Flegel Bengel, und Kloppel.* Et ſi quis talium aliquem Dominum deponendo pileum ſalutaverit ejuſdem farinæ eſſe apparet, eo honore digni non ſunt, in *Canis ædes* eos abdere oportet, *zum Hundtſtall*, & poſtquam mortui fuerunt, aſininis crepitibus ſepeliendi,

---quippe Beani
Foſſorum ſimiles, Capri mulgorumque ſerorum
Senſibus humanis expertia pectora vivunt.

TRACTATUS

TERTIUS

DE HOSPITIIS.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit Hoſpitium?

HIc ſedulo inveſtigandum cenſeo, quid authores antiqui & recentes, de hoſpitio ſenſerint. Cicero diverſorium appellat, hoſpitalitatem ...lii, ſed hoc eſt valde quadrageſimale definitum. Nam ſtudioſi non libenter apud omnis generis homines habitant, peculiari cellula gaudent, præſertim antea vermibus obnoxii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ſuerunt. & ſe in recentiorem cumulum dimittent. Non facit ad palatum noſtrum, jus hoc non ſatis conditum eſt.

Concius. Hoſpitium eſt œconomicum receptaculum conſtans ex hoſpite, uxore, & ancillis meliuſculis, ubi advenis ſtudioſis neceſſaria corporis pro pecunia non iniqua adminiſtrantur. Hoc quoniam ſatis notum, non indiget probatione. Hoſpitium vero, quod prioribus requiſitis caret, hoſpitium vocare non auſim, hoc ideo dico, ne quis pecuniam ſuam conſumat in ſordido loco, *in einem gerſtigen VVinckel*, ubi ſcilicet hoſpes ſolus ad menſam à poculis eſt, hoſpita in culina ſola in cibis coquendis verſatur. ornatior vero ordo eſt, cum curſitant miſtę puellis puellę obſervantes, an in menſa quid deſit, Econtra poſito ubi tales obſervantes non ſunt, ibi recta methodo non proceditur, nam raptis à prandio patellis infunditur cœna, ita ut dubites, utrum ſcutellæ lotæ ſint nec ne. His ſcopis purgationis gratia opus foret. Hoſpitia optima ſunt Moguntiæ in ſpeculo, Coloniæ in ſydere, aureo porcello, cygno, Francofurti in Corona, ſub ſigno Aquilæ, Poppardia ſub Enſe, Lugduni Batavorum in aureo cornu. Peſſima ſubinde ob tædium ne quoque confundantur, non ſignificabo.

QVÆ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

QVÆSTIO II.

An jure hoſpitii liceat uti ſtudioſo?

IVs gentium & civile inhibet, quod qui venit in locum, venit etiam in jus, & qui venit è loco, veniat è jure ut *Concl. lib.* 3. *Pancrat, ff.* 6, *lib.* 8. *Gornel. tract.* 10. *ff.* §. & unicuique ubivis proſtat ſua patria pro pecunia, nec ulli denegatur jus.

CONCLUS. Iure Hoſpitii licet uti ſtudioſo. PROB. ſuperiori axiomate Iuridico. Deinde ratione: uſus fructus eſt jus aliena re utendi, fruendi, ſalva rei ſubſtantia, ſed tale quid hic fit, cum divertuntur ſtudioſi apud hoſpites: Ergo, &c. Nam neminem occidere volunt, propterea non venerunt illuc, ſunt pauperes Diaboli incarnati ſubſidium quærunt: non ſemper ſub gelido Iove tutum eſt dormire at ut eis clarius intelligentiam præbeamus, hac inductione probabo. Quare emis pomum, nunquid ut eo fruaris? quare intras templum, nunquid ut in eo omnia Chriſtiana exercitia uſurpes? Quare iter facis Romam, nunquid videndi Papæ gratia? Quare à Iudæo accipimus veſtes mutuas pro reſervato debito, nunquid ut eis utamur. Ergo ſtudioſi non intrant popinas jocandi gratia, ſed ut ſemel cum neceſſariis jure utantur. Hæc eſt egregia probatio quæ nititur grallis *ſie gehet auff ſteltzen*, Nam manifeſtum eſt, neminem ingredi tabernam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

diverſoriam, ut pila ludat. Ambigis adhuc: Nunquid ſi vicinæ ædes incendio abſumerentur, ſi hoſpitium peteres, eatenus quatenus tale ſuſtentaculum eſt, tu te ipſum ab incendio ſalvares ſi vero te ſalvas in alieno, Ergo alieno jure uteris.

Fibula Scias, quod quicquid ſit in hoſpitio pertineat ad jus ipſius, ut ſunt *ſervi, ancillæ, Domina, filia,* & cæt. quibus aliquando in neceſſitate uti potes. Servi ſcilicet equum curare debent: Ancillarum eſt, lectum tuum ſternere: Vxor pro ſtomacho tuo, quando placuerit, ex præcedenti potatione, Iulepum conficere debet, quo paulatim recreëris, circa cor & umbilicum: Filia, dum is cubitum, lucerna tibi præire poteſt & ſimilia.

Nota. cum hoſpes nimis ſuſpicioſus eſt, non eſt bonum ibi manere, egredere & excuſe pulverem è calceis tuis. Non enim bonum eſt veſperi ſuſpicari cum juvenes Studioſi cubitum ſe conferunt, tunc enim aliquando lucerna extinguitur & fit maximus tumultus.

QVÆSTIO III.

Curʀara inter hoſpites & uxores præſentibus ſtudioſis eſt concordia?

QVIDAM dicunt quod de nocte, dum ſtudioſi aridas & ſiccas fauces habent hoſ-

hoſpes cogatur ſurgere, & ſiccis fratribus promere, ſed interim hoſpita lectum circumvoluit, ut hoſpes cum redierit, in ſponda dormire teneatur, quod illum male urit. Si gravetur ipſe ſurgere mittatque nxorem ſuam allatum vinum, tunc ipſa honeſtatis ergo proficiat, dicere debet & ultra neceſſitatem bibere *Sie muſz eins uber Nacht annehmen.* Quod ſi redeat ad hoſpitem, anima ipſius tam graviter fætet, ut ſuſtinere non poſſit: Quia jejuno ſtomacho facta concoctione grave olentia vix perferre poſſumus. *Galenus Aphor.* Alii ferunt, quod ſtudioſi optimo veſci petunt, quod negante hoſpite uxor illis largiſſime propinat.

CONCLUS. Hoſpites raro intelligunt latine, meliuſcule uxores.

PROB. Naſcitur zelotypia, cum id, quod ignoramus, ab inferioribus fieri cernimus, ſed hoſpes cum non intelligit latine, uxor ſtatim ad nutum attendit. Ergo. Majorem præſupponimus certam. Minorem experientia probo. Nuper Argentorati cum quibuſdam magiſtris doctoribuſque Baſilienſibus divertimus ad inſigne galeæ *im Helm*, è proſtibulo ſalutabat nos hoſpes & hoſpita tanquam honoratos viros. Cui ego: Hoſpes dignetur nobis accipere amphoram Rhenenſis, ut laſſitudinem corporis pauliſper reficiamus, hoſpes me aſpiciebat neſciebatque quid vellem: mulier intelligens proſiliebat; neſcis mi hoſpes,

quid hi boni viri deſiderant, vinum Rhenenſe, *das iſt*, *Rheiniſcher VVein*, corpus ſignificat ventrem, *der Bauch*. Itaque volunt corpus reficere, ad nutum animadvertebam vinum album veniicio. *Albis*. Succenſus Hoſpes, Mulier. mulier, inquit, quem exitum? ait illa, ut introitum. Noli mihi hoſpes iſtud in malam partem interpretari, ſæpe oportuit me humiliare ante ſtudioſos antequam tantum didicerim, ſæpe illis humillima officia præſtiti. Heus ſi veſperi ſtudioſis quoque calceos detraheres, ſic etiam aliquid diſceres. Nos autem credimus eam, antequam nuberet hoſpiti, fuiſſe ſtudioſam.

QVÆSTIO IV.

Si hoſpita riſerit cum ſtudioſo culpabiturne?

RESPONDEMUS nullo modo, *Hony ſoit, qui mal y penſe*. Nam omnis homo eſt riſibilis, & poteſt fieri, ut Studioſus aliquid novi afferet aut fabulam aliquam narret, quam hoſpita nunquam audivit aut vidit, ex quo probabiliter ſequitur eam ad riſum concitari. Deinde me æque bene excipit quiſpiam riſu, quam torvo vultu quum ex eodem proveniat ſubjecto. Quid nobis videtur? aliquando res præter opinionem accidit, *under weilen wirt die Kart verfalſcht*, imprimis cum ſtudioſus ſciat *Hiſpanicum Pa-*

tor noſter, quod milites ante triennium in Palatinatu confecerunt. Sed quoniam inde nihil dependenter cognoſcitur. Ergo, non culpabitur.

QVÆSTIO V.

Detrahatne auctoritati ſtudioſi, ſi hoſpitis prolem juniorem ſcilicet, ulnis in hoſpitio geſtet & deoſculetur.

TOLETUS dicit quod detrahat, dicitque ſtudioſum invigilare debere libris. Negat Petrus Molina, Vaſquius, & nonnulli alii, dicuntque eſſe ſignum humanitatis.

CONCLUS. Non detrahit auctoritati ſtudioſi geſtare puerum juniorem natu hoſpitis & deoſculari.

PROBAT. Lex naturalis dictat, quod frater fratri ſervire debeat in decentioribus. Sed ſtudioſi ſunt fratres, & incertum, cujus opere puellus (reſpectu hoſpitis) editus ſit. Ergo, licet & nihil detrahit. Nam nullus hoſpes dicere poteſt, hic eſt meus puer, non minus ac Paterfamilias qui Gallum unum & gallinas tres alit, interim Gallinæ alio vagantur, ubi alterius ordinis galli ſunt, quibus ſe gallinæ propter novitatem ſubiiciunt, cum crebritas ejuſdem odium gignat, & ſic paterfamilias non poteſt dicere, hæc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

gallina hoc ovum peperit mediante meo gallo. Ergo, quod volebamus.

QVÆSTIO VI.

Quod ſi hoſpes nimis importunus ſit, licetne verbera admiſcere?

RESPONDEMVS. Licet: non ad eum quidem modum, quo jubentur milites in campis congredi & ſe ad ſanguinem uſque verberare, tanquam hoſtes, inimici, & raptores bonorum omnium: ab longe inferiori gradu nimirum veluti obmurmurantes inſpectores hoſpites verberamus. Non licet ex ſuſpicione judicare, & ſi quis ei adverſum aliquid fecerit, ſtatim dabit pœnas. Nam ſtudioſos nemo poteſt cogere, ipſum Diabolum parvi faciunt: quocirca ſi bene tecum actum velis, noli cum illis rem habere, ita omnia ſalva erunt, juxta illud:

Non frenos, non vincla ſubit ſtudioſus, at effrons
Ira petit, liberque agili jactatur habena,
Altior ingreditur, cui ſi commoveris iras,
Væ tibi! non impune feres, memor iſte ſuarum
Virium, in ærumnas te precipitabit atroces.

Modum vero omnia mala vitandi hoſpes ex præſcripto intelligunt: nimirum hoſpes in menſa monebit, & quicquid in menſa appoſitum erit, boniconſulet, uxor verò & filia in culina relinquantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

QVÆSTIO VII.

Segregabitne hoſpes merito filias à ſtudioſis?

CERTUM eſt, quod ex converſatione duorum oppoſitorum nihil boni proficiſcatur, quocirca ſeparare tutiſſimum erit. Secundò ſi pater familias habet pueros infantes illos à conſortio ſtudioſorum excludere poteſt, ne vagiendo & fætendo moleſtias illis exhibeant: certè ſtudioſi ea muſica non delectantur. Eatenus igitur Paterfamilias pueros à ſtudioſis abſcondat, ne forſan aliqui ſint, qui illos virgis acriter cædant.

CONCLUS. In filiabus debitam ætatem (decimum ſextum, 17. 18. 19. 20. & cæt.) attingentibus, propter augmentum prudentiæ non eſt rata ſegregatio. PROBAT. Illud ratum non eſt quod ſtudioſorum confidentiæ oppugnat: ſed ſegregare virginem puberem à ſtudioſo oppugnat confidentiæ ſtudioſorum. Ergo non eſt ratum: Major eſt certiſſima. Minorem probo. Nam ſi quis leporem aflatum è conſpectu meo eripit, ille mihi amplius non fidit, alias relinqueretur, ſi perinde foret. Ex hoc ſtulteſcere apparet, & parum ſapere talis videtur, dum duo fallibilia inſulſe ſibi præſumit, infidelitatem nempe ſtudioſorum & imprudentiam virginum. Nam metuit inſidias à ſtudioſis: quaſi officium eorum eſſet inſidiari, patet præterea ſtudioſos non eſſe fideles, timetque ne obſignatum cubile refringant. At-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

qui hoc abſurdum eſt, imo inauditum, ſtudioſum ut ſic furtum feciſſe. Ergo. Secundò præſupponit filiam ipſius non ſatis ſapere. Stulte tuam ipſius familiam ignominia afficies? cum annis provenit ſapientia. Ergo, quod petimus, non ſegregabis filias tuas à ſtudioſis, à quibus multa bona omniaque decentia diſcere poſſunt; ſiquidem arbor bona malum effectum præſtare nequit.

OBIICIES. Filias meas nere, & texere telas faciam, ſed hoc à ſtudioſis diſcere non poſſunt. Ergo, Minorem probo, quia ipſi tanquam muliebrium artium experti circa libros verſantur:

RESPONDEO, Data majore; Negamus minorem. Nam novi quoſdam ſtudioſos, qui tam bene nere & texere poſſunt *Flicken und placken*, ac ſi per decennium didiciſſent, non quadrat, Noli ergo ſegregare filias.

TRACTATUS

QVARTVS.

DE POTATIONE.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid eſt Potatio?

DUPLICEM eſſe potationem patet, unam civium opificum & ruſticorum; alteram ſtudioſorum ſtudioſarumque, & ambæ tamen

inter

inter ſe diſtinguuntur realiter, prima eſt, copioſa vini in ventrem ſine modo per guttur ad nauſeam uſque infuſio, ex hac ut plurimum ſequitur vomitus *ein Kalb*. Poſterior eſt humida trium, quatuor, vel quinque confeſſio, quibus vinum moram gerit: & hi angelis, hem Angils dicere volui, non impares feruntur. omnia ridicularia hic agitantur: diſputationes jucundæ, blandæ, concinnæ, amabiles, hinc inde oriuntur. Cur] Venus pingatur nuda? cæca? quid ſignificent tela veneris, & ſimilia egregia proverbia. Ibi quoque aliquando diſſeritur de conſtitutione Microcoſmi, generatione & corruptione, de materia, forma ſecundum Phyſicam Ariſtotelis.

Hic modus arridet nobis, hæc gaudia tantum,
Appetimus, non retrahet nos atra Noverca,
Mancipium torvi Cacodæmonis, unica mens eſt,
Vivere cum tali, cum tali occumbere turba.

QVÆSTIO II.

Vtrum ultra Rauſſerum, ut vocant, bibere liceat?

HÆC quæſtio plurimos traxit in controverſiam, attamen dicant quidquid velint, Medici corporis naturalis tutores averſantur, nihil faciunt, nominantque plenitudinem ad vaſa, cum quis ita madet, ut corpus illius, pluris vini capax non ſit; deinde plenitudinem ad vires dicunt, cum quis ita ebrius fuerit, ut corpus plus vini perferre nequeat.

Conclus. Vltra Rauſſerum bibere non licet. Probat. ea quæ ſua malitia ſic gratiam gratis datam excludant, ut neque in hoc ſæculo, niſi ægrè admodum, neque in futuro remittantur per ſe vehementer abominandæ ſunt, & non licet. Sed talis eſt potatio ultra Rauſerum. Ergo, non licet. Major eſt Theologorum. Minorem probo. Quæ humanæ, fraternæ charitatis jura violant, ipſo facto] gratiam excludant. Ergo, Et hoc experimur in nuptiis, conviviis, nundinis, encæniis & aliis congregationibus, ubi homines mira metamorphoſi transformantur in beſtias, aſinos, porcos, tygres; ex iis quoque actibus, oriuntur homicidia, ſtupra, &c.

QVÆSTIO III.

An liceat in potatione adhibere alveolam aleæ cum teſſeris & orbiculis?

Resp. Sunt qui affirment, adducti hac ratione; quia animi noſtri ludo aleatorio recreantur, & ingenia ſtupida exacuuntur. Sunt, quorum cerebrum ad mentionem tabulæ aleatoriæ finditur, & quorum cor guttatim tabeſcit, quaſi in aquam indideris ſalē.

Conclus. 1. Animi cauſa alea uti licet. Hoc totus mundus fatetur.

Conclus. 2. Pro lucrandis pecuniis tabula aleatoria ludere non licet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

PROBAT. Quodcumque hominem ad ſummam paupertatem redigit, eo ludere non licet. Sed tale quid efficit ludus aleatorius. Ergo, Majorem nemo ſanus negabit. Minorem probo. Exemplo Sidonii, cujus res hac viâ ad reſtim redierat.

Verba Sidonii ſunt.

Ludus aleatorius (dum adoleſcens eram) exuit me miſerum in quadam cauponula primo omnibus nummis meis præſentariis, tum mutuaticiis, deinde villis, agris & poſſeſſiunculis, ut ne hara quidem ſuilla mihi supereſſet, aut tantillum loci ubi catellus cubitare poſſet. Poſtremò verò omnibus tunicis cum amiculo & crepidulis: ut ne intima quidem tunica ſupereſſet, ut te non homunculum denudatum, ſed cuculum hybernum deplumatum ſpectare putaſſes, verum eſt quod commemoro. Imo Diogene illo cynico longe pauperior eram, nam illi reliquum erat dolium verſatile quod ad faciem ſolis diurni (inſtar ſolſticialis herbæ obverſabatur, mihi vero præ nimia paupertate, ne cavea quidem viminea, (ſub quam gallina cum pullis ſuis ſuccubare poſſet) erat; erat illi tunica internula, palliolum, quod ſupernè circumjecerat, mendicorum ſuppellex baculus & pera panaria, mihi vero, proh dolor, nihil horum erat, non modò non videbatur Diogene, verum & quovis mendico circumforaneo pauperior. Quod cum (licet ſero) animadver-

tiſſem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

tiſſem, nec ullum verbum ac ne tacitum quidem gemitum quivi emittere, poſt aliquantulum temporis occæpi meam fortunã meoſque caſus graviter ingemiſcere, & vacuas manus ſæpiculè complodere, pedeſque incertis alternationibus commovere, modo hanc modo illam capitis partem (quæ mihi non pruriebat) adſcalpere & ore ſemiclauſo balbutiens (neſcio quas) querimonias effutire. Tandem dolore ingraveſcente ſubitò velut lymphaticus incepi victorem meum imo herculè, expoliatorem omnibus maledictis (quæ quivi commiſcier) onerare, compellans eum trifurem, latrunculum, ſicarium, venerarium, patriæ proditorem, parricidam, ſacrilegum, perjurum, legirupam, perniciem adoleſcentum, & cum dicto libratum pugnum in ora ejus impegi, ut gingivas ejus edentarem. Ipſe vero extemplo mihi caput correpto de menſa alveolo excerebraſſet, niſi unus ex colluſoribus noſtris Myſargyrus nomine (qui aſſidebat) altrinſecus interpediſſet, & rixas noſtras interceſſu diremiſſet. In ipſo ferme temporis puncto accurrit miniſter cauponis, qui me miſerum affatim plagis caſtigatum forinſecus abjecit, & tres canes villaticos feros atque immanes è cavea ſua (in qua per tempus diurnum concatenati cubant) emiſit, & in exitium meum inhortatos immiſit, qui ſigno ſolito miniſtri cauponis incenſi furioſaque rabie conciti & allatratibus horrendi eunt in

miſe-

miſerum. Quod cum vidiſſem ilico ſilicem quendam de via tremundus corripui, correptum in caput propinquioris canis accurrentis magno niſu contorſi, ſed impetu caſſo per extremum dorſum tranſcurrens lapis contra opinionem meam deciderat in terram innoxius, quo lapidis jactu canis alioquin exaſperatus, furioſus me miſerum rabido rictu aggreditur, aggreſſum terræ guttur applosit, aplosum ipſe [cæteris canibus coadjutoribus) membratim diſcerpere tentavit. Sed in eodem pene momento, accurrerunt viri ruſticani (qui meum miſerabilem ululatum cognoverunt) allaturi ſuppetias, hi cum fuſtibus, iſti cum furcis bicornibus, illi vero cum perticis quibus ſegetes demiſſa in area flagellantur, qui ubi appropinquavere non modo armis ſuis ruſticis, verum etiam ſublatis clamoribus canes abs me abegerunt. Abactis igitur canibus me miſerum humi ſtratum in pedes ſtatuerunt, & corpore meo ſanguinem laciniis & qnibuſlibet aliis panniculis deterſo igitur ſanguinis profluvio, acceſſit quidam ex amicis meis, cui nomen erat Eleus, qui me miſerum apprehenſum, ad ædes fratris majoris natu perduxit, qui ubi cognovit me à canibus admorſum & variis vulneribus diſtractum, ſtatim medicum vulnerarium cum pyxidiculis unguentariis acciri flagitavit. Hic fuit infelix eventus iſtius Sidonii:

Felix quem faciunt aliena pericula cautum,

Ergo habemus intentum. TRA-

TRACTATVS
QVINTVS.
DE MOECÆNATE.

QUÆSTIO UNICA.
Quid ſit Mœcænas?

NON diu hærebimus in hoc tractatu, ſi modo nucleus ad quem tendimus, ſubito proſtet. In hac autem quæſtione ſolummodo dicendum erit, quid ſit Mœcænas, hoc eſt, amator ſtudioſorum: communis eſt ſententia, quod inter viros nulli aut pauci reperiantur. Quo permota *Veronica Spierlitzna in tract. de mec, & ſtud. cap.* 10. *dict.* 3. aperte dicit: *Horatium & Virgilium* non fuiſſe amatos propter doctrinam à Romano quodam nobili, qui fuit intimus Auguſti Imperatoris, ſed à diverſis virginibus, quas propter benevolentiam Mœcænates appellant. Et ſi quis Georgica Virgilii cum Eclogis diligenter inſpexerit, facile animadvertet, quod ſub maſculino ſemper fœmineum putaverit, & amores ſub obſcuri nomine prodiderit. Ejuſmodi Mœcenatem quoque Naſo habuit, ob quam potius, quam ob ſcripta de arte amandi relegatus fuit. Etiam ratio dictat viros non eſſe mœcænates ſtudioſorum; nam aut ſunt docti aut indocti;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

docti; ipſo facto contra morem ſuum agerent, quia docti ne ſaperentur, oderunt doctos, indocti ſuſque deque habent doctos, quare ergo amarent?

CONCLUS. Mœcænas eſt homo habens naſum, oris ſuperficiem, mentum, propter rem unam à viris diſtinctus, qui ſingulariter eſt propenſus erga ſtudioſos. Ex quo pateſcit eſſe fæminam: quia inter fæminas, ut eruditum eſt plures reperiuntur, quæ in ſtudioſos bene animatæ ſunt, ob rationem phyſicam.

TRACTATUS

SEXTVS.

DE OPIFICIBUS.

QUÆSTIO PRIMA.

OPIFEX non plane à doctis reiicitur, quia vix eo carere poſſumus: nunc ad definitionem. Quidam putaveruntOpificem eſſe cujuſvis ſervum. Sed hi nimis abjecte de illis loquuntur; alii dicunt opificem eſſe hominem laborioſum, cujus finis eſt, *nunquam diteſcere*. Sed hæc definitio nimis anguſta eſt; ſit rationalis.

CONCLUSIO. Opifex eſt lucrator panis in ſudore faciei, re aliqua, quam aut uſus aut neceſſitas poſtulat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Probat. Finis eſt, quod rem ita conſequenter eſſe ſtatuit, aut quod rei influxum ſuppeditat, ſed tale eſt opificium, cum nimirum propterea extrema & fortiſſima quævis exantlet, ut panem & æs conflare poſſit. Ergo, Rectius in terminis. Nam nemo S. Sepulchrum cuſtodit gratie, quilibet ſuum petit, Ex quo intelligitur nos minus poſſe carere opificibus quam doctis.

QVÆSTIO II.

Quodnam ſit ſordidiſſimum opificium?

SVDOR mihi præ anxietate erumpit tot enim ſunt ſordida opificia, ut quo me vertam neſciam, quædam verſantur circa materiam puram, quædam puram materiam impuram reddunt. Nulli laudem ſuam detraho, hoc unum dico alutarios intrinſece fætere. Prætereo jam Piſcatores, ſartores, laniones, Pelliones, carbonarios, latrinarum purgatores, quorum ſordes & odores ſi quis non ſentiat, *is homo obeſæ naris* meritò dicendus eſt.

Conclus. In ſordibus opificium limarii prærogativam obtinet. Prob. Illud eſt ſordidiſſimum opificium, quod nuſquam ſordibus caret. Sed tale quid habent limarii *die Leimentretter*. Ergo, Major eſt vera, Minorem probo, nam ſimulac limarii dixerint, quod felix fauſtumque ſit, manus eorum permerdatæ ſunt, *ſoo haben ſie ſchon ihr Hendt beſchieſſen und beſudlet.*

TRA-

TRACTATUS SEPTIMUS.
DE MEDICINIS ET MEDICINA.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit Medicus?

ANTE aliquot annos medicina tam vilis fuit, ut homines indocti & agreſtes (*die ſchlimme ungelehrte Flohhirdten* medicos urinæ inſpectores nominaverint, quaſi urina objectum eorum foret, unde quidam illos cum Iuriſtis hoc verſu riſit:

Stercus & urina Medicorum fercula prima.
Sunt medicis ſigna, Iuriſtis fercula digna.

Ex quo factum eſt, agyrtæ, circulatores, viri ſylveſtres, (*VValthanſen*) Rattorum captores, radicum effoſſores in majori precio habiti fuerint quam Medici. Dixerunt illi quicquid in buccam venerit: nulla ſcientia, meo animo, tam excellens eſt quo auctoritati medicorum aliquid detrahat, quia revera ſunt nobiliſſimi corporis humani inſpectores.

CONCLUS. Medicina eſt ſcientia practica

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ctica & ſpeculativa, verſans circa corpus ſanabile incluſive.

P R O B A T. Quia medicus, dum ægrotum accedit, perſcrutari debet quo morbo laboret, quatenus eſt ſpeculativa. Deinde per antecognitam curandi regulam eundem curare. Ergo, eſt practica & ſpeculativa ſcientia. Incluſive, vero cur annexerimus, ex ſequentibus videre licet.

QUÆSTIO II.

Quare hac diſputatio in antepenultimo loco poſita, cum nobiliſſima ſit.

RESPOND. Quia medicus eſt tanquam pædagogus corporis humani. Sed pædagogi clientes ſuos præcedere ſinunt, præterea honeſtum eſt ut ſervi præcedant. Dominus autem ſequatur, *ὑςερὸν πρότερον wie borgen mit den Schollen* Etiam ſi hic mos apud Germanos exolevit; (Nam Domini equitant, eunt præ, ſervi autem ſequuntur) attamen nos ab Italorum partibus ſtamus, qui optimi medici ſunt, & quia alii omnem ſuam ſcientiam ex illis hauſerint, eorum quoque mores imitari debent. Ergo.

QVÆ-

QUÆSTIO III.

trum medicus juvenis ſalva conſcientia puellam denudatam videre poſſit?

DIFFICILIS ſane quæſtio,ſed an reſpondeant arbitrio paucis docebimus. Quidam dicunt eſſe impuritatem & curioſitam,ex hoc non leve peccatum provenire poſt. Et hæc eſt ſententia communis doctorum: ii innuunt quod ex aſpectu nudæ puellæ rior febrilis & alia graviſſima ſymptomata ciantur.

COCLVSIO. Propter anatomiam mecus ſalva conſcientia poteſt puellam denuatam videre. PROB. Quæ medico adeò neſſaria ſunt, ut ſine eis medicina ſua ſit irrita fallibilis,ea ſalva conſcientia perluſtrare poſt. Sed puella ratione anatomiæ talis eſt. Er-, Nam nemo unquam ſomniavit, quomodo ſcera ſeſe habeant, quo in loco ſita ſint,niſi ſemet aſpexerit; verbi cauſa. Puella quædam boret ſtranguria, ſi medicus neſcit ejus contutionem, potius exhibebit ſtyptica quam ectiva, quæ urinam magis remorantur, iam prolectant,vel puella laborat febre,quę alitate ſua eſt calida & ſicca, ſi jam parenis tam moroſi eſſent, ut medico ejus videne copiam non facerent, ſed illum adirent terentque ab eo medicamentum pro tali orbo : interim medicus non poteſt dicere æ morbi ſpecies, an febris ſit tertiana vel

quartana.

quartana. Si dicant eſſe tertianam, neſcit, an ſit tertiana ſpuria an pura, ſi pura, quæ egeret humido & frigido medicamine, dat ei pro digeſtione R. Syrup, acetoſ. unc. I. Mellis roſati collati unc. I. Bugloſ. unc. I. quod tamen tertianæ ſpuriæ. Ergo, Medicus de puellæ cognitione diligenter inquirere debet.

NOTA. Medicus neceſſe habet puellam (de patiente loquor) diligenter inſpicere: imprimis in purgatione noſcere debet ſubſtantiam ſubjecti quid perferre poſſit; an ſit maſculoſa & enervationem nondum experta. Nam ſi illud neſcitur in materia purgante facilè incideremus in ὑπερκαβαρζιν, de quo multa dicenda forent.

NOTA. Si virgini Syrupum præſcribere velis, utere ſequenti, R. Radiſem phyſ. calam. an. I I I: Roſar. circa natalitia Chriſti natarum lib. I I I. Iulep. roſat. mellis violat. an. ʒ. I. miſceantur donec ſatis ſit: ita puellam ægram facile in priſtinum ſanitatis gradum reſtitues, quia impenſe dulcibus gaudent. Aliqua traduntur Hemiſtilionis man. I. Dactyl. datnez *Kern* lib. I I. Aquæ vivæ ſeu Elixir an. ʒ. I. Si qua probatiora ſint, quæ vix puto, ſecure probare poteris; Sed meum probatum eſt.

QVÆSTIO IV.

Quid ſit medicina Culinaris?

NIHIL certi hac de re ſtatui poteſt, quia *trahit ſua quemque voluptas*, ut ait Poëta, tamen generalem modum culinariter cibandi cum ſuo ornatu præſcribemus, qui famelico ſtomacho ſatisfacit, ex quo de cæteris conjecturam facere poteris. Primo menſam mappa conſterne, deinde mappulas manuarias per extremam oram ejus circumducens ſuperimpone, quibus ſtanneos orbiculos per certa intervalla iniice: & ne quid ad menſæ apparatum deeſſe videatur, duos circulos æreos, (quibus paropſides ſuſtentantur) in mediam menſam coniice: ſalinum non neglige, mox panibus ex caniſtro depromptis menſam per certa intervalla onerare ſtude. In eodem temporis puncto, affer amphoram cereviſiæ communis & pocula fictilia, quæ juxta pares in menſa rite collocato. Tum i allatum edulia (loquor de iis quæ æſtivis duntaxat diebus ſunt ſalubria) & appone ex una parte edulium confuſaneum ex crudis herbulis, lactuca ſcilicet & naſturcio acetoſaque confectum, aceto perfuſum, & oleo inunctum: ex alia parte ſorbitiunculam ex ovis gallinaceis vinoque & pulvere aromatico confectam. Tum patinam cum reliquiis herbarum tolle; & aliud edulium appone, ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

una parte; patinam cum ovis longa elixatione duratis, teſta exutis, bipertitis, ac petroſolino minutatim conſciſſo reſpertis, & in acri aceto natantibus; ex altera parte patellam cum binis ovis teſta adhuc incluſis, & in calido cinere ad ignem leviter verſatis ac percoctis. Iam ito in cellam vinariam allatum cantharum vini vetuli, & deinde in diſcubitorium allatum duos vitreos calices multinodes, vinoque impleto. Iterum tolle patinas & pone ex una parte menſæ pulmentarium ex bubulis carnibus teſſellatim conciſis & uvarum paſſarum acinis interjectis confectum, ac pulvere aromatico affatim conditam; ex altera parte appone piſces Fluviatiles (quos lucios vocant) aromatico liquore innatantes & ſuavi ſapore percoctos. Rurſus illas dapes amove & ante hoſpites bulimiâ làborantes appone ex una parte capos illacardatos & ad ignem crebro volumine verſatos ac percoctos, cui adiice ſtannea quædam patella cum olivis ex vaſe condimentario recenter depromptis; ex altera parte pone opiparum ferculum ex ſturione aſſum & piperis gingiberiſque polline & ſaccharo affatim conditum. Tum interjecto tempore paropſides telle & lancem cum butyro flamenti, nec non & caniſtrum cum caſeis bubulis & ovillis menſæ ſuperimponito; Interim calices mero impleto. Tandem bellaria apponito videlicet duas patinas cum pomis quarum altera

tera ſemi plena ſit ceraſis aqua perlutis, & altera plena flava & lividis prunis, itemque calathum cum malis acidis amiculi & præcocibus hornis.

Hæc eſt medicina culinaris, quæ optime latranti ſtomacho medetur, qua quis non ſanatur is incurabilis eſt.

QUÆSTIO V.

De Diæta.

Qua ratione quis vitam quam longiſſimè prorogare poteſt?

RESPOND. Obſervando ſequentes regulas ſalutares.

1. Regul. Sanitatis ſtudium eſt, non ſatiari cibis impigrum eſſe ad Labores.
2. Motus, cibus, potus, ſomnus, venus, omnia mediocria.
3. Cibus novus ne unquam ſumatur, niſi priore probe concocto.
4. Menſæ ne ſint æquales, ſed ſemper cœna levior.
5. Prioris menſæ error, ſequentis parſimonia corrigatur.
6. Cibus ne prius ingeratur, quam in ore fuerit exacte maſticatus.
7. Potus ne unquam ſuperet alimenta ſicca.
8. Potus ne ſumatur priuſquam bona cibi portio ſit ingeſta.

9, Varietas ciborum in eadem menſa ne adhibeatur.

10. Semel in ſeptimana menſa omittatur, cum ſcilicet corpus minus videbitur alimento indigere.

11. Semel in die corpus ita exerceatur, ut naturalis color excitetur, utendum autem exercitio temperato ante cibum, cujus utilitates ſic deſcripſit Fulgentius: Exercitium eſt humanæ vitæ conſervatio, dominantis naturæ ſuperfluitatum conſumptio, virtutum roboratio, temporis, lucrum, ocio inimicum, juventutis debitum, ſenectutis gaudium. Nam exercitum ſolvit & evacuat per poros ſuperfluitates: contra quis maxima nocumenta affert hinc poëta:

Ocia nullus amet, niſi ſint conjuncta labori,
Nam nimia requie mortificatur homo.

12. Is ordo in cibis ingerendis ſervetur, ut liquida ac mollia ſolidis ac ſiccis præmittantur.

13. Inter unam & alteram menſam, ne quid cibi aut potus ingeratur.

14 Alvus quotidie ſit nollis aut natura, aut arte.

15. Extreme calida in cibo, potu ac aëre vitentur, itidem frigida.

16. Somnus nec brevior ſit ſex horis, nec octo prolixior.

17. A cibo ſtatim, ac pleno ventriculo legere, ſcribere, ac gravioribus cogitationibus,

bus, operam dare perniciosum eſt.

18. Violentus motus à cibo ſtatim omnino fugiendus.

19. Manereoſo corpore membra omnia fortiter extendantur.

20. Nunquam potus aſſumendus jejuno ventriculo, quoniam talis potus valde nocivus eſt, & habet potentiam percutiendi nervos & eis nocendi Gallenus ſecundo Aphoriſ. 21. dixit: *ſi quis famelicus ante cibum vinum acceperit, cito in ſpaſmum & mentis alienationem incidit:* Neque poſt cibum vinum aſſumendum eſt, quoniam digeri viłociter & penetrat, & penetrare facit cibum, qui nondum ſit digeſtus,& facit hæreditare oppilationes, & putrafactionem.

21. Anotabili quantitate vini abſtinendum eſt, & quantum poteſt fieri ab omni quia nocumentum adfert cerebro; & ex ipſo, nemo debile cerebrum habens, niſi parum & admixtum bibat,& ſerapio dixit. Vinum replet caput vaporibus multis.

22. Panis ſit optimus ac mollis, cum pauco ſale mixtus.

23. Caſeus ac lactinia omnia vitanda; hac integrum utile eſt in æſtate cum ſacharo. Aqua lactis vel ſerum lactis ſemper utile eſt.

24. Piſcium rarus ſit uſus, ſoli friebiles adimitantur adhibito aceto atque arometis atque ſalſamenta.

25. Conchylia oſtrea ac teſtucca omnia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

quod frigidum, lentum ac hærens alimentum gignant declinanda.

PROPHETIA.

MIRABILIS,

AD.

ANNUM DOMINI

Milleſſimum Sextenteſimum 34. futurum:

ALmachius artium Magiſter Pariſienſis, diligens luſtrator univerſi: hæc infraſcripta cunctis notificat, diligenti indagine, antiquiſſimo codice, in bibliotheca communi, totius regni Franciæ reperta, quod anno Domini 34 in menſe Ianuario & ſequentibus; Conſurgent *oſſa mortuorum* (A) quæ quidem plena erunt oculis, ſed non videbunt, virtutem tamen habebunt cæcos illuminandi, quæ per plana diſcurrent, veſtitos quidem nudabunt, habentes ſpoliabunt, non habentibus dabunt, & inter homines diſcordiam concitabunt, furore dominante.

Inſurget enim gens belli coſiſſima, non urens bombardis aut tormentis ferreis vel æneis (hoc enim vulgarum eſt) ſed *ſagittis Peſte infectis* (B) tum venenatis, ut ſi unum

ex militibus tetigerint non ſolum ipſe, ſed & totus exercitus quantus quantus eſt, moriatur

E contrario erit miles admodum benignus, (cui militiæ nomen dant non ſolum ruſtici ſed & cives, nobiles, *principes*, *imo Reges* (C) qui multos quidem proſternet, jacentes quaſi ſemimortuos: ſed tamen iterum reviviſcent, in hoc bello qui primus aufugerit, præmium auferet, qui conſtanter in finem uſque pugnaverit & permanſerit, non ſolum riſu ſed etiam pœna *pecuniæ præſentariæ mulctabitur*. (D)

Interea ex regibus *conſurgent quatuor* (E) cum ſuis exercitibus mirabilibus & mōſtroſis, qui pedes habent ſed non ambulant, aures nec tamen audiunt, oculos nec vident, voſq; ſimiles illis, & in medio exercitus erit *Heros quidam Diabolo*. Tunc conſurgens contra gentem, & pugnabit frater contra fratrem, ſervus contra Dominum, & erit admiratio univerſis: nam minor ſuperabit majorem, multitudo cedet paucitati, & quod terribilius eſt contra nequiſſimum *belial*, non erit victoria in hoc prælio, nec contra illum Heroa niſi unico non quidem magno, ſed parvo & modico pygmæo pannoſo. Et erit finaliter talis perſecutio, qualis ab initio non fuit, & beatus, qui illæſus in tali pugna fuerit.

Præterea ſupervenient alia larvata, quæ potius monſtra vocabuntur, ſed nondum ſtatim finis, & niſi abbreviati fuerint dies; omnes depauperabuntur, ſitiunt enim ſangui-

nem juſtorum, & de ſudoribus pauperũ vivere concupiſcunt: Reges namque 4. cum uxoribus (F) ſenioribus & militibus, ac aliis equitibus ſuis venientibus quatuor mundi plagis animi relaxandi cauſa exeuntes in campũ planum variis colorũ floribus diſtinctum atque adornatum, incipient alter, aliterum provocare & in iram concitare, dicentes vincat qui poteſt, *vive le Roy*, fortuna nobiſcũ; hæc audientes qui aſtãt, incipient admirari, non ſine parva exſpectatione eventuum futurorum; Exitus enim acta probabit & in fine videbitur cujus toni. Commiſſo bello, quod plerumque in ſeram uſque noctem protenditur, omnes tacite in unum ſe recipiunt locum, neque amplius ſunt loquelæ aut ſermones, quum priora tranſierunt. His peractis ſequitur pænitentia multorum, qui convertentur ad cor, pro anguſtia ſpiritus gementes, & inſaniam ſuam agnoſcentes, in qua quidem pænitentia, ſtabit contritio, ſine confeſſione & lachrimis & erit gaudium univerſis ſuper uno peccatore pænitentiam agente.

Prodibunt quoque *magnates quatuor*, (G) cum ſuis domicellis, & ſervis, initur pugna certamine dubio, ille tamen qui primus 31. ceperit & abduxerit non ſolum ipſos captivos ſed & pecuniæ tantum *quantum illis alendis ſufficit* (H) *auferet*.

Sphæra inſuper lignea inno hemiſpæra à peccatoribus ſuper viventibus remote torque-

tur

tur in novem ligneos jambos ſeu digitulos (I) quam potius fortunæ globum ſeu rotam diceres. Et quicunque inimicorum eorundum, plures ex his proſtraverit in terram, quanto præconio quantiſve donis muneretur, hi ſcient, quorum intereſt hæc ſcire; Nam nullus eorum. qui viriliter dimicaverit, immunis abibit, non curando aſpectus torvos atque oppoſitos ſuorum ſodalium conorquentium. Nam inde capiet, quo novos ſibi comparare poſſit amicos juxta illud: *Tot amici, quod nummi*. Heu quam inique comparatum eſt, ut hi qui minus habent, addunt ut plurimum aliquid divitioribus; ſed hoc ibi ſit ubi eo non rectè vivitur.

Exortis denſis tenebris, præ feſtitudine exurgunt ſemivivi (K) & dant ſe requiei; tunc conſurget quoddam animal admirabile, habens os de cornu & barbam carneam (L) clamans ſuper ſemi-vivoſ, ſurgite mortui, venite ad judicium. Tunc conſurgent ſemi vivi, accipientes pelles mortuorum (M) vertentes & revertentes, poſtea conſumunt patrem ſuum, cujus locus factus eſt in pace. Demum facta pace fit cantus celebris, & plurimi ex illis in ſynagoga reperiuntur, ubi ſpoliis & oneribus alleviantur, deponentes quæ apportaverant, eaque alienis cuſtodibus committunt, ut & ipſi cantent ſimul cum illis, non lamentationes Hieremiæ, ſed gaudeamus omnes, quoniam filius perditio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

nis inventus eſt, tanquam ovis, quæ perierat: fit gaudium miſeris quorum luctus vertitur in gaudium. Sed domi ibi erit fletus & ſtridor dentium; non habentes, quod manducent, quoniam captivi(N) ſui educti ſunt in tenebras exteriores,& quis ſcit,quando revertentur Dies cum illa dies iræ, dies calamitatis & miſeriæ, dies magna & amara valde lngebunt, ſuper ſe omnes tribus terræ, à qua nos liberet, qui ſic vivit & regnat. *Amen.*

Concertatio muliebris.

Orta rixâ inter Mulieres, cum altera alteri objiceret mendacium, & convitia agitarent: Mentiris, inquit una, ut meretrix, ut fur, ut venefica. Huic altera; At tu, inquit, mentiris ut calendarii opifex qui toto anno, & ſingulis diebus mentitur. Putabat nullum mendacius hominum genus excogitari poſſe, cui adverſariam conferret, quam Aſtrologos & tempeſtatem conjectores.

De Modeſtia civili lictoris.

Comes Zollerenſis, cùm in pago quodam vicino Tubingæ divertiſſet, & fortè illic præfectus Tubingenſis negotia iſtius loci componeret: mox unâ prandere cœperunt, Erat fortè unus ex menſæ adminiſtris & pocillatoribus lictor oppidanus, homo pro popularium ſuorum more admodum civilis. Hic cùm diſcum Comiti apponeret, & aliquâ imunditiâ ſordidatum adverteret, celeriter ad ſe reductum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

ctum prius femorali ad Nates abſterſit, & deinde Comiti appoſuit. Putabat enim hac ratione multò mundiorem jam factum eſſe diſcum, & Comitis ore longe digniorem.

Cuiſdam Iudaicæ mulieris facetum dictum.

Fui olim in oppidulo Hechinga nomine, quod eſt in ditione Comitum Zollerenſium, illuc reperi unam Iudæam, quę cùm eſſet conſpicua formâ, fuit & perfaceta, cui ego cum perſuadere conatus eſſem fidem Chriſtianam nihil ineptum reſpondebat. Tandem circumciſionem credidit tantum valere, quantum baptiſmum quæſivitque à me, quanti nos Chriſtiani baptiſmum faceremus? Reſpondebam, multi, & ſine eo claudi portas regni cœlorum ipſa verò ſubjunxit, At nos Iudaicæ mulieres parum tenemus de circumciſione. Quod cùm cauſam inquiſiviſſem, dixit Quoniam mallemus addi virorum noſtrum virilibus portionem, quam adimi. Vnde cunctis aſtantibus maximum riſum commovit.

De quodam Ruſtico.

Ego noſco ruſticum, qui cum eſſet factus Prætor pagi ſui, venit non longo poſt tempore ad balneum in Minſingenſe oppidulum. Cumque ibi inveniſſet quendam, quo cum olim equos paviſſet, dixit inter cætera (cùm ille gratulatus eſſet ei de Prætura adepta) quis æſtimaſſet unquam, bone amice, dum eramus Hypponomi, quod ego indignus Prætor factus aliquando eſſem? Credens ſe tam grandi in Ma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

in Magiſtratu collocatum, ut ſingulari etiam augurio & fortuna opus fuerit, quum tamen ultra novem ruſticos non haberet ſibi ſubditos.

De Studente lepidum dictum.

Ego habui ante aliquot annos conterraneum Schlecklingenſem in ſtudio noſtro Tubingenſi, qui cùm aliquoties ad gradum Baccalaureatus (ut vocant) aſpiraſſet, nec unquam obtinere potuerat, tandem ſpe omni ablata dixit: Non eſt neceſſe ut fiam Baccalaureus: nam & Chriſtus habuit duodecim diſcipulos, & tamen nullus eorum fuit Baccalaureus.

De quodam Nobili,

Iacuit nuper mecum quidam nobilis Scholaſticus, quem cum ſæpe adhortatus eſſem, ut in honore tantæ feſtivitatis (erat enim nativitas beatæ virginis) maturius ſurgeret, atque in fanum properaret. Quæſivit ille (ignarus qualis dies eſſet) an feſtum circumciſionis beatæ Virginis celebraretur. Quod tantam præbuit omnibus audientibus ridendi materiam, ut pœne in proverbium verteretur.

EXPLICATIO

hujus Prophetiæ.

A. *Oſſa mortuorum*) id eſt, teſſera, cubus *Wurffel, dobbelſtein.*

B. *Peſte infectis*) luſus, vulgo dictus *Tic-Tack*, in quo ſi una rotula tangatur, totus ludus amittitur.

C. *Principes imo reges*) ludus aleatorius ὕστερον πρώτερον vulgo *Verkehren*, hicq; ludus quoniam admodum delectabilis eſt ingeniumque volatile requirit manatibus quoque allubeſcit.

D. *Pecunia preſentaria mulctabitur*) Recte, nam hic ludus non patitur dilationem debiti, cum ſit moleſtiſſimus creditor.

E. *Ex regibus conſurgent quatuor*) Ludus chattarum, vulgo *coram nobis Karneffel Spiel.*

F. *Reges quoque duo cum uxoribus*) Ludus turriculæ vulgo dictus *Schacht Spiel*, in quo etiamſi appareant ſpecies humano non tamen homines, ſed potius monina hominum ſunt,

G. *Magnates quatuor*) Ludus chartarum, vulgo Triumphus dictus *Trouff.*

H. Quan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

H. *Quantum illis alendis ſufficit*) Nam ſicuti oculos habent & non vident, ita os & non comunt,

I. I*ambos ſeu digitulos*) Ludus globi dictus *Kegelen*.

K. *Semivivi*) id eſt, ſomnolenti.

L. *Animal habens os de cornu*) id eſt, Gallus gallinacei, *hahn*.

M. *Pelles mortuorum*) id eſt, libros orationum.

N. *Captivi* ſunt nummi in burſis, id eſt, tenebris.

De Ruſtico.

Novi ruſticum, qui piuguefacere cupiens porcum tantùm illi in die cibum bis porrexit: & cùm ſemper macra maneret, indignatus ille conqueſtus eſt vicino. A quo cùm correptus eſſet, quod non bis, ſed ter vel amplius deberet paſtum porrigere. Reſpondit ruſticus, ter vel amplius nullo modo: quoniam ego homo cum maximis laboribus, contentus ſum bis comedere in die. Credens hominem laborioſum plus debere eſſe, quàm porcum.

Fatui cujuſdam facetum dictum.

Dicitur mihi de aliquo ſtupido homine & fatuo, qui cum funus maternum proſequeretur, cantabat alta voce. Quem cum pater caſtigaret, dixit Haud eſſe te ſanum credo pater: cum precio conducas, Sacerdotes, qui canerent, ego vero gratis concinam.

F I N I S.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

INDEX.

Pag.

QVænam in mundo admiranda? 1

Quid eſt ſcholaſticus? Ibid.

Noctis commoda quænam? 2

Mulier quænam pudibunda? 3

Quibus ſibi ſapiens homo debet cavere? ibid.

Cur odium vatinianum inter Monachos & Canonicos? ibid.

Fæmina formidoloſa quænam? 4

Homo cujus partis orationis eſt? ibid.

Quotuplices ſunt crepitus ventris? 5

Fæmina audax quænam? ibid.

Quid eſt Ruſticus? ibid.

Quoſnam uſus præſtat charta? 6

Fæmina meticuloſa quænam? ibid.

Quis ſagittarius collimat ad pedes, & tangit nares? ibid.

Bona Eunuchorum quænam? ibid.

Quatuor occidunt Hominem ante tempus. 7

Vinum à quibus in pretio habitum fuit? ibid.

Cur aſinis ſeſe mutuo fricare licet? ibid.

Quis uſus raparum & braſſicæ capitatæ? ibid.

Quid eſt homo ſine barbâ? 8

Mulier nauſeabunda quænam! ibid.

Avarus cui ſimilis? ibid.

Crepitus ventris eſtne corporale quid? ibid.

Cæci quibus rebus minime indigent? 9

Quid remedii pro odoratus amiſſione? ibid.

M Papi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Papirus, unde denominationem habet? ibid.
Quibus in locis publice licet loculus exhaurire? ibid.
Coitus quid efficit? ibid.
Crepitus ventris eſtne ſpiritualis? ibid.
Fæmina ſuperba quænam? 10
Phlegmaticis & Pulmoniacis quomodo ſuccurrendum? ibid.
Quodnã eſt præſentiſſimũ remedium colicæ 11
Quid eſt honor? ibid.
Mulier Hugenota & Papiſtica quænam? ibid.
Volatus avis paradiſi quam vim habet? ibid.
Quænam ſibi honorifice cedunt? ibid.
Quid eſt crepitus? ibid.
Ære alieno obærato quid jucundiſſimum? 12
Mendici quam varia nanciſcuntur nomina? ibid.
Quid eſt fæmina? ibid.
Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis ſemper ſunt pauperes? 13
Quibus caput facile tumidum ſit? ibid.
Quid eſt Melancholicus? ibid.
Fæmina ſpiritualis quænam eſt? ibid.
Crepitus ventris eſt ne bonus? ibid.
Filii prodigi quinam? 15
Quomodo efferres uno vocabulo latino quinque animalia eaque piloſa? ibid.
Mulier debilis quænam eſt? ibid.
Quænam eſt differentia inter pediculum formaliter

maliter ſic dictum, & pediculum planum. ibid.
Rapæ quomodo proſunt? 16
Quis eſt Author ventorum? ibid.
Bona domeſtica quænam eſt? ibid.
Quid ſunt Bohemi? ibid.
Quinam ſunt excommunicati? ibid.
Quam quiſque novit artem, in hac ſe exerceat. 17
Recita laudes Podicis. ibid.
Fœmina curioſa quænam? 18
Qui maxime omnium lucrantur? ibid.
Braſſicis capitatis quinam delectantur? ibid.
Fœmina guloſa quænam eſt? 19
Quis naſus eſt optimus? ibid.
Quænam eſt differentia inter ſapientem & ſtultum? 20
Fœmina frigida quænam eſt? ibid.
Cur data eſt barba viris? ibid.
An viri cornigeri ſint infames? 21
Epitaphium cujuſdam ſtudioſi ibid.
Quid eſt Barba? 22
Quinam ſunt omnium maxime guloſi? ibid.
Quæ eſt differentio inter barbã & crinẽ? ibid.
Narra lepidam Thraſonis irriſionem? ibid.
Fœmina diligens quænam eſt? 23
Quomodo pronunciabis uno verbo, radices eſculentas, carnem & piſces? ibid.
An pecuniæ obediunt omnia? ibid.
Quænam ſunt privilegia ſcabioſorum. ibid.

Cur crepitus eſt generis maſculini cum pertineat potius ad fœminas, & mentula generis fœminini, cum pertineat ad maſculos? 24

Quænam eſt ſupellex mobilis maxime neceſſaria de nocte? ibid.

Mulier liberalis quænam? 25

Eſtne mendicus præferendus diviti? ibid

Qualis futurus eſt Antichriſtus? 27

Mulieres cur potius nubunt Iuriſperito, quam Medicis & Theologis? ibid.

Meretrix quid & unde? ibid.

Mendacia adferuntur quid utilitatis? 28

Charitativa quænam eſt. 29

Quodnam eſt maxime neceſſarium & ſpeculativum in domo? 30

Cur Helvetii in braccis ſuis gerunt vaginas, &c. 31

Recita verba ridiculi cujuſdã Oratoris. ibid.

Quibus non licet curare cuticulam? 32

Quare fœminæ non ſunt caudatæ? ibid.

Porci in quibus homines ſuperant? ibid.

Quinam ſunt infortunati? ibid.

Quænam non ſaturantur? ibid.

Quid eſt Hypocrita? 33

Quinam ſunt ejuſdem farinæ homines? ibid.

IN-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

INDEX
Problematum Ludicrorum.

Quænam ſunt raro contingentia & fere contra naturæ curſum? Pag. 33
Quis vulgo dicitur Calcearius Dei? ibid.
Quis præfertur Nobilibus ſine ſervis incedentibus. 34
Cur mendici numeroſam habent prolem. ibid.
Ridicula cujuſdam ægroti reſponſio. ibid.
Iocus nautæ in ebrium. ibid.
De naſuto Adoleſcente. 35
Quinam ſunt omnium latiſſimi. ibid.
Quiſnam Cauponem egregie decepit. ibid.
Quinam ſunt omnium liberrimi. ibid.
Quænam utilitates naſi. ibid.
Quæ res periculo non vocat. 36
Quem univerſus mundus vocat nepotem. ibid.
Mira deſcriptio hominis Pigmæi. ibid.
Familia omnium inutiliſſima & triſtiſſima quæ prædicatur. 38
Recita lætitiæ gradus. ibid.
Quinam ſunt inſignes fatui. ibid.
Quomodo quidam vicinum ſuum ad prandium invitavit? ibid.
Quinam ſunt omnium probiſſimi? ibid.
Cur pulices plus Mulieres quam viros infeſtent. ibid.
Recita cujuſdam ridiculum teſtimonium. 39

De Paulo Wuſt. ibid.
De Nobili amplexatore. ibid.
Fatui cur mulieribus grati. ibid.
Amor quare api comparatur. 40
Obſequium Amicos, veritas odiū parit. ibid.
Facetum ruſticæ puellæ dictum. ibid.
Quinam naſi pretioſiſſimi. ibid
Scientiena ſuntne inutiles. 41
Recita teſtamentum porci. ibid.
Practica vera. 42
De dominis hujus anni. 42
De anni qualitate. ibid.
De morbis hujus anni. 43
De frugibus. 44
De communi plebe. ibid.
De mulieribus & virginibus. 45
De cantatoribus, amatoribus, &c. ibid.
Do populi ſeditionibus. 46
De quorundam hominum penuria. ibid.
De vino & cereviſia. ibid.
De mulierum infirmitate. 47
De rebus quibuſdam nocivis. ibid.
De ventis. ibid.
De quibuſdam futuris effectibus hujus anni. ibid.
Breviſſima concio cujuſdam Parochi. 48
Quare in piſcibus ova rotunda ſunt involatilibus oblonga. ibid.
Principum quænam prærogativa? 49

In

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur? ibid.
Recita ridiculum cujuſdã Parochi factũ, ibid.
De unoculo, ibid.
Verſus Leoninus de Amore. 50
Cur in Mundo monſtra monſtroſiora inveniuntur Theologus ebrius, Iur ſperitus injuſtus, & Medicus valetudinarius. ibid.
Puella interrogata utrum vellet in anſerẽ mutari an in gallinam, quid dixit. ibid.
Quanam eſt differentia inter fures privatos & publicos? ibid.
Pulchra Etymologia nominis Philippi. ibid.
Recita hiſtoriam ridiculam cujuſdam Itali morituri. 51
Quanam eſt interpretatio harum literarum S. P. Q. R. ibid.
Quare fatui flent ſplendente ſole, & rident quando pluit? 52
Iocus Ciceronis. ibid.
Milites cui ſunt ſimiles? ibid.
Synonima quænam ſunt? 53
Pueri cujuſdam lepidum dictum. ibid.
Quot ſunt genera ſtultorum. ibid.
Narra lepidã hiſtoriãde duobus ſacrificulis. ib.
De impari conjugio. 54
Inſulſum dictum ruſtici cujuſdam. ibid.
In medicum qui ſe pro Medico geſſerat. ibid.
Verũ qui conſuevit multos cibos accipere, plus

ſuſtineât jejunium, quã ſolitus parũ comedere? ibid.
Iocus Ciceronis in Vannium. 55
Quare avidius vorantes citius ſatiantur? ib.
De tribus ſtudioſis Theologiæ hiſtoria lepida. ib.
Raphani marini vires. ibid.
An ſenes poſſint rejuveneſcere? 56
Lepidum dictum Auguſti Cæſaris. 57
Vivere noſtrum quid. ibid.
Iocus Ciceronis. ibid.
Nigredo Æthiopum unde? ibid.
Iucunda hiſtoria de Rege Franciæ. 58
Crepitus ventris excuſatus. ibid.
De puella Straubingenſi. 59
Diogenis Cynici Iocus. 60
Cur ſternutantes ſalutantur. ibid.
Senes cur ſuſpitioſi. 61
Cibus ruſticorum qualis? ibid.
Ebrietas varia. ibid.
Homo qua in re maxime indiget. ibid.
Quando lupus fuit manſuetus? 62
Quinam ſunt ſtulto ſtultiores? ibid.
Anhelitus felium veneficium. 63
Cum mulieribus infœcundis quid agendũ. ib.
Præſcribe mihi aureum dogma. 64
Vbi viſuntur quam plurimi cornuti. ibid.
Scitum Demadis dictum. 66
Eſtne ducenda Aulica. ibid.
Cur canes ſublato altero pede poſteriori mingunt?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

gunt? 68
Hiſtoria jucunda de quodam Italo. 69
An alterius uxoris cuſtodienda abſente marito cauſa, nos ſolum de die, ſed etiam de nocte adeſſe cogitur. ibid.
Iocus de quodam Helvetio. 70
Hiſtoria de Rege Philippo. ibid.
Quæritur, an quis cum ſponſa nondum ad marito deducta hanreitatem committere dicatur? 71
Iocus Diogenis in Ariſthenem. ibid.
Pœna hanreitatis quænam. 72
Mulieres & virgines qui illibatas conſervare velint, quid faciendum. ibid.
De Puella quadam. 78
Factum cujuſdam Francigenæ. ibid.
De eo qui uxorem in flumine peremptam quærebat. ibid.
Medicina ad tollendos fœtores anhelitus provenientes à cibis quibuſdam. 79
Quinam ſunt nimium audaces? ibid.
Vir bonus à quibus libris uxorẽ arcere debet. ib.
Cur poſteriora hominis tam turpes habent fœtores. 80
Cujuſdam terribile factum. ibid.
De quodam ſuſpenſo qui ſibi ante mortem tumulum conſtruxerat. 81
An poſſit uxorem repudiare Maritus, ſi forſan amatorem cum ea ludentem invenit. ibid.

Quænam optime viros fallunt. 82
De eo qui multus cunas emerat. 83
De quodam Helluone. ibid.
Ebrii cujuſdam dictum jocoſum. ibid.
De caupone & viatore. ibid.
Hanreium faciens quo nomine eſt indigitandus. 84.
Scorta cur alicubi per convitium pulmones appellantur. 85
Vxores hanreizantes quomodo debent appellari. ibid.
Hanreitas quid eſt. 86
Cur fœminæ amant braſſicas. 87
An non omnis mutatio bona. ibid.
Quid eſt vetula. 88
Quid eſt Pædagogus. ibid.
Quid eſt Advocatus. ibid.
De quodam Advocato. 89
Muſca culinaria quænam. ibid.
Hiſtoria jucunda de quodam ſacerdote. ibid.
Pueri quomodo ſapientes efficiendi. 90
Suppellex Pædagogi quænam. ibid.
Virgines cur libenter nubunt Iuriſperitis. ibid.
Quonam in loco pluris venditur aqua. ibid.
Cereviſia unde dicitur. ibid.
De Potatione. 91
De ſcorto. ibid.
Dies macilenti quinam. ibid.
Hymnus in quo omnes notæ muſicæ comprehenduntur. ibid.

Ignia-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Igniaria & ſulphurata quibus odio ſunt. ibid.
Hercules in quo peccavit. 92
Hiſtoria jucunda de Parocho. ibid.
De quibuſdam ſimplicibus Ruſticis. ibid.
De Nobili & Monacho. 93
Chriſtiani & Iudæi diſputatio. 94
De Martino. ibid.
Secreta quinam aperiunt. ibid.
Epitaphium inſigne. 95
Incerti Autoris. ibid.
Quare multi ad magnos honores mundanos perveniunt. ibid.
De quodam conſule Vlmenſi. 96
Poſſuntne Mulieres peregrinari illeſa pudicitia ibid.
Carmina in quibus omnes primæ literæ incipiunt ab F. 97
Carmen jucundum. ibid.
De Anum per crepitum animam exhalante. ibid.
Comparatio mulieris & canis. ibid.
De rixoſa Muliere. ibid.

THESES.

De Haſione & haſibili qualitate. 99
Diſputationis de Haſibilitate curſus ſecundus. 108.

Floia

Floia cortum verſicale. 118
Diſputatio Phyſiologiſtica de Iure & natura Pennalium. 127
Diſputatio de Cornelio & ejuſdem Natura. 152
Themata Medica de Beanorum, Archibeanorum Beanulorum & Cornutorum quorumcunque, affectibus & curatione. 168
Theſes inaugurales. 191

TRACTATUS PRIMUS.

De Virginibus. 192
Quæſt. I. *Quid ſit Virgo?* ibid.
Quæſt. II. *Quid ſit officium virginis?* 193
Quæſt. III. *Virgo cujus ſit generis.* 195
Quæſt IV. Virginem amabat, *quis pes.* 196
Quæſt. V. *Virgo in quo prædicamento ponatur.* ibid.
Quæſt. VI. *Num virgo diſtinguatur à ſtudioſo.* 197.
Quæſt. VII. *Quæ puella ſit maxime amabilis; num rubicunda, an pallida?* 199
Quæſt. VIII. *Vtrum uno nixu perdatur virginitas.* 201

TRACTATUS SECUNDUS.

De Studioſis. 203
Quæſt. I. *Quid ſit ſtudioſus?* ibid.
Quæſt. II. *Opuſne ſit Studioſis.* 204
Quæſt. III. *In quo prædicamento ponantur ſtudioſi.* 205
Quæſt. IV. *Quare ſtudioſo licet ferre gladium?* 206.

Quæſt.

Quæſt. V. *Cur Studioſorum cohors majorem gratiam apud puellas invenit, quam Ribaldorum, Corydonum & Menalcarum.* 207
Quæſt. VI. *An ſit opus deponere ſtudioſam.* 210
Quæſt. VII. *Vtrum abrogari converſatio inter ſtudioſos & puellas poſſit de Iure, nec ne.* 212
Quæſt, VIII. *Quæ ſumma quisvis finis ſtudioſi & ſtudioſæ.* 214
Quæſt. IX. *Licetne ſtudioſum incarcerare.* 215
Quæſt. X. *Beanuſne in depoſitum agere poteſt.* 216.

TRACTATUS TERTIUS.

De Hoſpitiis. 217
Quæſt. I. *Quid ſit Hoſpitium.* ibid.
Quæſt. II. *An Iure Hoſpitii uti liceat ſtudioſo.* 219.
Quæſt. III. *Cur rara inter hoſpites & uxores præſentibus ſtudioſis eſt concordia?* 220
Quæſt. IV. *Si Hoſpita riſerit cum ſtudioſo, culpabiturne.* 222
Quæſt. V. *Detrahatne authoritati ſtudioſi, ſi hoſpitis prolem juniorem ſcilicet, ulnis in hoſpitio geſtet & deoſculetur.* 223
Quæſt. VI. *Quod ſi hoſpes nimis importunus ſit, licetne verbera admiſcere.* 224
Quæſt. VII. *Segregabitne hoſpes merito filias à ſtudioſis.* 225

TRACTATUS QUARTUS.

De Potatione. 226
Quæſt. I. *Quid ſit Potatio.* ibid.

Quæſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

PUGNA
PORCORVM
PER
P. PORCIUM,
POËTAM.

Paracleſis pro Potore.

Perlege porcorum pulcherrima prœlia, Potor,
Potando poteris placidam proferre poeſin.

ANNO CIↃIↃCXLVIII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

AD LECTOREM IODOCUS HELMONTANUS.

POrciolus Porcos, ceciniſti parva croacum,
Sic condigna refert præmia, Homere: tibi.

AD EUNDEM.

Mæonides ranas cecinit, ſed Porcius ille
Poſterior porcos, plaudite utrique precor.

AD EUNDEM.

Potando pugnas Porcorum perlege potor.
Petendis poſuit prœmia porciolus.
Porcorumq; procul propellant prœlia planctus,
Perſuadent propter poëmata percinere.
Perdocuit paucis porcorum pulchra Poëta
Prælia, perlecto plaudite porciolo.

Potentiſſimo
PATRONO
PORCIANORUM
P. PORCIUS
Poëta
Proſperitatem precatur plurimam.

POSTQUAM publice porci putamur, præſtantiſſime patrone, placuit porcorum pugnam poëmate pangere, potiſſimè proponendo pericula pinguium prælatorum: pugnant pigriter puſillanimes prælati propter pinguedinis pondus, porrò potentius porcelli pauca proceritate perpoliti: propterea placeat precor puerile poema perlegere porcorum porcellorumque pugnam propoſitionibus pictam paribus, peripræpoſtere.

Proditur patronus porcianorum, primordialibus punctis.

Res Inamæna Caret Affectu. Læta Decorem
Omnimodè Aſpirat. Bellula Habe Ergo
Rata:

Proditur Poëta.

Plura Latent Animo Cœlata, Et non Temeremeranda
Indiciis Vllis, Scilicet hoc Volui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

PRecelſis proavis pulchre, prognate patrone,
Pectore prudenti pietateque prædite priſcâ,
Præter progeniem, præter præclara parentum
Prælia pro patriâ, pro præſulibuſque peracta,
Pleraque pro populo proprio perfecta potenter
Pellucens probitate, potentique proſperitate,
Propoſito præſente petens plerumque peritos,
Proptereaque probas philomuſos, preſequeriſque
Parnaſſo potos, precio precibuſque poëtas:
Poſtquam percæpi puerile placere poêma
Præcipue propter præſcripta proœmia pugnæ
Porcorum, placuit parvam præfigere pugnæ
Pagellam, porci prodentem proprietates
Plauſibiles, pinguem patronum promeruiſſe
Pectore pinguiculo, pol promeruiſſe poëtam
Pingui porcorum pingendo poemate pugnam.

Propoſitiones pugnæ.

Porcos piſtorum pergunt proſternere pugna
Porcelli, paſti plantis per pervia prata.

Pug-

PUGNA PORCORUM PER P. PORCIUM Poëtam.

(a) PLaudite procelli porcorum pigra propago.
Progreditur, plures porci pinguedine pleni.
Pugnantes pergunt, pecudum pars prodigioſa
Perturbat pede petroſas plerumque plateas,
Pars portentoſe populorum prata profanat.
Pars pungit populando potens, pars plurima plagis
Prætendit punire pares, proſternere parvos.
Primo porcorum præfecti pectore plano
Piſtorum porci proſtant pinguedine pulchri,
pugnantes prohibent porcellos, ponere pœnas
præſumunt pravis: porro plebs peſſima pergit
protervire prius, poſt profligare potentes.
(b) proconſul paſtus pomorum pulte perorat
prælia pro pecude prava prodeſſe, proinde
protervire parum patres perſæpe probaſſe
porcorum populo pacem pridem placuiſſe
perpetuam, pácis promptæ præconia paſſim,
pro præcone piȩ pacis per pondera plura

a *Proceſſus porcorum ponitur.*
b *Propoſitio proconſulis.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

proponente preces, prudens pro plebe patronus
porcus pręgrandis profert placidiſſima pacta.
(*c*) paciſci placeat porcis, per prælia prorſum
plurima priſcorum perierunt paſcua patrum.
præſtat porcellis potiori pace potiri,
præſtat prælatis primam præbere paleſtram.
porro proclivis pugnæ plebeia poteſtas
(*c*) prœlia portendit, per privilegia priſca
proponens pugnâ porcos potuiſſe patenti
proſtraviſſe pares, per plebiſcita probari. (ſtas
porcum pugnacem pecudem, præclara potependet per porcos pugnaces, pergite paſſim
perdere præfectos, porci properare puſilli
(*d*) perdere pinguiculos, præfectos præcipitare,
pigritia pollent prælati perpetuati.
poſtquā plebs pertæſa potentatus penetravit.
præcipiti pede, porcelli petiêre puſilli.
pugnando properare prius, peſſundare patres.
præſtituunt perſonatos præcurrere porcos.
propugiles, porro plenum pinguedine putri
prælatum porcum piſtrino pinſere panem
præcipiunt, per poſticam, per pervia portant.
(*e*) propterea properans proconſul poplite prono,

præ-

---

c *Placidatorum pacta proponuntur.*
c *Prælia portendit.*
d *Propterea porcellorum penetratio.*
e *Preces proconſulis pro prælatis.*

præcipitẽ plebem pro patrum pace popoſcit.
perſta pauliſper, pubes precioſa, precamur.
penſa profectum parvum pugnæ peragendæ
plures plorabunt poſtquam pręcelſa premetur
prælatura patrum, porcelli percutientur
paſſim, poſteaquam pingues porci periere.
propterea petimus, præſentem ponite pugnã
per pia porcorum perimus penetralia, poſthac
prælati poterint patrata piacula parce
perpetrare, procul poſtponite prælia parva,
præ prælatorum pœnis patientia præſtat.
(*f*) plebs porcellorum parte præcone parato
porcis prælatis proponit particulares
pacis particulas: pateant præſentia pacta
porcorum populo, porcorum poſteritati.
principio petimus prælatos perpetuatos
poſtponi, propter pia privilegia patrum,
porcellos patuit pariformi pondere paſtos
porcis perſimiles, porcos præſtare puſillos
propter pulmonem propter penetrale palati,
pars parvi porci prunis plærumque peruſta
principibus primis portatur, porro putreſcens
porcorum pectus putri pinguedine plenum
pojicitur paſſim, partim pro peſte putatur,
propterea porcis prælatio præripiatur.
pergite porcelli præfectos præcipitare.
(*g*) pro prælatura porci pugnare parati
proſiliunt, pars prata petit pars prona paludes

 prodit

f *propoſitiones porcellorum particulares.*
g *poſteriorum pugna.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

prodit præcipuo proterva potentia plauſu,
porro porcelli pulchrè per prata perurgent
pinguiculos properare procul, penetrare parati,
per portas patulas, porcos perfodere pergunt.
Proſternunt, pinguedo potens prohibet properare.
(h) propterea pacem proponunt; parcite (porcis,
porcelli poſthac potiemur pace perenni:
propterea pulcher porcellus præco politus
proſpiciens patres pronos peccata profari,
proſpiciens poſitos prædâ, poſitoſque periclo.
propoſitum pandit; pacem perferre poteſtis?
parcite prælati, procerum pondus puerile,
perdurare parum propter pleroſque putatur,
perfringunt pacem penitus poſt pacta peracta.
(i) ponite pro pacto pignus, proferre potentes.
pro pacis, praxi, potiora pericula penſant
procelli, portent pignus, pax pacta placebit.
princeps porcorum propria pro plebe pedeſtris
procumbens, pœne perplexus, prœlia propter
(k) peſtiferi populi, promittit præmia pulchra.
pultem pomorum, propinam pulvere piſti
paſtilli, partem placentæ poſterioris,

pocula

h *Porci paſiſci petunt.*
i *Præconis propoſitio.*
k *Profertur pignus pro pactione.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

pocula profundæ perquam precioſa paludes.
porcum prægrandem placido pro pignore
præbet
promulgas planâ procellos poprietate.
præfecturarum poſthac pertingere palmam.
porro porcelli pinxere proœmia pacis
particulis paribus, pateat pax poſteritati.
(*l*) porci prælati placido pacto pepigerunt
perpetuam pacem, poſthac præcedere parvos
porcellos porcos, putri pinguedine plenos,
phas poſthac porcis paſſim pugnare puſillis
pro pomis putridis, pro parte poſterioris
proventus pingui, poterint purgare plateas.
prolixè poterint pomaria, participare,
partiri prædas, patulas peragrare paludes,
proclamaturi procelli pectore pleno,
poſtquam præripitur procellis per peregrinos:
poſtquam percipiunt pede prendi poſteriori.
(*m*) plaudite procelli, plebes precioſa perenni,
parta pace parate procul præludia pulchra,
pompas præcipuas, proſcænia publica palmæ;
purpureos pannos, picturas pendite pulchras
progeniem priſcam procellorum perhibentes,
priventur platani, priventur pondere pinus,
procellis paſſim pomaria proſtituantur,
palmarum prorſus plantatio præripiatur
pendula, pro pacta portentur pace parati

 palma-

---

l *Particula pactæ pacis.*
m *Pompæ porcellorum poſt pactam pacem peractam.*

palmarum pilei, procedat pulchra propago.
pacificatorum porcellorum, penetrando
planiciem, patriæ paſſim peragrando plateas,
plantæ pro pedibus plateatim projiciatur.
portetur per præcipuos præco peramænus,
pacis perfector promat præconia pacis
publicitus, prono procumbant poplite porci,
porcellos patriæ patronos profiteantur.
(*n* porro præcedat potu pincerna, paludis
pocula propinans pleniſſima: pabula præbens
pulmenti putris pro proprietate palati,
pro præcone potens paleæ piſtura paretur,
proluvies pepli polluti, portio pinguis
pleni potoris promentis particulatim
pocula præſumpta, prægustatos patinarum
pullos, perdices, pavos, porcos piperatos.
prætereas patriæ per prima palatia perget
perſuadens populo porcellorum pietatem,
plaudant porcelli, portent per plauſtra peronem
per patriam patulo progreſſu perſpiciantur:
piſtorum porci prope piſtrinum patiantur
perpetuas pœnas, præſervati prope poſtes,
(*o*) perturbent pueri porcos prope percutiendo,
propellant porcos pulchræ per penſa puellæ,
pertractent parvos porcellos, poplite prono
procumbent, pilos patientur pectine pecti.
plaudite

---

n *Pincerna præcedit præconem poculo pleniſſimo,*
o *Porcelli puellarum pollice perfricti procumbunt.*

plaudite porcelli , piſtorum plangite porci,
piſtores paſcant porcos paſtu palearum,
percuſſos partim pedibus, per plurima probra
partim projectos petris pugniſque pedeque,
(*p*) paſtores paſcant porcellos proſperitate
præcipuâ , peragrantes prata patentia paſſim.
poſtridie poſtquam porcelli pace potiti,
præſumdſera patres protervè pungere paſſim
prælia prædictæ pugnæ populis perhibentes;
plurima porcorum penſans præſaga poteſtas
propoſuit primo palmæ præſcribere pondus
peſtiferæ plebi porcellorum pedetentim
propoſuit pedites precio pro poſſe parare,
procos prædones per pagos perque paludes.
(*q*) pungentes pecudes promuſcide , phamaque paſſim
perfertur,properatque pecus proclive,proinde
præficitur pennæ procurator peracutus:
ponens pugnaces porcos pecudeſque papyro.
promittunt poſito pede præfectis properare
præſcripto pugilum pugnam præſtare parati
(*r*) precipuum, prout præcipient princeps pugileſque.
porro proventus precii pleriſque parantur,
præcurrunt proceres precii plus percipientes
placant pollicitis , proh! propellos peregrinos

p *Porcorum præſaga penſiculatio pro profecto paranda.* q *Phama prælii*
r *Perfidia præfectorum precium præripientium pugnantibus,*

perfidiam patrant proprioque penu potiores
præſtituunt prædas, proponunt poſtea plebi
perſolvendarum propinarum paracleſin
pugnaque protrahitur, porro porcus philo-
muſus
pædotriba puſillorum per pariſienſes
promotus, pagi paſtor, parochuſque paludis
paulum perdoctus pariter producere petrum
pertrectabatur, proh! perdita pectora plena
perfidiæ: pudeat perceptæ præmia prædæ
plebi præripere peccato pernicioſo
peccat, prodet profuſa pecunia, prodet,
prodet prædones: poſtquam penſent peregrini
præmia pro pugna patrata, proque periclis.
(s) perſonuit parochus, pergens proponere
plures
perfidiæ partes: porro princeps pugileſque
peſtiferum parochum proclamabant peri-
mendum. (tandum
pſeudo-euangelicumque probabant præcipi-
ponto, præterea plus proveniſſe pericli
perſuaſu parochi, plus ponderibus pavimenti
portæ præcelſæ, plus pulveribus platearum.
proteſtabantur pœnis plectendum poſte pa-
tente, (ſtis
ponendum prope prunas, particuliſque peru-
profundo puteo profundè præcipitandum,
(t) publicitus pugiles prædicta piacula patrant.
plebſque

s. *Propalatio perfidiæ per Philomuſum.*
t. *Pœna philomuſi.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

pleb{ſ}que putat pulchrum philomuſum perdere porcum, (rata

proinde preces princeps proponit plebſque papromittit parere piis precibus, pugileſque
(*u*) partiri pergunt propinam: perficiuntque
perfidiam, pauci prohibent peccata patrari
pro placito pugilum, plecti plerique putantur
propter perfidiam propalatam peregrine.
poſtquam porcelli præceperunt peregrinos
privari precio, prolixe penſiculando (pugnæ,
(*w*) publicitus propere procurant præmia
proponi porcis paganis perſolururus,
proſtat præco potens plures præcurrere porci
prætendunt, prohibetque pedo plus percipientes.
poſtquam pellecti precio porci peregrini.
(*x*) præſidium pugna præbebant, præcipitare
pugnam pergebant porci, porro properabant
partim pinguiculi, partim putredine pleni
provecti plauſtris, partim peditis properabant.
porro porcelli præceperunt peregrinis (gues
plauſtra penetrando porcos proſternere pinproducique palam pendendos poſte patente.
(*y*) propterea peditis prudenter progredientes.
perturbaverunt, projeceruntque potenter.

plau-

u Porcellorum percipientium perſolutionis perfidiam. vv Ponitur perſolutio perquam præſentiſſima.
x Pingues porci provehuntur plauſtris.
y Prædatio porcellorum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

plauſtrum porcorum, prędâque potente potiti,
præcipuos porcos protraxerunt plateatim.
porro, porcorum proſpecto principe primo:
pręco potens populo propinavit perimendum,
plectendum pœnis, pendendum poſte patente.
porro pauca petit princeps proferre, priuſquam
perficiat placitum præconis plebs pileata,
permittuntque parum proponere proinde profatur;
(z) parcite procelli, proavorum priſca putamur
progenies, priſci potuerunt plura parentes
prælia pro patriâ patrare, pericula plura
pro populo perferre pio, pro plebe parati
pœnas pauperiemque pati, poſſunt pietatem
publica phana parentum pyramideſque probare,
promeriti pulchrè per pręmia picta probantur.
propterea penſate, precor, penſate periclum,
parcite perdendo, pietatem perficientes.
poſtquam perfecit princeps prædicta, parumper
plorans, percutienſque palam pectus peramænum,
profert parcendum ploranti præco politus
propter progeniem, propter præcioſa potentum
patrum privilegia, prognatamque profatur
progenie

z *Precatio principis porcorum.*

(*a*) progenie propria princeps præcoque proinde
pergunt pacifici populo prope proſpiciente,
prælatos pariter, prælatis participari,
partiri prædas: parro promiſcua plebes
propterea præfert, pereat prælatio prava.
(*b*) poſtquam parturiunt præclara penaria prædas
perficiunt pacem patitur populuſque
poſteaquam patuit prærepta pecunia plebi.
plangunt privatim procerum præcordia pacē
plectunt perjuro per juria plura patrantes.
propterea porci, porcelli plebs populuſque.
poſthac principibus prohibent producere punam.

a *Paciſcuntur princeps.*
b *Populi propoſitio potiſſima.*

Perſonavit placentius poſt pocula.

Potentiſſimo, pientiſſimo prudentiſſimoque principi.

PATRI PURPURATO,

præſenti pontifici,

PLACENTIUS

plurimum precatur proſperitatis.

PErge pater patriæ, patriarum perfice pacem

pro-

promereare palam palmam placidiſſime princeps.
poſſeſſæ pacis primam perhibe pietatem.
priſcorum patrum per prudentiſſima pacta.
poſteritas perget præconia promere paſſim
pontifici precioſa pio, plebecula, pubes,
primores patriæ proclamabunt peramæno
plauſu paſtorem pacis, pia pectora plaudent.
phama peragrabit, peragrabit phama polorum
per penetralia: præterea populoſa propago
progenies patriæ, patres, puerique puſilli
proteſtabuntur priſcis patribus potiorem
pontificem pileo pretioſo prædominantem,
phama penetrabit penetrabit phama paludes
perſarum, poterit phœnix proferre perennes
pacis particulas, per pontificale paratas
præſidium, poſthac penetrabit pax paradiſum
Plebs peregrinorum proſpectâ pace perenni
pacati populi pactum pariforme probabit.
publica patronum pacis, privata parentem
pectora perpetuo plauſu pariter perhibebunt.
prudens pontificis pectus, per plura probetur
plectra poëtarum, plerique poëmata promant
præcipuam plerique parentelæ probitatem
pertractent proſa, præſtante poëmate prorſus
præcellat princeps pacis, princeps pietatis.

Poſtremo pronunciavit.

penſa pauperiem, princeps præclare, poëtæ.

F I N I S.

Proca-

Precatiuncula

P. PORCII

Poëtæ,

PArce precor pingui pagellæ, parce prudente
pugnantium parœmiæ,
parce parum pulchræ picturatæque poëſi,
præſente pictæ poculo.
phœbo poſtpoſito placuit profundere plura,
præceps poëmaque promere.
poſtquam potaram, perlegi paucula puncta
pingens, proindeque potitans.
perplacuit poto pluſquam puerile poëma,
pleriſque perſuadentibus.
produxique palam perſcrutandum paradigma
pleno probandum poculo.
percuſſo pluteo puduit puduitque papyri
partique pudet poëmatis.
porro potores partim prodire perurgent,
partim precantur protinus:
præſertimque poteſt patronus præcipiendo
parvâ precatus paginâ,
porcorum populus, porcellorumque precatur
promiſcue plebecula,
perfectam pugnam perfecto ponere prælo
propediem placentium.

Charus Centurio curavit comere chartas
Cenſorem, curæ commiſit Chalcographorum.

Te-

Teſtamentum Ludicrum
GRUNNII PORCELLI,
Cujus
D. HIERONIMVS,
Ad
EUSTOCHIUM,
meminit.

M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS *Teſtamentum feci, quod quoniam manu mea ſcribere non potui, ſcribendum dictavi.* MAGIRUS *Cocus dixit: Veni huc, everſor domi, ſoliverſor fugitive* PORCELLE. *Ego hodie tibi vitam adimo. Corocotta Porcellus dixit: ſi qua feci, ſi qua peccavi, ſi qua vaſcula pedibus meis confregi, rogo domine Coce; veniam peto, roganti concede. Magirus cocus dixit: Tranſi puer; adfer mihi de culinâ cultrum, ut hunc Porcellum faciam cruentum. Porcellus comprehenditur à famulis: ductus ſub die* XVI, *Calend. Lucerninas: ubi abundant Cymæ, Clybanato & Piperato Coſſ. Et ut vidit ſe moriturum eſſe, horæ ſpacium petit: Cocum rogavit, ut Teſtamentum facere poſſet Inclamavit ad ſe ſuos parentes, ut de cibariis ſuis aliquid dimitteret eis. Qui ait: Patri meo Verrino Lardino* DO LEGO DARI *glandis modios* XXX. *Et matri meæ Veturrinæ Scrophæ* DO LEGO DARI *Laconicæ ſiliginis modos* XL. *Et ſorori meæ Quirinæ, in cujus votum intereſſe non potui,* DO LEGO DARI *hordei modios* XXX. *Et de meis viſceribus dabo donabo Sutoribus ſetas, Rixatori-*

xatoribus capitinas : Surdis auriculas : Cauſſidicis & verboſis linguam : Bubulariis inteſtina : Eſiciariis ſemora : Mulieribus lumbulos : Pueris veſicam : Puellis caudam : Cynædis muſculos : Curſoribus & venatoribus talos : Latronibus ungulas : & nec nominando coco DO LEGO *ac dimitto popam & piſtillum, quæ mecum detuleram à querceto uſque ad haram ; liget ſibi collum de reſte, volo mihi fieri monumentum ex litteris aureis ſcriptum:* M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS, VIXIT ANNOS DCCCCXC IXS. QUOD SI SEMIS VIXISSET, MILLE ANNOS IMPLESSET. *Optimi amatores mei vel Conſules vitæ, rogo vos ut corpori meo beneſaciatis, bene condiatis de bonis condimentis nuclei, piperis & mellis: ut nomen meum in ſempiternum nominetur. Mei domini, & conſobrini mei, qui huic meo Teſtamento interſuiſtis, jubete ſignari.*

LVCANICVS	ſignavit.
TERGILLVS	ſign.
NVPTIALICVS	ſign.
CELSANVS	ſign.
LARDIO	ſign.
OTFELLICVS	ſign.
GYMATVS	ſign.

Cre-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Crepundia Poëtica dimidio aucta.

HISTORIA
DE
GALLO GALLINACEO,
IN QUA
Singuli verſus Elegiaci, continent litteras Alphabeti.

GAllinis propriis gallus ſatur, hiſce relictis,
Liber ad externas fertur amore novo.
Comiter excipitur. fruiturque libidine: laſſum
Fortè domum regredi ſerior hora monet.
Sed proprie gallum redeuntem hunc undique roſtris
Excipiunt, turbant, cumque furore necant.
Gallum etenim fidum ſtabilemque in amore petebant:
Non exinſtabili hunc, qui vagus igne furit.
Ergòne adulterii hunc pœnas pro labe dediſſe,
Sicque vel exceptum forſan obiſſe putas?
Galle igitur, ductor quicunque futurus earum es,
Hujus ab exemplo diſce manere domi.

De

De Ebrio quodam.

INtrarat lectum ſomnoque meroque ſepultus,
Micturus matulam quærit utraque manu.
Muſcipulam matulę vice dum capit ebrius, ejus
Pars eſt muſcipulæ capta pudenda dolo.

Proverbia Leonina de Ebrietate.

EBrietas prodit, quod amat cor, ſive quod odit.
Bacchus & argentum mutant mores ſapientum
Qui multum bibit, is miſer ac Idiota redibit.
Vivere vis lætus, vel ſana mente quietus,
Dæmonis ut linum, ſic mordax effuge vinum.
Ebrie quid faris? vivis vel morte gravaris?
Quid facias neſcis, truncus ſine mente quieſcis
Nec differt multum, te inter ſatoque ſepultum
Sicut ſobrietas facit, ut ſit longior ætas
Sic facit ebrietas vitæ breviare diætas.
Ebibe ſac totum, ſi vis cognoſcere potum.
Mortales lætos vinum facit atque facetos.
Poſt vinum verba, & poſt imbrem naſcitur herba.
Quando venit potus, ceſſat ſermo quaſi totus.
Si non ægrotat, bene mingit, qui bene potat.

De duobus Conjugibus captis, Iocus.

QVam mirabiliter capiuntur fœmina virque;
Vtentes licitis tactibus, atque jocis.
Ciſtæ ludentes innitebantur apertæ.
Cum ſimul in ciſtam, & clauditur illa, cadunt.

De Virgine jam nuptura moriente.

QVæ matura viro eſt virgo, immaturaque morti
Mors rapit hanc, nuptam nec ſinit eſſe viro.
Si quis eam rapuiſſet vir, potuiſſet eidem
Nubere: mors rapuit, nupta cui eſſe nequit.

In puellas falſis crinibus, ſuperbientes.

QVæ geritis fictos alieno è vertice crines
Dicite, ſub dulci melle venena latent.

In puellam ſemper faciem tegentem.

MItte operire nigro poſthac velamine vultum,
Nuda Venus nudi nam decus oris amat.

Vidua & Eccho.

V. Nunc ego ſola meos hic nullo teſte dolores
Solabor, triſti triſtis & ipſa loco?
Hic à parte juvat ſylvarum obſcurior umbra,
Muſcoſo inde placent antra referta ſitu:
Hinc etiam fontes è quorum murmure leni
Exiguos lapides ingemuiſſe puto;
Atque inter tantos ſi fas gaudere dolores,
Hunc equidem lætor me reperiſſe locum.
Nullus adeſt? *Ec.* eſt. V. hic loquitur quis juſtius æquo? (*Ec.* ea.
Ec. Echo. V. reſponde tu, rogo ſi Dea?
V. Qui ne agitant fluctus? *Ec.* luctus. V. ſemperne manebit.
Aut dolor aſſidue me ſuperabit? *Ec.* abit.

V. Non

V. Non abit,at contra Cadmei militis inſtar
Naſcitur, & lætam me fore reris? *Ec.* eris.
V. Abſit ut hoc credas,prohibent fata aſpera. *Ec.* ſpera.
V. Quid ſperem accepto vulnere, quæſo refer?
Ec. Fer. V. Fero quod poſſum, verum mors conjugis inter
Præclaros primi ſic mea corda movet.
Ec. Amovet. V. ab illo facile abſtinuiſſe putabis,
In quo magno Deum munera erant ſita? *Ec.* ita.
V. Naturæ ſuadet vis' *Ec.* vis. V. tum cætera diſce. (*Ec.* fere.
Ec. Diſce. V, omnes dotes opto referre.
V. Si quidquam omittam. *Ec.* haud mittam. V. excuſatio talis
Sufficit, en dico principio. *Ec.* incipio.
V. Artibus excultus. *Ec.* cultus. V. fuit atque diſertus.
Ec. Certus. V. tum leges excoluit. *Ec.* coluit.
V. Quod ſi fortunam ſpectes, fuit omne decorum.
Ec. Aurum. V. eſt quod pluris tu facies? *Ec* facies. (virili,
V. Pulchra quidem facies perfecta ætate
Illum qui cernit numina ſperat. *Ec.* erat.
V. Plura ſciat feciſſe illum hæc quiſquis legit *Ec.* egit.
V. Iam dolor haud patitur dicere plura tibi.

Contra Fœminas.

Fœmina corpus opes, animam vim, lumina, vocem
Polluit, annihilat, necat, eripit, orbat, acerbat.
*Adam, Samſonem, Loth, Davidem, & Salomonem
fæmina decepit, quis modo tutus erit?*

Mentiri, nere, & lacrymari, nilque tacere,
decipere hæ veræ ſunt dotes in muliere.
Vt corpus teneris, ſic mens infirma puellis.
Nil non permittit mulier ſibi, turpe putat nil,
cum virides gemmas collo circundedit, & cum
auribus extenſis magnos commiſit elenchos.
Intolerabilius nihil eſt quam fæmina dives.
Malo in conſilio fæminæ vincunt viros.
Neve puellarum lacrymis moveare caveto,
ut flerent oculos erudiere ſuos.
Fæmineus vere dolor eſt poſt facta dolere,
Ille lavat laterem qui cuſtodit mulierem.
Male quod mulier incæpit, niſi efficere id perpetrat,
id illi morbo, id illi ſenio eſt: ea illi miſeræ miſeria eſt,
ſi bene facere incæpit, ejus eam cito odium (percipit.
Sed vobis facile eſt verba & componere fraudes,
hoc unum didicit fæmina ſemper opus!
Non ſic incerto mutantur flamine Syrtes,
nec ſolia hyberno tam tremefacta Noto;
Quam

Quam cito fæminea non conſtat fœdus in ira,
ſive ea cauſa gravis, ſive ea cauſa levis.
Væ tibi fæmineo quiſquis es captus jugo,
Tu miſer es, & eris, ſi tangat te ars mulieris.
ſit tibi conſultum mulieris ſpernere vultum;
componit vultum, quia vult ut des ſibi multum.
attrahit ut fiſcus, ſed decepit ut Baſiliſcus..
non hodie, nec heri, nec cras credas mulieri.
Eſt quaſi grande forum vox alta trium mulierum.

Pro fæminis.

RVſticus eſt verè qui turpia de muliere
Dicit, nam vere ſumus omnes de muliere.

Veſtes fæmineæ bene tegunt, quia longæ.

DVlcibus & modicis ornatur fæmina verbis;
Et collaudatur mulier ſi pauca loquatur.
Quæ dos matronis pulcherrima? vita pudica.
In medio uxores, & piſces ſunt meliores.

De muliere quæ viginti quatuor maritos habuit,

VNa viris mulier viginti quatuor uxor
quæ ſuit, hanc viduam non niſi ſtultus amet.

Ad expertum Medicinæ Doctorem.

AEgrorum haud minor noſcas ſi tangere pulſum,
Hoc cum te proles non animata docet.
Nam dicis ſætus ſentire in conjuge vitam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ortus bis ſenis menſibus ante diem. (xes.
Conjugis aſt ventrem cave dum clyſtere rela-
Ne medium fætus mordeat hic digitum.

Medici ficti.

FIngunt ſe Medicos omnes; Idiota Sacerdos,
Iudeus, Monachus, Hiſtrio, Laſor, anus,
Miles mercator, cerdo, nutrix, & arator.

Salarium Medici.

MAximus in morbis Medico permittitur orbis;
Sed fugit exmente medicus morbo recedente.

De furto Problema, ad Iuriſtas.

QVi domino invito rem contractaverit eſt fur;
Quid, ſi hoc invita non faciat domina?

In juriſconſultum ad amaſiam properantem.

IVridicum, peragens vocat accelerate Patronus,
Lucratos nummos cernat amica cupit.

Iuris præceptum.

QVod tibi vis fieri, mihi fac; quod non tibi, noli;
ſic potes in terris vivere jure poli,

Baldus, Plato, Ariſtoteles.

ECce it Baldus eques gemmis oneratus & auro,
Plato ſecum peditem trahit Ariſtotelem.

Ad Romulum, Lupæ alumnum

EXcipe, magne puer, lactantibus ubera labris,
Quæ lupa facundo præbet amica ſinu.
Eſt lupa, ſed genium ponit cum lacte lupinum,
Tu cave, ne mores, quos vomit illa, bibas.
Quam vereor, ſubito, lac illud aceſcat? ni;
Quod tibi dat vitam, pluribus eripiat,

Roma amoris nomen.

ROma quod inverſo delectaretur amore,
Nomen ab inverſo nomine cepit amor.

Ad amatorem.

AD dominam intrepido vis tendere carmina curſu?
Scire operæ pretium eſt, quo pede verſus eat:
Nimirum pedibus metrorum ex omnibus unum
præ reliquis mulier dactylon omnis amat.

De amore proverbia

ILli pœna datur, qui ſemper amat, nec amatur.
Cæcat amor mentes, ac non raro ſapientes.
Curis jactatur, ſi quis Veneri ſociatur.
Eſt oculo gratum, ſpeculari ſemper amatum
Heu dolor eſt! gratis abſcedere rebus amatis.
Illum nullus amat, qui ſemper, da mihi, clamat.
Poſt mortis morſum, vertit dilectio dorſum:
Quot campo flores, tot ſunt in amore dolores.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Stultus quando videt, quod pulchra puellula ridet,
mox fatuus credit ſe quod amare velit:
Verus amor miſerum nunquam contemnit amicum
Dulcis amica vale, mandatum do tibi tale.

In procum Pudibundum.

GVttur clamat amo, cum guttur reliqua membra,
quin animus tacita voce ſuſurrat, amo.
Omnia ſi hoc clamant tardas cur adire puellas
& cur, amo, trepidas, dicere virginibus?
hoc quamvis clament, tamen adveniente puellâ,
& lingua, & guttur vociferare negant.
Quæ ſit cauſa rogas; pudor eſt qui dicere non vult;
cum pueris pudor eſt, deſine amare puer.

In amatorem deformis Puellæ.

VEſtra modo eſt noſtris oculis oblata puella,
Tam dulcis, tam pulchra ſalax ac candida vultu,
Vt tres ſi offerret tales mihi Iupiter ipſe,
Vltro duas diti darem, ut abriperet reſtantem

Nihil niſi ſub ſpecie pulchri amatur.

QViſquis amat cervam, cervam puta eſſe minervam
Quiſquis amat ranam, ranam putat eſſe Dianam.
Quamvis fœdatur, cuivis placet id, quod amatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Opum nimia tupiditas quanta maal proferat.

PRopter opes acquirendas mala plurima
fiunt,
Et bona deficiunt plurima propter opes,
Propter opes ſe mercator dat mille periclis.
Exponitque mari ſe', ſua propter opes.
Propter opes vetulo ſit ſponſa puella marito,
Ducit anum juvenis vir quoque prcpter
opes. (ſumit;
Propter opes quandoque volens vir cornua
Sæpe dat invito fœmina propter opes.
propter opes tolli patitur ſibi virgo pudorem,
Floreque fit dempto publica propter opes.
propter opes, quæruntur opes, opulentia
creſcit;
Creſcit avaricies ſordida propter opes.
propter opes, quæcunque prius promiſſa, ne-
gantur,
Et data dicuntur non data, propter opes.
propter opes ſpes ſæpe ruit, vota irrita fiunt:
Summaq; ad ima ruunt omnia, propter opes.
propter opes Medicus ſæpe haud bona phar-
maca ſcribit:
Æger & hæc renuit ſumere propter opes.
propter opes etiam cariſſima pharmaca fiunt,
Quæ nequeunt inopes ſumere propter opes
propter opes in opes Medicos accedere no-
lunt, (opes
Auxiliumque negant hi quoque propter
propter opes lites injuſtæ, injuſtaque dantur
Iudicia injuſto à Iudice propter opes.

propter opes, ditumque domos, inopumque pererrant,
Et capiunt fures omnia propter opes
propter opes paſſim ſunt prælia bella, rapinæ;
pacis iniqua etiam fœdera propter opes.
Propter opes quid non patitur miſerabile mundus?
Proditur arx, urbes, regnaque propter opes·
Propter opes nunquid Chriſtum vendebat judas?
Et crepuit pendens arbore propter opes?
Propter opes homines animam cum corpore perdunt;
Sic perduntur opes, cunctaque propter (opes

Tres ſtudendi modi parum utiles.

NOn bene fit ſtudium quodcunque fit ante feneſtram,
Nec valet in lecto, nec valet ante focum.
Flamma nocet libris: ſtudium impedit ante feneſtram,
Viſa Venus: ſomnum lectus inire monet.
Ergo relinq; focum, lectum ſimul atque feneſtram
Major & è ſtudiis ſic tibi meſſis erit.

Studioſi Characteriſmus Belgico-Latinus.

LVgduni ſtuduit quidam Pſaltiſta,
Die zijn vaderlick goet meeſt al verquiſt hadt
Muſicus erar atque Citharista
Hy minde een meisken, en leider liſt na,
Om haer te behagen op alle termine,
Experientia multa docet ſine fine,
Dat bethoonde hy haer bewijſende,

Quod amanti nihil ſit difficile.
Als hy een hoentken opkloeſ vers gebraden ,
En daer toe een ſtoop wijn in ſyn maech laden ,
Cubidinis inſtar erat amænus.
In dictis ac factis totus obſcænus ;
Nam ſine Cerere & Baccho friget Venus.
Een kaertken te ſpelen in plaets van ſtuderen ,
Libros vendere , *en t'gelt te verſmeeren ,*
Een nachtken te tictacken of verkeeren :
Sou oock een Eeſel ſoo niet wel wat leeren ?
s' Avonts op ſtraet te ſcrappen , tieren , en buren,
Et alta voce,ſta,ſta, vociſerare ;
Doch te vluchten,ſoo hem een muys komt tegen
Scirpo armatus *in plaets van een deegen ;*
Tanta magnanimitas *dient die oock verſwegen?*
Neen,t'is beter geloopen als ſlagen gekregen.
Per mille Dæmones *ſwoer den vromen* Iohannes ,
Gans Droes ick moet ſien wat dit voor een man is,
t' Rammelter en ruyſter al watter ontrent is ,
Cor meum pejus eſt,quam cor ſerpentis.
Broeders wat dunckt u of dit geen ſtudent is ?

Ænigma.

DIc , quibus hoc animal terræ naſcatur! in oris ,
Maſcolus eſt mater cui , mulierque pater?

Aliud ad Ponticum.

ESſe duos oculos miror tibi,Pontice;cujus
Vnocula eſt mater,unoculuſque Pater.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Non eſt corrumpenda ſubſtantia propter accidens.

ARtibus incumbens noli corrumpere ſenſus:
Quid juvat ars, uſus ſi tibi nullus erit?
Artibus incumbas, ut vita tibi integra duret,
Sic etiam poteris ſcribere multa ſenex.
Fac quoque ne nimio mens ſit labeſacta labore;
Arte quid is faciet, mens cui ſtulta, boni?
Non corrumpendum eſt quod ſubſtat propter inhærens,
Fundamento etenim cuncta ruente, ruunt.

Votum Scriptoris.

QVi librum ſcripſit, cum ſcutis vivere poſſet
Detur pro pœna ſcriptori pulchra puella.

Ad nomen virginis Claræ.

LPereat, nec ſit (Græcorum ut lingua miniſtrat)
Littera H, Chara eſt, quæ modo Clara fuit.
Fallimur & Clara es, clara tua forma relucet,
Et mihi Chara, ergo nomen utrumque refers.

Fabula de Pruna, Faba, & Stramine.

PRuna, Faba, & Stramen rivum tranſire laborant,
Seque ideo in ripis Stramen utrimque locat.
Sic quaſi per pontem Faba tranſit: Pruna ſed urit
Stramen, & in medias præcipitatur aquas.

Hoc

Hoc cernens nimio riſu faba rumpitur imâ
Parte ſui, hancque quaſi tacta pudore tegit.

Fabulæ ſignificatio.

NOli infælicem caſum ridere propinqui
Ne ſimilis fiat, deteriorve tibi.

In terreſtrem Cælicolam.

ANte necem cum quis cælorum tecta frequentat,
Talem Luciferum quis fore poſſe negat?

Ad Gertrudem Carmen Leoninum.

O Pia Gertrudis quam inter bene baſia ludis! (trudis.
Dum trudo, trudis, bis terve, quaterve re-

Nullus ſolus bene ridet.

NE ride ſolus nam riſus ſolius oris (horis.
Pravus vel ſtultus reputabitur omnibus

Luſus delectabiles.

ESt pulcher ludus, cum nuda ludere nudus.

Trium breve faſtidium.

POſt triduum mulier faſtidit, & hoſpes, & imber:
Quod ſi plus maneat, quatriduanus eat.

Agere & pati fortia Romanum eſt.

CVm ſuſpendendum mater deplangeret, ille
Romanum eſt, inquit, fortia poſſe pati.

Honoris & Divitiarum Comparatio.

DOnat opes homini Deus, & ſibi poſcit honorem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ergo divitiis anteferendus honor.

Favor.

RIdenti domino, nec cælo crede ſereno,
Ex facili cauſa dominus mutatur & aura.

Dos formoſæ.

FOrmoſam nudam volo; nudam non volo formam;
Quæris cum forma quid volo? materiam

An viduo ducenda ſit vidua?

QVæritur à viduo viduam cur ducere nolit?
Nam ſimili eſt ſimilis congrua, parque pari.
Reſpondet viduus: viduam tunc duxero quando
E cruce ſuſpenſus vir prior ejus erit.
Vt mihi nupta virum nequeat laudare priorem,
Eſt vir enim viduæ ſemper in ore prior.

Pro naſutis.

DIc mihi naſutos carpis cur zoile, naſos
Indignos noſtin' regibus eſſe breves.

Ad Claram, ne ſola maneat.

CVncta creare Deus voluit ne longius eſſet
Solus, ſolaque tu Clara manere cupis?

Bias.

OMnia qui dixit mea mecum porto, videtur
Vxorem ſapiens non habuiſſe Bias.

Omnis ſimilitudo claudicat.

CVm quis homo nequam Mancum deluderet, ille Non

Non mirum eſt paritas claudicat omnis ait.

In Cothurnatum Gallicum.

VEctari rauco pudor eſttibi, Gallico, curru?
Cur ergo rauco non pudor ire pede?

Anagramma uxoris

INſaturabile par ſunt orcus & uxore: ait Rex,
Vnius experiens, alteriuſque; ſciens.
Quiſquis in uxorem cecidit, deſcendit in orcum:
Rite inverſa ſonant *Veſor & Orcus* idem.

Reſponſio.

NVncupor *ucſor* ego, non ſum quaſi conjugis *orcus*;
Sed quia per totam ſedula *curſo* domum:
In muliere vir eſt, ut in orco Belzebub? ergo
Infernum ſi ſit fæmina, vir Satan eſt.

In Anabaptiſtas de uxorum communitate.

COmmunes vobis uxores eſſe feruntur;
Impingi falſo cenſeo tale nefas.
Conjugium eſt, dum carne duo ſociantur in una,
Et, ſoboles, certum novit adulta patrem.
Vxores vobis non ſunt, dicantur amicæ,
Quas ita communes omnibus eſſe licet.
Sed cum nemo libens aliis concedit amicam,
Ergo Meretricum nomina vera ferant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Gratis at (objicitis) præſtant, & nulla meretur:
Nomine ne careant, ſcorta vocare decet.
Haud nova res igitur communia ſcorta teneri,
Commune eſt vobis hoc aliiſque nefas.

In eoſdem.

OMnia ſunt vobis communia ſicut amicis:
Laudo quod expoſitę participentur opes.
Vxores verò dum proſtituuntur & ipſæ, (eſt.
Hoccine amicitia eſt? non puto: Luxuria eſt

In uxorem.

QVi capit uxorem capit abſque quiete laborem, (dolorem
Longum languorem, Lacrymas, cum lite

Ad uxorium.

SÆpe quieſcit ager, non ſemper arandus? at uxor
Eſt ager, aſſiduo vult tamen illa coli.

De Helena ad nuptias Paridis tranſeunte.

ID quod Naſo jubet, Menelai noverat uxor:
Si qua velis apte nubere, nube Pari
Triſtis ob id Menelaus erat: quia vertice nata
Cornua ſe nnmero ſenſit habere pari.

De equo bipede nato, ac proinde homine Platonice.

OMne animal bipes impliumune eſt homo, quando Platoni (mo eſt.
Creditur: ergo Equus, qui bipes ortus, ho-

Ad Amatorem.

FLes, rides, gaudes, mæres, requieſcis, oberras:
Non

Non mirum ; vita eſt talis amantis ; amas.

Cornix & meretrix.

BAlnea Cornici non proſunt, nec Meretrici ; (ſit unda.
Nec Meretrix munda, & nec Cornix alba

Scortatorum infelicitas

FErtur in amplexu quendam expiraſſe puellæ;
Quæſtio fit : quonam ſpititus ejus iit?
Hoc ſcio : nam Pauli docet id ſat Epiſtola, quod non
Præbeat ad Superos janua talis iter.

Clericus.

CLericus in ſella gaudet veniente Puella.
Clerice ſis fortis nec des tua munera ſcortis.

Filia Mæcha quæ ?

FIlia Mæchatur, quæ Mæcha matre creatur.

Meretrix.

ESt Meretrix dicta ex hoc, quod dat verbula ficta,
Exterius picta eſt, verum interius maledicta.

Carmen Trochaicum Rythmicum ad Peregrinantes.

QVi videre mundi,
Concupis rotundi
Vniverſitatem,
Atque vanitatem:
Ambula per urbes,
Teque nolo turbes,
Si vagas puellas
Cernis ore bellas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Virgines fuerunt,
Nunc at exuerunt
Cum metu pudorem,
Cum pudore florem.
Flore deſtitutæ,
Laude diminutæ,
Ære proſtitutæ
Fraude & involutæ;
Non petunt amorem,
Te volunt datorem,
Non amant ocellos.
Sed tuos locellos,
Si cares locellis,
Non places ocellis:
Non manus puellis
Eſt avara bellis.
Naviga per undas
Æquoris profundas
Piſcibuſque piſces
Victitare diſces.
Hic vides vagantes,
Qui manus parantes
Exhibent carinis,
Mercium rapinis.
Si nemus pererras,
Exteraſve terras,
Repperis latrones,
Qui necant barones.
Sive te necabunt
Teve ſauciabunt,
Ximent vel ullas
Sacculis medullas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Mendicare panes,
Succulos inanes
Qui tenes, & æris
Indigus vereris?
Præſtat ergo ad ædes
Patriaſve ſedes
Denuo redire,
Quam fame perire.

Virgo non vitianda.

EST Magnum crimen corrumpere virginis hymen.

Carmen Rythmicum de Nuce & virgine.

CVm nux rubeſcit
Et virgo crine pubeſcit;
Tunc nux vult frangi,
Et virgo ſtipite tangi.

Signa corruptæ virginis.

VVlvæ dum pollent, gena pallet, & ubera mollent:
Hæc ſunt ſigna ſatis corruptæ viginitatis.

Bellicum facinus.

AVdierat procul arma, bonâ de gente Batavus.
Geſtit in hoſtiles fervidus ire globos.
At lateri patrium mater dum ſubligat enſem,
Hæc, inquit, referas, nate fac arma domum.
Vix proprior ſteterat pugnæ; veſtigia preſſit,
Mille micant enſes, vulnera mille ferunt.)
Num quid, ait, ludi eſt & oculis non parcitur ipſis;

Certe oculis ludus non placet ille meis, (pus
Forte tamen jacuit truncum ſine nomine cor-
Irruit: Hiſpanum nam cutis eſſe docet.
Sævit atrox, & qua cædendo, qua laniando,
Abſecuit miles ſtrenus enſe femur.
Facturuſque fidem, magni argumenta duelli,
Et femur, & ferrum ſanguinolenta gerit.
Inde memor moniti, nam pugna cruenta peracta eſt,
Arma celer properat ſalva referre domum.
Hoc ait Hiſpanum mulctavi verbere mater,
Maternoſque femur projicit ante pedas. (ſes
Horret anus; ſed enim potius caput enſe tuliſ-
Nate, refert, olim hic forte redibit eques.
Non faciet certe ô Mater; ſed poſſis iniquum,
Vnde caput vellem tollere? non habuit.

In Hiſpanum ſignum crucis in pallio, gerentem.

CVr Hiſpane crucem geris ob Mavortia facta?
Aptior eſt factis crux maledicta tuis.

Ad Claram.

DAnt oculi mortem, dant Clara tuo oſcula vitam,
Sic ſæpe ut vivam, ſic volo ſæpe mori.

Tria mala.

QVæ mala ſunt hominum rebus tria maxima, ſcire (fretum.
Quæris? habe paucis; fæmina, flamma,

Ad Grammaticos.

DIcite Grammatici, cur maſcula nomina cunnus,

Et cur fæmineum mentula nomen habet?
Sit ego: ſic aliquis ſenior de gente verendâ
Retulit, attollens longa ſupercilia;
Mentula fæminei gerit uſque negotia ſexus,
Vnde genus merito vendicat illa ſibi.
Indefeſſus agit res qui ſine fine virorum
Maſcula non temere nomina cunnus habet.

In furem.

ERipuit vitam ſibi fur, vis noſcere cauſam?
Tortoris nummos maluit eſſe ſuos.

In Porphyrium.

FLeſſe bis, at nunquam legitur riſiſſe Redemptor,
Cur hominis proprium riſibile ergo vocas?

Militia amoris

MIlitat omnis amans vincenti laurus amata eſt,
Victorique parant læta trophæa jugum.

Poëſis nova.

QVisquis amas Phæbum pariter venerare Lyæum?
Quam tribuit venam Phæbus Iacchus alit

Iohannes pro Anagrmmate habet

SINE ANO.

INfantem vidi (fuit hæc res mira (*ſine ano*:
Nomen *Ioannes* hoc Anagramma dabat.

Metamorphoſis.

QVi fuit ante bipes, ſi ducta homo conjuge, fiat
Hinc animal quadrupes, quâſpecie illud erit

Non

Non aſinum nec equum, ſed cervum fæmi-
na format,
Aut illum cuculi more volare facit.

Quis felix!

PRimus, qui nulli debet; ſortem inde ſe-
cundam,
Iudice me, cælebs, tertius, orbus habet.
Si tamen uxorem quis habebit, dote recepta,
Recte erit, obtingat ſi tumulare malum.

Gryphus Ænigmaticus.

DIc quid non vivens vivum fit vertice
dempto?
Id lapis eſt: dempto vertice nam fit apis. (eſ
Inque brevem ſi mutetur, quæ ſyllaba long
Navis & ablato vertice fiet avis.
Sic paries, aries fit, ſanguis & anguis: at hamus
Mus, magnus Agnes, Iaſpis & aſpis erit.
Et rabies abies ſine vertice, & æmula mula eſt
Fit loculuſque oculus, ſic oculuſque nihil.
Imo & quod vivit ſine vertice vivit & ivit,
Tranſit nequam in equam, ſicque boves in
oves.

Iocus Grammaticus.

MObile fæmineum fixum fugit omne vi-
rile;
Vaccaque non craſſus, craſſa ſed illa datur.
Dos ſacra, non ſacer eſt: cur dicitur ergo ſacer-
An quia ſacra ſacrũ dos facit eſſe virũ? (dos
Non incongrius eſt igitur mihi ſermo futurus
Quando ſacerdotem dixero dote ſacrum.

Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Sed cur Vaſtalis ſoror eſt quoque dicta. ſacerdos?
Nec potius ſacrados, quando virile nihil:
Nam quia dote ſacra eſt, non hinc dicenda ſacerdos,
Sed potius ſacra dos jure vocanda foret.
Fallor? an hæc ideo eſt forte appellanda ſacerdos,
Quod ſacrâ huic animus ſit quoque dote (ſacer?

De ſeptima Geniture domo, apud Aſtrologos.

Conjugii Aſtrologis domus eſt ſi ſeptima, quare
Rixarum hæc eadem eſt, litigiique domus?
Non quia pacifica eſt, aut lites fæmina tollit:
Lis ſolet uxorem, corpus ut umbra, ſequi
Hoc probat *Eliſabet*: medio huic in nomine Lis eſt,
Bellaque fide parans *Iſaabella* ſuo eſt.

Mulier unde dicta

Dicta fuit mulier quaſi * mollior: eſt tamen Eva
Non de carne ſui ſumpta, ſed oſſe, viri.

VATICINIUM,
Seu
Carmen Chronographicum de pace, in oppoſito ſenſu Retrogradum pro anno 1633.

Opinio loquitur,

VatICInor bona, non beLLans hIC LabItVr annVs:

pa-

* *Varro de ling. lit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

paCIſer eſt VenIens, non MaLa ContrIbVIt

Suſpicio reſpondet.

ContrIbVIt MaLa, non VenIens eſt paCIſer annVs: (nor.

LabItVr hIC beLLans non bona VatiCI-

De frigore in Februario 1635. vaticinium felis, & Chronicum carmen.

FeLIs noſtra retro. ConIVnCtIs renIbVs IgnI, (1635.

SIC hoC oMne geLV VatICInata FVIT,

Ebrius commiſſo homicidio culpat vinum.

EBrius occidens occurrentem obvius enſe,

Mox capitur ſceleris neſcius ipſe ſui. (tur,

Criminis aſt dum mane ſui quæ cauſa roga-

Neſcio quæ ſit, ait; ſit niſi cauſa merum.

Ignoſcenda mero culpa: at trangenda lagena eſt (rum.

Pætor ait, ne iterum peccet, ut ante, me-

Ebrietatis quot ſunt ſpecies

BIs ſex credatis ſpecies ſunt ebrietatis:

Eſt vilis primus; ſapiens eſt alter opimus,

Ternus grande vorat; quartus ſua crimina plorat.

Quintus luxuriat: ſextuſque per omnia jurat;

Septimus attendit, octavus ſingula vendit;

Nonus nil celat, quod habet ſub corde revelat

Somnia denus amat; undenus turpia clamat;

Et cum ſit plenus, vomitum reddit duodenus.

Aliter.

EBrius atque ſatnr, modis his ecce vagatur:

Hic

Hic canit, hic plorat, ſed & hic blaſphemus, hic orat,
Hic eſt Pacificus, ſed & hic nullius amicus,
Hic ſaltat lætus, ſed & hic ſermone facetus,
Hicque loqui neſcit, hic ceſpitat, ille pigreſcit,
Hic eſt clamoſus, ſed & hic verbis vitioſus,
Diſputat hic, ille aſt currit per compita villæ,
Hic ſervit Veneri, ſomno vult ipſe teneri,
Hic vomit, hicque vorat; ſic Pacchi turba laborat.

In Ebrium.

PONtice cum ſapido Baccho tibi vena tumeſcit
Quid clamas, homines mille necare volo?
Quod magis admiror, quoniam te uxore juvante
Non tenerum puerum progenerare potes.

Iu Aſtrologum: omnia ex Aſtris ſcire volentem.

ASTrologo Aſtra, foris quæ fiunt, omnia dicunt:
Vxor cuncta domi quæ facit, Aſtra ſilent.

De *Claræ dotibus.*

TRes quondam nudas, vidit Priamejus Heros?
Luce Deas; video tres quoque luce Deas;
Hoc majus; tres uno in corpore: Claraque ridens
Eſt Venus, incedens Iuno, Minerva loquens.

Idem ad claram.

TRes uni tibi dona ferunt, Vulcania conjux.

Formam, divitias Iuno, Minerva ſonum.

Falſam eſſe ſententiam : CASTA EST QUAM NEMO ROGAVIT

FAlſum eſt pleps quod ait: Caſta eſt quam nemo rogavit;
Caſta quaſi non ſit virgo petita procis.
Nemo petit turpem, quam judicat eſſe puellam:
At nihilo-minus hæc cor meretricis habet,
Vni ex mille procis cupiat ſi pulchra placere;
Attamen amplexus non niſi nupta dabit.
At cui forma deeſt, quia ſpernitur omnibus, hinc fit.
Vt facile admittat luxurioſa virum.
Pulchra procos refugit, quamvis à mille petatur:
At deformis eos poſcit, iiſque caret.
Falſum eſt hoc igitur, Caſta eſt quam nemo rogavit,
Caſta procis petitur; quæ caret, illa minus.

De pulice.

PVlchra pulex teneræ penetrat dum membra puellæ, (femur,
Clamque ſubit niveum dente premente
Comprimitur digitis, & nigro clauditur Orco,
Sed dedit hoc illi diſtichon alma Venus.
Mortuus hic jaceo, ſed non hic mortuus; ardens,
Dum premor albenti pollice, vivo pulex.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Ænigma.

IN Cælo eſt vox una novem quæ ſcripta figuris,
Tres *ſel* habet, cunctas ſed *cita felis* habet
Solutio eſt, vox felicitas.

Aliud Ænigma.

PErdita huic res eſt, nec, ubi ſit perdita, neſcit:
Et tamen hæc nullo repperienda loco eſt.
Invenit tamen hu*ic* ſimilem, non prorſus eandem:
Plorat, & hanc ſimilem ſe reperiſſe dolet.

Solutio.

PErdita res eſt virginitas: ubi perdita ſcitur.
Hæc tamen in nullo eſt invenienda loco.
Rem ſimilem invenit prægnans ubi facta puel a eſt:
Nam cum prole ſata eſt huic nova virginitas.
Et quia virginitas nova prodit abiſſe vetuſtã,
Plorat, ob idque novam ſe reperiſſe dolet.

Aliud Ænigma mulieris conjugatæ ad procum,

ESt quiddam quod pene nefas mihi dicere verſu,
Hoc tibi vis totum, Pontiliane, dari.
Syllaba prima meo debetur tota marito:
Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.
Solutio eſt vox Oſculum.

Aliud Ænigma.

O Sine quinque tenet vocales dictio, & unam

Ter

Ter liquidam, angelicus quam capit uſque polus.

Idem Paulo aliter.

O Sine quinque tener vocales dictio, & unam
Ter aliquidam, in remplis quam ſibi Paſha petit.
Solutio eſt, dictio Alleluja,

Aliud Ænigma.

QVære mihi verbum totum quod regnat in orbe.
Solaque in Empyreo ſyllaba prima polo.
Solutio eſt, verbum Satago.

Aliud Ænigma.

POma Petrus carpſit, decerpſit & arbore Paulus,
Pomorum numerus quis ſit uterque latet.
Petrus ait Paulo duo des mihi poma tuorum
Pomorum numerus tunc mihi duplus erit.
Paulus ait Petro tria des mihi poma tuorum,
Pomorum numerus tunc mihi tripus erit.
Dic quot poma Petrus, quot Paulus ab arbore carpſit.
Si quid Arithmetica doctus in arte potes.

Solutio.

ÆQualem numerum pomorum carpſit uterque;
Sex etenim Petrus, ſex quoque Paulus habet.

Aliud

Aliud Ænigma.

OScula dat Nymphæ, cui multa foramina, Paſtor.
Quæ clamat toties, oſcula dat quoties.

Solutio.

FIſtula Paſtoris cui multa foramina, Nympha eſt:
Quam quoties inflat, fiſtula dulce canit.

Aliud Ænigma.

A Chriſto orandi certa eſt data formula nobis,
Dic mihi, quot voces formula tota capit?
Dic quæ ſit media, & minima, & quæ maxima vocum,
Optima quæ, dein quæ peſſima vox ſit ibi?

Solutio.

QVinquaginta ibi ſunt voces ſi junxeris *Amen.* *
Da vocum in medio eſt, ſi modo deſit *Amen.*
A vox hîc minima eſt, ſed maxima *ſanctificetur*
Optima vox *Pater* eſt, peſſima voxque *malo*
Taia, ni feceris, ſe ipſa facient.

HÆc tria, ni facias, facient ſe: nempe tuarum.
Rerum, ni facias, ſe facit ipſe ſtatus.
Et podex, niſi tu tergas, ſe terget is ipſum.
Filia, ni tu des, ſe dabit ipſa viro.

Inaures.

OStultas mentes! aures aliena voluptas

* *Amen poni tunc debet poſt à malo.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Cur lædit? caput hoc quis neget eſſe Nudæ?

Lira.

QVinquaginta abeant è nomine *Lira* fit *ira:*
At *Lyra*, cum brevis eſt ſyllaba prima canit.

Bruxella.

VRbs *Bruxella* licet perdat *Rux*, *Bella* futura eſt,
R, X, E pereant, nil niſi *Bulla* manet.

Epitaphium pro puero Expoſititio.

NEſcio qui fuerint, qui me genuere parentes
Forte meum ignorat mater & ipſa patrem,
Quod mihi ſit nomen, proprium non dixero (verum:
Appellativo nomine dicor homo.
Sive mea eſt meretrix, ſeu pauper, honeſtaque mater,
Hoc tamen officium præſtitit illa pium:
Quod me luſtratum Baptiſmate chartula ſignet;
Corpus ut intret humum, ſpiritus aſtra pe-(tat.
Non pro me Lector, pro patre & matre rogabis,
Vt requiem æternam donet utrique Deus.

Aliud Epitaphium.

HIc ſitus eſt Nero, laicis mors, vipera clero,
Devius à vero, Cupa repleta mero.

Aliud.

COntinet hæc foſſa, Bedæ venerabilis oſſa.

Aliud

Aliud.

HIc jacet Eraſmus qui quondam bonus Erat mus:
Rodere qui ſolitus, roditur à vermibus.

hoc in diſticho nullus quantitatum eſt reſpectus. nam nos Britones non curamas quantitates ſyllabarum.

Aliud.

QVem lapis iſte tegit, ſalvet qui tartara fregit.

Aliud.

HIc infra eſt cineres, quem deflent hæ mulieres,
Ruſticus Andreas pui vitiabat eas.

Aliud.

Sylvius hic ſitus eſt, gratis qui nil dedit unquam:
Mortuus at gratis quod legis iſta dolet.

Aliud.

HIc ſum poſt vitam miſeramque inopemque ſepultus.
Nomen ne quæras, Lector,, Di te male (perdant

Alind.

TAlis eris, qui calce teris mea buſta pedeſtris,
Qualis ego jaceo, vermiculoſus eris.
Sis Cæſar, Macedo, vaſti moderator & orbis,
Sis Cato, ſis Cicero, denique talis eris.

Aliud.

HIc dormit Clauſtri Prior, hic aurigaque plauſtri,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Hicque jacet rite aſt rediturus ad oſtia vitæ:
Nam ſine figmento conſurget ab hoc monumento. (jura?
O mors quam dura, & quam triſtia ſunt tua
Si mors non eſſet quam lætus quilibet eſſet?
Præterit iſte dies, ſtat mox aurora ſecundi,
Stat labor aut requies, ſic tranſi gloria Mundi.

Anagramma.

VOx eadem *gerere* & *regere* eſt, omenque notandum:
Vt *regat* uxorem vir, *gerat* illa virum.

De uxore lugente maritum.

LAchrymula ex oculis fluxit, dum fœmina luxit:
Hanc lætam ob lethum quis putet eſſe viri?

Ænigma.

MVs poſt infernum eſt, præcedit utrumque voluntas.
Dic quis compoſitum ſic ſibi nomen habet?
Solutio eſt, *VVilhelmus*

Sara.

Quæ velit ancillam concedere nupta marito,
Res eſt hoc noſtro tempore rara *Sara.*

Verſus Prothei ſeu variabiles, quorum novem priores ſinguli, ſervato ſenſu, variant 725760. decimus vero 39916800 modis,

Ad ſtultum.

COr, vox, dens frons, ren, ſplen pes, h
ſunt tibi, deeſt mens.

Ad Cæcum.

MEns, cor, vox, dens, frons, ren, ſplen, pes ſunt tibi, deeſt lux.

Ad Claudum.

LVx, mens, cor, vox, dens, frons, ren, ſplen ſunt tibi, deeſt pes.

Ad triſtem.

PEs, lux, mens, cor, vox, dens, frons, ren, ſunt tibi, deeſt ſplen.

Ad infæcundum.

SPlen, pes, lux, mens, cor, vox, dens, frons ſunt tibi, deeſt ren.

Ad invercundum.

REn, ſplen, pes, lux, mens, cor, vox, dens ſunt tibi, deeſt frons.

Ad Militem.

FRons, ren, ſplen, pes, lux, mens, cor, vox, ſunt tibi, deeſt dens.

Ad mutum ſeu Taciturnum,

DEns, frons, ren, ſplen, pes, lux, mens, cor ſunt tibi, deeſt vox.

Ad Timidum.

VOx, dens, frons, ren, ſplen, pes, lux, mens ſunt tibi, deeſt cor.

De perfecto.

Or, vox, dens, frons, ren, ſplen, lux, mens, pes, vola crus huic.

Venus.

CVm tam Venalis quam Bacchus proſtet in urbe.

cur inſigne ſuum non habet, alma Venus.

Ad Ruſticum, Epigramma.

CVr mala fœmineo de ſexu Ruſtice profers,
Et bona quæ confert, non reticenda, taces?
Fœminæum eſt ſervile genus, crudele, ſuperbum?
Nobilis, & clemens virgo humiliſque data eſt.
Lege, modo, ratione caret, rectum abjicit, inquis? (modus.
At placet huic rectum, lex ratio, atque
Extremis ea gaudet. ais mediocria vitat?
Hæc extrema fugit, ſed mediocre tenet.
Decepit Iudæa virum, prolemque Rebecca?
Concipit alma virum Virgo, parit que Deum.
Eva genus noſtrum felicibus expulit arvis?
In meliora facit, nos ut eamus AVE.
Cur bona fæmineo de ſexu, Ruſtice celas?
Et mala ſi qua facit, non referenda. refers?

In Claram.

VIr ducatne duas, an nubat virgo duobus,
Quæritur: hanc litem ſolvere Clara volens,
Vna viris, inquit, magis apta duobus: in una
Conſiſtent aliter quomodo carne duo?

Metamorphoſis.

C*Arnibus* in plenum currum *bo.* ſyllaba ſcandat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Carbones plenus nil niſi currus habet.

Alia.

C*Arbones* fiunt, abeat *bo* ſyllaba, *carnes*,
Sed *carnes* fiunt, *r*, percunte, *canes*.

Alia.

C*Arnes carbones* medians bo ſyllaba reddit:
At *b* ſi pereat littera, *carbo caro* eſt.

Suum cuique pulchrum. Ad H. M.

PLus tibi vicini conjux, tua plus placet illi:
cuique igitur pulchrum non ſolet eſſe ſuum.

De duobus Philoſophis, quorum alter ridebat res humanas, alter flebat.

HIc pleno, lachrymas effundit lumine, ridet
Alter num riſu dignus uterque fuit?

De Pallade, & Venere armata.

ARmatam vidit Venerem Lacedæmone Pallas.
Nunc certemus, aït, judice vel Paride.
Cui Venus armatam tu me, temeraria, temnis-
Quæ quo te vici tempore, nuda fui.

* *Propria quarto modo.*

MEntitur quiſquis communem Thaida dixit.
Thaida ſemper haber ſolus & omnis homo,

De Culice.

NOn ſinit ipſe culex placidos me carpere ſomnos.

* *Omni homini, ſoli & ſemper.*

Credo equidem in culicem ſe modo vetit amor.

Lucifer, Vlciſer.

LVcifer in Cælo ſplendebat ſideris iſtar:
Nunc abeo tenebras, quas ciet, Orcus habet. (bit;
Perdedit is lucem, nimium dum luce ſuper-
Luce carente ideo perpetuo igne flagrat.
Litterulas prima in verſas det ſyllaba: verè.
Vlcifer eſt is, qui Lucifer ante fuit.
Dira ergo igne dabit, non lucem, aſt ulcera ſervis:
Vlcera quæ nullo ſunt abitura die.

In pomponiam.

COrpore cum quæſtum ſaciat Pomponia, punctum.
(Vtile nam dulci miſcuit) omne tulit.

Ad Gallam puellam, jam ſeneſcentem.

DIcebam tibi: Galla ſeneſcimus. effugit æras.
Vtere rene tuo; caſta puella, anus eſt.
Spreviſti. obrepſit non intellecta ſevectus.
Nec revocare potes, qui periere dies.
Nunc piget: & quereris, quod non aut iſta voluntas
Tunc fuit: aut non eſt nunc ea forma tibi.
Da tamen amplexus, oblitaque gaudia junge,
Da, fruar,& ſi non quod volo, quod volui.

Home-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Homerus.

MEntiri cæcum cum nemo miretur Homerum:
Auritus teſtis, non oculatus erat.

Ad puerum formoſum.

DVm dubitat natura, marem, faceretne puellam:
Factus es, O pulcher, pœne puella puer.

De Iove, Iunone & Clara.

IVppitur, inſani dum ſæva Cupidinis arma,
Et nequit accenſas pertolerare faces,
Iane biceps, cæli cuſtos, mihi limina pande,
Pande nec hoc unquam ſentiat uxor ait.
Senſit ut hoc nxor turbatur, & undique fluctus
Ore vomit; liquida fit magis atra pice.
Irruere in magnum magna cum voce Tonantem.
Audet, & illius detrahit arma manu. (nes
Clavigerum terret Ianum; luſtratque per om-
Terras, an videat quo vir ab igne calet.
Nunc huc, nunc illuc, dum torvo lumine ſe fert,
Aſpectu patuit candida Clara ſuo.
Quam ſimul ut vidit, cæcas exarſit in iras;
Tuque Iovem exclamat, regnaque noſtra trahis? (men;
Dum rotat, & piceo contorquet ab æthere ful-
Illud in hæc durus pectora flexit amor.

Ad Grammaticos, cur ſæpe ſcribat laſciva.

CArmina cur ſpargam cunctis laſciva libellis,

Qræritis ? inſulſos arceo Grammaticos.
Fortia magnanimi canerem ſi Cæſaris arma,
Factave divorum relligioſa virum, (turas!
Quot miſer exciperemque notas, pateterve li-
Quot fierem teneris ſupplicium pueris!
At nunc uda mihi dictent cum baſia carmen,
Pruriat & verſu mentula multa meo,
Me legat innuptæ juvenis placiturus amicæ,
Et placitura novo blanda puella viro,
Et quemcunque juvat lepidorum de grege
Otia feſtivis ludere deliciis. (vatum
Luſibus at lætis procul hinc abſiſtite ſævi
Grammatici, injuſtas & cohibete manus:
Ne puer, ob molles cæſus lachrymanſque lepores,
Duram forte meis offibus optet humum.

De cornibus Problema.

SI quando ſacra jura thori violaverit uxor,
Cur gerit immeritus cornua vir? caput
In Eraſmum (eſt.

CVr Monachos fratres & clauſtra relinquis Eraſme!
Non miſera factum hoc ambitione caret.
Nam que latens illic velut in ſcrobe vilis ERASMVS.
In lucem ut videas, & videare, ſalis.

Chriſtus in cruce.

IN medio Chriſtus latronum quando pependit (dio
Aut nunquam, aut Virtus, tunc fuit in me-

In-

In medio virtus.

Ambulat in medio, mulier pompoſa virorū:
Virtus jam medium perdidit ergo locū.

Duo ante Conjugium divites, poſt illud pauperes.

ESSE, inquit Iuvenis, terræ ſibi jugera mille:
Redditibus ditem ſe quoque virgo refert.
Atque parem ſe divitiis cenſebat uterque:
Aſt inopes juncti ſe repetêre thoro.
Cur? quæ narrantur ſi ſint ea vera reperta?
Virgo onera omiſit; debita virque ſua.

Nec { *ex malis minimum.* / *ex bonis maximum.* }

Optima ſit quamvis, uxorem nolo gigantem
Vxorem Nanam nolo, licet mala ſit.

Antitheſis inepta.

CVm ſuper impoſita eſt ſedi inverſa altera ſedes,
Neutra tibi ut ſedeas apta futura ſitu eſt.

Carmen Rythmicum de Dactylo.

Dactylus antiquus
Non eſt mulieris amicus,
Frangitur ut ſtramen,
Cum venerit ante foramen.

Ænigma Arithmeticum.

OVa duæ geſtant poculo vendenda ſorores,
Aſt horum numerus quis ſit, uterque latet.
Vna ait, Heus adjunge meis, ſoror, octo tuorum:

Sunt numero æqua tuis ova futura mea.
Altera, non, inquit, ſed da mihi quinque tuorum;
Ovorum numerus tunc mihi tripus erit·
Dic, age quot gerat ova prior; quot & ova ſororum
Altera Arithmeticâ ſi quid in arte potes.

Reſponſio.

OCtodecim gerat ova prior, tunc cuncta ſororis.
Bis ſeptem atque decem poſterioris erunt.
Nam ſi poſterior donaverit octo priori,
Sex & viginti cuilibet æqua manent.
At ſi poſterior ſumat ſibi quinque prioris;
Hæc retinet tredecim, ter tredecim, illa tenet.

Teſtes.

AN quia teſtamur ſexum ſic dicimur? an quod
Nequitiæ teſtes adſumus ambo tuæ,

Deteſtatio mortis accerſitæ.

QVid juvat heu! ferro fatum properare vel undis?
Sponte venit tacitum nec remoratur iter.
Scilicet hæc omnis ſpatioſum turba per orbē,
Victima Plutonis nil miſerantis erit.
Vnum omnes expectat iter: quod Trojus heros,
Quod Numa, quod Tullus dives, & Ancus iit.

Litteralis Dactyli Metamorphoſis.

Surgens facit I,
Intrans facit O,
S, Pede levato.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Iocus in Inconſtantem.

SE famulum Noipus, modo ſe cupit eſſe magiſtrum, (cum
Se modo Cantorem, ſe modo vult Logi-
Vivere vult Romæ, modo Piſis degere mallet,
Malletat iu patria ſtertere poſſe domo.
O quot mente urbes peragrat, quot devorat artes!
Omnibus eſſe locis, omnia noſſe cupit.
Interea logicus non eſt, non Muſicus ille,
Non famulus, pueros non elementa docet.
Nec Romæ vivit, nec Piſis degere curat,
Et pudet ad patrium ſcalpere crutt focum.
Quid Noipe es, vel ubi es? nihil, omnia, nuſquam & ubique.
O ars digna loco, dignus & arte, locus!

In ſententiam Ovidianam.

OMnia ſunt hominum tenui pudentia filo,
Et ſubito caſu quæ valuere ruunt.
Carnifices craſſo ſuſpendunt corpora filo
Ne ſubito canibus dilaceranda ruant.

De puero & Sorore.

FOrte puer rutilum cum matre reſerdit ad ignem,
Et tenuit gremio lactea vaſa ſuo.
Tum ſoror oppoſitâ pueri quæ parte ſedebat,
Detegit obſcuro, neſcia membra loco.
Illud ubi frater jam terque quaterque notaſſet
Sollicitat Matrem vocibus hiſce ſuam;
Quæſo jube noſtrã cunnum occultare puellã.
Mater, ut in cineres ecce remiſſa ſedet.

Mox.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Mox Priapus dudum mihi qui ſurrexit in altum,
Dejicit è gremio lac patinamque meo.

Amicorum ſurgium.

OB bis ſex obolos lis naſcitur inter amicos;
Vere igitur damnum tollit amicitiam.
Sed qui tam ob parvas componunt jurgia cauſas
Vix bis ſex obolis hoſce valere puto.

Duorum Ruſticorum querela, Leoninis verſibus expreſſa.

Ruſt. 1.

O Sors cæca bono ſemper ſcelerata colono!
O durum fatum nocte nigrante ſatum!
Nos inopes victus, viles geſtamus amictus,
Æternos fletus cura paritque vetus.
Et tu ſcire potes quas proferat area dotes,
Qui vix fonte bibis, vix ſatiare cibis.

Ruſt. 2.

DVm te cernebam, attonito ſermone ſtupebam,
Sperabamque bonos aure probare ſonos
Iam tandem ſcivi primum ut tua tecta ſubivi,
Qui vaga rura terunt, hi mala multa ferunt
O ſors haud ſentis quis ſit ſtatus eſurientis!
Paupertate gravor, cor tenet inde pavor.

Ruſt 1.

SErvio nummatis, urbanis vivo beatis,
Arva aliena regens; aſt ego ſemper egens.

Ruſt. 2.

QVid texo has telas ? Vos Divi audite querelas ,
Et poſt mille neces accipite aſtra preces.
Da Deus hanc lætâ burſam turgere monetâ.
Vnicus hic clamor . unicus hic & amor.

Mirabilis Interrogatio.

THeologorum præceps judicum,
Iuriſconſultorum langues conſilium,
Medicorum tardum remedium,
Philoſophorum ſuave delirium,
Dic mihi quid ſit optimum?

Reſponſio.

REi bonæ abuſus haud eſt bonus.

Caupo.

HOſpitii rector ſemper ſit lætus ut Hector,
Vt Iob ſit patiens , utque Sybylla ſciens.

Titus Manlius filium plectens.

FIlius à pugnâ ſp oliis veniebat onuſtus,
Fauſtaque non juſſâ ſumpſerat arma ma- (nu
Vltores patriæ ſenſit me judice faſces :
Nempe ſimul potuit victor & eſſe nocens.
Non pater occidi , nam quiſquis judicis æqui
Perſonam induerit , exuit ille patris.

C. *Iunius. Brutus.*

IPſe ego ſubjeci natorum colla ſecuri.
Vtcunque hoc olim poſtera turba ferat :
Crederet imperio quiſquam moviſſe ſuper bos,

Quas-

Quando ſuperbiret ſanguis in Vrbe meus?
Quin potius collapſa domus me lugeat orbū,
Dum tibi me poſſis dicere Roma patrem.

Iephte ex voto inconſulto filiam immolans.

QVòd memorat cęcus de rege poëta Pelaſ-
Heu utinā de me ſola theatra ferant! (go,
Sed nimium veris geſta eſt mihi fabula rebus,
Dum eccidit noſtra filia cæſa manu (tes
Non ſatis ut conſtet, pius, an ſceleratus, Ieph-
Vota recuſanti ſolverit iſta Deo.
Serius infelix moneo, æternumque monebo:
Irrita vota facit. quiſquis iniqua facit.

De quadam puella, (garet,

CVm quædam, cur ſim barbatus, virgo ro-
Hoc, dixi, vultu territus hoſtis abit.
Tunc illa id falſum tibi vel me teſte probabo.
Quæ glabra tuta fui, facta ſed hirta petor,

Medicus & Lippus.

STercus & urina hæc Medicorum fercula prima: (la digna-
Sunt Medicis ſigna, at ſunt Lippis fercu-

In fictos amicos.

Intumeant Zephiiris ſi turgida vela ſecundis
Et veniant fatis omnia læta tuis?
Mille tibi comites, & mille parabis amicos;
Affinis, Dominus, cunctaque ſolus eris.
At poſtquam, infidum mutans ſemel aſpera
Ingruerit velis aura maligna tuis; (vultum,
Tum qui jam fueras tot circumſeptus amicis,
Et modò qui dominus; qui modo frater eras;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Hæc ſola à cunctis infelix dicta reportas,
Quis mihi? quid tecũ! proximus ipſe mihi.

In ſenem uxorem ambientem.

CVm tua laxa tremit fædato in corpore pellis
Ambis virgineum captus amore thorum,
Quæ tamen eſt ratio, num forſitan extrahet annos?
Et buſtum & naulum triſte puella dabit.

Senex dives de ſe

PAuper eram juvenis, nunc tandem ætate ſenili
Diteſco; hei miſero, tempore utroq;, mihi!
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc ſupereſt larga, ſed uſus abeſt:

Caſtitas puellæ ruſticæ.

Ruſtica conſcendit noctu fænile puella,
Hanc ſequitur poſcens dulcia furta puer.
Ad quem correpto fæni converſa maniplo,
Te miſere feriam, me niſi linquis ait.

De Aſtrologo & Aratore.

DIxerat Aſtrologus cælum ſine nube futurum;
Principe ſilvarum luſtra petente ſuo.
Dixerat è contra ruiturum nubibus imbrem,
Vertere conſuetus bobus Arator humum.
Vix ingreſſus erat Princeps nemus illico den-
Cum ſubito pluviẹ prẹcipitantur aquæ. (ſũ
Laudat Aratorem Princeps, ipſumque docere
Aſtra, ſed Aſtrologum ſumere raſtra jubet.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

De Thalete Arologo & Anu ruſtica.

ARdua forte Thales cæli dum ſydera luſtrat,
In foveam greſſu præcipitante ruit:
Hunc anus ut quædam delapſum ruſtica vidit
Quæ vitreo liquidas fonte petebat aquas.
Sic ſuper illudens cum perveniſſet ad ipſum,
Alloquitur quatiens voce tremente cæput.
Aſtra quid inſpectat cæli ſublimia ſtulte,
Nec tibi quæ proſint inferiora vides?
Dumque futnra ſtudes aliis prædicere fata,
cernere quæ jaceant, non potes ante pedes?

In Puellam apud focum ſæpius dormientem.

QVando dat ſomno ſeſe officioſa puella,
Tunc ait hoc tacite, carpe pudicitiam
Nam dum ſomniferâ tanguntur tempora virga,
Abrepti ſommo culpa pudoris erit.

In ſomnolentum.

POſt cænam dormire, inquis, nequeo immediate;
Miraris? lectum prandia aduſque premis.

Tutior eſt ſibilus Baſiliſci quam cantus puællæ.

Tutius in ſilvis baſiliſcum audire frementem.
Quam molles cantus fœmineumque Melos.

Ad puellam.

REs tibi in immenſum quam parvo tempore crevit!
O Mega nunc, annos ô Micron ante duos.

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

In Nanum.

AVſus formicæ Nanus conſcendere tergum,
Credebat domito ſeſe elephante vehi.
At vero ut curſu fertur nimis illa ſuperbo,
Infelix media præcipitatur humo,
Calcatuſque miſer, quid rides invide caſum,
Dixit communem cum Phaëtonte mihi?

In Sartorem.

SArtor cum in fultâ reſidebat fuſte feneſtra
Eſſe ſuum veſti forfice dans & acu,
Bini dura canes inter ſe bella gerentes
Sartorem ad lapſum fuſte cadente trahunt.
Vidit ut hoc populus, riſit; ſed turbidus ille
Plebs juſti ob caſum non pia gaudet ait,

In cerellinam eunucho Gallo nuptam.

NVnc ego Spartanos iterum deſidero mores.
Spondeat ut nudo puella viro:
Nuper enim ſterili deſponſa Cerillia Franco,
Crediderat Gallo nubere; nupta Capo eſt.

Tria mulieris petulantiam cohibent.

FÆmina molle genus, turpes proclivis ad actus
Ni vir ſit cuſtos, ni pudor atque metus.

In Medicum quendam.

DIlectum Medicus gnatum ad me miſit ut illum
Grammaticis primis imbuerem ſtudiis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]

Aſt ubi, *Muſa refer furias Pelidis & iram*,
Norat & hoc carmen quod ſolet inde cani
Multas qui fortes animas ſub Tartara miſit
Diſcipulum noſtris detinet à foribus;
Meque videns genitor; tibi ſum devinctus amice,
Gnatus at è nobis hæc bene diſcet, ait:
Namque & ego multas animas ſub Tartara mitto,
Nec mihi Grammatici tunc opus eſt opera.

In Cinnam Medicum.

TOllere ſcis morbos: at quomodo? tollis & ægros,
Quodque facis (Iudas ut) cito Cinna facis,
Qui tuus eſt patiens, ô terque quaterque beatum!
Ægrotare illum non patiere diu.

Æſculapius Trifrons.

INtrantis Medici facies tres eſſe videntur
Ægrotanti; hominis, Dæmonis, atque Dei.
Quam primum acceſſit Medicus dixitque ſalutem;
En Deus, aut cuſtos Angelus, æger ait:
Cum morbum Medicina fugaverit, ecce homo clamat:
Cum poſcit Medicus præmia; vade Satan.

Antidotum contra peſtem.

VIginti foliis Rutæ ſalis adde puſillum.
Atque duas ficus junge, nuceſque duas:
Antidotum Mithridatis habes contra omne venenum.

Aëris & contra peſtiferi omne genus.

Auctor de ſe.

HÆc miſer ſcripſit Poëta
Cui ſemper deeſt moneta.
Eſt Valde bonus ſocius,
Edit & bibit ocius.
Non curat farvis valorem,
Emit panem apud piſtorem.
Quem non juvant carminibus
Quæ docet de virginibus:
Non eſt enim affabilis,
Nec forma delectabilis:
Non habet ergo gratiam,
Sed ſemper ſtat poſt januam
Semperque locum ultimum
Tenet in domo virginum;
Sed hoc non nocet admodum,
Non adfert enim commodum
Non eſt bonum aucupium,
Purgat enim Marſupium,
& ſtudiis eſt noxium,
Perditioque invenum omnium.
Ergo colamus Venerem,
Quæ gradum habet ad inferna celerem.
Nobilis res procedit male,
Ideo poſthac amor vale.

De quodam Sponſo

DItem pauper anum juvenis ſibi duxit, & ipſa
In ſocii ut cepit mutua jura thori.
Omnes in geniale viros conclave vocavit,

Eſt

Eſt que gravi exorſus taliter ore loqui:
Vos chari affines, vos quotquot adeſtis amici,
Appello teſtes hac ego nocte meos.
Quod mendax fuerit Conjux, ſi objecerit olim
Hanc nudis natibus me ſubiiſſe domum.
Ac ſimul has picta redimitas ſindone partes
Rejectis pronus veſtibus exhibuit.

De Fure quodam.

CONſtitit horrendum furti reus ante tribunal,
Et vinctas tenuit poſt ſua terga manus.
Hunc ubi formoſum juvenem paupercula virgo
Cerneret, in ſocium poſcit habere virum.
Ad quam converſus morti modo proximus ille,
Argutum naſum preſſaque labra videt.
Moxq; aſſiſtentem lictorem hortaturet inquit,
Ad juſſam propera, vivere nolo, necem.
Mortuus utilius, quia quam tabeſco ſuperſtes,
Atque brevem malo, quam ſine, fine, crucem.

De puella quadam & juvene.

ASpexit juvenem formoſa puella ſuperbum,
Illius in vultu lumina fixa tenens.
Hic ait, in terram potius tu deiice ocellos,
Non oculos habeat caſta puella vagos.
Imo, ait, hæc magis in terra tu lumina figas,
Ex terra primum, nam tua facta caro eſt

Noſtri

Noſti principium fuit ortus. coſta virilis:
Hanc quæro, & jungi me velit illa ſibi.

Cur fœminæ citus creſcant viris?

VT lolium ſegetes creſcendo vincit, ut alte
Emicat hortorum carduus inter opes:
Fœmina ſic maribus citius conſurgit in auras,
Fœmina non ullum ferre parata modum
Nimirum pravæ creſcunt vel ocius herbæ,
Fœmina quas inter connumeranda fuit.

Erit finis, hæc Medica præcſripſio, ut lectoribus ſit ſine fine ſalus.

R. *id eſt*, Recipe mamillarum virginalium manipulos duos,
Et comprime, donec fiat reſurrectio carnis
Atque tunc pone rem in re, (tio
Donec ſudaveris ad uncias quinque, fiat mix-

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 G 16 [1]